

Jaarverslag 2022

Samen werken aan impact

INVESTNL

impact investors

Inhoud

1. Over Invest-NL
Prestaties en kerncijfers 2022 4
Kerncijfers 2022 5
Voorwoord CEO 8
Profiel 10
Hoogtepunten 2022 12
Waardecreatie 14

2. Directieverslag
Trends en ontwikkelingen 21
Strategie en voortgang 23
Resultaten 2022 31
Onze stakeholders 45
Materialiteit en impact 48
Onze impact op materiële thema's 52
Ons impact- en ESG-beleid 67
Medewerkers en organisatie 71
Financiële resultaten 2022 78
Vooruitblik 2023 80
Risicomanagement 81

3. Governance
Directie 92
Raad van Commissarissen 94
Verslag van de Raad van Commissarissen 96
Remuneratierapport 2022 100
Corporate governance 102

Jaarrekening 106

Overige gegevens
Statutaire bepalingen inzake winst- en verliesbestemming 168
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 169

Aanvullende informatie
Over dit verslag 176
Connectiviteit 182
GRI content index 183
Begrippen 185
Afkortingen 188

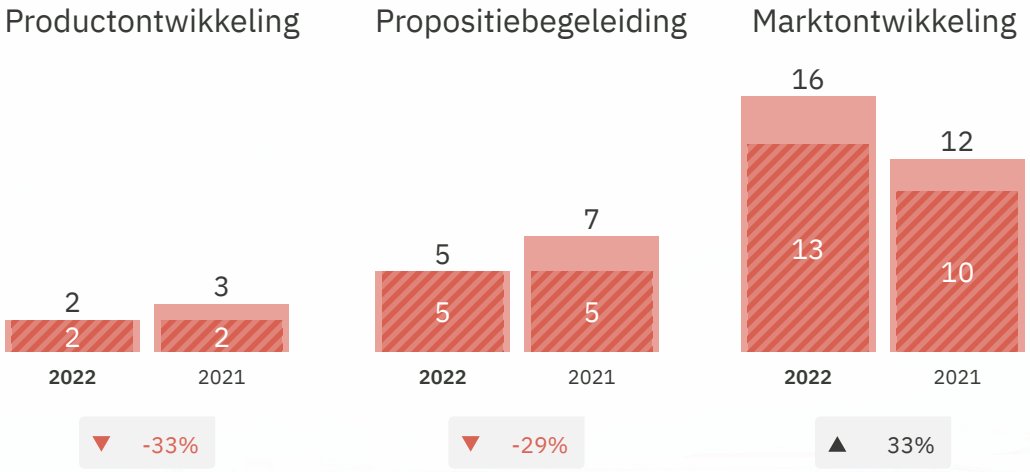
De secties 1 en 2 en het onderdeel Corporate governance in sectie 3 vormen het bestuursverslag als bedoeld in artikel 2:391 Burgerlijk Wetboek. Voor zover de paragraaf 'Risicomanagement' in de jaarrekening betrekking heeft op de risicobeheersing binnen Invest-NL, vormt dit ook onderdeel van het bestuursverslag.

1.
Over Invest-NL

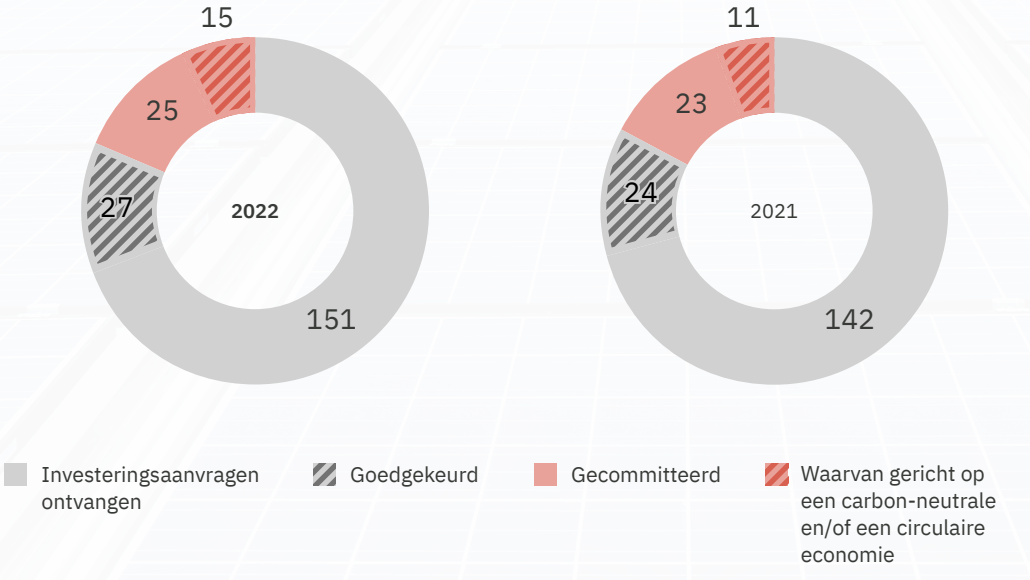

Prestaties en kerncijfers 2022

Business Development
(in aantallen)

Capital
(in aantallen)

Kerncijfers 2022

(in € miljoen, tenzij anders aangegeven)	**2022**	2021	2020
Impact			
R&D uitgaven van portfoliobedrijven	260	160[1]	47
R&D uitgaven van portfoliobedrijven - aan Invest-NL toe te schrijven	27	20[1]	15
Fte's werkzaam bij portfoliobedrijven *(in aantal fte's)*	5.260	3.091[1]	404
Fte's werkzaam bij portfoliobedrijven - aan Invest-NL toe te schrijven *(in aantal fte's)*	367	253[1]	123
Vermeden CO_2 door portfoliobedrijven *(in ton)*[2]	73.318	50.587[1]	-
Vermeden CO_2 door portfoliobedrijven - aan Invest-NL toe te schrijven *(in ton)*[2]	3.888	1.747[1]	-
Medewerkers Invest-NL *(in aantal fte's)*	94	78	63
Ziekteverzuim	4,8%	4,6%	1,9%
Financiële kengetallen			
Balanstotaal	318	185	52
Gestort kapitaal	350	175	50
Begroot totaal kapitaal	1.667	1.667	1.667
Nettoresultaat	-48,5	1,3	-6
Gecommitteerd volume nieuwe investeringen in boekjaar	137	119	241
Gecommitteerd volume uitbreiding bestaande investeringen in boekjaar	23	17	-
Gecommitteerd investeringsvolume in boekjaar totaal	160	136	241
Gecommitteerd investeringsvolume cumulatief	617	457	241
Gecommitteerd aan directe investeringen cumulatief	237	157	56
Gecommiteerd aan fondsen cumulatief	380	300	185
Waarde uitgekeerde portefeuille in boekjaar	220	134	22
Gemobiliseerd kapitaal directe investeringen in boekjaar	304	366	45
Gemobiliseerd kapitaal fondsen in boekjaar	280	755	20
Totaal gemobiliseerd kapitaal in boekjaar	584	1.121	65
Aangetrokken Europees kapitaal/garanties in boekjaar	106	117	176

1 Deze cijfers zijn aangepast ten opzichte van het jaarverslag 2021 vanwege voortschrijdend inzicht bij de portfoliobedrijven. Zie de paragraaf 'Impact meten' in het hoofdstuk 'Over dit verslag' voor de toelichting.

2 Gestart met rapporteren per 2021.

Kerncijfers 2022

Impact

Impact op R&D
(in € miljoen)

R&D-uitgaven van portfoliobedrijven

Impact op fte's
(in aantallen)

Fte's werkzaam bij portfoliobedrijven

Impact op vermeden CO_2e
(in ton)

Vermeden CO_2e door portfoliobedrijven

Waarvan toe te schrijven aan Invest-NL

Onze impact

Goedkope en langdurige opslag van duurzaam opgewekte energie is een essentieel onderdeel van de energietransitie. Met een van de grootste Nederlandse investeringsrondes in climate tech van 2022 tonen Invest-NL en Elestor beiden hun commitment om grote stappen te zetten richting een duurzaam electriciteitssysteem.

Lees verder op pagina 40

Flow batterijen van groot belang voor duurzaam elektriciteits-systeem

Een nieuwe markt voor biobased plastics mogelijk maken

Een wereld zonder fossiele plastics klinkt wellicht als een droom. Toch is dit realistisch. Invest-NL brengt haar credo ‘Wij maken financierbaar wat niet financierbaar lijkt’ in de praktijk met de financiering voor een ‘*first of a kind*’ FDCA (furaandicarbonzuur) fabriek van Avantium.

Lees verder op pagina 16

Gezondheid belonen in plaats van het repareren van ziekte

Het Nederlandse zorgstelsel piept en kraakt. Om het ook in de toekomst betaalbaar en toegankelijk te houden is een fundamentele verschuiving in denken en doen nodig. HealthKIC en Invest-NL werken samen aan het beter financierbaar en schaalbaar maken van het Kavelmodel dat zich richt op mensen gezond maken en houden in afgebakende geografische gebieden.

Lees verder op pagina 74

Voorwoord CEO

Samen werken aan impact

Dat is wat we vanuit Invest-NL sinds onze start in 2020 vol overtuiging doen. De transitie naar een carbon-neutrale en circulaire economie, naar een betaalbare en duurzame zorg, naar een hoogwaardig financierings- en innovatieklimaat voor hoogtechnologische start- en scale-ups op het gebied van onder andere DeepTech vraagt om intensieve samenwerking. Tussen bedrijven, investeerders en overheden.

In dit speelveld vervult Invest-NL als nationale investerings- en ontwikkelingsinstelling een bijzondere rol. De verwachtingen zijn vanaf het begin hooggespannen. Terecht en begrijpelijk. Met ons stevige mandaat en initieel budget van € 1,7 miljard kunnen we een belangrijke bijdrage leveren aan de versnelling van de genoemde transities.

Het is dan ook goed om te zien dat de tussentijdse evaluatie, die eind 2022 aan de Tweede Kamer is gestuurd, positief en constructief van toon was. De rol en het belang van Invest-NL wordt inmiddels breed onderkend.

Ons leidend motief is financierbaar maken wat niet financierbaar lijkt. De financieringen en projecten waar wij onze tanden in zetten zijn complex en veeleisend. De reden dat ze niet zomaar tot stand komen in de markt zonder onze ondersteuning. Het feit dat wij met publiek geld mogen investeren schept ook verplichtingen. Wij leggen de lat voor onszelf hoog als het gaat om maatschappelijk rendement, impact en ESG, maar ook voor vraagstukken als additionaliteit en staatssteun.

Of het nu gaat om de bouw van de fabriek voor PEF-flessen van Avantium in Groningen, de baanbrekende flowbatterijen van Elestor in Arnhem, de fabriek voor mechanische plastic recycling van Umincorp in Rotterdam of de *building integrated solar panels* van Exasun die in Den Haag worden gemaakt. Stuk voor stuk is Invest-NL cruciaal geweest in het rondkrijgen van

de benodigde financiering voor deze potentieel disruptieve bedrijven. Vanuit Invest-NL investeren we daar waar de markt niet, nog niet, of niet helemaal in de financiering kan of wil voorzien. Een voorbeeld van een investering die veel media aandacht heeft gekregen is de investering in Lightyear. Lightyear werkt aan het realiseren van een zeer efficiënte auto op zonne-energie. Lightyear is aan het begin van 2023 ingrijpend geherstructureerd en maakt nu een doorstart. Deze investering laat zien dat het realiseren van impact niet eenvoudig is en dat Invest-NL een belangrijke taak heeft om samen met haar klanten ook in moeilijke omstandigheden naar oplossingen te zoeken.

In 2022 heeft Invest-NL voor € 160 miljoen aan nieuwe investeringen gerealiseerd. Per einde 2022 heeft Invest-NL daarmee in totaal ruim € 617 miljoen gecommitteerd aan 65 investeringen. Hiermee hebben we €2 miljard aan private investeringen gemobiliseerd. Er is geen hoog risico investeerder in Nederland die zoveel deals doet in de grote transities en gericht op opschaling. De verhouding tussen indirecte fondsinvesteringen en directe investeringen rechtstreeks in bedrijven en projecten zal de komende jaren verschuiven naar indicatief 30/70%.

Met de financieringen willen we uiteindelijk impact maken. Bij de bedrijven waarin we investeren wordt voor meer dan € 260 miljoen geïnvesteerd in R&D en vinden ruim 5.260 mensen een toekomstgerichte werkplek. Deze investeringen in mensen en onderzoek en ontwikkeling laten een potentieel zeer forse CO_2e-besparing zien waarover we de komende jaren nauwkeurig verslag zullen blijven uitbrengen.

Het geconsolideerde nettoresultaat van Invest-NL over het boekjaar 2022 is na belastingen € 48,5 miljoen negatief. De verwachting was dat Invest-NL een aantal jaren een negatief resultaat zal genereren voordat de investeringsportefeuille substantiële positieve baten kan realiseren. Mede door het uitdagende investeringsklimaat hebben we in 2022 op enkele investeringen een additionele voorziening moeten treffen of een herwaardering moeten doorvoeren. Doordat we onze investeringen waarderen op reële waarde worden effecten van bedrijfseconomische ontwikkelingen en het uitdagende investeringsklimaat snel zichtbaar in de waarde van deze investeringen.

De komende jaren willen we onze positie als Nederlandse 'National Promotional Institute' (NPI) verder uitbouwen. Een belangrijke stap hierbij is de start van het gezamenlijke DeepTech Fonds van € 250 miljoen met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Via deze samenwerking wordt meer geïnvesteerd in DeepTech bedrijven.

Daarnaast zijn we met het Nationaal Groeifonds en de betrokken ministeries in gesprek om financieringen te kunnen gaan aanbieden aan bedrijven en projecten, waarbij op een slimme manier risicodragende financiering en zachte financiering wordt gecombineerd. Goed voor een efficiëntere inzet van publieke middelen. Goed voor een beter innovatie- en financieringsklimaat in Nederland. Ook zullen we in toenemende mate kijken waar en in welke bedrijven het, vanuit economische veiligheid, strategische autonomie of anderszins, goed is een publiek belang te nemen.

Invest-NL beschikt over een prachtige groep medewerkers die met veel betrokkenheid veel heeft bereikt in 2022. Om alle bovenstaande ambities waar te kunnen maken is het van groot belang om ook de komende jaren een aantrekkelijke werkgever voor hen te zijn en te blijven. Onze medewerkers zijn cruciaal om voor de bedrijven, financiers en overheden met wie we werken een gewaardeerde en betrouwbare partner te zijn. Dit alles uit het volle besef dat we intensief samen moeten werken om echte impact te bereiken.

Rinke Zonneveld
CEO

Profiel

Wij zijn Invest-NL, de nationale investerings- en ontwikkelingsinstelling van Nederland. Als impact investeerder staat bijdragen aan een duurzamer en innovatiever Nederland voor ons centraal. Dat doen we door financierbaar te maken wat niet financierbaar lijkt. Door te investeren in bedrijven en projecten die de grote maatschappelijke transities versnellen. Met ons eigen kapitaal, maar ook met onze kennis en netwerken. Wij zijn gepositioneerd als kennispartner voor de private, publieke en financiële sector, doordat we onze kennis en netwerken beschikbaar stellen aan onze relaties. We denken dat het beter kan en moet in Nederland. En dat brengen we graag in de praktijk.

Als de nationale investerings- en ontwikkelingsinstelling van Nederland met momenteel circa € 2 miljard investeringskapitaal en € 10 miljoen jaarlijks ontwikkelbudget zijn we de grootste publieke impact investeerder van risicokapitaal in Nederland. Onze focus ligt op de transitie naar een carbon-neutrale en circulaire economie, de transitie naar een betaalbare en toegankelijke gezondheidszorg en DeepTech. Binnen deze sectoren richt Invest-NL zich in het bijzonder op innovatieve scale-ups en opschalingsinitiatieven.

Invest-NL helpt innovatieve ondernemers die werken aan duurzame oplossingen voor het Nederland van morgen. Door het wegnemen van knelpunten voor opschaling en groei wordt de investeringsbereidheid vergroot. Als impact investeerder kijkt Invest-NL steeds naar het maatschappelijk rendement in de hele keten. Doordat onze portefeuille als geheel meer risico kan lopen en we langere looptijden kunnen hanteren, beschikken wij over geduldig kapitaal dat onderscheidend is in de markt. Uiteindelijk is impact het doel en financieel rendement het middel.

Invest-NL is opgericht in januari 2020. De organisatie heeft een private rechtsvorm, als deelneming van de Staat, met een wettelijke basis. We opereren onafhankelijk en op basis van zakelijke overwegingen. De uitoefening van het aandeelhouderschap van de Staat in Invest-NL is belegd bij het ministerie van Financiën.

Invest-NL heeft ook de Europese status van 'National Promotional Institute', waardoor Nederland door middel van Invest-NL meer en effectiever gebruik kan maken van financieringen vanuit Europa. De komende periode gaat meer aandacht besteed worden aan het mobiliseren van kapitaal vanuit Europa én van kapitaal van institutionele beleggers.

Invest-NL positioneert zich als sterke kennispartner en marktontwikkelaar die de keten in kaart brengt en partijen ondersteunt in het versnellen van hun transities naar een carbon-neutrale en circulaire economie.

Het hoofdkantoor van Invest-NL is gevestigd in Amsterdam. Eind 2022 waren hier 88 medewerkers werkzaam.

Jan-Jaap van Os (mede-oprichter en CTO van Exasun) toont Kristie Dekkers (Investment Associate bij Invest-NL) een voorbeeld van de Building Integrated Photo Voltaic (BIPV) zonnepaneel-oplossingen van Exasun

Hoogtepunten 2022

Een selectie hoogtepunten van Invest-NL en de ondernemingen en fondsen met wie we samenwerken aan een duurzamer en innovatiever Nederland.

Januari

Investering in de circulaire bio-economie via het European Circular Bioeconomy Fund

Het fonds richt zich op kapitaalintensieve Europese innovatieve scale-ups en vergroot zo de financieringsmogelijkheden in de circulaire bioeconomie.

Februari

Investering in het Circular Plastics Fund I van Infinity Recycling

Een investering in een first-of-a-kind nichefonds dat investeert in bedrijven die onbewezen technologie ontwikkelen in een markt waar wetgeving vaak nog ontbreekt en waar iedereen wel iets van vindt.

Maart

Investering in ambitieuze DeepTech start-ups via het Imec.Xpand Fund II

Het Leuvense Imec, toonaangevende innovatiehub in nano-elektronica en digitale technologieën, investeert in bedrijven met unieke technologie die zich in een risicovolle fase bevinden waarvoor relatief weinig kapitaal beschikbaar is.

April

Introductie Cable Pooling met Energieopslag

Nieuwe overeenkomst maakt snellere groei duurzame energieoplossingen mogelijk. Op een steeds voller elektriciteitsnet stelt het duurzame energieproducenten in staat één aansluiting te delen voor wind-, zon- én opslagprojecten.

Mei

Investering in Nederlandse medtech en digital health bedrijven via NextGen Ventures Fund II

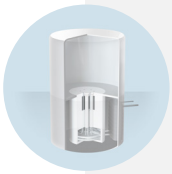
Het fonds investeert in early stage bedrijven en heeft een voorkeur voor data-gedreven innovaties die bijdragen aan betaalbare en toegankelijke gezondheidszorg. Het mogelijk maken van klinische studies en marktintroducties helpt de introductie van zorginnovaties versnellen.

Juni

Rinke Zonneveld benoemd als nieuwe CEO van Invest-NL

Vanaf 1 september 2022 treedt Rinke Zonneveld officieel in dienst. Samen met ondernemers, co-investeerders en vele private en publieke partners wil Rinke graag de schouders zetten onder de grote maatschappelijke transities waar ons land voor staat.

Juli

Investering in Thorizon tegen achtergrond van maatschappelijke discussie over kernenergie

Wel of niet inzetten op kernenergie om afscheid te kunnen nemen van fossiele brandstoffen? De 'Thorium gesmolten zout reactor' van Thorizon gebruikt langlevend kernafval en het ruim voorradige metaal Thorium als brandstof.

Augustus

Investering in Elestor: Invest-NL voor de eerste keer als co-lead investor actief

Samen met de corporate venture capital-tak van het Noorse Equinor gaf Invest-NL leiding aan een consortium dat verder bestond uit Koninklijke Vopak, Somerset Capital Partners en EIT InnoEnergy. Het Nederlandse Elestor richt zich op langdurige energieopslag.

September

Fastlane alumni Rival Foods haalt € 6 miljoen op

Startup Rival Foods werkt hard aan de volgende generatie vleesvervangers. In 2021 nam het bedrijf deel aan de eerste editie van het Fastlane programma van Invest-NL en FoodValley. Met de serie A investering van € 6 miljoen wil het o.a. de eerste producten naar de markt brengen.

Oktober

Innovatieve eiwitfabriek financierbaar maken

Samen met Fascinating en strategische partners onderzoekt Invest-NL de financierbaarheid van een innovatieve multi-purpose eiwitfabriek in Groningen. Deze first time en kapitaalintensieve eiwitfabriek stelt eiwit-pioniers in staat hun productiecapaciteit te vergroten en zo de eiwittransitie te versnellen.

November

Investering SeaQurrent illustreert toename aantal co-investeringen met ROM's

De investering in het innovatieve getijde-energie bedrijf SeaQurrent laat zien dat bij kapitaalintensieve investeringen de ROM's en Invest-NL steeds vaker co-investeren.

December

Uitreiking Windmolen awards tijdens Investival

Voor de eerste maal werden tijdens het Investival (kerstfeest) de jaarlijkse Windmolen awards uitgereikt aan de Invest-NL medewerkers die volgens hun collega's de vijf cultuurwaarden van Invest-NL het meest representeren. #Durf #Bevlogen #Professioneel #Samen #Toekomstgericht

Waardecreatie

Hoe wij waarde toevoegen

De waarde die Invest-NL aan de maatschappij toevoegt, wordt in beeld gebracht met het zogenoemde waardecreatiemodel. Met dit model laat Invest-NL zien hoe het de beschikbare middelen ('input') gebruikt om waarde te creëren voor klanten, de aandeelhouder en overige stakeholders ('output') en hoe wij voor de samenleving als geheel waarde toevoegen ('outcome'). In het waardecreatiemodel worden de volgende definities gebruikt.

Gemobiliseerd kapitaal
Het totaal aan privaat kapitaal dat is gecommitteerd aan een investeringsronde waarin Invest-NL participeert plus het eigen gecommitteerde kapitaal (inclusief risicoparticipatie van derden) van Invest-NL. In geval van deelname door andere publieke partijen (incl. Europese gelden) is het totaal gecommitteerde private kapitaal in deze berekening op een pro-rata basis aan Invest-NL toegerekend.

Impactattributie
Voor impact ten aanzien van vermeden CO_2e uitstoot, ontwikkeling van werkgelegenheid en R&D uitgaven wordt de PCAF-attributiemethode[1] als uitgangspunt genomen. Precieze definities worden gegeven in het hoofdstuk 'Materialiteit en impact'.

EU Green Taxonomy
Invest-NL hanteert een doelstelling om 65-70% van het totaal aandelenkapitaal in lijn met de EU Green Taxonomy te investeren. 30-35% van het kapitaal is primair gericht op de andere aandachtsterreinen van Invest-NL zoals Life Sciences & Health, DeepTech en het brede MKB. Daarbij zijn de onderstaande aandachtspunten van belang:

- Voor die sectoren en financieringen waarop de EU Green Taxonomy van toepassing en reeds ontwikkeld is, hanteert Invest-NL de Substantial Contribution Criteria als ondergrens.
- Ons uitgangspunt is dat de EU Green Taxonomy in 2027 volledig is ontwikkeld voor alle relevante sectoren.

[1] PCAF (2020). The Global GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry. First edition.

Waardecreatiemodel

Input

Financieel kapitaal

€ 1,7 miljard
Begroot (risico)kapitaal

€ 10 miljoen per jaar
Voor ontwikkelen, adviseren, onderzoeken en ondersteunen

Menselijk en intellectueel kapitaal

- 88 medewerkers met intrinsieke motivatie op basis van relevante missie
- Kennis over transities en transitiemarkten, financieren en investeren, innovatie, scale-ups

Sociaal en relationeel kapitaal

- Unieke relatie met private en publieke stakeholders
- Unieke toegang tot Europese financiële faciliteiten

Businessmodel & strategie

Missie
Invest-NL maakt Nederland duurzamer en innovatiever

Wat
Financieren en financierbaar maken van:
- Transitie naar carbon-neutrale en circulaire economie
- Innovatief snelgroeiend MKB (start-ups en scale-ups)

Hoe
- Mobiliseren en investeren van geduldig risicokapitaal
- Samenwerking met innovatieve ondernemers, investeerders, financiers, overheden en Europese instellingen

Kernactiviteiten
Business Development (Financierbaar maken)

Capital (Financieren)

Invest-NL doelen 2027

€ 1,7 mld
Gecommitteerd kapitaal

€ 5 mld
Gemobiliseerd kapitaal

65-70 %
Aandeelhouders-kapitaal in lijn met EU Green Taxonomy

Output

Business Development
- Onderzoeken en ontwikkelen van markten
- Begeleiden van proposities
- Ontwikkelen van instrumenten

- 16 marktontwikkelingstrajecten voltooid
- 2 producten ontwikkeld
- 5 proposities begeleid

Capital
- Participaties in bedrijven
- Participaties in fondsen
- Schuldfinanciering

- € 617 mln gecommitteerd investeringsvolume
- € 220 mln waarde portefeuille per einde boekjaar
- € 584 mln gemobiliseerd kapitaal

Outcome

Nederland duurzamer | Nederland innovatiever

Impact
- Vermeden CO_2e door investeringen
- R&D-impact van investeringen
- FTE-impact van investeringen

Bijdrage aan SDG's

Gezondheid belonen in plaats van het repareren van ziekte

Het Nederlandse zorgstelsel piept en kraakt. Om het ook in de toekomst betaalbaar en toegankelijk te houden is een fundamentele verschuiving in denken en doen nodig. HealthKIC en Invest-NL werken samen aan het beter financierbaar en schaalbaar maken van het Kavelmodel dat zich richt op mensen gezond maken en houden in afgebakende geografische gebieden.

Leonie Voragen is directeur-bestuurder bij HealthKIC en werkte in 2022 nauw samen met Stanleyson Hato (Thema Lead Life Sciences & Health bij Invest-NL). Ze blikken terug op hun samenwerking rondom het Kavelmodel in 2022, maar kijken ook alvast vooruit.

Even voorstellen

Stanley: "Voor Life Sciences & Health ben ik binnen Invest-NL verantwoordelijk voor de business development strategie. Samen met mijn collega's identificeren we projecten of bedrijven waarvan we de meeste impact verwachten binnen onze strategische focus op het voorkomen, vervangen of verplaatsen van dure zorg. Dit is inclusief het ontwikkelen van methoden om de (maatschappelijke) impact van onze investeringen te beoordelen en meten. Daarnaast ben ik verantwoordelijk voor de samenwerking met partners en het ontwikkelen van nieuwe financiële producten."

Leonie: "Als directeur-bestuurder bij HealthKIC ben ik verantwoordelijk voor zowel de strategische koers, de bedrijfsvoering en de dagelijkse aansturing binnen HealthKIC. De rode draad in alles wat ik doe is 'hoe zetten we de mens centraal'? Ik ben dankbaar voor het feit dat we goede zorg hebben in Nederland. Maar ik zie ook dat het niet de enige oplossing is als we een gezonde samenleving willen creëren. In de afgelopen jaren heb ik dan ook vanuit al mijn functies en rollen geprobeerd om invulling te geven aan een duurzame verandering naar meer gezondheid."

Wat maakt het Kavelmodel bijzonder?

Leonie: "Wij geloven dat gezondheid meer is dan niet ziek zijn en dat er naast goede zorg ook aandacht moet zijn voor hetgeen een mens gezond maakt en houdt. Het Kavelmodel is een duurzaam model waarmee in een bepaald gebied (de kavel) inwoners worden gefaciliteerd om gezondere keuzes te maken en zorgprofessionals de mens centraal kunnen stellen in hun werk. We werken op basis van een populatiegerichte aanpak waarbij we gebruik maken van de energie en mogelijkheden van de populatie. Dit doen we samen met inwoners, aanbieders én financiers."

Stanley: "Door de focus te verleggen van zorg naar gezondheid kunnen we veel gerichtere interventies inzetten die de problemen aanpakken die belangrijk zijn in specifieke regio's. De burger komt nog veel meer centraal te staan waardoor je en betere gezondheidsuitkomsten krijgt en het blijft betaalbaar."

Leonie: "En daarbij verzamelen wij data niet enkel om te declareren en te verantwoorden, maar ook om preventief, proactief en predicatief te werken. We laten zien wat wel en niet werkt in een kavel en delen dit met iedereen die hierin geïnteresseerd is. We werken volgens het zogenaamde *creative commons* principe."

“Wat ons echt uniek maakt is dat wij niet inzetten op een revolutie die onrust veroorzaakt in het huidige systeem, maar we willen de kanteling van het systeem evolutionair vormgeven.”

Wat maakt je trots als je terugkijkt op het Kavelmodel in 2022?
Leonie: “Mede door Corona hebben we niet altijd zo ‘in de regio’ kunnen zijn als we wilden. Maar in 2022 hebben we grote vorderingen gemaakt en een conceptueel model (want dat was het) om weten te zetten naar een aanpak die logisch is en aanspreekt. Daar ben ik trots op. Ik zie dat regionalisering steeds hoger op de politieke agenda staat en ik ben er van overtuigd dat we met het Kavelmodel regio’s optimaal kunnen ondersteunen in de transformatie ‘Meer gezondheid met minder zorg’.”

Stanley: “Onze rol was het ondersteunen van HealthKIC om de governance, monitoring en financiering van het kavelmodel concreet te krijgen. Waar ik het meest trots op ben is dat we met de kennis die gegenereerd is de stap konden maken naar de implementatie van een *proof of concept* monitoring systeem rondom acute zorg voor ouderen, het GERDA project. We kunnen hiermee de meerwaarde van het Kavelmodel voor iedereen tastbaar en zichtbaar maken.”

‘Financierbaar maken wat niet financierbaar lijkt’ staat bij Invest-NL centraal. Hoe komt dit terug in de samenwerking rondom het Kavelmodel?
Stanley: “De complexiteit van transities die we als Invest-NL zien bij de energietransitie en de klimaattransitie, geldt ook voor de zorgtransitie. Het financieren van de transitiekosten is hier een goed voorbeeld van. Bij het Kavelmodel ligt er ook een uitdaging in het financieren van preventie. Je ziet dat de baten niet automatisch terecht komen bij degenen die de investering doen. Daarnaast is het ook moeilijk om de effecten goed te monitoren en die daadwerkelijk te koppelen aan de preventiemaatregel. Aan ons om samen met HealthKIC te kijken hoe we (een deel van) de besparing op zorgkosten (als gevolg van preventie) kunnen gebruiken om de nodige preventiemaatregelen zelf te financieren.”

Leonie: “Als je investeert in een model dat bijdraagt aan transformatie van zorg naar gezondheid dient de vraag zich al snel aan waar je nu precies in investeert. Het is geen product, misschien een dienst, maar ook dat is lastig hard te maken. Onze gesprekken met Stanley gingen dus

“Wat ons echt uniek maakt is dat wij niet inzetten op een revolutie die onrust veroorzaakt in het huidige systeem, maar we willen de kanteling van het systeem evolutionair vormgeven.”

vaak over de vraag hoe we het maatschappelijk belang (dat heel duidelijk aanwezig is) kunnen omzetten in een investeringswaardige aanvraag. We gingen bijvoorbeeld in engagement letters op zoek naar gemeenschappelijke taal, door de (deel) projecten waar financiering voor werd aangevraagd zo concreet mogelijk te maken zonder daarbij het hogere doel om regionaal in gezondheid te investeren uit het oog te verliezen. Zo hebben we samen financierbaar kunnen maken wat niet financierbaar leek.”

Hoe typeren jullie de onderlinge samenwerking?
Stanley: “De samenwerking met Leonie is erg fijn en inspirerend. We evalueren nu de resultaten van het afgelopen jaar en denken samen na over de vervolgstappen voor dit jaar.”

Leonie: “Samenwerken met Invest-NL geeft ons financiële ruimte om een aantal belangrijke onderdelen van onze aanpak te ontwikkelen en uit te voeren. Ook geeft het onze stakeholders vertrouwen dat Invest-NL onze partner is. Beide aspecten zijn voor ons erg belangrijk. Met Stanley samenwerken ervaar ik als erg prettig en constructief. Hij denkt mee, weet waar hij het over heeft en is enthousiast over wat we doen. Echt heel fijn!”

Waar droom je over als het gaat over nog meer impact maken in 2023?
Leonie: “In steeds meer regio’s de stappen kunnen zetten die echt leiden tot een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een gezonde regio.”

Stanley: “Een antwoord formuleren op de vraag: als voorkomen beter is dan genezen hoe kunnen we dan zorgen dat het ook loont om in te zetten op preventie in de zorg?”

2. Directieverslag

Trends en ontwikkelingen

Impact maken in een wereld in beweging

Onze visie is helder: Nederland duurzamer en innovatiever maken. Door onze investerings- en ontwikkelkracht kunnen we samen met partners de grote transities helpen versnellen. We doen dat in een wereld die volop in beweging is. In Nederland, in Europa en mondiaal. Al die ontwikkelingen brengen kansen en bedreigingen met zich mee. Dit vergt een hoge mate van wendbaarheid en omgevingssensitiviteit van Invest-NL.

Kansen: samenwerking Nationaal Groeifonds en Klimaatfonds

Naast Invest-NL zijn er de afgelopen jaren nog twee grote overheidsfondsen gelanceerd, het Nationaal Groeifonds en het Klimaatfonds. Deze beide fondsen verstrekken echter geen (risicodragende) financiering maar subsidies. Door een gestructureerde samenwerking tussen deze fondsen en Invest-NL kunnen baanbrekende projecten en bedrijven beter financierbaar worden. Hetgeen goed is voor het versnellen van transities en goed voor een efficiënte inzet van overheidsmiddelen.

Kansen: Europa

Als 'National Promotional Institute' heeft Invest-NL een specifieke rol in het aantrekken en mobiliseren van Europese middelen. Hiertoe is een intensieve samenwerking opgezet met de Europese Commissie, de Europese Investeringsbank (EIB) en het Europese Investeringsfonds (EIF). Samen met EIF heeft Invest-NL twee gedeelde fondsmandaten (DFF en DACI). Momenteel zijn we met de Europese Commissie in onderhandeling over de ontwikkeling van een drietal financieringsinstrumenten onder Invest-EU. Ook loopt er een aanvraag om gebruik te mogen maken van het Sustainability Guarantee instrument van EIF.

De verregaande ambities van de Europese Commissie op het gebied van klimaat- en energietransitie (*New Green Deal*), maar ook op het gebied van meer strategische autonomie op sleuteltechnologieën, sluiten naadloos aan op de ambities van Invest-NL. Dit biedt vele mogelijkheden voor verdergaande samenwerking in de komende jaren.

Kansen: doorontwikkeling naar brede NPI

Invest-NL is opgericht als de nationale investerings- en ontwikkelingsinstelling van Nederland. Bewust hebben we de eerste jaren een nadrukkelijke focus gekozen op primair de transitie naar een carbon-neutrale en circulaire economie. In de komende strategieherijking (medio 2023) zullen we onderzoeken hoe we de komende jaren de sterke focus op transities kunnen combineren met een bredere invulling van ons mandaat.

Kansen: mobiliseren institutioneel kapitaal

De Nederlandse institutionele beleggers (pensioenfondsen, verzekeraars) investeren slechts een beperkt percentage van hun vermogen in de reële economie in Nederland. Er lijkt ruimte om de exposure in Nederland, in duurzame transities én in risicokapitaal te vergroten. Invest-NL kan hierbij een mobiliserende rol spelen, onder andere door financieringsconstructen te ontwerpen die het interessanter maken voor institutionele beleggers om meer in Nederland te investeren.

Kansen en bedreigingen: geopolitieke spanningen en economische veiligheid

Mede door de inval van Rusland in Oekraïne (februari 2022) is het besef toegenomen dat Nederland zich bewuster moet zijn van zijn strategische autonomie en economische veiligheid. Ook rondom cruciale sleuteltechnologieën speelt in toenemende mate het vraagstuk van economische veiligheid. Mede om die reden zal ook de wet VIFO (Veiligheidstoets Investeringen, Fusies en Overnames) van kracht worden. Tegelijkertijd ligt het in de rede dat er juist een grotere rol voor Invest-NL is weggelegd.

Kansen en bedreigingen: stijgende energieprijzen

De stijgende energieprijzen in 2022 en begin 2023 vertonen een Janus-kop. Enerzijds versnellen ze de energietransitie door meer inzet op duurzame alternatieven voor gas en olie. Anderzijds leiden de stijgende energieprijzen ook tot hogere productie- en investeringskosten voor veel bedrijven waar Invest-NL mee samenwerkt.

Bedreigingen: verslechtering economisch klimaat

Eind 2022 belandde Nederland in een economische dip mede als gevolg van de zeer hoge inflatie. De Nederlandsche Bank verwacht weliswaar voor 2023 een lichte economische groei (0,8%) en een sterke daling van de inflatie (van 11,6% naar 4,9%), maar deze voorspellingen gaan met veel onzekerheden gepaard. Op dit moment is in ieder geval duidelijk dat het investeringsklimaat voor start- en scale-ups wereldwijd en ook in Nederland verslechtert. Investeerders zijn terughoudender geworden, waarderingen staan onder druk en het ophalen van nieuwe financieringsrondes is daarmee complexer dan in de afgelopen jaren het geval was.

In maart 2023 zijn een drietal kleinere banken in de Verenigde Staten, en Credit Suisse uit Zwitserland in de problemen gekomen. Toezichthouders hebben ingegrepen om erger te voorkomen. De problemen bij deze banken lijken voor een deel op zichzelf te staan. Het faillissement van de Silicon Valley bank is zorgelijk omdat deze bank veel zaken deed met jonge start-up bedrijven, het faillissement van deze bank draagt daarmee niet bij aan het investeringsklimaat in deze sector wat reeds flink onder druk stond.

Strategie en voortgang

Financierbaar maken wat niet financierbaar lijkt

Dit is wat Invest-NL doet. Onze missie, visie en strategie komen daaruit voort en dragen daaraan bij. In dit hoofdstuk lichten we onze strategie en de voortgang in 2022 toe.

Onze missie

Invest-NL is de nationale investerings- en ontwikkelingsinstelling van Nederland. Als impact investeerder stellen wij maatschappelijk rendement voorop. Voor ons betekent dat: Nederland duurzamer en innovatiever maken.

Onze visie

Nederland staat voor grote maatschappelijke veranderingen, vooral op het gebied van energie, milieu en klimaat. In 2050 draait onze economie op heel andere technologie, grondstoffen, energiesoorten en processen dan nu. Dat lukt alleen met inventieve ondernemers, nieuwe markten en schaalbare innovaties. Daar is heel veel kapitaal voor nodig. Maar voor veel financiers in de markt zijn de risico's te groot. Dat is precies waar Invest-NL het verschil kan maken. Wij maken financierbaar wat niet financierbaar lijkt.

Dit doen we door het mobiliseren van kapitaal: van Invest-NL zelf, van marktpartijen, van overheden en vanuit Europese faciliteiten. Maar we doen dit ook door markten te onderzoeken en te ontwikkelen, investeringsproposities te verbeteren en instrumenten te ontwikkelen. Zo maken we het ook voor andere partijen aantrekkelijker om risico te nemen en te investeren in een duurzaam en innovatief Nederland.

Onze positionering als impact investeerder doen we op basis van gedegen onderzoek, data analyse en concrete projecten. Doel is het investerings- en vestigingsklimaat te optimaliseren en partijen te versnellen in hun transitie-opgave.

Onze langetermijndoelen

Onze missie is Nederland duurzamer en innovatiever maken. Dat is een urgente opgave waar we dagelijks aan werken, maar waar we pas op de langere termijn van kunnen vaststellen of we er in zijn geslaagd. Daarom hebben we in onze strategie twee langetermijndoelen gekoppeld aan deze missie.

Onze langetermijndoelen

In 2050 is de Nederlandse economie volledig klimaatneutraal en circulair en zijn we wereldwijd binnen het 1,5 graden scenario gebleven.

Nederland verstevigt zijn positie in Europa in de categorie "Innovatie Leider"; de categorie landen die > 125% scoren op het Europese Innovatie ScoreBoard.[1]

Deze doelen kan Invest-NL overduidelijk niet alleen voor elkaar krijgen. Simpelweg omdat ze daarvoor te groot en ambitieus zijn. Ze komen alleen binnen handbereik wanneer met het gehele ecosysteem van ondernemers, financiers en overheid wordt samengewerkt - met het juiste beleid, de ideeën, ondernemers en het geld op de juiste plekken. Invest-NL gebruikt deze doelen als richting en als inspiratiebron: het dient in het werk als stip aan de horizon en het is een kader om aan te toetsen.

Zo geven we invulling aan onze bijdrage aan deze langetermijndoelen:

In 2050 is de Nederlandse economie volledig klimaatneutraal en circulair en zijn we wereldwijd binnen het 1,5 graden scenario gebleven
Het IPCC becijferde in juli 2021 dat het wereldwijd resterende carbon budget nog 400 Gton CO_2e is - equivalent aan 8 jaar emissie. Als we over de 400 Gton CO_2e-uitstoot heengaan, komt de opwarming boven de 1,5 graden. Momenteel zitten we al op meer dan 1 graad opwarming. En dus is niet alleen het einddoel van carbon-neutraal in 2050 relevant, maar ook de snelheid waarmee we de jaarlijkse CO_2e uitstoot reduceren. Europa is erin geslaagd de emissie sinds 1990 met ruim 25% te laten dalen – tegen de wereldwijde trend in. Echter, om binnen de doelstelling van maximale opwarming van 1,5 graden te blijven, moet deze daling fors verder versneld worden: wereldwijd moet de jaarlijkse emissie in 2030 met 40-60% gedaald zijn t.o.v. het niveau in 2020. Invest-NL financiert en ondersteunt daarom twee typen projecten en ondernemingen die we 'Gamechangers' en 'Curvebenders' genoemd hebben:

Gamechangers
Nieuwe technologieën, vaak nog in de vroege TRL-fases die de potentie hebben om bij te dragen aan de carbon-neutrale wereld in 2050. De financieringen van Thorizon en Carbyon vallen bijvoorbeeld in deze categorie.

(CO_2e) Curvebenders
Projecten of initiatieven die ervoor zorgen dat er op kortere termijn substantiële emissiereductie plaatsvindt om de opwarming te remmen. De naam 'curvebenders' gebruiken we omdat ze het potentieel hebben om de jaarlijkse CO_2e uitstootcurve die in een *do nothing* scenario alleen maar omhoog zou gaan, op kortere termijn naar beneden af te buigen. Het gaat hierbij vaak om het versnellen van de uitrol van reeds bestaande technologieën. Onze bijdrage aan het tot stand komen van de Cable Pooling overeenkomst met Energie opslag is hier een mooi voorbeeld van: deze overeenkomst stelt duurzame energieproducenten in staat één aansluiting te delen voor wind-, zon- én opslagprojecten. Zo maken we snellere groei van duurzame energieoplossingen mogelijk en dragen we bij aan het *afbuigen* van de wereldwijde CO_2e uitstoot curve.

Klimaatverandering houdt zich niet aan landsgrenzen. Bij het vaststellen van het CO_2e reductie potentieel van ondernemingen of projecten gaan wij daarom ook uit van het wereldwijde reductie potentieel, ongeacht locatie, en relateren dit bewust niet aan specifieke doelstellingen voor Nederland.

[1] https://ec.europa.eu/assets/rtd/eis/2022/ec_rtd_eis-country-profile-nl.pdf

Nederland verstevigt zijn positie in Europa als "Innovatie Leider"; de categorie landen die > 125% scoren op het jaarlijkse Europese Innovatie ScoreBoard
Voldoende innovatiecapaciteit in Nederland is een vereiste om te verduurzamen. We hebben ervoor gekozen om het 'European Innovation Scoreboard' te hanteren als meetlat voor de innovatiecapaciteit van Nederland; deze berekent aan de hand van 32 indicatoren wat de innovatiecapaciteit van een land is t.o.v. de overige landen in Europa. Invest-NL draagt direct bij aan vier van deze EU indicatoren: venture capital investeringen in Nederland, werkgelegenheid in innovatieve bedrijven, grondstof verbruik per Bruto Nationaal Product en het aandeel milieu gerelateerde innovatie t.o.v. het algehele innovatielandschap in Nederland. In 2021 viel Nederland in de categorie "Sterke Innovator", in 2022 is Nederland een categorie omhoog geschoven naar de categorie van "Innovatie Leider". Doel is deze positie te behouden en verstevigen. Invest-NL draagt hier met haar activiteiten direct en indirect aan bij via de bovengenoemde vier dimensies.

Onze strategische focus

Onze missie en visie hebben we vertaald in het strategisch plan 2021-2025. Uitgangspunt van onze strategie is dat wij de hoogste prioriteit geven aan het financierbaar maken van de transitie naar een carbon-neutrale en circulaire economie. Daarnaast is kapitaal vrijgemaakt om te investeren in specifieke thema's en (innovatief) MKB.
Wij hebben in 2021 vijf leidende thema's geïdentificeerd:

Energy/Ventures
Financieren van start- en scale-ups met innovatieve technologie, bijvoorbeeld op het gebied van opwek en opslag van duurzame energie.

Energy/Projects
Financieren van multistakeholderprojecten, bijvoorbeeld rond de distributie van energie.

Bio/Circulair
Financieren van bedrijven die actief zijn in de bio- en circulaire economie met een bijzondere belangstelling voor bioplastics en kritische materialen.

AgriFood
Financieren van bedrijven die bijvoorbeeld bijdragen aan de eiwittransitie en de circulaire landbouw.

Life Sciences & Health
Met name gericht op het financierbaar maken van en investeren in innovaties die zorgen voor het voorkomen, vervangen of verplaatsen van dure zorg.

Impact, de Sustainable Development Goals en ESG

Wij hebben onze impactdoelen geformuleerd aan de hand van de UN Sustainable Development Goals (SDGs). Invest-NL heeft een investeringsafbakening opgesteld, waarmee we ons totaal begrote kapitaal van € 1,7 miljard alloceren aan onze voornaamste impactdoelstellingen. Een significante bijdrage aan deze impactdoelstellingen is een vereiste voor bedrijven en fondsen om in aanmerking te komen voor een investering van Invest-NL.

Daarbij is ons in 2021 ontwikkelde impactkader leidend. Invest-NL draagt via haar impactdoelstellingen bij aan de volgende SDG's:
SDG 13: Klimaatactie
SDG 12: Verantwoorde consumptie en productie
SDG 3: Goede gezondheid en welzijn
SDG 8: Eerlijk werk en economische groei
SDG 9: Industrie, innovatie en infrastructuur

Naast onze ambitie op het maken van positieve impact is ook het in kaart brengen en adresseren van potentiële negatieve impact een onderdeel van onze werkwijze. We letten daarbij op potentiële negatieve effecten van de investering op milieu en maatschappij, maar ook op mogelijke (toekomstige) financiële risico's voor de investering ten gevolge van bepaalde sociale- en milieurisico-factoren. Dit hebben wij vastgelegd in ons impact- en ESG-beleid dat wordt toegelicht in de hoofdstukken 'Materialiteit en impact' en 'Ons impact- en ESG-beleid'.

Businessmodel

Invest-NL kent twee hoofdactiviteiten:
1. Het direct en indirect investeren in en financieren van ondernemingen (vanuit team Invest-NL Capital).
2. Het financierbaar maken van proposities en het ontwikkelen van nieuwe markten en financieringsinstrumenten die daarvoor nodig zijn (vanuit team Invest-NL Business Development).

Beide teams werken intensief samen rond onze vijf leidende thema's en op het gebied van DeepTech en Indirect/fondsen.

DeepTech
In samenwerking met en mede gefinancierd door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat zijn we in 2022 van start gegaan met het DeepTech Fonds.

Indirect/fondsen
In samenwerking met EIF en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) ondersteunen we de non-bancaire financiering van het MKB en versterken we het aanbod van risicokapitaal voor innovatieve start- en scale-ups.

Strategische afwegingen

De positionering van Invest-NL als nationale investerings- en ontwikkelingsinstelling voor Nederland vergt een aantal strategische afwegingen die komend jaar aan de orde zijn en ook hun plek zullen krijgen in de herijking van de strategie in het tweede kwartaal van 2023. Hierin worden ook de aanbevelingen uit de tussentijdse evaluatie in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat meegenomen.

1. Direct versus indirect investeren
Invest-NL heeft het mandaat om zowel rechtstreeks te investeren in bedrijven en projecten (directe investeringen) als om dit indirect te doen via andere investeringsfondsen. Fondsinvesteringen zijn een integraal onderdeel van de Invest-NL strategie.

Invest-NL ziet fondsinvesteringen als een belangrijk middel om de toegang tot kapitaal voor innovatieve start- en scale-ups binnen de door Invest-NL gedefinieerde focussectoren te vergroten. Fondsinvesteringen dragen daarnaast bij aan het netwerk, de kennis en expertise binnen Invest-NL. Hierdoor kunnen we de markt beter bedienen en proposities sneller financierbaar maken. Keerzijde is dat we als Invest-NL minder direct invloed uitoefenen. In plaats van direct te spreken met de ondernemers en initiatiefnemers, spreken wij met de fondsmanagers die deze afwegingen namens ons maken.

Daarom hebben we de verhouding directe en indirecte investeringen verder aangescherpt. Doelstelling is dat we uiteindelijk maximaal 30% van het initieel mandaat van € 1,7 miljard in fondsen geïnvesteerd hebben. We investeren daarbij alleen in fondsen die van meerwaarde zijn voor het Nederlandse ecosysteem en alleen in fondsen die het zonder ons niet lukt om voldoende privaat kapitaal aan te trekken.

We maken bij onze fondsinvesteringen onderscheid tussen onze gezamenlijk fondsmandaten met EIF en de investeringen die wij zelf rechtstreeks doen in private investeringsfondsen.

Gezamenlijke fondsmandaten met EIF
Met EIF hebben we een tweetal fondsen opgezet:

Dutch Future Fund (DFF)
Doel is om te zorgen voor meer beschikbare middelen voor Nederlandse venture capital fondsen. Het gaat hier dus echt om het versterken van het venture capital landschap in Nederland. Wij hebben hier zelf € 150 miljoen aan gecommitteerd. EIF heeft zich eraan gecommitteerd hier nog eens minimaal € 150 miljoen bovenop te doen. Van het commitment van Invest NL was aan het einde van het derde kwartaal van 2022 ruim € 27 miljoen daadwerkelijk geïnvesteerd in DFF. EIF heeft inclusief onze middelen ruim € 127 miljoen in Nederlandse fondsen geïnvesteerd. Dus door elke euro van ons gaan er nu ruim 4 Europese euro's naar Nederlandse VC-fondsen. Dit betekent meer geld voor Life Sciences, Artificial Intelligence (AI), FinTech en impactinvesteringen. Het DFF-fondsmandaat met EIF is nagenoeg volledig gecommitteerd. In 2023 zullen we een besluit

moeten nemen over een eventueel vervolg en, zo ja, onder welke condities.

Dutch Alternative Credit Instrument (DACI)
Dit fonds heeft als doel niet-bancaire financiers te voorzien van de nodige middelen om het meer reguliere MKB te bedienen. Invest-NL en het ministerie van EZK hebben hier elk € 50 miljoen ingelegd en EIF ook nog eens € 100 miljoen.

Eigen fondsinvesteringen

We investeren zelf ook rechtstreeks in fondsen: onze eigen indirecte investeringen. We hebben in de eerste jaren na oprichting relatief veel fondsinvesteringen gedaan. Op die manier konden we snel tractie in de markt creëren en onszelf enige tijd gunnen voor kennisopbouw en specialisatie. Wij verwachten in de komende jaren verhoudingsgewijs steeds meer directe investeringen te gaan doen. Dit laat onverlet dat investeren in fondsen ook waarde heeft en bij ons mandaat past.

In 2022 hebben we in verschillende DeepTech-fondsen geïnvesteerd, opdat zij weer in meer Nederlandse bedrijven op het gebied van photonica, quantum of smart materials kunnen investeren. En we hebben geïnvesteerd in hele gespecialiseerde fondsen op het gebied van bijvoorbeeld plastic recycling en de eiwittransitie.

2. Samenwerking met nationale fondsen
Invest-NL verkent samen met de betrokken ministeries de mogelijkheden om samen met het Nationaal Groeifonds en mogelijk ook het Klimaatfonds financiering te kunnen aanbieden aan bedrijven en projecten. Hierbij kan op een slimme manier risicodragende financiering en zachte financiering worden gecombineerd. Het biedt zo extra mogelijkheden om financierbaar te maken wat niet financierbaar lijkt. Daarnaast is het behulpzaam voor de efficiëntere inzet van publieke middelen. Het helpt bij het slim afdekken van een eventuele onrendabele top in de financiering en uiteindelijk is dit ook goed voor de Nederlandse staatskas, omdat bij bewezen succes een deel van de middelen terug kan vloeien.

Strategische afweging

Direct of indirect investeren?

Investeren in fondsen is voor Invest-NL één van de manieren om met ons kapitaal versneld impact te kunnen maken. We hebben er bewust voor gekozen om in onze eerste twee jaren meer in te zetten op fondsinvesteringen. Zo konden we de expertise en het netwerk van bestaande fondsen in de markt inzetten om meteen vanaf de start impactvolle investeringen te kunnen doen, terwijl we tegelijkertijd onze eigen organisatie en financieringsexpertise op konden bouwen.
Aan het eind van 2021 bestond circa tweederde van onze commitments uit commitments aan fondsen, waarbij we aangaven dat het onze ambitie was om naar verhouding steeds meer directe financieringen te doen. Van de totale commitment van € 160 miljoen in 2022 bestond nog € 80 miljoen van de gedane commitments aan fondsen, wat resulteerde in een gereduceerd totaal percentage van 62% aan fondscommitments aan het einde van 2022.
We zien dat we als Invest-NL als *directe* investeerder in ondernemingen het meeste impact maken en aanvullend zijn op het bestaande financieringsaanbod. We hebben ons dan ook tot doel gesteld om maximaal 30% van ons huidige totale investeringsmandaat te committeren aan fondsen en daarmee minimaal 70% direct aan impactvolle en innovatieve ondernemingen. Dit betekent dat we met ons huidige financieringsmandaat nog ongeveer € 200 miljoen aan fondscommitments zullen maken in de komende jaren om onze directe financieringsstrategie te versterken.

Redenen voor ons om in fondsen te investeren zijn bijvoorbeeld:

- Sommige fondsen zijn gespecialiseerd in markten en technologieën waarin wij zelf (op korte termijn) niet voldoende expertise in huis hebben. In dat geval is het beter via dergelijke fondsen te investeren. DeepTechXL en Imec.Xpand Fund II waren daar in 2022 goede voorbeelden van; financieringen waarmee we de DeepTech sector konden versterken terwijl wij zelf het team van het DeepTech Fonds aan het opbouwen waren.
- Op het gebied van de circulaire economie is het aanbod van financiering nog zeer beperkt. Om het aanbod van kapitaal voor deze sector versneld te versterken hebben we er in 2022 voor gekozen om drie fondsinvesteringen te doen in de circulaire economie: European Circular Bioeconomy Fund, Infinity Recycling Circular Plastics Fund I en Polestar Circular Debt Fund. Met de financiering van deze fondsen hebben we niet alleen ons eigen kapitaal aan deze sector gecommitteerd maar ook privaat kapitaal weten te mobiliseren voor deze fondsen en de fondsenteams in staat gesteld hun netwerk en expertise in te gaan zetten om innovatieve ondernemers te financieren die de transitie naar de circulaire economie helpen versnellen.
- Daarnaast biedt deelname aan fondsen ons toegang tot markten en bedrijven die op enigerlei moment ook bij ons kunnen aankloppen voor directe financiering. We zullen naar de toekomst toe onze fondsfinancieringen steeds meer richten op de impactdomeinen waar wij zelf ook actief zijn met directe financieringen.
- Nederland heeft een beperkt aanbod van venture capital fondsen. Versterking van het aanbod leidt tot sterkere fondsen die in staat zijn ook grotere tickets van opschalende innovatieve bedrijven te financieren. Dit is ook een belangrijke reden waarom we samen met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat kijken naar een mogelijke deelname aan het European Tech Champions Initiative (ETCI), een cross-Europees Fund of Funds initiatief dat zich specifiek richt op het versterken van het Europese venture capital landschap.

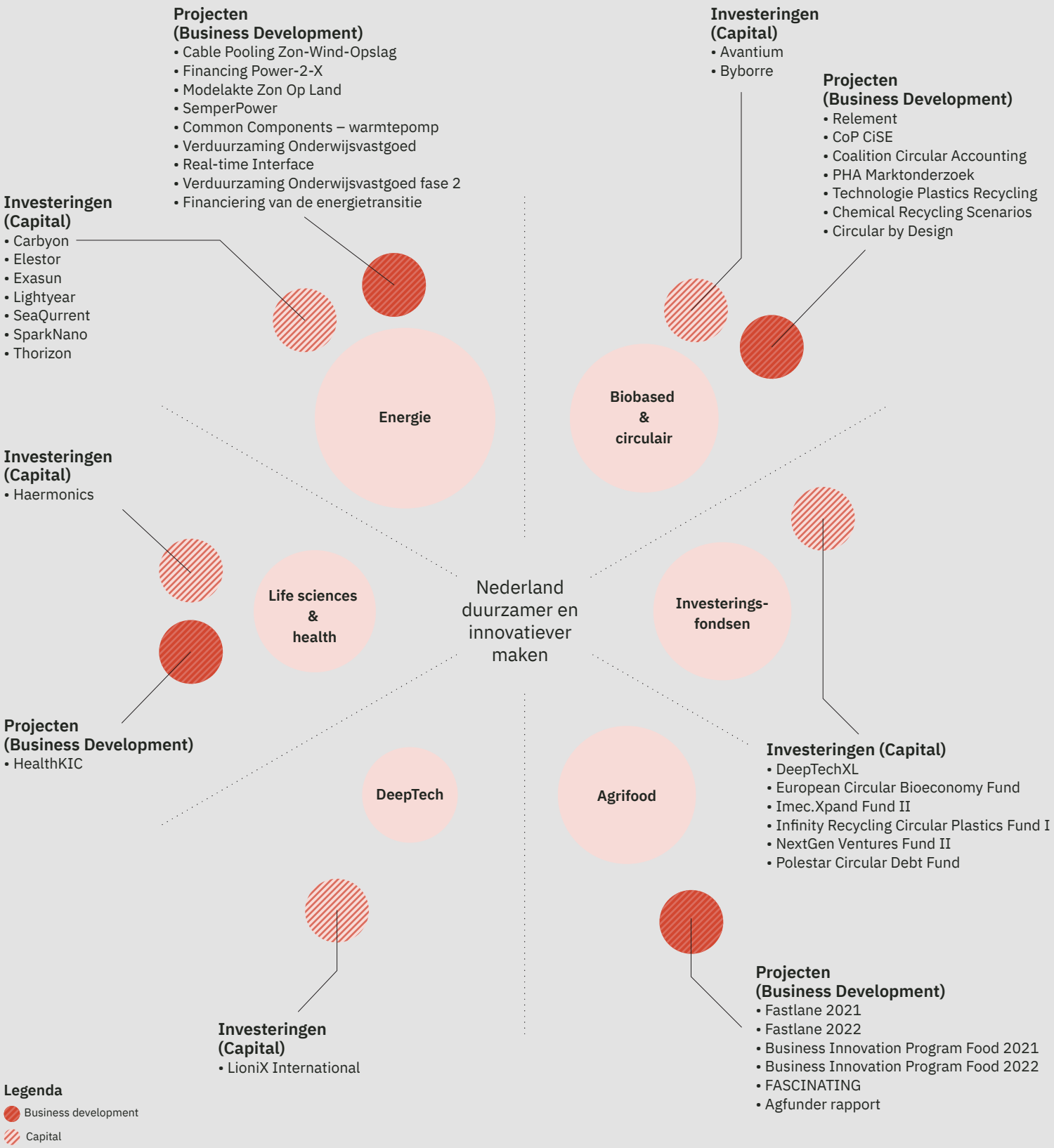
Dilemma

Alleen investeren in Nederland of ook in internationale fondsen?

Een belangrijke overweging om in een specifiek fonds te investeren is dat het fondsmanagementteam een sterk netwerk, ervaring en expertise heeft in een bepaalde sector. Het team weet daarmee de risico's en kansen op succes van innovatieve ondernemingen goed in te schatten en te waarderen. Fondsmanagers die zich in bepaalde sectoren specialiseren kunnen het zich niet veroorloven om zich tot de landsgrenzen te beperken. De reden is dat internationale (Europese) samenwerking nodig is om innovaties voldoende snel op te kunnen schalen om internationaal concurrerend te blijven. Daarnaast wil het fondsmanagement een portfolio bouwen met innovatieve bedrijven die de grootste kans van slagen hebben, in Nederland of elders in de wereld.

Invest-NL onderschrijft de noodzaak van Europese samenwerking en het financieren van innovaties die kunnen bijdragen aan de (mondiale) klimaatcrisis, waarbij investeerders meer over de grenzen heen moeten kijken. Tegelijkertijd investeert Invest-NL het geld van de Nederlandse belastingbetaler en hebben wij daarmee ook de verantwoordelijkheid om aan te tonen dat onze investeringen ten goede komen aan de Nederlandse economie. In het geval van directe investeringen is dat een afweging die we per transactie bepalen. In het geval van fondsen nemen we in de documentatie op dat minstens twee keer het door Invest-NL geïnvesteerde bedrag wordt geïnvesteerd in ondernemingen in Nederland. Zo zorgen we ervoor dat Nederlands belastinggeld ten goede komt aan Nederlandse ondernemingen en creëren we tegelijkertijd ruimte voor de nodige Europese samenwerkingen om innovatieve scale-ups voldoende snel te laten groeien.

Impact creëren;
thematisch overzicht investeringen en projecten 2022

Resultaten 2022

Het jaar 2022 was het derde boekjaar van Invest-NL waarin Business Development activiteiten en financieringen hebben plaatsgevonden. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste resultaten in het jaar 2022 weergegeven.

In onderstaande afbeelding staan de belangrijkste Business Development activiteiten van 2022 weergegeven. Er waren in 2022 met name veel werkzaamheden vereist ten aanzien van marktonderzoek om tot een finale propositiebegeleiding en/of productontwikkeling te komen, waardoor ondernemingen en projecten zelfstandig de financiering hebben rondgekregen.

Business Development

	Gerealiseerd			Waarvan gericht op een carbon-neutrale en/of een circulaire economie			Werk in uitvoering per jaareinde	Waarvan gericht op een carbon-neutrale en/of een circulaire economie
	2022	2021	2020	**2022**	2021	2020	**2022**	**2022**
Productontwikkeling	2	3	4	2	2	1	15	7
Propositiebegeleiding	5	7	5	5	5	4	10	10
Marktontwikkeling	16	12	8	13	10	6	31	24

De complete lijst van gerealiseerde projecten in 2022 is in onderstaande tabel weergegeven.

Afgeronde opdrachten per ultimo 2022

	Naam project		SDG	Additionele SDG[1]
Productontwikkeling	Modelovereenkomst Cable Pooling Zon-Wind-Opslag	Ontwerp modelovereenkomst cable-pooling zodat meerdere duurzame energieprojecten gebruik kunnen maken van dezelfde netaansluiting (t.b.v. capaciteitsverhoging duurzame energie en verbeterde grid connection, wat leidt tot toegang naar financiering)	13	7
	Modelakte Zon Op Land	Gestandaardiseerde modelakte voor financiering van solar-on-land projecten (t.b.v. versnelling van de investeringsbeslissing)	13	7
Propositiebegeleiding	FTR Outsource Demonstration for Biobased Chemistry - Relement	Strategie-ontwikkeling om de eerste financiële obstakels weg te nemen, door uitbesteding van de demonstratie stap om de eerste 'launching customers' te contracteren	12	
	Fastlane 2022	Acceleratorprogramma om de groei van jonge ondernemingen in de agrifoodsector te versterken om zo financiers aan te trekken	12, 13	
	Business Innovation Program Food 2022	Programma voor het verder professionaliseren en ontwikkelen van een nieuw verdienmodel voor ondernemers in de agrifoodsector	12, 13	
	Financing Power-2-X	Onderzoek en begeleiding van ondernemingen en projecten. Ontwikkeling van waardemodellen van flexibele inzet van langetermijn energieopslag en conversietechnologie	13	7

	Naam project		SDG	Additionele SDG[1]
	SemperPower	Energieopslagsysteem (EOS) dat de functionaliteit van de distributie netbeheerder aanvult door de capaciteit te verhogen met lithiumbatterijopslag	13	7
Marktontwikkeling	CoP CiSE – Sustainable Finance Lab	Financieel innovatieplatform om de circulaire service-economie te stimuleren	12	
	PD Coalition Circular Accounting - Final paper	Onderzoek en overzicht van belemmeringen die accountants tegenkomen binnen circulaire businessmodellen	12	
	PD PHA Marktonderzoek	Roadmap voor de marktkansen van de verschillende soorten PHA-materialen om zo de markt te ontwikkelen van bio based materials	12	
	Technologie Plastics Recycling	Best practices en nieuwe technologieën op het gebied van plastics recycling	12	
	Chemical Recycling Scenarios	Benodigdheden om capaciteit van chemische recycling van plastics op te zetten om Nederland 100% circulair te maken	12	
	Circular by Design	Versnellingsprogramma's voor circulaire bedrijven bij het opstellen van hun circulaire businesscase	12	
	FASCINATING	Ontwikkeling hoogwaardige proteïne productiefaciliteit i.s.m. consortium	12, 13	15
	Fastlane 2021	Acceleratorprogramma om de groei van jonge ondernemingen in de agrifoodsector te versnellen	12	15
	Business Innovation Program Food 2021	Versnellingsprogramma gericht op het ontwikkelen van een nieuw verdienmodel voor ondernemers in de agrifoodsector	12, 13	15
	Agfunder rapport	Addendum gericht op innovaties waar meer financiering beschikbaar moet komen om financieringsgaten binnen de sector te dichten	12, 13	15
	Common Components - warmtepomp	Gezamenlijke ontwikkeling van alle marktpartijen in warmtepompmarkt binnen Europa	13	7
	HealthKIC	Professionele ondersteuning en begeleiding van HealthKIC bij het opzetten van een concrete financieringsvraag voor een innovatief zorgmodel	3	
	PD Verduurzaming Onderwijsvastgoed	Onderzoek naar de ontwikkeling van een programmatische aanpak voor de verduurzaming van onderwijshuisvesting	12, 13	
	Verduurzaming Onderwijsvastgoed fase 2	Ontwikkelen van een programmatische aanpak voor de verduurzaming en circulair maken van onderwijshuisvesting	12, 13	
	Real-time Interface	Real-time Interface' biedt netbeheerders een regelingsoptie op basis van werkelijke netbelasting om overbelasting te voorkomen	12	
	Financiering van de energietransitie	Partner bij jaarlijks event waarbij 'financierbaar maken van' centraal staat	13	7

1 Invest-NL levert een primaire bijdrage aan SDG 3, 8, 9, 12 en 13 door middel van zijn Business Development en Capital activiteiten. Daarnaast leveren de individuele bedrijven, fondsen of projecten ook een bijdrage aan deze additionele SDG.

In onderstaande tabel wordt het aantal investeringen die in 2022 vanuit Invest-NL Capital zijn gedaan toegelicht.

Capital

	Investeringsaanvragen ontvangen	Goedgekeurd	Gecommitteerd	Waarvan gericht op een carbon-neutrale en/of een circulaire economie
2022	151	27	25	15
2021	142	24	23	11
2020	422	13	10	2

In 2022 is het aantal investeringsaanvragen met 6% toegenomen ten opzicht van het aantal in 2021. 151 aanvragen zijn ontvangen, aan 25 hiervan is gecommitteerd. Vrijwel alle investeringsaanvragen zijn afkomstig van het innovatieve MKB of van fondsen die zijn gericht op MKB-financiering. Redenen voor het niet (verder) in behandeling nemen van investeringsaanvragen liggen o.a. in het feit dat Invest-NL aanvullend dient te zijn aan de markt en de regionale ontwikkelingsmaatschappijen. Als zij kunnen financieren is er geen rol voor Invest-NL. Daarnaast moet er sprake zijn van een positieve business case die tot doel heeft maatschappelijke impact te maken, passend bij de gebieden waar Invest-NL kennis van heeft. Ook kan het voorkomen dat de aanvrager zelf de aanvraag (tijdelijk) stopzet, omdat (financierings)plannen veranderen.

In 2022 is € 160 miljoen gecommitteerd aan investeringen, waarvan € 137 miljoen is gecommitteerd aan nieuwe portfoliobedrijven en nieuwe fondsmandaten en € 23 miljoen is gecommitteerd aan bestaande portfoliobedrijven. In onderstaande tabel worden de investeringen in 2022 weergegeven.

Committeringen 2022 (in €)

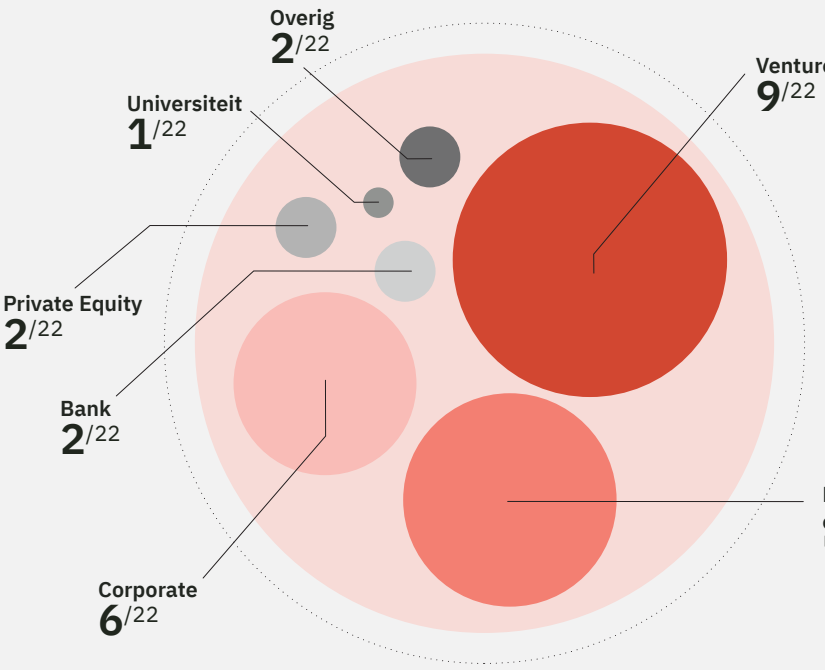
	Nieuwe vs. additionele committeringen	Instrument	**Gecommitteerd investeringsvolume**	SDG	Additionele SDG[1]
Byborre	Nieuw	Aandelenbelang	5.000.000	12, 13	6
Carbyon	Nieuw	Converteerbare lening	3.000.000	12, 13	
Elestor	Nieuw	Aandelenbelang	8.598.663	12, 13	7
Elestor	Nieuw	Lening	6.400.000	12, 13	7
Exasun	Nieuw	Aandelenbelang	3.500.000	12, 13	7
Haermonics	Nieuw	Aandelenbelang	1.000.000	3	
Lightyear	Nieuw	Converteerbare lening	25.000.000	12, 13	7
LioniX International	Nieuw	Aandelenbelang	1.000.000	9	
SeaQurrent	Nieuw	Aandelenbelang	1.000.000	13	7
SparkNano	Nieuw	Aandelenbelang	1.000.000	12, 13	7
Thorizon	Nieuw	Aandelenbelang	1.500.000	12, 13	7
Totaal gecommitteerde investeringen in nieuwe portfoliobedrijven			**56.998.663**		
DAB	Additioneel	Converteerbare lening	488.000	12, 13	
DOTT	Additioneel	Aandelenbelang	1.046.239	12, 13	11
EclecticIQ	Additioneel	Aandelenbelang	1.000.000	9	
Effect Photonics	Additioneel	Aandelenbelang	596.093	9	
Effect Photonics	Additioneel	Aandelenbelang	549.691	9	
Microsure	Additioneel	Lening	500.000	3	
Microsure	Additioneel	Converteerbare lening	500.000	3	
Nearfield Instruments	Additioneel	Converteerbare lening	7.000.000	9	
PMC	Additioneel	Converteerbare lening	1.200.000	12, 13	
PMC	Additioneel	Lening	150.000	12, 13	
SCW Systems	Additioneel	Aandelenbelang	6.100.000	12, 13	7
ViCentra	Additioneel	Converteerbare lening	4.233.333	3	
Totaal gecommitteerde investeringen in bestaande portfoliobedrijven			**23.363.356**		
Totaal gecommiteerde directe investeringen			**80.362.019**		

1 Invest-NL levert een primaire bijdrage aan SDG 3, 8, 9, 12 en 13 door middel van zijn Business Development en Capital activiteiten. Daarnaast leveren individuele bedrijven, fondsen of projecten ook een bijdrage aan deze additionele SDG.

Fondscommitteringen 2022 (in €)

	Nieuwe vs. additionele committeringen	Instrument	**Gecommitteerd investeringsvolume**	SDG
European Circular Bioeconomy Fund	Nieuw	Fondsmandaat	10.000.000	12
Infinity Recycling Circular Plastics Fund I	Nieuw	Fondsmandaat	15.000.000	12
Imec.Xpand Fund II	Nieuw	Fondsmandaat	10.000.000	9
NextGen Ventures Fund II	Nieuw	Fondsmandaat	5.000.000	3
DeepTechXL	Nieuw	Fondsmandaat	15.000.000	9
Polestar Circular Debt Fund	Nieuw	Fondsmandaat	25.000.000	12, 13
Totaal fondscommitteringen			**80.000.000**	

Samenwerking met co-investeerders bij directe investeringen in 2022

Totaal aantal investeringstransacties
22

De drie co-investeerders met wie in 2022 het meest werd samengewerkt
- Brabantse ontwikkelingsmaatschappij (BOM): 4 keer
- Innovation Industries: 3 keer
- EIT InnoEnergy: 2 keer

Met de gedane investeringen in 2022 wordt het investeringsportfolio van Invest-NL steeds omvangrijker. In de volgende tabel staan alle directe en indirecte financieringen per ultimo 2022 in alfabetische volgorde genoemd.

Verderop in het hoofdstuk 'Materialiteit en impact' wordt verder ingegaan op de maatschappelijke impact van onze investeringen.

Directe en indirecte financieringen per ultimo 2022

	Instrument	**Gecommitteerd investeringsvolume**	SDG	Additionele SDG[1]
Avantium	Lening	30.000.000	12, 13	
Black Bear Carbon	Converteerbare lening	2.500.000	12, 13	
Byborre	Aandelenbelang	5.000.000	12, 13	6
CapitalT	Fondsmandaat	5.000.000	9	
Carbyon	Converteerbare lening	3.000.000	12, 13	
DAB	Converteerbare lening	1.488.000	12, 13	
DeepTechXL	Fondsmandaat	15.000.000	9	
Delft IMP	Aandelenbelang	5.000.000	12, 13	
DOTT	Aandelenbelang	10.046.239	12, 13	11
Dutch Alternative Credit Instrument (DACI)	Fondsmandaat	100.000.000	8	
Dutch Future Fund (DFF)	Fondsmandaat	150.000.000	8, 9	
Dutch Security Tech Fund (DSTF)	Fondsmandaat	5.000.000	9	
EclecticIQ	Aandelenbelang	5.000.000	9	
EFFECT Photonics	Aandelenbelang	6.145.124	9	
EIF aandelenbelang	Aandelenbelang	6.211.190	8	
EIF Co Invest	Fondsmandaat	20.000.000	8	
ETFF PMC	Financiële garantie	6.621.053	12, 13	
ETFF BSB	Financiële garantie	3.537.000	13	7
Elestor	Aandelenbelang	8.598.663	12, 13	7
Elestor	Lening	6.400.000	12, 13	7
European Circular Bioeconomy Fund	Fondsmandaat	10.000.000	12	
Exasun	Aandelenbelang	3.500.000	12, 13	7
Haermonics	Aandelenbelang	1.000.000	3	
Imec.Xpand Fund II	Fondsmandaat	10.000.000	9	
Infinity Recycling Circular Plastics Fund I	Fondsmandaat	15.000.000	12, 13	
Innovation Industries Fund II	Fondsmandaat	10.000.000	9	
ISA Pharmaceuticals	Converteerbare lening	8.000.000	3	

	Instrument	**Gecommitteerd investeringsvolume**	SDG	Additionele SDG[1]
LeydenJar Technologies	Aandelenbelang	5.000.000	12, 13	7
Lightyear	Converteerbare lening	25.000.000	12, 13	7
LioniX International	Aandelenbelang	1.000.000	9	
Microsure	Converteerbare lening	1.850.000	3	
Microsure	Lening	500.000	3	
Nearfield Instruments	Aandelenbelang	3.500.000	9	
Nearfield Instruments	Converteerbare lening	7.000.000	9	
Nearfield Instruments	Lening	7.000.000	9	
NextGen Ventures Fund II	Fondsmandaat	5.000.000	3	
Onera Technologies	Aandelenbelang	3.500.000	3	
Onward Medical	Aandelenbelang	10.000.000	3	
PMC	Converteerbare lening	1.200.000	12	
PMC	Lening	150.000	12	
Polestar Circular Debt Fund	Fondsmandaat	25.000.000	12, 13	
Protix	Aandelenbelang	5.000.000	12, 13	15
Protix	Converteerbare lening	7.500.000	12, 13	15
SCW Systems	Aandelenbelang	21.100.000	12, 13	7
SeaQurrent	Aandelenbelang	1.000.000	13	7
SparkNano	Aandelenbelang	1.000.000	12, 13	7
Thorizon	Aandelenbelang	1.500.000	12, 13	7
Umincorp	Aandelenbelang	3.005.382	12	
Umincorp	Lening	6.000.000	12	
Unovis NCAP Fund II	Fondsmandaat	10.000.000	12, 13	
ViCentra	Aandelenbelang	4.000.000	3	
ViCentra	Converteerbare lening	9.233.333	3	
Totaal		**617.085.983**		

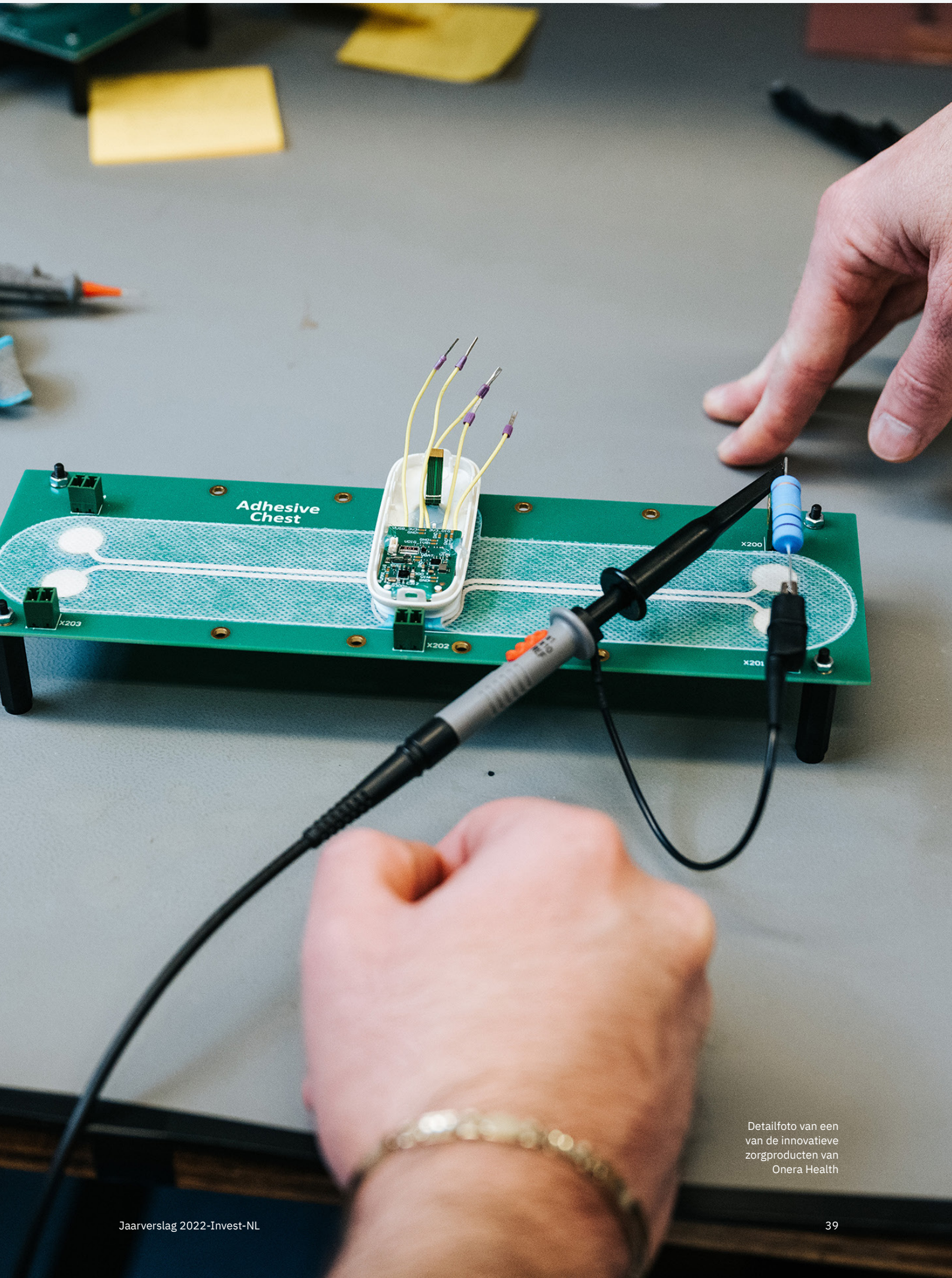
1 Invest-NL levert een primaire bijdrage aan SDG 3, 8, 9, 12 en 13 door middel van zijn Business Development en Capital activiteiten. Daarnaast leveren individuele bedrijven, fondsen of projecten ook een bijdrage aan deze additionele SDG.

In onderstaande tabel is weergegeven hoeveel gelden Invest-NL reeds geïnvesteerd heeft in de indirecte investeringen (fondsen). Daarbij is tevens, op basis van de meest recente informatie ontvangen van de fondsmanager, aangegeven hoeveel het fonds daadwerkelijk inmiddels in Nederland heeft geïnvesteerd in bedrijven. Voor alle fondsen zullen deze cijfers de komende jaren nog verder stijgen, waarbij Invest-NL verwacht dat voor iedere fondsinvestering ruim meer dan twee maal de investering van Invest-NL in Nederland geïnvesteerd zal worden.

Fondsinvesteringen cumulatief (in €)

	Totaal gecommitteerd door Invest-NL per 31-12-2022	Nominaal geïnvesteerd door Invest-NL per 31-12-2022	Investeringen door fonds in Nederland obv laatst beschikbare opgave van fondsmanager	SDG	Additionele SDG[1]
CapitalT	5.000.000	2.230.991	4.992.409	9	
DeepTechXL	15.000.000	846.467	4.250.000	9	
Dutch Alternative Credit Instrument (DACI)	100.000.000	12.842.649	47.735.747	8	
Dutch Future Fund (DFF)	150.000.000	27.419.110	127.193.482	8	
Dutch Security Tech Fund (DSTF)	5.000.000	2.613.344	10.995.000	9	
EIF Co Invest	20.000.000	10.318.661	22.433.638	8	
European Circular Bioeconomy Fund	10.000.000	1.602.447	11.695.432	12	
Imec.Xpand Fund II	10.000.000	500.000	-	9	
Infinity Recycling Circular Plastics Fund I	15.000.000	4.931.491	6.673.636	12	
Innovation Industries Fund II	10.000.000	4.374.983	112.343.000	9	
NextGen Ventures Fund II	5.000.000	387.934	3.575.150	3	
Polestar Circular Debt Fund	25.000.000	23.875	-	12, 13	
Unovis NCAP Fund II	10.000.000	5.840.402	11.177.907	12, 13	15
Totaal	**380.000.000**	**73.932.354**	**363.065.401**		

1 Invest-NL levert een primaire bijdrage aan SDG 3, 8, 9, 12 en 13 middels zijn Business Development en Capital activiteiten. Daarnaast leveren individuele bedrijven, fondsen of projecten ook een bijdrage aan deze additionele SDG.

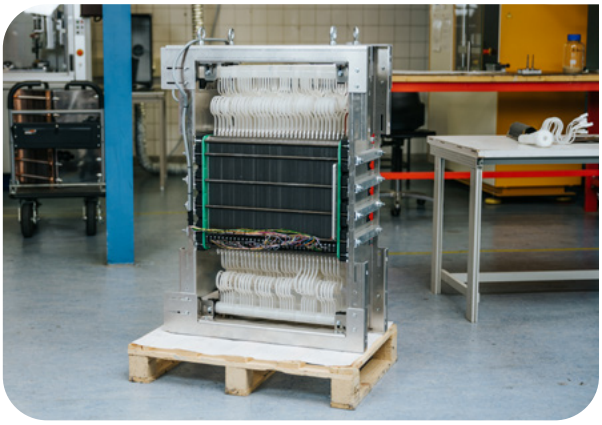
Detailfoto van een van de innovatieve zorgproducten van Onera Health

Flow batterijen van groot belang voor duurzaam elektriciteitssysteem

Goedkope en langdurige opslag van duurzaam opgewekte energie is een essentieel onderdeel van de energie-transitie. Met een van de grootste Nederlandse investeringsrondes in climate tech van 2022 tonen Invest-NL en Elestor beiden hun commitment om grote stappen te zetten richting een duurzaam electriciteitssysteem.

Guido Dalessi (CEO van Elestor) en Diederik Apotheker (Thema Expert Next Generation Power bij Invest-NL) werkten in 2022 samen om de technologie eenvoudiger, robuuster en goedkoper te maken. Hun samen-werkingsverhaal gaat over o.a. *Long Duration Energy Storage* (LDES) en het opschalen van kapitaalintensieve ondernemingen.

Even voorstellen

Guido: “Als een van de eerste investeerders ben ik al sinds 2015 betrokken bij Elestor. Samen met Wiebrand Kout (founder en CTO) en Hylke van Bennekom (COO) vormen we de directie van Elestor. Ik ben opgeleid als natuurkundige en heb in een vorig leven een high-tech bedrijf van early stage tot wereldmarktleider gebracht.”

Diederik: “Ik ben sinds 2020 werkzaam bij Invest-NL. Vanuit business development houd ik me bezig met de energietransitie. Specifiek richt ik me op alles wat met elektriciteit te maken heeft: nieuwe technologie, opwek, transport & distributie, opslag en conversie.”

Wat maakt de flow batterij van Elestor bijzonder?

Guido: “Grote schommelingen moeten worden opgevangen met batterijsystemen. Goedkope opslag van energie is daarmee een essentieel onderdeel van de energietransitie. Het maximaliseert de opbrengsten van zon en wind, ontsluit het net, en faciliteert de benodigde snelle groei van duurzame opwek.

Tot recent ging dat vooral om batterijen die tot enkele uren konden overbruggen. Maar inmiddels groeit de behoefte om gedurende langere periodes (recente analyses tonen aan tot 130 uur) aan reserves te hebben. Long Duration Energy Storage (LDES) is daarom essentieel om een betrouwbaar elektriciteitssysteem te krijgen.”

Diederik: “De oplossing van Elestor is uniek in zijn schaalbaarheid. Electriciteitsopslag wordt enorm belangrijk. Elestor heeft een technologie die een gat vult in de energietransitie naar volledig duurzame bronnen. Met de flow batterijen van kun je elektriciteit lang en goedkoop opslaan.

Daarnaast zijn de actieve materialen die Elestor in haar flow batterijen gebruikt, waterstof en waterstofbromide, goedkoop en in grote hoeveelheden beschikbaar. Elestor maakt hierdoor geen gebruik van schaarse kritische materialen (CRMs). Guido en zijn team hebben een zeer scherpe focus op circulariteit. Het ontwerp, de keuze van het materialen, in alles let Elestor op de beschikbaarheid en terugwinbaarheid van materialen. Dit is ook commercieel van groot belang. Het is de manier om overtuigend te kunnen claimen dat jouw technologie in de toekomst betaalbaar blijft en kosten omlaag kunnen.”

Wat heeft je verrast in de samenwerking tussen Elestor en Invest-NL?

Guido: “Naast de formele voortgangsrapportages, is er regelmatig informeel contact over allerlei business gerelateerde zaken. Daar hecht ik

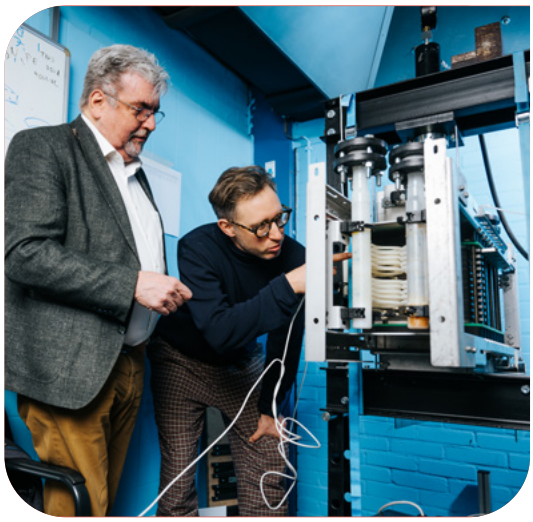
“Het signaal vanuit Invest-NL dat zij bereid waren een fors deel van de financiering in te vullen verlaagde de drempel voor nieuwe investors om in te stappen.”

veel waarde aan. Verder heeft Invest-NL een steeds betere presence door nieuwe initiatieven. Dat heeft mij positief verrast. Behalve een investeerder, ontplooit Invest-NL diverse initiatieven door bijvoorbeeld markt analyses zoals het recente ‘Financing Power-2-X onderzoek’; een analyse van het verdienmodel in de diverse elektriciteitsmarkten van een 5-tal technologieën. Ook het concrete aanbod van Invest-NL voor support bij het contactleggen met specifiek doelgroepen is voor Elestor erg waardevol gebleken.”

Diederik: “Onderdeel van onze werkwijze is dat we diepgaand de impact van de onderneming in kaart brengen. We kwantificeren CO^2 besparing en circulariteit en begeleiden het bedrijf hier dan ook verder bij. Voor veel ondernemingen in onze portfolio is dit nog niet de kern van hun propositie. Elestor echter heeft van alle ondernemingen die Invest-NL hierin heeft begeleid het snelst en volledigste beeld op circulariteit kunnen geven. En dacht daarbij al na over een verbetering hiervan over 20 jaar. De precisie en volledigheid was ongekend. Deze sterke visie op circulariteit draagt bij aan de overtuiging dat Elestor op lange termijn tegen lage kosten hun producten kunnen produceren.”

‘Financierbaar maken wat niet financierbaar lijkt’ staat bij Invest-NL centraal. Hoe komt dit terug in Elestor’s Serie A investering van € 30 miljoen?

Guido: “We zijn een relatief jong bedrijf dat een nieuwe technologie heeft ontwikkeld en waarvan de producten een levensduur van 15-20 jaar hebben. Daarmee heeft Elestor nogal wat te bewijzen. Weliswaar is de behoefte aan deze technologie inmiddels evident en bestond er veel interesse vanuit potentiële investors, tegelijk is de technologie nieuw en moet zich nog in de markt bewijzen, maar is er ook behoorlijk kapitaal nodig om de benodigde groei te financieren. Dat is een lastige combinatie.
Precies daar heeft Invest-NL een heel belangrijke, mogelijk cruciale, rol gespeeld.”

Diederik: “Elestor is een kapitaalintensieve onderneming waar in een vroege fase relatief grote investeringen nodig zijn om snel te kunnen opschalen. Dat vergt dus ook veel samenwerking met andere leden van het consortium van bestaande en toetredende investeerders. Vanuit Invest-NL herkenden we de strategische waarde al vroeg. Invest-NL kan dan ook snel een commitment afgeven dat we klaar staan om aan deze ronde mee te doen. Dat geeft andere investeerders het vertrouwen en heeft bijgedragen aan het vormen van het consortium.”

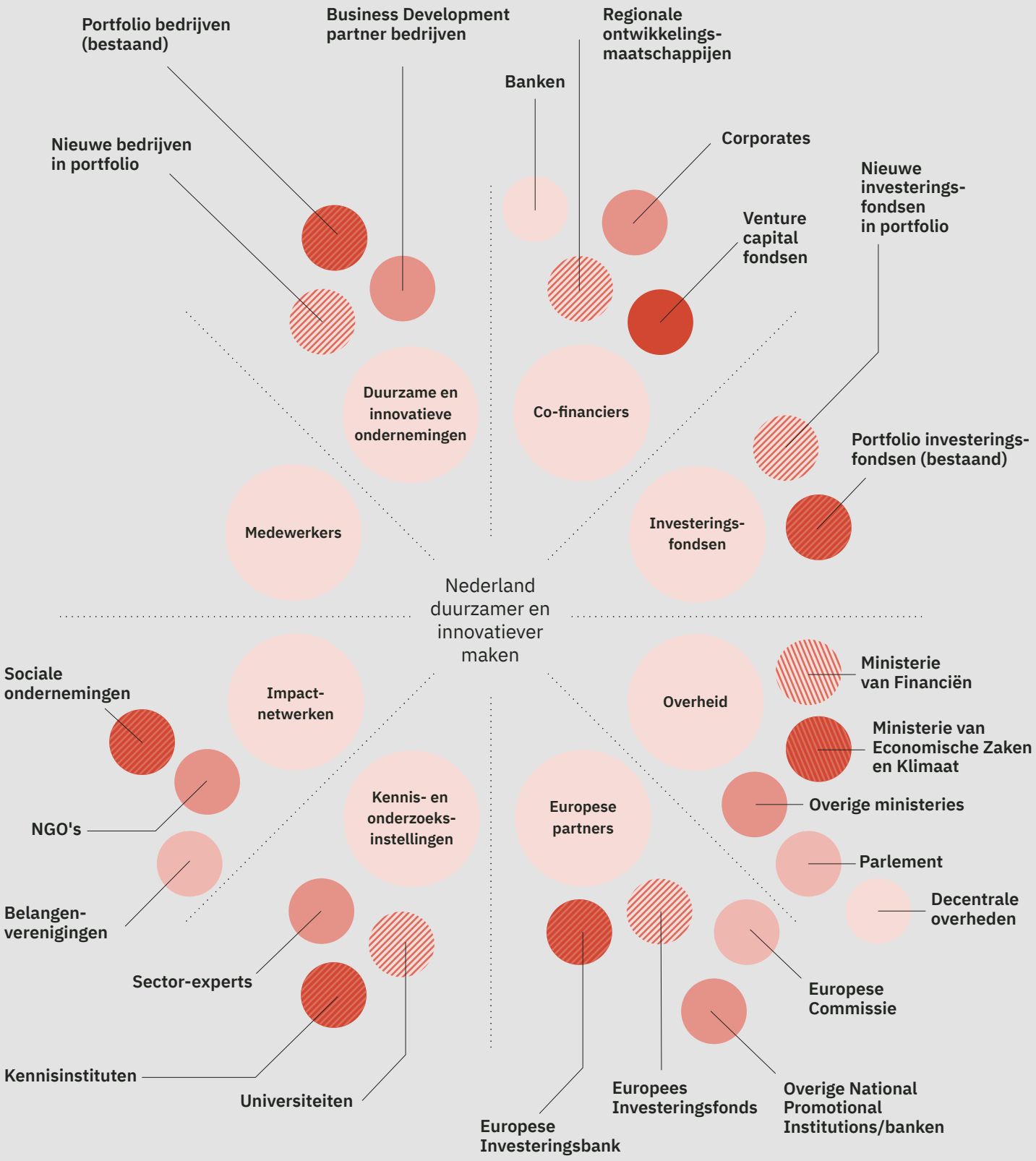
Hoe typeren jullie de onderlinge samenwerking?
Diederik: “Goed. Bij Invest-NL begrijpen we graag waar we in investeren. Guido en het hele team van Elestor hebben echt de tijd genomen om ons een goed inzicht te geven in o.a. de technologie, de operatie, en het business plan.”

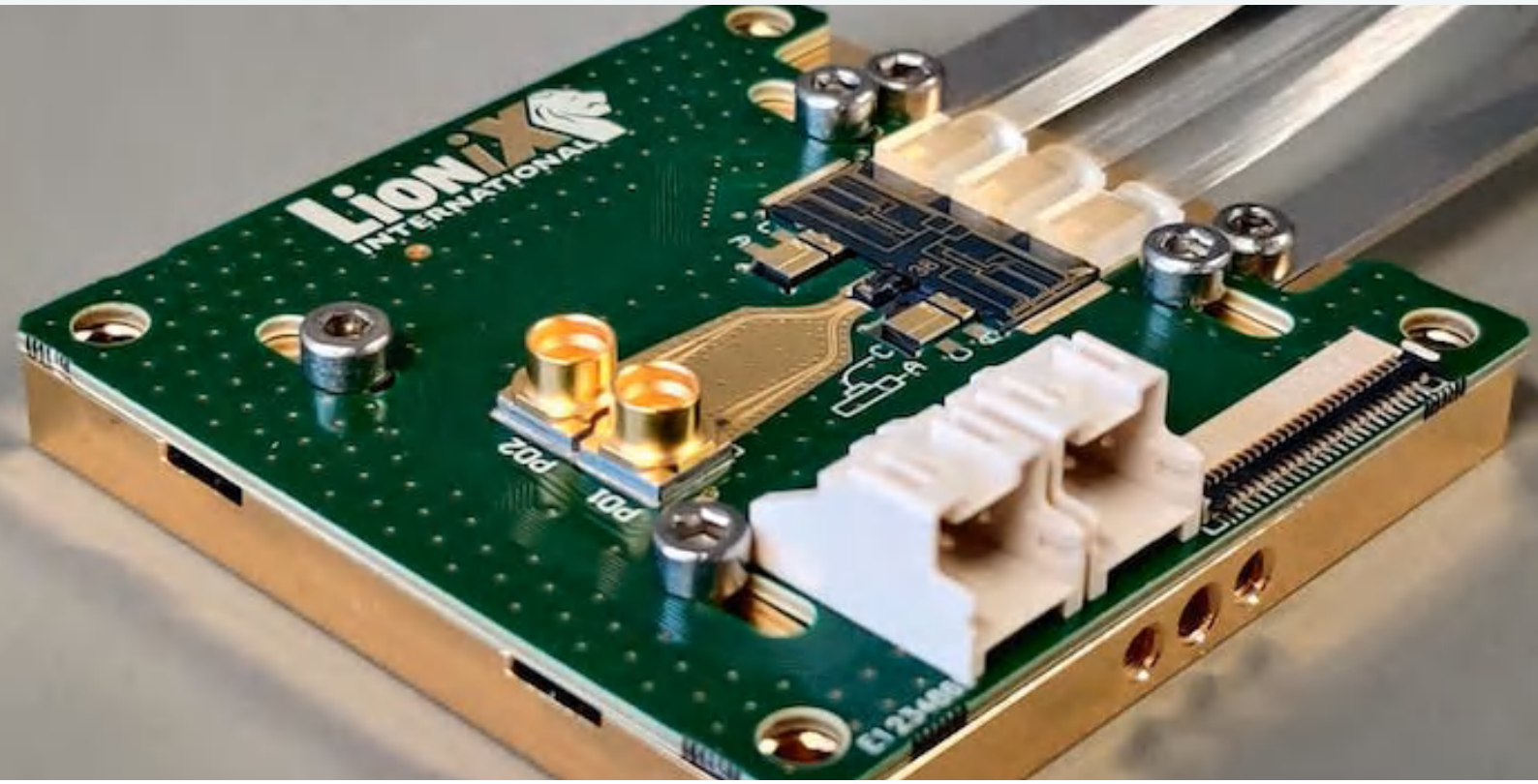
Guido: “Ik ervaar de samenwerking met Diederik als zeer prettig, open, informeel. Hij support Elestor waar hij kan.”

Waar droom je over als het gaat over nog meer impact maken in 2023 (en verder)?
Diederik: “Ik wens dat het lukt om onder constante innovatie de exponentiële groei van duurzame technologie te kunnen doorzetten. Wereldwijd. En met enige vorm van rechtvaardigheid. En wel zo snel om catastrofale *feedback loops* in het klimaat systeem te kunnen voorkomen. Ik voel de dreiging van onomkeerbare klimaatverandering.”

Guido: “Het gewenste toekomstbeeld voor over 10 jaar gaat over een samenleving die grote stappen gezet heeft in het verduurzamen van de maatschappij, op diverse gebieden. Energie is er daar één van. Elestor wil daaraan een belangrijke bijdrage leveren door het introduceren van een goedkope, grootschalige opslagtechnologie, zodat elektriciteitsopslag een interessant verdienmodel wordt.”

Samen impact maken: overzicht stakeholders 2022

Onze stakeholders

Samen impact maken

Invest-NL wil Nederland duurzamer en innovatiever maken. Dat kunnen we alleen doen door samen te werken met een grote verscheidenheid aan stakeholders. In dit hoofdstuk laten we eerst zien met wie we samen maatschappelijke impact maken. Aansluitend beschrijven we op hoofdlijnen hoe we via onze activiteiten rekening houden met de belangen van onze stakeholders.

Transities versnellen door ondernemingen en projecten financierbaar te maken die niet financierbaar lijken is een forse opgave. Het vraagt van ons dat we goed zijn aangesloten bij andere organisaties en instellingen die elk op hun eigen wijze ook werken aan het realiseren van deze transities. Hoe beter we de drijfveren en verwachtingen van onze stakeholders echt begrijpen, des te beter zijn we zelf in staat om effectief ons werk uit te voeren. Alleen dan is er sprake van complementair zijn aan elkaar en lukt het ons om samen slim gebruik te maken van schaarse middelen, kennis en capaciteit.

De afbeelding op de vorige bladzijde laat de rijkheid en diversiteit van ons stakeholderlandschap goed zien. Aangezien we zijn opgericht om met publiek geld het publieke belang te dienen, maakt de afbeelding op heldere wijze duidelijk dat we vanuit "Nederland duurzamer en innovatiever maken" private en publieke stakeholder belangen met elkaar verbinden. Afhankelijk van het maatschappelijk vraagstuk en onze specifieke stakeholders, kan onze rol en/of bijdrage aan de oplossing variëren.

Nu de organisatie doorgroeit naar de volgende fase in volwassenheid, kunnen we aan kracht winnen als het gaat om strategisch stakeholder- en relatiemanagement. Ook kan onze bestuurlijke en omgevingssensitiviteit verder worden aangescherpt. Dit is, gezien het feit dat Invest-NL een nog relatief jonge organisatie is, ook niet geheel verwonderlijk. De eerste paar jaren heeft Invest-NL een relatief sterke interne oriëntatie gehad om de organisatie op te bouwen en de eerste betekenisvolle resultaten te boeken.

De komende jaren vragen van ons dat we onze strategische relaties verder uitbouwen, in de juiste

netwerken en ecosystemen opereren en dat we het voortouw nemen in samenwerkingsverbanden waar er een evidente rol voor ons is weggelegd. Ook zullen we onze relevante stakeholders, zowel de *usual* als de *unusual suspects*, nadrukkelijk betrekken bij de herijking van de strategie, zoals deze is voorzien voor de eerste helft van 2023. Versterking van de externe oriëntatie van Invest-NL is een opgave voor de gehele organisatie. We hebben hierbij het volle besef dat het versnellen van de belangrijke transities voor Nederland alleen maar kan door intensieve samenwerking. Want impact maken doe je per defintie samen.

Onze business stakeholders hebben uiteenlopende verwachtingen van Invest-NL. Het overzicht hieronder geeft onze interpretatie en samenvatting van deze verwachtingen.

Duurzame en innovatieve ondernemingen

Relatie tot Invest-NL

Duurzame en innovatieve bedrijven die door ons zijn gefinancierd en ondernemingen die op zoek zijn naar risicokapitaal dat zij niet of onvoldoende in de markt kunnen verkrijgen.

Doel

Toegang tot financiering, deskundigheid, vlotte processen, heldere communicatie.

Medewerkers

Relatie tot Invest-NL

Invest-NL medewerkers zijn ons belangrijkste kapitaal: zij maken het verschil en realiseren impact.

Doel

Bijdragen aan de missie van Invest-NL. Ontwikkelen op persoonlijk en professioneel vlak.

Co-financiers

Relatie tot Invest-NL

Aanbieders van (risico)kapitaal, zoals venture capital fondsen, banken, pensioenfondsen, private of corporate investeerders, regionale ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's), provincies en provinciale fondsen.

Doel

Er bestaan grote verschillen tussen de verschillende groepen co-financiers; hun verwachtingen lopen uiteen. Invest-NL stemt deze verwachtingen per project af met deze co-financiers.

Overheid

Relatie tot Invest-NL

Ministerie van Financiën stelt kapitaal ter beschikking voor de investeringsactiviteiten van Invest-NL.

Ministerie van EZK subsidieert de Business Development activiteiten van Invest-NL met een jaarlijkse subsidietoekenning en ondersteunt beleidsmatig de missie van Invest-NL. Ministerie van EZK is co-financier van Invest-NL in het DeepTech Fonds, DACI en DFF.

Doel

Invest-NL is een staatsdeelneming opgericht met een tweeledig doel: het financieren en realiseren van maatschappelijke transitieopgaven en het bieden van toegang tot ondernemersfinanciering door:

- Het financieren van innovatieve projecten en ondernemingen waar nog onvoldoende risicokapitaal vanuit de markt voor op te halen is.
- Samen met de ministeries te verkennen hoe publieke subsidies zo effectief mogelijk ingezet kunnen worden; onder andere door publiek-private financieringsconstructies te ontwikkelen om enerzijds de markt van de juiste prikkels te voorzien en anderzijds de netto publieke lasten van de transitieopgaves zo laag mogelijk te houden.
- Het creëren van financierbare casussen. Prioriteiten: transitie naar carbon-neutrale en circulaire economie, transitie naar een duurzaam zorgstelsel en stimuleren van innovatieve start- en scale-ups.

Europese partners

Relatie tot Invest-NL

Het European Investment Fund is de belangrijkste Europese investeringspartner van Invest-NL met diverse investeringsmandaten en garantieregelingen.

De Europese Commissie bepaalt of Invest-NL de NPI-status van 'Implementing Partner' voor Invest-EU verkrijgt en vervolgens of en hoeveel van de aangevraagde garantie gelden onder Invest-EU Invest-NL tot haar beschikking zal krijgen t.b.v. financieringen aan Nederlandse innovatieve ondernemingen.

Doel

Toegang tot de Nederlandse markt van venture capital fondsen.

Het tijdig en optimaal inzetten van Invest-EU garanties.

Enkele belangrijke inzichten in onze relatie met stakeholders in 2022

Er gaat geen dag voorbij dat we niet samenwerken met een of meer stakeholders die hiervoor zijn beschreven. Aanvullend hierop geven we met regelmaat extra aandacht aan het beter leren begrijpen van sommige stakeholders. Zo ook in 2022. De nieuwe inzichten die hieruit voortvloeien stellen ons in staat onze opvattingen en werkwijze aan te scherpen. In dit deel van het verslag lichten we dit graag toe aan de hand van drie ontwikkelingen: de uitkomsten van ons klanttevredenheidsonderzoek (KTO), het medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) en de gesprekken met verschillende ministeries over de mogelijkheden van samenwerking.

Klanttevredenheidsonderzoek 2022
Medio 2022 heeft Invest-NL een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd bij prospects, afgewezen klanten, bestaande klanten en projectpartners. De uiteindelijke respons (n=50) was weliswaar laag, toch zijn er enkele voorzichtige conclusies te trekken. Zo herkennen de respondenten zich in de missie van Invest-NL en wordt het persoonlijk contact met Invest-NL medewerkers als sterk punt gezien. Tegelijkertijd zijn de respondenten ook zeer kritisch. Onze marktpropositie "financierbaar maken wat niet financierbaar lijkt" wordt onvoldoende herkend en de relaties zijn kritisch op 'trage, inflexibele en onduidelijke processen'. Al met al scoorde Invest-NL te laag in dit klanttevredenheidsonderzoek. Het onderzoek zal medio 2023 herhaald worden.

Medewerkerstevredenheidsonderzoek
In 2022 hebben wij voor het eerst een medewerkerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd om inzicht te krijgen in het welzijn en de beleving van onze medewerkers en feedback en ideeën op te halen waarmee we gezamenlijk kunnen bouwen aan een duurzame werkomgeving.

Het samen werken aan de visie en doelen, de onderlinge sfeer en de ontwikkelmogelijkheden werden positief gewaardeerd. Ook is iedereen bereid een stap extra te zetten. Tegelijkertijd waren de uitkomsten kritisch op sommige thema's en in sommige (sub)teams. De uitkomsten hebben ons goede handvatten gegeven voor de verdere doorontwikkeling van onze organisatie en de HR agenda. Mede naar aanleiding van het MTO zijn we aan de slag gegaan met een aantal verbeterpunten. Deze staan samengevat in het hoofdstuk 'Medewerkers en organisatie'.

Samenwerking nationale fondsen
Invest-NL heeft samen met de betrokken ministeries de mogelijkheden verkend om samen met het Nationaal Groeifonds en mogelijk ook het Klimaatfonds financiering te kunnen aanbieden aan bedrijven en projecten. Zo kunnen we op een slimme manier risicodragende financiering en zachte financiering combineren. Dit geeft ons meer mogelijkheden om financierbaar te maken wat niet financierbaar lijkt. Daarnaast is het verstandig met het oog op een efficiëntere inzet van publieke middelen. Het helpt bij het slim afdekken van een eventuele onrendabele top in de financiering en uiteindelijk is dit ook goed voor de Nederlandse staatskas, omdat bij bewezen succes een deel van de middelen eventueel terug kan vloeien.

Materialiteit en impact

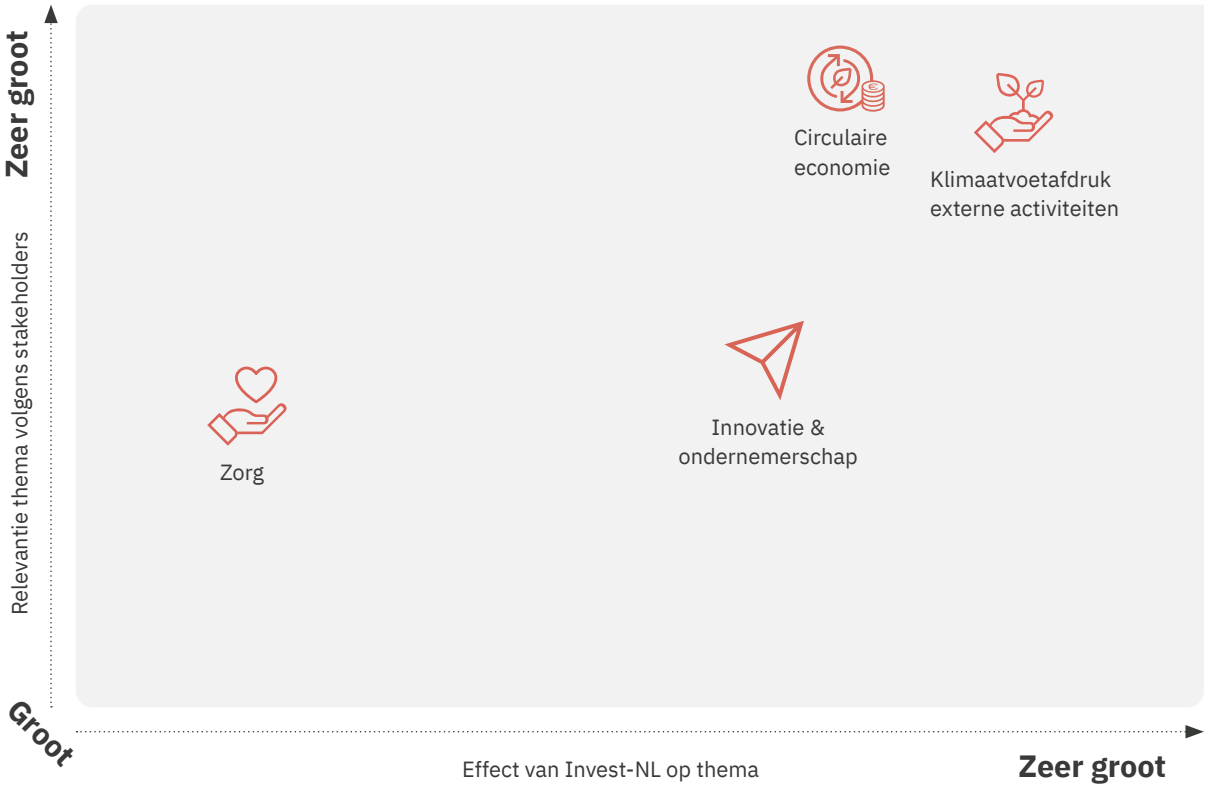
Wat onze stakeholders materieel vinden

Er zijn voor Invest-NL een aantal thema's materieel en deze zijn in het strategisch plan 2021-2025 geïntegreerd. De belangrijkste thema's staan in onderstaande tabel. De materiële thema's zorg, circulaire economie, klimaatvoetafdruk en innovatie zijn tevens verankerd in ons impact- en ESG-beleid. Goed werkgeverschap, diversiteit en inclusie zijn verankerd in ons personeelsbeleid.

De materiële thema's zijn in dialoog met stakeholders tot stand gekomen. In 2020 via een consultatieronde en in 2021 en 2022 zijn ze geactualiseerd op basis van maatschappelijke ontwikkelingen en bevindingen in onze dagelijkse interactie met stakeholders, waaronder onze eigen medewerkers. In de tabel zijn op advies van de geraadpleegde stakeholders bewust alleen de thema's opgenomen waar we ons met onze strategie extern op richten, daar waar Invest-NL door financieringen en business development-activiteiten impact maakt.

Op de volgende pagina's worden eerst ons impactbeleid en de daarin gemaakte keuzes toegelicht. Ook wordt kort ingegaan op de potentieel negatieve effecten van onze activiteiten en onze portefeuille en hoe Invest-NL hiermee omgaat. Vervolgens worden de vier materiële thema's uitgewerkt waarbij is aangegeven welke voortgang er is geboekt gedurende 2022.

Materialiteitsmatrix

Impact investing door Invest-NL

SDG's als hoeksteen van onze impactdoelen
Onze impactdoelen zijn gebaseerd op de materiële thema's voor Invest-NL en zijn opgesteld aan de hand van de UN Sustainable Development Goals (SDG's). Invest-NL heeft een investeringsafbakening opgesteld, waarmee we ons totale begrote kapitaal van € 1,7 miljard alloceren aan onze voornaamste impactdoelstellingen. Onze impactinvesteringen hebben een expliciete focus op het bevorderen van:

- een carbon-neutrale en circulaire economie (SDG 13 & 12)
- betere, betaalbare en toegankelijke zorg (SDG 3)
- werkgelegenheid, economische groei en innovatie (SDG 8 & 9).

Om in aanmerking te komen voor een investering van Invest-NL moeten bedrijven een significante bijdrage aan deze impactdoelstellingen kunnen leveren. Daarnaast bekijkt Invest-NL per investering, samen met het desbetreffende bedrijf, of er wellicht aanvullende SDG's relevant zijn om het juiste totaalbeeld van de maatschappelijke impact weer te geven. Ook deze impact wordt dan meegewogen in de investeringsbeslissing, het bepalen van de impactdoelstelling, de monitoring en de rapportage van het desbetreffende bedrijf.

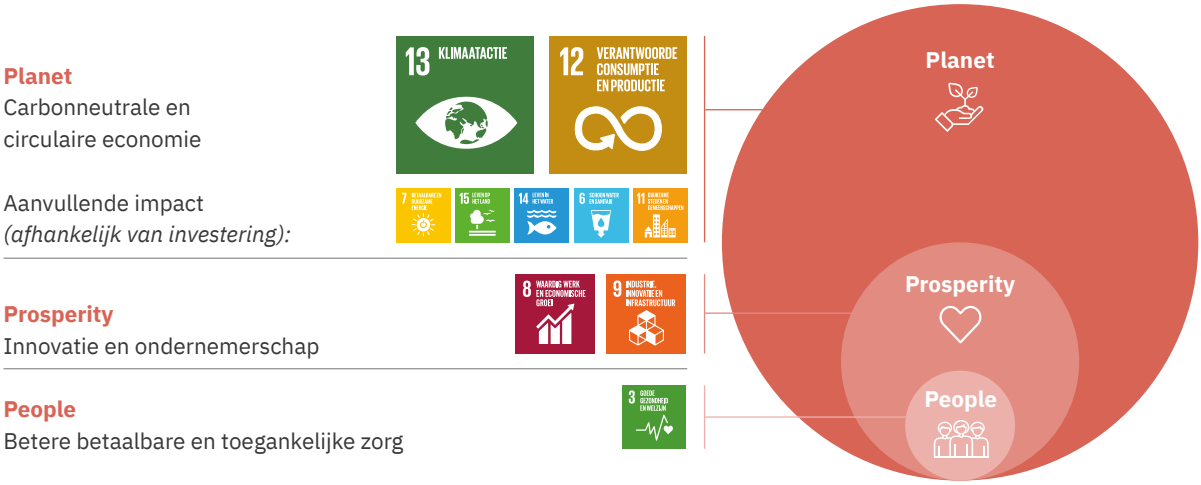
SDG-focus portfolio Invest-NL

Impact investing als leidraad om impact te maken
Wij zien impact als meetbare investeringsdoelen waar we naar zoeken, op optimaliseren en waarvoor we targets zetten. Voor onze definitie van impact investing refereren we naar de richtlijnen van de IFC[1], met hierin drie randvoorwaarden:

Intentionaliteit
Impactinvesteerders zoeken doelbewust naar oplossingen voor de moeilijkste en hardnekkigste problemen, zoals bijvoorbeeld het tegengaan van klimaatverandering. Impact is daarom onderdeel van de kern van onze ontstaansgeschiedenis, missie, strategie en kapitaalallocatie. Maar bovenal van de dagelijkse praktijk.

Contributie
Onze investeringen moeten een betekenisvol verschil maken op de impact die bedrijven kunnen maken. Wij investeren alleen daar waar de private financiële markten onvoldoende kapitaal beschikbaar stellen. Dit is voor ons vastgelegd in staatssteunregels en in ons investeringsbeleid.

SDG-focus portfolio Invest-NL

[1] International Finance Corporation: https://www.impactprinciples.org/

Meetbaarheid

Wij streven bij het bepalen van onze impact naar op bewijs gebaseerde en kwantitatief meetbare impact. Het beoordelen en verankeren van targets voor niet-financiële parameters is een integraal onderdeel van ons investeringsproces.

Voor meer informatie over hoe Invest-NL omgaat met impact meten, en de dilemma's die daarbij komen kijken, zie het hoofdstuk 'Over dit verslag'.

Negatieve impact en de noodzaak van due diligence

Invest-NL wil bijdragen aan het realiseren van een carbon-neutrale en circulaire economie. Op de weg daar naartoe zullen veel van de door ons ondersteunde en gefinancierde activiteiten nog niet volledig carbon-neutraal en circulair zijn ingericht. Zo zijn voor de benodigde energieopslagcapaciteit nieuwe grote en efficiënte batterijen nodig, waarvoor meer kritieke metalen gedolven zullen worden.[2] De effecten van de winning van die materialen worden vooral gevoeld in lokale gemeenschappen rondom mijnen, met de bekende gevolgen van vervuiling en verslechterde leefomstandigheden voor de plaatselijke bevolking. Ook op andere terreinen kunnen bedrijven die met hun producten of diensten positieve impact realiseren binnen onze materiële thema's onbedoeld schade veroorzaken, denk bijvoorbeeld aan het genereren van schadelijk afval of het hanteren van een onvoldoende veilige werkomgeving.

Invest-NL is er zich sterk van bewust dat ook bij de ondernemingen en projecten die positieve impact maken er toch ook (onbedoeld) negatieve impact op mens en milieu kan optreden op andere aspecten, of in de toeleverketens. Waar ons impactbeleid zich richt op de *positieve* impact, is ons ESG-beleid er daarom op gericht om potentiële *negatieve* impact zoveel mogelijk in kaart te brengen, te voorkomen en te mitigeren.

Naast onze due diligence op de positieve impact onderzoeken we in ons investeringsproces voor iedere financiering ook in welke mate de activiteiten van de betreffende onderneming negatieve effecten kunnen hebben op mens en milieu en in hoeverre het bedrijf hier mitigerende maatregelen voor heeft genomen. Wanneer er kans is op negatieve impact en een bedrijf nog onvoldoende maatregelen heeft genomen om dit te voorkomen of mitigeren, zal Invest-NL aansturen op vervolgstappen. Dit kan middels gerichte afspraken in de financieringsovereenkomst, maar ook middels een langer durende dialoog gedurende de hele periode waarin Invest-NL financieel betrokken is. In veel gevallen is de geïdentificeerde potentiële negatieve impact iets dat pas materieel wordt bij het verder uitbouwen en opschalen van een onderneming. Invest-NL wil deze risico's op negatieve impact als *partner for impact* samen met de onderneming vroegtijdig identificeren en voorkomen dat deze werkelijkheid worden.

In ons impact- en ESG-beleid – samengevat op onze website – is hierover meer informatie te vinden.

Met betrekking tot het extern publiceren van gekwantificeerde negatieve impact richten wij ons in dit rapport op de scope 1 en 2 emissies van onze eigen bedrijfsvoering en onze portefeuille (zie SDG 13). Daarnaast rapporteren we dit jaar uitvoeriger dan voorheen over materiaalgebruik door ondernemingen in onze portefeuille (zie SDG 12).

[2] Zie voor meer informatie het rapport 'Een circulaire Energietransitie'.

Dilemma

Positieve en negatieve impact

Invest-NL wil bijdragen aan het realiseren van een carbon-neutrale en circulaire economie. Op de weg daar naartoe zullen veel van de door ons ondersteunde en gefinancierde activiteiten nog niet volledig carbon-neutraal en circulair zijn ingericht. Zo zijn voor de benodigde energieopslagcapaciteit nieuwe grote en efficiënte batterijen nodig, waarvoor meer kritieke metalen gedolven zullen worden.

De effecten van de winning van die materialen worden vooral gevoeld in lokale gemeenschappen rondom mijnen, met de bekende gevolgen van vervuiling en verslechterde leefomstandigheden voor de plaatselijke bevolking. Ook op andere terreinen kunnen bedrijven die met hun producten of diensten positieve impact realiseren binnen onze materiële thema's onbedoeld schade veroorzaken.

Zo zien we in onze eigen portefeuille dat meerdere bedrijven metalen gebruiken, waaronder kritische materialen, om broeikasgas emissies te vermijden. Derhalve zorgt de huidige portefeuille van Invest-NL voor meer materiaalgebruik dan dat het vermijdt. Dit toont de complexiteit van onze investeringsscope aan. Bepaalde investeringen kunnen namelijk veel positieve impact op een carbon-neutrale economie maken, maar tegelijkertijd ook een negatieve impact hebben op de transitie naar een circulaire economie.

Invest-NL probeert dit risico te mitigeren door alle impact, positief en negatief, te integreren in het ESG en impact investeringsproces en beide ambities gelijk te wegen. Afhankelijk van hoe de balans uitvalt kan dat leiden tot een positieve investeringsbeslissing vanwege het positieve effect op onder andere broeikasgassen, ondanks het feit dat er een negatieve impact zit rondom het materiaalgebruik. Over de negatieve impact risico's van een business model zullen we altijd in gesprek gaan met het desbetreffende bedrijf om deze zoveel mogelijk te reduceren.

Ook ondernemen we vanuit Business Development activiteiten die de markt voor circulaire ondernemingen in zijn algemeenheid verder helpen, voorbeelden hiervan zijn opgenomen onder Marktontwikkeling op pagina 32 van het jaarverslag.

Onze impact op materiële thema's

SDG 13 Carbon-neutrale economie

Introductie
Binnen onze strategie wordt de hoogste prioriteit geven aan het financierbaar maken van de transitie naar een carbon-neutrale en circulaire economie. In de strategie en het impactbeleid van Invest-NL koppelen we onze activiteiten t.b.v. een carbon-neutrale economie aan de doelstelling om bij te dragen aan SDG 13.

In de klimaatdoelstellingen van Parijs is de ambitie gesteld om de opwarming tot maximaal 2 graden te beperken, en ons te richten op 1,5 graden opwarming. Momenteel zitten we al op meer dan 1 graad opwarming, waarbij het IPCC in 2022 heeft gerapporteerd[1] dat wij hoogstwaarschijnlijk de 1,5 graden voorbij zullen stevenen in de aankomende twee decennia en dat we in extreme scenario's afkoersen op een opwarming tot bijna 6 graden in 2100. Decarbonisatie is daarmee een grote, urgente en mondiale uitdaging. In de EU is de doelstelling om per 2030 55% minder broeikasgassen uit te stoten wettelijk vastgelegd. De ambitie is om in 2050 klimaatneutraal te zijn[2], waar Nederland zich bij aangesloten heeft[3].

Ontwikkelde economieën staan voor de opgave om zowel hun eigen uitstoot van broeikasgassen snel terug te schroeven als ook de broodnodige technologieën te ontwikkelen voor een welvarende én emissievrije wereld. Invest-NL probeert zoveel mogelijk een palet van bedrijven te steunen, die zowel op korte termijn voor een vermindering van uitstoot zorgen, als op lange termijn een systeemverandering veroorzaken die leidt tot een volledig carbon-neutrale economie.

Ons beleid en resultaten
Om vast te stellen of een bedrijf of nieuwe technologie daadwerkelijk bijdraagt aan het reduceren of elimineren van CO_2e emissies maken wij zoveel mogelijk gebruik van bestaande criteria. Voor die sectoren waar deze voor vastgesteld zijn hanteren wij de Substantial Contribution Criteria van de EU Green Taxonomy als minimale impact eis voordat wij een investering aangaan.

Voor een volledig overzicht van onze financieringen die een positieve bijdrage leveren aan SDG 13 verwijzen we naar het hoofdstuk 'Resultaten 2022' in het bestuursverslag.

In 2022 committeerde Invest-NL € 15 miljoen aan Elestor, een bedrijf dat waterstof-bromide flow-batterijen maakt, een technologie met de potentie om hoge capaciteit (GW) accu's met lange opslagduur (tot 100 uur) te bouwen. Dit is op dit moment nog een ontbrekende schakel in de transitie naar een duurzaam energie systeem.

Invest-NL committeerde € 3 miljoen aan Carbyon, een bedrijf dat machines gaat produceren die koolstof uit de lucht zuigen en het ondergronds vastleggen of vastleggen in synthetische grond- en brandstoffen.

[1] https://www.ipcc.ch/report/sixth-assessment-report-working-group-ii/
[2] https://climate.ec.europa.eu/eu-action/climate-strategies-targets_en
[3] https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/klimaatverandering/voortgang-klimaatdoelen

Ook committeerde Invest-NL € 1,5 miljoen aan Thorizon, een bedrijf dat werkt aan de ontwikkeling van een *molten-salt* reactor. Deze technologie heeft substantieel lagere veiligheids-, proliferatie- en kernafval risico's ten opzichte van de bestaande conventionele reactoren (Light Water Reactor). De technologie van Thorizon is nog in een zeer vroege fase en het bedrijf zal de aankomende jaren nog geen productie kunnen draaien.

Daarnaast commiteerde Invest-NL € 1 miljoen aan SeaQurrent, een bedrijf dat 'onderwatervliegers' maakt die energie opwekken op basis van golf en getijde stromingen.

Invest-NL commiteerde ook € 1 miljoen aan Sparknano, een bedrijf dat volgende generatie atoomlaag depositie technologie (ALD) ontwikkeld. Deze technologie speelt een belangrijke rol in het ontwikkelen technologische toepassingen rondom waterstof, batterijen en zonne-energie.

Ook verzorgde Invest-NL een vervolginvestering van ruim € 6 miljoen in het bedrijf SCW systems. Dit bedrijf werkt aan het mineraliseren van CO_2e in gesteenten. Hierdoor wordt koolstof langdurig vastgelegd en worden silica, carbonaten en metalen geproduceerd met een veel schoner proces.

Tot slot beheert Invest-NL ook een bestaand portfolio van bedrijven en fondsen, waarbij Avantium, DAB, Delft IMP, DOTT, LeydenJar en SCW een primaire bijdrage leveren aan SDG 13.

Vermeden emissies
Invest-NL investeert met als doel om de mondiale opwarming binnen 2 graden, bij voorkeur 1,5 graden celsius te houden door zijn investeringen te toetsen aan de EU Green Taxonomy. De bedrijven en fondsen waar Invest-NL in investeert vermijden broeikasgas emissies doordat hun product of dienst een verbetering realiseert of moet realiseren in de toekomst ten opzichte van de huidige marktoplossingen. Deze verbeteringen kunnen plaatsvinden over de gehele levenscyclus van het product, bijvoorbeeld door het gebruik van duurzamere materialen, het realiseren van een efficiënter proces of het recyclen van afvalstromen. Deze verbetering meten wij af aan de hoeveelheid vermeden broeikasgassen.

Het Greenhouse Gas Protocol (GHG Protocol), de meest gebruikte internationale standaard voor CO_2e accounting, maakt onderscheid tussen verschillende categorieën:

Scope 1
Emissies afkomstig van bronnen in eigen bezit, zoals emissies door de verbranding van benzine in eigen voertuigen of aardgas in eigen kantoorpand. Deze emissies komen letterlijk uit eigen schoorstenen en uitlaten.

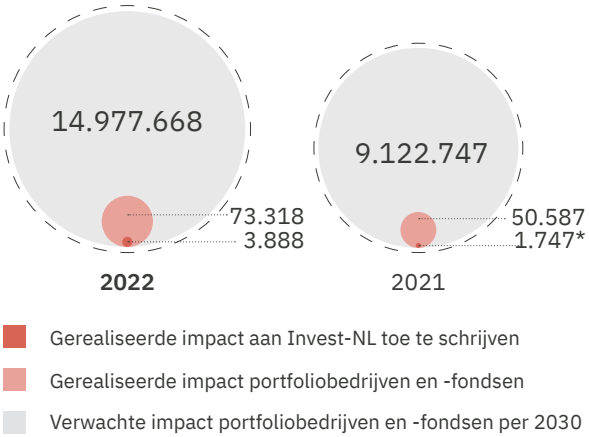
Scope 2
Emissies afkomstig van ingekochte elektriciteit en warmte, zoals emissies door stroom verbruik in eigen kantoorpand.

Scope 3
Emissies afkomstig van alle activiteiten binnen de waardeketen van de organisatie, zoals emissies door het delven van grondstoffen, het gebruik van een product door de eindklant of de behandeling bij het einde van de product levensduur.

Bij de getoonde vermeden emissies kijken we naar scope 1, 2 en 3 emissies van de eigen waardeketen van onze portfoliobedrijven. Vervolgens wordt dit vergeleken met de emissies van het soortgelijke

Vermeden emissies

(in tonnen CO_2-equivalent)

* Cijfer is aangepast ten opzichte van het jaarverslag 2021. Voor meer informatie zie onder de paragraaf 'Impact meten' in het hoofdstuk 'Over dit verslag'.

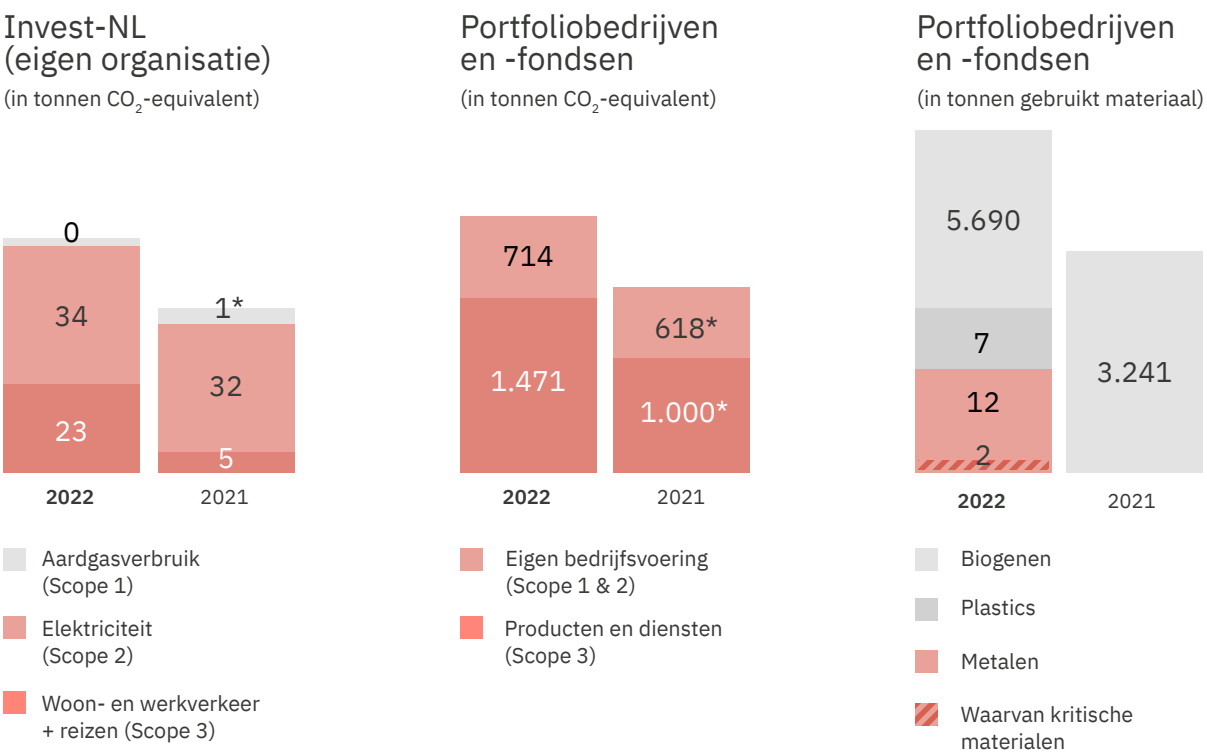
proces dat momenteel op de markt is, het zogenaamde referentie proces of technologie. De berekeningen en vergelijkingen worden gemaakt aan de hand van een levenscyclusanalyse (LCA) methodiek. Deze wordt normaliter uitgevoerd door gespecialiseerde bedrijven en vervolgens door Invest-NL op betrouwbaarheid beoordeeld. Hierbij maken wij onderscheid tussen de daadwerkelijk gerealiseerde impact in de verschillende boekjaren en de verwachte impact in 2030.

De gerealiseerde vermeden broeikasgassen die aan Invest-NL zijn toe te schrijven zijn met 123% gestegen ten opzichte van 2021. Deze groei komt voort uit de groei van onze portefeuille en de opschaling van productie volumes van operationele bedrijven. De verwachting van vermeden broeikasgassen in 2030 betreft de totale potentiele impact van onze portefeuille. Deze is met 64% gestegen ten opzichte van vorig jaar, wat voortkomt uit de groei van onze portefeuille. Deze indicator wordt niet aan Invest-NL toegeschreven, aangezien de slagingskans en eventuele exits lastig te voorspellen zijn. Deze verwachting geeft echter wel een goed beeld van de reden waarom Invest-NL investeert in deze bedrijven, namelijk om opschaling van innovatieve productieprocessen die in de toekomst potentieel veel CO_2e uitstoot kunnen vermijden, mogelijk te maken.

Voetafdruk

Op de korte termijn stoten de portfoliobedrijven en -fondsen ook broeikasgassen uit om hun duurzame ambities te kunnen realiseren, bijvoorbeeld voor het produceren van producten. Om deze negatieve impact in kaart te brengen verzamelt Invest-NL de onderliggende informatie van hun bedrijfsprocessen. Op basis hiervan wordt berekend hoeveel broeikasgassen het portfolio van Invest-NL uitstoot. Daarbij wordt uitsluitend

Voetafdruk Invest-NL en portfoliobedrijven en -fondsen

* Cijfer is aangepast ten opzichte van het jaarverslag 2021. Voor meer informatie zie onder de paragraaf 'Impact meten' in het hoofdstuk 'Over dit verslag'.

de hoeveelheid emissies toegekend in de mate waarin Invest-NL de organisatie gefinancierd heeft. Als Invest-NL bijvoorbeeld 10% van de bedrijfsaandelen bezit, wordt 10% van de emissies toegekend.

Invest-NL kiest ervoor om de voetafdruk van het portfolio te rapporteren op hun eigen scope 1 en 2 emissies evenals de scope 3 emissies gerelateerd aan de geproduceerde producten. Bij scope 3 worden uitsluitend bedrijven meegenomen die al productie draaien. Invest-NL investeert hoofdzakelijk in de maak industrie, waardoor de grootste voetafdruk komt uit geproduceerde producten.

De absolute voetafdruk van Invest-NL is gegroeid ten opzichte van vorig jaar, aangezien zowel de portefeuille van Invest-NL als de organisatie zelf zich in de groeifase bevinden.

De scope 1 en 2 emissies van Invest-NL zelf zijn relatief weinig veranderd, aangezien de kantoorruimte niet is veranderd ten opzichte van vorig jaar. De broeikasgas emissies uit reizen en woon-werk verkeer is wel toegenomen. Dit komt enerzijds doordat het personeel in aantal FTE met 20% is toegenomen. Daarnaast is het personeel meer gaan reizen ten opzichte van vorig jaar, toen er strengere COVID-19 regels van kracht waren. De scope 1 & 2 emissies van de portefeuille zijn met 16% toegenomen ten opzichte van vorig jaar door de groei van onze portefeuille. Het uitgekeerde vermogen van deze portefeuille is met 68% gestegen ten opzichte van 2021. De onevenredige groei van onze emissies komt doordat de bedrijven en fondsen met de grootste emissies ook reeds in 2021 in onze portefeuille zaten. Gegeven de groeiverwachtingen van alle bedrijven waar we in investeren kan deze verhouding volgend jaar weer anders zijn.

De scope 3 emissies van de portefeuille, die voortkomen uit de materialen, het gebruik en de einde levensfase van producten en diensten, zijn met 47% toegenomen. Dit komt voort uit de gegroeide productie van reeds operationele bedrijven en het operationeel worden van meer bedrijven. Slechts een zeer beperkt aantal bedrijven in onze portefeuille stoten op dit moment scope 3 emissies uit omdat de meeste bedrijven nog in de ontwikkelfase van een product zitten.

Terug- en vooruitblik

Voor 2022 hadden we als ambitie om € 250 miljoen aan nieuwe investeringen te committeren, waarvan tweederde aan bedrijven en fondsen die bijdragen aan een carbon-neutrale en circulaire economie. In 2022 hebben we € 160 miljoen aan commitments uitgegeven, waardoor we onze absolute ambitie niet hebben gehaald. Wel hebben we onze relatieve ambitie naar carbon-neutrale en circulaire investeringen gehaald. In 2023 hebben we wederom de doelstelling om € 250 miljoen aan commitments te verstrekken, waarvan tweederde naar carbon-neutrale en circulaire investeringen.

Binnen de energietransitie richt Invest-NL zich voornamelijk op de ontwikkeling van nieuwe generatie groene en hernieuwbare energiebronnen, warmte- en koelingtechnologieën en de verduurzaming van de gebouwde omgeving. We doen dit niet alleen via onze investeringen maar ook door het verder ontwikkelen van het kennisveld en economische ecosysteem rondom deze onderwerpen.

In 2022 heeft Invest-NL zich ingezet voor de opschaling van aanvullende hernieuwbare energietechnologieën zoals golf- en getijde energie, maar ook voor de integratie van zonne-energie in de gebouwde omgeving, mobiliteit en infrastructuur. Daarnaast ondersteunt Invest-NL dat de maak-industrie van zonnecellen en batterijen zich opnieuw vestigt in Nederland. Tot slot ondersteunt Invest-NL de industriële sectoren om verder te elektrificeren en de energiesector om de energie infrastructuur efficiënter en betrouwbaarder te maken.

Binnen de warmtesector legt Invest-NL zich met name toe op het ontwikkelen van expertise voor complexe financiering van kapitaalintensieve warmteprojecten, zoals collectieve warmtenetten. Daarnaast spelen innovatieve waterstof- en geothermische technologieën een steeds belangrijkere rol. Binnen de gebouwde omgeving concentreert Invest-NL zich op de collectieve verduurzaming van bedrijventerreinen, wijken en maatschappelijk vastgoed.

SDG 12 Circulaire economie

Introductie
Naast het stimuleren van de maatschappelijke transitie naar een carbon-neutrale economie, heeft ook de transitie naar een circulaire economie prioriteit binnen ons investeringsportfolio. Het impactbeleid van Invest-NL koppelt deze activiteiten aan de SDG 12 doelstelling van de organisatie.

Een circulaire economie heeft een brede betekenis en veel facetten. Binnen wetgeving van de Europese Unie, zoals de CSRD[4], wordt het verminderen van grondstofgebruik en afval evenals circulaire bedrijfsmodellen en design principes benadrukt. Dit laatste focust met name op de levensduur, repareerbaarheid en de mate van hergebruik van producten.

Nederland heeft de ambitieuze doelstelling om 50% circulair te zijn in 2030 en 100% in 2050, wat aansluit bij de EU ambitie om per 2050 een volledig circulaire economie te hebben. Bij cijfers van de OECD valt daarbij met name op dat Nederland relatief veel afval creëert. Het recyclen van afval, evenals schaarsten van duurzame grondstoffen, vormen daarbij een grote uitdaging voor een volledig circulaire economie.

Ons beleid en resultaten
Als Invest-NL dragen we bij aan het versnellen van de transitie naar een circulaire economie, waarmee we invulling geven aan nationaal en Europees beleid. Dit doen we middels het financieren van circulaire ondernemingen en met onze activiteiten van marktontwikkeling. Conform ons impact beleid screenen wij ondernemingen op type en hoeveelheden materiaalstromen evenals de geschiktheid van hun bedrijfsmodel in een circulair systeem voor het uitvoeren van de investering. Tevens agenderen wij als aandeelhouder bij onze portfoliobedrijven circulaire ambities en verbeterpunten.

Invest-NL committeerde in 2022 € 10 miljoen aan het European Circular Bioeconomy Fund (ECBF), een fonds dat investeert in bedrijven met een focus op een circulaire economie, duurzame maritieme- en agricultuur en bio-based chemicaliën en materialen.

Tevens committeerden we € 15 miljoen aan Infinity Recycling Circular Plastics Fund I, een fonds dat investeert in bedrijven die plastic afval recyclen naar hoogwaardige plastic grondstoffen.

Tot slot committeerde Invest-NL € 25 miljoen aan Polestar Capital Circular Debt Fund, een fonds dat investeert in bedrijven die afval verminderen en grond- en brandstoffen maken uit niet-fossiele bronnen.

Invest-NL committeerde € 3,5 miljoen aan Exasun, een bedrijf dat esthetische dakbedekking met geïntegreerde zonnecellen maakt. Het circulaire ontwerp van Exasun veroorzaakt minder niet-recyclebaar afval en voorkomt lood en PFAS afval wat wel voortkomt uit bestaande zonnepanelen.

Daarnaast committeerde Invest-NL € 5 miljoen aan Byborre, een bedrijf dat kledingontwerpers digitaal

[4] https://www.efrag.org/lab6

toegang geeft tot de waardeketen van duurzame stoffen producenten. Door middel van hun platform worden klanten geadviseerd over emissies en watergebruik tijdens het ontwerpproces.

Tot slot beheert Invest-NL ook een bestaand portfolio van bedrijven en fondsen, waarbij Avantium, DAB, DOTT, Protix, SCW, Umincorp en Unovis Alternative Protein Fund een primaire bijdrage leveren aan SDG 12.

Voor een volledig overzicht van onze financieringen die een positieve bijdrage leveren aan SDG 12 verwijzen we naar het hoofdstuk 'Resultaten 2022' in het bestuursverslag.

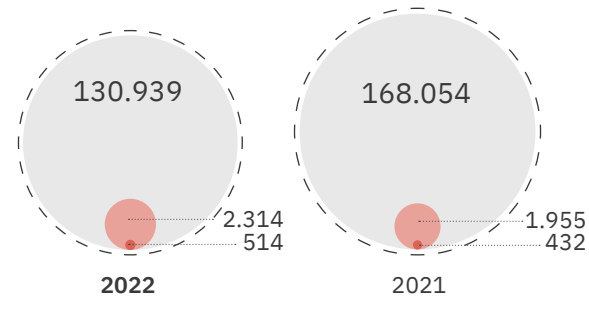
Circulaire indicatoren
Het formuleren van meetbare indicatoren voor een circulaire economie is geen makkelijke taak. In vergelijking met menig andere thema is dit onontgonnen terrein met weinig erkende standaarden. Dit komt voornamelijk doordat circulariteit een erg omvangrijk kennisgebied is, waardoor het complex is om een gemeenschappelijke noemer te vinden voor verschillende typen bedrijven en contexten. Wij sluiten echter zoveel mogelijk aan bij ontwikkelingen in de markt van vooruitstrevende partijen.

Ter illustratie

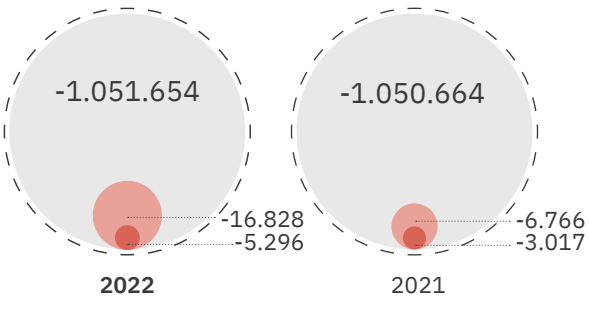
Als een portfoliobedrijf 1 Ton metalen gebruikt waar het referentie proces 2 Ton gebruikt, hebben wij met onze investering 1 Ton metalen vermeden. En als ons portfoliobedrijf 3 Ton biogene grondstoffen gebruikt ter vervanging van 1 Ton plastics, dan hebben wij 3 Ton biogene grondstoffen gebruikt (getoond als -3) en 1 Ton plastics vermeden.

Vermeden grondstoffen
Primair willen wij in kaart brengen hoeveel grondstoffen de processen van onze directe investeringen gebruiken, evenals hoeveel grondstoffen vermeden worden. Dit wordt berekend als het verschil tussen het grondstof gebruik van portfoliobedrijven ten opzichte van de huidige markt praktijk. Binnen het portfolio van Invest-NL zijn uitsluitend biogenen, plastics en metalen significant qua gewichtsomvang. Daarnaast worden ook kritieke materialen, normaliter metalen, apart getoond. Dit zijn hoog risico grondstoffen op het gebied van beschikbaarheid en schade aan mens en milieu. Invest-NL ambieert het minimaliseren van elke

Vermeden gebruik Plastics
(in tonnen gebruikt materiaal)

Vermeden gebruik Biogenen
(in tonnen gebruikt materiaal)

grondstof. Bij de getoonde cijfers maken wij onderscheid tussen de gerealiseerde impact in de verschillende boekjaren en de verwachte impact in 2030.

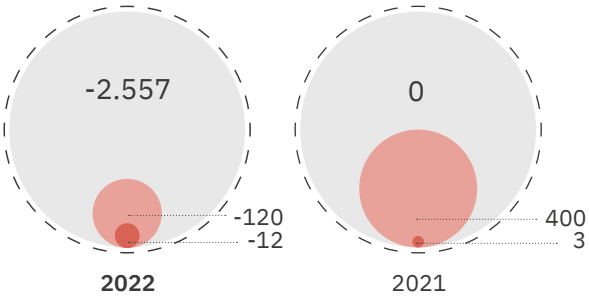
De getoonde cijfers van vermeden materiaalgebruik worden momenteel gedreven door een zeer select groepje bedrijven in onze portfolio. Enerzijds komt dit doordat er nog weinig bedrijven operationeel waren in 2022. Anderzijds is informatie op materiaalgebruik minder voorhanden dan andere niet-financiële informatie, zoals broeikasgas emissies of gecreëerde werkgelegenheid. Dit zorgt momenteel nog voor te veel volatiliteit in de cijfers om ontwikkelingen vast te kunnen stellen. Wel vinden wij het belangrijk om deze informatie te tonen. Hiermee willen wij circulaire prestaties op materiaalgebruik een prominentere rol in onze verslaggeving geven en andere organisaties aanmoedigen om materiaal gebruik als een basis prestatie indicator te gaan zien. In het aankomende jaar gaan wij het completeren van dergelijke informatie prioriteren, zowel bij nieuwe als bestaande investeringen.

Binnen onze portefeuille zitten meerdere bedrijven die niet-hernieuwbare materialen als plastics vervangen door hernieuwbare biogene materialen. Dit heeft tot gevolg dat de portefeuille bijdraagt aan het vermijden van fossiele plastics, maar ook dat er additionele biogene materialen gebruikt worden (derhalve een negatieve waarde). Naast dat biogeen materiaal hernieuwbaar is legt het ook koolstof vast in materiaal.

Daarnaast gebruiken meerdere bedrijven metalen, waaronder kritische materialen, om broeikasgas emissies te vermijden. Derhalve zorgt de huidige portefeuille van Invest-NL voor meer materiaal gebruik dan dat het vermijdt. Dit toont de complexiteit van onze investeringsscope aan. Bepaalde investeringen kunnen namelijk veel positieve impact op een carbon-neutrale economie maken, maar tegelijkertijd ook een negatieve impact hebben op de transitie naar een circulaire economie. Invest-NL probeert dit risico te mitigeren door alle impact, positief en negatief, te integreren in het ESG en impact investeringsproces en beide ambities gelijk te wegen. Afhankelijk van hoe de balans uitvalt kan dat leiden tot een positieve investeringsbeslissing vanwege het positieve effect op o.a. broeikasgassen, ondanks het feit dat er een negatieve impact zit rondom het materiaalgebruik. Over de negatieve impact risico's van een business model zullen we altijd in gesprek gaan met het betreffende bedrijf om deze zoveel mogelijk te reduceren. Zie voor onze aanpak ook het hoofdstuk 'Materialiteit en impact'.

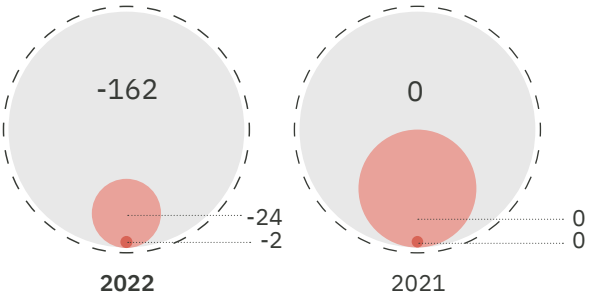
Vermeden gebruik Metaal

(in tonnen gebruikt materiaal)

Vermeden gebruik Kritische materialen

(in tonnen gebruikt materiaal)

- Gerealiseerde impact aan Invest-NL toe te schrijven
- Gerealiseerde impact portfoliobedrijven en -fondsen
- Verwachte impact portfoliobedrijven en -fondsen per 2030

In de grafische weergave van onze voetafdruk in de paragraaf 'Voetafdruk' in onderdeel SDG 13 wordt het materiaal gebruik van onze portefeuille getoond. Ook deze cijfers worden momenteel gedreven door een zeer select groepje binnen onze portefeuille. Hierbij valt op dat binnen de huidig operationele bedrijven primair biogene materialen gebruikt worden. In 2021 gebruikte onze portefeuille nog geen andere materialen dan biogenen.

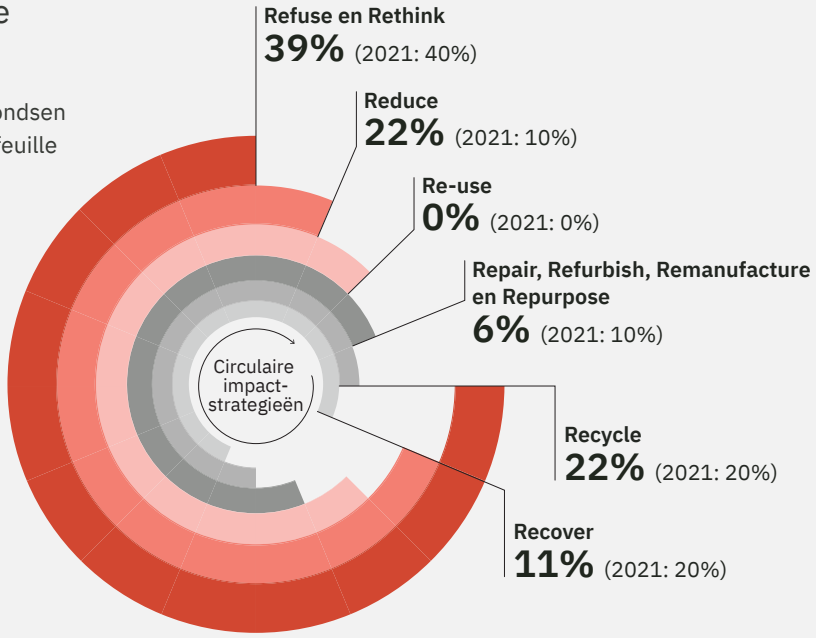
Circulaire impactstrategieën
Daarnaast sluiten wij aan bij het veelvuldig gebruikte circulaire economy model van McDonough & Braungart (EMF, 2012), waarin verschillende circulaire strategieën worden gespecificeerd. Dit model wordt verder aangepast en toegelicht door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)[1], waar wij bij aansluiten. Door middel van dit model inventariseren wij de circulaire impactstrategieën van onze portefeuille.

Van de totale portefeuille ultimo 2022 had 45% (in aantallen) een circulaire impactstrategie. Indien we daar investeringen in DeepTech-technology en gezondheidszorg buiten beschouwing laten (gezien de andere drijfveer achter deze investeringen) is dit 86%. De grafiek hierboven toont de verdeling van type strategie op basis van aantallen bedrijven en fondsen mét een circulaire impact strategie.

Invest-NL prioriteert bedrijven met een hoogwaardige circulaire strategie. In 2022 past ruim 60% een Refuse, Rethink of Reduce aanpak toe in zijn business model, waar dit in 2021 nog 50% was. Voor de uitleg achter deze strategieën verwijzen wij naar deze informatieve pagina van RVO. Daarnaast zien we binnen de laagwaardigere strategie ook een belangrijke rol voor bedrijven en fondsen met een Recycle aanpak. De bedrijven zijn essentieel in de transitie naar een circulaire economie doordat ze het beginpunt zijn van de circulariteit van andere bedrijven.

Strategie van circulaire portfoliobedrijven en -fondsen Invest-NL

Aantal circulaire bedrijven en fondsen per circulaire strategie in portefeuille

[1] https://www.rvo.nl/onderwerpen/r-ladder

Circulaire materiaal index (CTI) portefeuille
Daarnaast sluiten wij aan bij het Circular Transition Indicators (CTI) model van het World Business Council for Sustainable Development (WBCSD). Tot op heden blijft dit een van de meest ontwikkelde normeringstandaarden op het gebied van circulariteit. Deze methodiek kwantificeert in welke mate een bedrijf in staat is om diens grondstofgebruik in een circulaire economie te integreren. Als een bedrijf méér hernieuwbare bronnen gebruikt, méér recyclebare producten en afval produceert en minder kritische materialen gebruikt, ontvangt het een hogere score. Hierbij geeft een 100% score een volledig circulair model weer, waarbij 0% een volledig lineair model representeert. De score gaat daarbij uit van een gewogen gemiddelde tussen de invoer, uitvoer en kritische materialen.

In 2022 hebben wij op basis van CTI de circulaire materiaal index van drie additionele bedrijven berekend, namelijk van Byborre, Elestor en Exasun. Byborre behaalt een score van 52% met name door het gebruik van gerecycled polyester, nylon en katoen en lage proces verliezen. Exasun behaalt een score van 54% - 58% met name door het veelvuldig gebruik van gerecycled aluminium. Elestor behaalt slechts een score van 13% - 33% vanwege de noodzaak om nieuw beton te moeten gebruiken wat daarnaast ook moeilijk te recyclen is. Daarnaast is de score van SCW aangepast vanwege de toevoeging van een nieuwe productlijn met een lagere circulaire score.

CTI-score

	Input	Output	2021[1]	**2022**
Avantium	Circulair: biogeen materiaal voor PEF en gerecycled PET voor meerlaagse flesjes Niet-circulair: niet-gerecycled PET voor meerlaags flesjes	Circulair: recyclebare flesjes die daadwerkelijk gerecycled zullen worden Niet-circulair: verliezen bij recyclingsproces	50 - 66%	50 - 66%
Byborre	Circulair: gebruik van gerecyclede garen en bio-katoen Niet-circulair: gebruik van fossiele stoffen	Circulair: recyclebare stoffen Niet-circulair: niet-recyclebare stoffen	-[2]	52%
Elestor	Circulair: gebruik van hernieuwbare chemicaliën, plastics en gerecycled beton Niet-circulair: gebruik van nieuw beton en plastics	Circulair: recyclebare chemicaliën, plastics en beton. Niet-circulair: niet-recyclebaar beton en plastics	-[2]	13 - 33%
Exasun	Circulair: gebruik van gerecyclede en hernieuwbare metalen, plastics en andere materialen Niet-circulair: gebruik van nieuwe metalen en kritische materialen	Circulair: recyclebare metalen, plastics en andere materialen	-[2]	54 - 58%
Protix	Circulair: gebruik van hernieuwbare bio-based voeding	Circulair: nuttig te gebruiken larven voor voeidingstoffen.	100%	100%
SCW	Circulair: gebruik van reststromen Niet-circulair: gebruik van nieuw gewonnen gesteenten	Circulair: nuttig te gebruiken eindproducten zoals bijv. groen cement en waardevolle metalen	81 - 100%	76 - 93%
Umincorp	Afval input is 100% circulair	Circulair: teruggewonnen plastic niet-circulair: niet-recyclebare stromen als folies, niet-plastic afval en aanhangend vuil	81%	81%

1 Cijfers zijn aangepast ten opzichte van het jaarverslag 2021. Voor meer informatie zie onder paragraaf 'Impact meten' in het hoofdstuk 'Over dit verslag'.

2 Deze cijfers waren in 2021 nog niet bekend, aangezien het nieuwe investeringen uit 2022 betreft.

Ontwikkelingen en vooruitblik
Binnen onze maatschappelijke transitie naar een circulaire economie, ziet Invest-NL zijn voornaamste bijdrage binnen de ontwikkeling en opschaling van bedrijven met circulaire processen. Daarnaast willen wij ondersteuning geven aan de ontwikkeling van circulaire ketens, met name binnen het speelveld van bio-based materialen, kritieke materialen en plastics. Hierbij gaat onze rol verder dan impactinvesteerder; we vervullen een pionierende rol in het blootleggen en wegnemen van barrières voor financiering van circulaire ketens. Dit houdt ook in dat wij veelvuldig de dialoog faciliteren voor stakeholders binnen een toekomstig circulair systeem.

Ook ziet Invest-NL een centrale rol binnen de verduurzaming van de agrifood sector, met name in het versnellen van de eiwittransitie en de transitie naar een circulaire landbouw (waaronder regeneratieve landbouw en kringlooplandbouw) en willen we blijven investeren in impact-gedreven agricultuur technologie bedrijven. Deze ontwikkelingen zien wij als essentieel om een duurzaam voedselsysteem te kunnen garanderen dat voorziet in de toenemende vraag naar voedsel.

SDG 3 Betere, betaalbare en toegankelijke zorg

Introductie
De Nederlandse gezondheidszorg staat de komende decennia voor grote uitdagingen. Invest-NL heeft als doelstelling om innovatieve initiatieven te steunen die bijdragen aan een gezondere samenleving. Een gezonde samenleving is in staat om goede, houdbare en betaalbare zorg voor iedereen te leveren. Momenteel is de grootste uitdaging van zo'n gezonde samenleving de hoge kosten, die nog steeds groeien. Daarbij zorgen nieuwe innovaties in dit domein vaak juist voor stijgende kosten. Invest-NL investeert primair in innovaties die de kosten juist doen dalen in combinatie met het verhogen van kwaliteit van leven.

Middels onze investeringen dragen we daarmee bij aan het voorkomen, vervangen en het verplaatsen van dure zorg. Hierbij dragen onze activiteiten bij aan het verplaatsen van zorg in ziekenhuizen (tweede lijn) naar 1,5 lijnzorg, waarbij laag complexe behandelingen in gespecialiseerde klinieken of huisartsenpraktijken worden uitgevoerd. In dat licht hebben innovaties die bijdragen aan de 'Juiste Zorg op de Juiste Plaats' onze aandacht, met als doel dat patiënten zelfstandig en zelfredzaam kunnen blijven. Hierbij is het primaire uitgangspunt dat de kwaliteit van leven van patiënten gewaarborgd of verbeterd wordt.

Ons beleid en resultaten
In het hoofdstuk 'Resultaten 2022' staat de gehele investeringsportefeuille van Invest-NL weergegeven. Hierin staat ook aangegeven welke financieringen positieve impact hebben op SDG 3.

In 2022 heeft Invest-NL € 1 miljoen aan Haermonics gecommitteerd, een bedrijf dat spoelingtechnologie ontwikkelt om bloedingen en bloedstolsel te voorkomen tijdens hartoperaties. Hiermee worden de kosten en het risico van vervolgoperaties vermeden.

Via een committering van € 5 miljoen aan NextGen Ventures Fund II, een fonds dat investeert in data-gedreven en digitale oplossingen binnen de gezondheidssector, draagt Invest-NL bij aan efficiëntere en betere zorg.

Daarnaast verzorgde Invest-NL een vervolginvestering van € 0,5 miljoen in het bedrijf Microsure.

Tot slot beheert Invest-NL ook een bestaand portfolio van bedrijven en fondsen, waarbij Haermonics, ISA Pharmaceuticals, Microsure, Onera, Onward en ViCentra een primaire bijdrage leveren aan SDG 3.

Kwantificeren van onze impact

In jaarverslag 2021 is de ambitie uitgesproken om impact meer te kwantificeren in dit jaarverslag. In 2022 hebben wij daarvoor de volgende methodiek getest. Ten eerste berekenen wij hoeveel zorgkosten voorkomen worden door de innovatie van het bedrijf waarin wij investeren. We maken daarbij een vergelijking van de zorgkosten in twee scenario's, met en zonder de innovatie. Hiermee willen we inzicht krijgen in hoeveel zorgkosten de innovatie voorkomt en ook aan wie die besparing toekomt: patiënt, zorgaanbieder of zorgverzekeraar. Ten tweede berekenen wij welke kwaliteit van leven de innovatie levert. Dit doen wij aan de hand van QALY's; *Quality-Adjusted Life Years*, ofwel gezonde levensjaren. Daarbij representeert 1 QALY een heel jaar in goede gezondheid. Dit wordt berekend op basis van ervaren gezondheid op het gebied van mobiliteit, zelfstandige verzorging, dagelijkse activiteiten, pijn en depressie.

Ontwikkelingen en vooruitblik

Binnen onze maatschappelijke transitie naar een goede, houdbare en betaalbare zorg zet Invest-NL zich voornamelijk in om het zorgstelsel anders in te richten en hierbij te kijken naar alternatieve en aanvullende systemen. Op de korte termijn dragen we bij aan het verbeteren van de zorgpaden en het opschalen van 1,5 lijnzorg. Op de lange termijn dragen we bij aan het veranderen van het zorgsysteem middels onze samenwerkingen, o.a. met HealthKIC. Deze samenwerking draagt bij aan een grotere focus op preventie en gezonde leefstijl vooraf, in tegenstelling tot zorg verlenen achteraf.

Daarnaast staat het meten en valideren van impact binnen zorginnovaties centraal in Invest-NL's aanpak. Invest-NL wil de impactmethodiek van voorkomen zorgkosten en geleverde QALY's in het jaarverslag van 2023 rapporteren. Daarnaast blijft impact meten binnen deze sector een onontgonnen gebied. Invest-NL beoogt hierbij expertise te brengen en te delen met andere stakeholders binnen de sector, om op een dergelijke manier impact binnen deze sector aan te jagen.

SDG's 8 en 9 Innovatie & ondernemerschap

Introductie
Invest-NL wil Nederland niet alleen duurzamer maken, maar ook innovatiever. Veel innovaties ontstaan bij start-ups op het grensvlak van wetenschap, innoveren, ontwikkelen, ondernemen en groeien. De innovaties die nodig zijn om grote transities (bijvoorbeeld richting een carbon-neutrale en circulaire economie) tot stand te brengen gaan daarbij gepaard met grote ondernemersrisico's.

Dergelijke risico's gaan verder dan alleen concurrentie-, markt- en technologierisico's; ondernemers worden ook geconfronteerd met onzekerheden op beleid en bestuurlijk gebied. Voor een ondernemer en een reguliere aanbieder van kapitaal is het risico daarmee niet, niet volledig of niet alleen, in te prijzen. Er zijn dus partijen nodig die het risico wél durven te nemen. Dat is precies de rol die National Promotional Banks, zoals Invest-NL, op zich nemen. Het is daarmee een belangrijke speler in het bevorderen van innovaties binnen Nederland.

Onze investeringsstrategie is erop gericht om te investeren in bedrijven die echt transformatief zijn en de grenzen verleggen van hetgeen we kunnen. Dealteams gaan in gesprek met bedrijven en fondsen en beoordelen of deze werken aan grensverleggende innovaties. In het proces wordt dit extern geverifieerd met experts uit de sector. Om zo veel mogelijk toe te voegen aan de Nederlandse economie, maximaliseren we voor innovatieve ondernemingen de mobilisatie van Europees en privaat kapitaal. Een belangrijk instrument hierbij zijn fondsinvesteringen.

Ons beleid en resultaten
Met onze investeringen in bedrijven via het Dutch Alternative Credit Instrument (DACI) en Dutch Future Fund (DFF), wisten we ettelijke miljoenen uit EU financiering naar Nederland te halen. DACI stelt daarbij leningen beschikbaar voor het MKB en DFF stelt durfkapitaal beschikbaar voor innovatieve technische start- en scale-ups. Daarnaast richtten we samen met het EZK het DeepTech Fund (DTF) op, wat financiering verzorgt tijdens de kapitaalintensieve start periode van *deep-technology* start- en scale-ups.

In 2022 heeft Invest-NL in twee DeepTech innovatie fondsen geïnvesteerd. Invest-NL committeerde € 15 miljoen aan DeepTechXL Fund en € 10 miljoen in Imec.Xpand Fund II. DeepTechXL is een fonds dat zich primair richt op zeer vroegtijdige financiering van *deep-technology* startups. Het fonds investeert zijn volledige kapitaal in Nederland en richt zich voornamelijk op high-tech ecosystemen, waar ook technische universiteiten gevestigd zijn. Imec.Xpand is een Belgisch fonds dat gelieerd is aan het Imec, een onderzoekscentrum voor nano-elektronica en digitale technologie. Het is een van de weinige fondsen binnen Europa die vroegtijdige financiering verstrekt aan hardware technologie startups. Het fonds zal gedeeltelijk investeren in Nederlandse bedrijven.

Daarnaast commiteerde Invest-NL € 1 miljoen aan het bedrijf LioniX. Dit bedrijf produceert op maat gemaakte microsystemen, fotonica, detectie en micro-elektromagnetische systemen (MEMS).

Ook verzorgde Invest-NL een vervolg investering van € 0,5 miljoen in het bedrijf Effect Photonics en € 7 miljoen in het bedrijf Nearfield Instruments.

Tot slot beheert Invest-NL ook een bestaand portfolio van bedrijven en fondsen, waarbij CapitalT, DACI, DFF, Dutch Security Tech Fund, EclecticIQ, EFFECT Photonics, Innovation Industries en Nearfield Instruments een primaire bijdrage leveren aan SDG 8 en 9.

Voor een volledig overzicht van onze financieringen die een positieve bijdrage leveren aan SDG 8 en 9 verwijzen we naar het hoofdstuk 'Resultaten 2022' in het bestuursverslag.

Invest-NL heeft de taak om het financierings- en innovatieklimaat van Nederland te versterken. Derhalve kijken wij naar de gecreëerde investeringen in innovatie en werkgelegenheid van alle investeringen. Dat doen wij aan de hand van R&D uitgaven, die aantonen hoeveel financiering in innovatie activiteiten is gestoken, en FTE's (*full-time employment*, ofwel voltijd dienstverband), die aantonen hoeveel werkgelegenheid in innovatieve ondernemingen is gecreëerd.

R&D uitgaven

	2020	2021[1]	**2022**
Portefeuille - Invest-NL toegeschreven	15	24	27
Portefeuille - Totaal	47	173	260

1 Cijfers zijn aangepast ten opzichte van het jaarverslag 2021. Voor meer informatie zie onder de paragraaf 'Impact meten' in het hoofdstuk 'Over dit verslag'.

Werkgelegenheid in FTE

	2020	2021[1]	**2022**
Portefeuille - Invest-NL toegeschreven	123	249	367
Portefeuille - Totaal	404	3.091	5.260

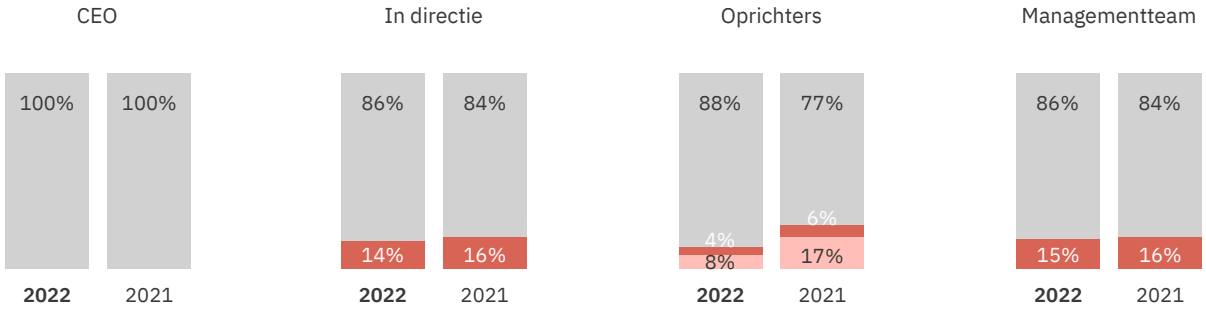
1 Cijfers zijn aangepast ten opzichte van het jaarverslag 2021. Voor meer informatie zie onder de paragraaf 'Impact meten' in het hoofdstuk 'Over dit verslag'.

De R&D uitgaven van onze portefeuille zijn in 2022 gegroeid is naar € 260 miljoen. Hiervan is € 27 miljoen aan Invest-NL toe te schrijven, wat een groei van 32% impliceert. De werkgelegenheid van onze portefeuille is in 2022 gegroeid naar 5.260 FTE. Daarvan zijn 367 FTE aan Invest-NL toe te schrijven, wat een groei impliceert van 45%. Beide ontwikkelingen zijn te verklaren door de groei van de portefeuille.

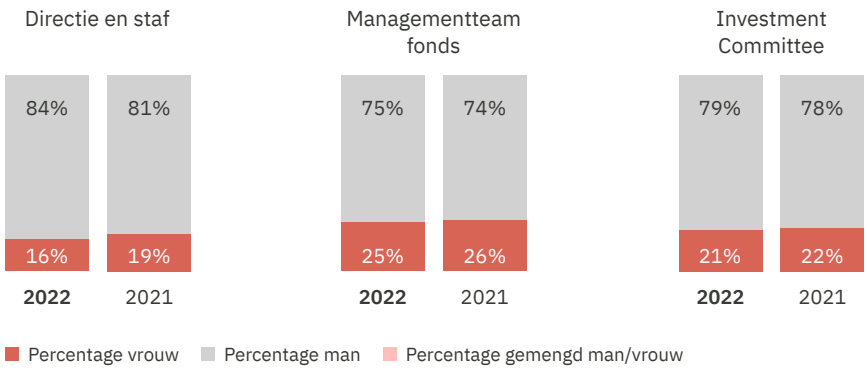
Daarnaast vindt Invest-NL het belangrijk om diversiteit en inclusie te waarborgen en te promoten. Invest-NL is aangesloten bij FundRight en zet daarmee het belang van diversiteit in de managementteams en besturen van start- en scale-ups actief op de agenda bij portfoliobedrijven en fondsmanagers. We monitoren daarom naast werkgelegenheid ook de diversiteit in senior functies binnen onze portfolio.

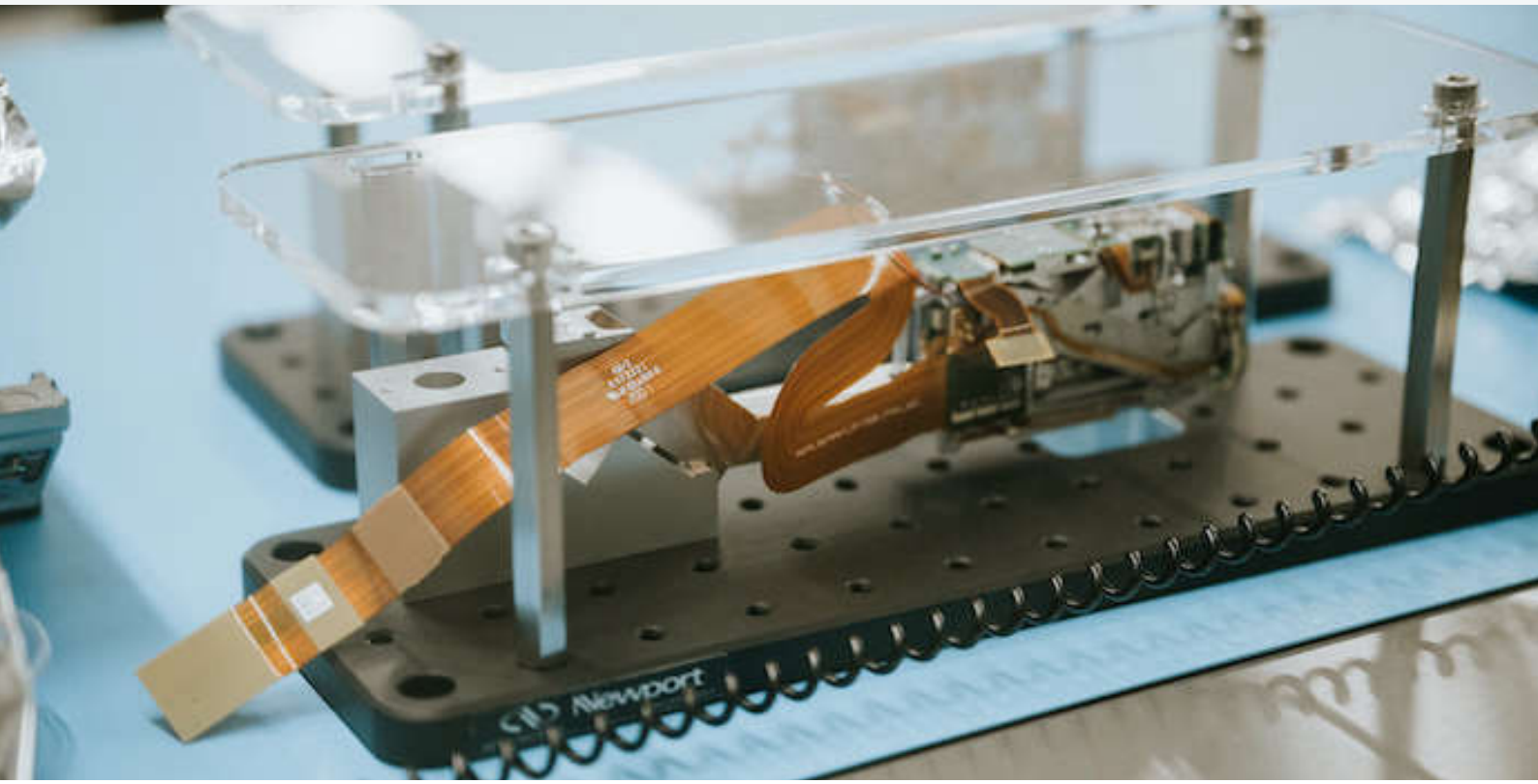
De genderdiversiteit van zowel onze directe investeringen in bedrijven als in onze investeringen in fondsen is in 2022 vrij stabiel gebleven. Echter liggen de percentages lager dan dat Invest-NL zou wensen. Een weinig genderdiverse portfolio is te verklaren door de sectorfocus van Invest-NL. Zowel binnen Venture Capital investeringen als binnen technisch georiënteerde bedrijven zijn relatief meer mannen werkzaam. Echter is diversiteit wel belangrijk voor Invest-NL, ook in onze eigen organisatie. Voor onze uitleg hierover refereren wij naar ons hoofdstuk 'Medewerkers en organisatie'.

Genderdiversiteit bij directe investeringen

Genderdiversiteit bij fondsinvesteringen

Ons impact- en ESG-beleid

Zoals al kort omschreven in het hoofdstuk 'Materialiteit en impact' is naast impact investing om positieve impact te realiseren ook het in kaart brengen en adresseren van potentiële negatieve impact vast onderdeel van onze werkwijze.

We letten daarbij op potentiële negatieve effecten van de investering op milieu en maatschappij, maar ook op mogelijke (toekomstige) financiële risico's voor de investering ten gevolge van bepaalde sociale en milieu-risicofactoren. Ons impact- en ESG-beleid, toegankelijk via onze website, omschrijft dit in meer detail.

Aan de basis van dit beleid liggen een aantal belangrijke normen ten grondslag. Als staatsdeelneming toetst Invest-NL haar activiteiten en investeringen aan de volgende internationale richtlijnen:

- UN Global Compact;
- OECD Guidelines for Multinational Enterprises;
- UN Guiding Principles on Business and Human Rights (PRI);
- UN Principles on Responsible Investment.

Daarnaast onderschrijven wij een aantal aanvullende richtlijnen:

- OECD Inclusive Framework on Base Erosion and Profit Shifting (BEPS);
- Financial Action Task Force on Money Laundering;
- International Labour Organization (ILO);
- Basel Convention.

Hoe deze richtlijnen zich vertalen in ons uitsluitingen- en engagementbeleid en onze ESG due diligence is te vinden in ons impact- en ESG-beleid. In het vervolg van dit hoofdstuk lichten we een aantal recente ontwikkelingen toe met betrekking tot hoe Invest-NL dit beleid uitvoert in de praktijk.

Ontwikkelingen in de uitvoering van ons impact- en ESG-beleid

In 2022 heeft Invest-NL het beleid voortgezet dat in 2021 was opgesteld, met uitgebreide ESG en impact due diligence geïntegreerd in ons investeringsproces. In het derde kwartaal van 2022 is deze werkwijze geëvalueerd met de betrokken collega's uit de investeringsteams.

Uit deze evaluatie blijkt allereerst een grote toewijding van Invest-NL collega's aan onze impact investing agenda. Impact en ESG staan niet alleen op de radar bij onze in-house specialisten, maar worden gezien als gezamenlijke doelstelling en inspanning.

Tegelijkertijd blijkt ook dat een aantal processen tijdrovend zijn en niet in alle gevallen makkelijk uitvoerbaar naast andere taken. Op basis van de uitkomsten van de evaluatie is een aantal aanbevelingen geformuleerd, met als doel het proces helderder en makkelijker te maken voor de betrokken investeringsteams. Zo is gekozen om dit jaar het opvragen van impact data bij fondsen en bedrijven in de Invest-NL portfolio meer centraal in te richten, zodat de betrokkenheid van investeringsteams meer gericht kan zijn op de uitkomsten van de rapportage en het gesprek hierover met de onderneming of fondsmanager, en niet op de technische details van de rapportage.

Een andere constatering is dat er ook nog verbetering mogelijk is in de manier waarop Impact en ESG-engagement wordt vormgegeven in de periode na de investering. Gezien ons relatief korte bestaan en de portefeuille in opbouw is Invest-NL hierin nog niet erg ervaren, maar het heeft wel sinds eind 2021 structureel ingezet op het ontwikkelen van engagement plannen voor iedere nieuwe investering. Gedurende het afgelopen jaar hebben we meer ervaring opgedaan met wat engagement inhoudt in de praktijk en ook ervaren wat hier soms lastig aan is. Onze interne evaluatie heeft daarbij helder gemaakt dat zowel onze *doelstelling* als onze *werkwijze* verdere aanscherping behoeven. Hier hebben we een plan voor opgesteld dat richting geeft aan onze werkwijze voor 2023. Onderdeel van deze werkwijze is onze samenwerking met EcoVadis.

Pilot project met EcoVadis

Invest-NL is afgelopen jaar een overeenkomst aangegaan met EcoVadis, een partij die gespecialiseerd is in het beoordelen van duurzaamheidsmanagement en -beleid van ondernemingen. Middels het programma van EcoVadis worden onze portfoliobedrijven uitgenodigd om een uitgebreide ESG-evaluatie te doorlopen. De bevindingen en een vergelijking met *peers* worden teruggekoppeld naar de onderneming, waarbij concrete aanbevelingen worden gedaan voor het verder opbouwen en uitwerken van goede ESG-practices. De deelnemende bedrijven hebben daarbij ook toegang tot diverse e-learnings en handleidingen die kunnen helpen bij het opstellen van beleid of het opzetten van programma's.

Invest-NL heeft in 2022 bij wijze van pilot 14 ondernemingen door EcoVadis laten beoordelen, en ook de vervolggesprekken bijgewoond. Op basis van de ervaringen van de betrokken ondernemingen is besloten dit programma in de komende jaren voort te zetten. De ondernemingen die tot nu toe hebben deelgenomen geven aan dat de beoordeling en aanbevelingen van EcoVadis hen duidelijk hebben geholpen in het prioriteren en verder vormgeven van relevant ESG-beleid, maatregelen en programma's. Op deze manier hoopt Invest-NL bedrijven in de portefeuille niet alleen financieel, maar ook op gebied van ESG-management verder te kunnen laten groeien.

Onze engagement activiteiten

Vanuit ons engagement beleid en onze ambitie om samen met ondernemingen en fondsmanagers impact te maken zijn, naast het programma met EcoVadis, het afgelopen jaar onder meer de volgende engagement activiteiten ondernomen:

Game Changers Event
Interactieve Impact en ESG sessie met afgevaardigden van 26 Invest-NL portfoliobedrijven en -fondsen tijdens ons portfolio event in april met als onderwerp: "Invest-NL partner for Impact".

Engagement plannen
Opstellen van engagement plannen en waar nodig vastleggen van aanvullende afspraken in overeenkomsten met bedrijven en fondsmanagers. Het betreft hier doorgaans doelstellingen voor de midden en langere termijn. Het afgelopen jaar zijn voor 25 fondsen en ondernemingen in onze portefeuille ESG afspraken, verbeterdoelstellingen en/of aanbevelingen op basis van het EcoVadis programma vastgelegd.

Impact en ESG adviesgesprekken
Naar aanleiding van gemaakte afspraken en/of naar aanleiding van de EcoVadis assessments hebben diverse bedrijven Invest-NL gevraagd om advies bij het stellen van prioriteiten aangaande de ontwikkeling van duurzaamheidsbeleid en -programma's. Dit soort verzoeken pakken we graag op.

Gesprekken met fondsmanagers
In de relatie met fondsmanagers is impact en ESG een steeds vaker terugkerend gespreksonderwerp. Als gevolg van de SFDR-wetgeving ziet een stijgend aandeel van de fondsmanagers zich reeds genoodzaakt uitgebreider te rapporteren op diverse duurzaamheidsaspecten. Invest-NL is hierbij een sparringpartner. Tegelijkertijd agenderen we dit onderwerp ook actief bij fondsmanagers die hier nog niet voldoende op zijn voorbereid. Een ander frequent onderwerp van gesprek is het meten en rapporteren van impact, hier merken we dat Invest-NL en andere impact-georiënteerde fondsen over en weer van elkaar kunnen leren.

Vaste rol in ESG- en duurzaamheidscommissies
Invest-NL heeft zitting in diverse ESG- en duurzaamheidscommissies, en heeft daarbij een adviserende rol bij het ontwikkelen van duurzaamheidsbeleid en -rapportages en het realiseren van (meer) impact. In een aantal gevallen kunnen we hier formeel over meebeslissen.

Impact data rapportage
Onze jaarlijkse verzameling van impact data leent zich ook als logisch gespreksmoment om met ondernemingen en fondsmanagers terug en vooruit te kijken en de gemaakte en verwachte impact te evalueren.

Het verder uitbouwen van bovengenoemde activiteiten op een steeds groeiende portefeuille zal de komende tijd om meer van onze aandacht en capaciteit gaan vragen. Invest-NL wil deze rol als impact partner voor onze portfoliobedrijven en -fondsen serieus blijven nemen. We zullen daarbij bewust differentiëren in onze benadering, waarbij afhankelijk van de fase van de onderneming en de in het bedrijf of fonds aanwezige expertise een meer dan wel minder actieve rol wordt ingenomen.

Impact en ESG in onze eigen bedrijfsvoering

Wij leggen met ons impact- en ESG-beleid de lat hoog voor bedrijven en fondsen. Vanuit onze maatschappelijke rol en onze verantwoordelijkheden die daarbij horen, vinden wij het belangrijk om daar zelf ook aan te voldoen. De doelen en richtlijnen zijn vastgelegd in ons impact- en ESG-beleid, dat enerzijds toeziet op onze verantwoordelijkheid in de keten en anderzijds op onze eigen bedrijfsvoering.

In het afgelopen jaar heeft Invest-NL een aantal nieuwe stappen gezet die ons helpen om nog meer gestalte te geven aan onze ambities op dit vlak. Een positief signaal dat impact en ESG echt in de kern van onze organisatie zijn verankerd is dat veel van de hieronder beschreven initiatieven *bottom-up* zijn ontstaan, vanuit de wens van collega's om samen meer impact te maken.

EcoVadis assessment
In parallel met de pilot waarin portfoliobedrijven zijn uitgenodigd voor een EcoVadis assessment heeft Invest-NL ook zelf een EcoVadis assessment doorlopen. Doel hiervan was enerzijds het proces zelf eens te ervaren om het goed te kunnen evalueren, maar zeker ook om ons eigen beleid en werkwijze met betrekking tot maatschappelijk

verantwoord en duurzaam ondernemen tegen een onafhankelijke meetlat te houden.

Op basis van de aangeleverde antwoorden en documentatie heeft Invest-NL een score van 71 punten gekregen, en valt hiermee binnen de best-scorende 5% bedrijven in de EcoVadis database. Op basis van dit resultaat is ons voor 2022 de EcoVadis Gold Medal toegekend.

Impact & ESG Champions
Omdat ons impact- en ESG-beleid en de uitvoering daarvan continu in ontwikkeling is, is een actieve dialoog binnen de organisatie belangrijk. Om een structurele uitwisseling aan te jagen tussen de verschillende business teams en de impact en ESG specialisten in team Strategy hebben we een groep van ‘Impact & ESG champions’ samengesteld: gemotiveerde collega’s die als onderdeel van hun werk als analist, investment manager of business developer willen bijdragen aan kennisontwikkeling op impact en ESG, en willen meedenken en helpen om beleid en processen verder te verbeteren. Deze groep is ook een belangrijk platform voor het aandragen van nieuwe ideeën met betrekking tot onze eigen duurzame bedrijfsvoering. In november bestond de groep uit 13 collega’s vanuit Business Development, Capital en Finance.

Duurzaam inkopen
Behalve van bedrijven en fondsen, verwachten wij ook van onze leveranciers dat zij duurzaam ondernemen. Dat geldt voor de inkoop van zowel producten als diensten. Invest-NL is bijvoorbeeld aanspreekbaar op de naleving van het impact- en ESG-beleid door extern ingehuurde personen. Daarom toetsen wij hun integriteit en betrouwbaarheid ook in dat opzicht alvorens met elkaar in zee te gaan. Voor inkoop- en aanbestedingsprocessen geldt dat we milieu en sociale criteria meewegen in de selectie van leveranciers.

Werkgroep Diversiteit, Gelijkheid & Inclusie
Een andere werkgroep die in het afgelopen jaar is gestart is de werkgroep Diversiteit, Gelijkheid & Inclusie. Deze werkgroep heeft als doel om de bewustwording op het gebied van diversiteit, gelijkheid en inclusie te vergroten en stapsgewijs activiteiten op het gebied van diversiteit, gelijkheid en inclusie te organiseren passend bij de vorm en fase van Invest-NL. Voor de werkgroep zijn 2022 en 2023 voornamelijk bedoeld om de behoefte op het gebied van deze onderwerpen verder te duiden en de eerste activiteiten te ontplooien.

Eigen emissies Invest-NL
In ons streven naar een carbon-neutrale en circulaire economie spant Invest-NL zich op diverse manieren in om de eigen emissies beperken. Dit wordt in meer detail beschreven in het hoofdstuk 'Ons impact- en ESG-beleid'. De concrete emissies van Invest-NL over rapportagejaar 2022 zijn te vinden in het hoofdstuk 'Materialiteit en impact'.

Een nieuwe stap die Invest-NL afgelopen jaar heeft gezet om de emissies van vervoersbewegingen verder te verminderen is het aanbieden van de Amber deelauto's voor dienstreizen naar plekken die lastiger te bereiken zijn met het OV.

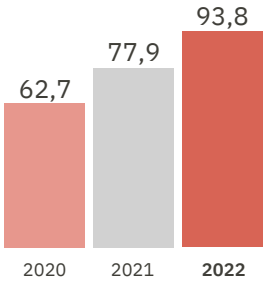
Medewerkers en organisatie

Ons team is ons belangrijkste kapitaal

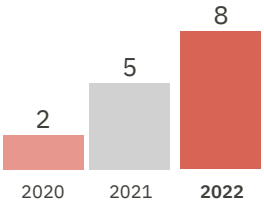
Bij Invest-NL werken we samen aan impact. Om onze strategische doelen te kunnen realiseren, hebben we een diversiteit aan talenten nodig. Wij bieden onze medewerkers een uitdagende leer- en ontwikkelomgeving waarin zij direct betrokken worden bij complexe vraagstukken: bij Invest-NL werk je aan de wereld van morgen.

HR in cijfers

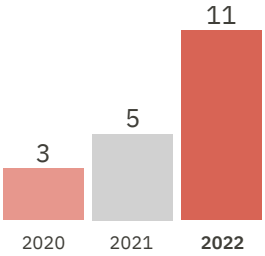
FTE

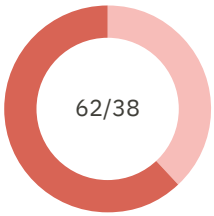
Doorstroom
(in %)

Verloop
(in %)

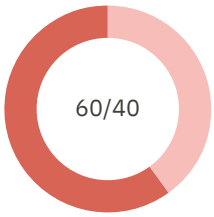

2022
Verhouding man-vrouw (%)

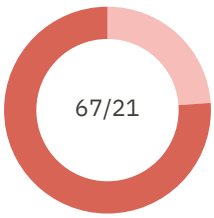
2020: 58/42 Man
2021: 58/42 Vrouw

2022
Verhouding man-vrouw in leidinggevende posities (%)

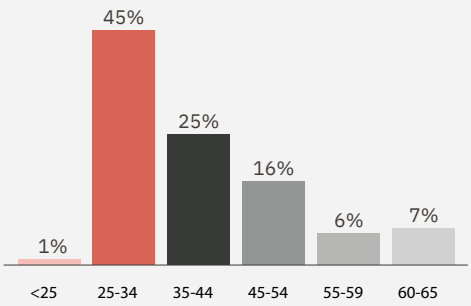
2020: 57/43 Man
2021: 50/50 Vrouw

2022
Verdeling naar type contract (#)

2020: 33/26 Onbepaalde tijd
2021: 50/24 Bepaalde tijd

Verdeling per leeftijdsklasse
(leeftijd in jaren)

Ziekteverzuim

4,8%
gemiddeld

2020: 1,9%
2021: 4,6%

Medewerkerstevredenheidsonderzoek

In 2022 hebben wij voor het eerst een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) uitgevoerd om inzicht te krijgen in het welzijn en de beleving van onze medewerkers. Daarnaast was het doel feedback en ideeën op te halen waarmee we gezamenlijk kunnen bouwen aan een duurzame werkomgeving. Het samen werken aan de visie en doelen, de onderlinge sfeer en de ontwikkelmogelijkheden werden positief gewaardeerd. Ook is iedereen bereid een stap extra te zetten. Tegelijkertijd waren de uitkomsten kritisch op sommige thema's en in sommige (sub)teams. De uitkomsten hebben ons goede handvatten gegeven voor de verdere doorontwikkeling van onze organisatie en HR agenda. Mede naar aanleiding van het MTO zijn we aan de slag gegaan met een aantal verbeterpunten.

Voor een slagvaardiger en efficiëntere organisatie is door een interne werkgroep gekeken naar de besluitvormingsprocessen en regeldruk in met name het investeringsproces. Ons salarishuis is dit jaar opnieuw gebenchmarkt op basis waarvan een aantal aanpassingen is doorgevoerd. De samenwerking en communicatie tussen management en teamleiders, en tussen Business Development en Capital is geïntensiveerd door meer dialoog en inhoudelijke afstemming over één team, één taak en aandacht voor teamontwikkeling. Tot slot is onder de noemer van *culture eats strategy for breakfast* een interne werkgroep gestart om de Invest-NL kernwaarden: Durf, Toekomstgericht, Bevlogen, Energiek en Professioneel, meer inhoud en betekenis te geven in de dagelijkse activiteiten. Zo willen we onze kernwaarden relevanter maken, zodat deze daadwerkelijk leidend worden voor de wijze waarop we (samen)werken.

Groei van de organisatie

In 2022 hebben we in een uitdagende arbeidsmarkt voor het derde jaar op rij veel nieuwe medewerkers (26) waaronder 2 stagiaires weten aan te trekken. Alle vacatures worden altijd eerst intern uitgezet, waarmee we de interne doorstroom van 7 medewerkers hebben gefaciliteerd. Daarnaast hebben we sinds de oprichting voor het eerst te maken gehad met meer uitstroom dan vorig jaar (10 medewerkers). Het verlooppercentage is daarmee 11% wat we als een niet te hoog en niet te laag percentage zien. Het percentage medewerkers met een onbepaalde tijd contract is in de afgelopen drie jaren steeds verder toegenomen (2022: 76%; 2021: 68%; 2020: 56%). Nieuwe medewerkers krijgen bij ons een jaarcontract, waarna deze vervolgens bij goed functioneren wordt omgezet in een vast contract.

Diversiteit en inclusie

Wij willen een team waarin iedereen zichzelf kan zijn, gelijke kansen krijgt en alles uit zichzelf kan halen, ongeacht gender, afkomst, leeftijd of geaardheid. Jaarlijks maken we een analyse van de samenstelling van de organisatie met als doel inzicht te hebben in de diversiteit van het team van Invest-NL. We kijken dan onder meer naar leeftijd, ervaring en gender. Zo kunnen we waar nodig bijsturen, waarbij we nu nog geen harde quota hanteren. Met name bij Capital en Business Development is het een uitdaging om een goed evenwicht in genderidentiteit tot stand te brengen. Zowel in de relevante (technische en financiële) opleidingen als in de financiële sector zelf zijn vrouwen ondervertegenwoordigd. Hierdoor komen we in 2022 net onder een 60/40% man/vrouw-verdeling uit. Het aantal vrouwen in een leidinggevende positie binnen Invest-NL is gelijkgebleven (2022: 4 van 10; 2021: 4 van 8) , doordat er meer leidinggevende posities bij zijn gekomen is de relatieve verhouding man/vrouw in leidinggevende posities gedaald van 50% naar 40%. In 2022 is een werkgroep gestart met als doel de bewustwording op het gebied van diversiteit, gelijkheid en inclusie verder te vergroten en stapsgewijs structureler beleid en activiteiten te organiseren passend bij de vorm en fase van Invest-NL.

Hybride werken

Wij hanteren een hybride wijze van werken waarin medewerkers in ieder geval de helft van de tijd aanwezig zijn op kantoor. Er is actief aandacht voor teambuilding, er worden regelmatig personeelsuitjes en -borrels georganiseerd en eens per jaar een off-site met de gehele organisatie voor een goede onderlinge binding, samenwerking en communicatie.

Duurzaam Invest-NL

Samen werken aan impact betekent ook zelf bewuste keuzes maken. Dit komt onder meer tot uiting in de werkgroep Duurzaam Inkopen die twee keer per week een kantoorlunch van de Buurtboer verzorgt, in de keuze voor vegan/vegetarische catering bij events en het geven van duurzame attenties als blijk van waardering. En in ons mobiliteitsbeleid dat gericht is op het stimuleren van duurzaamheid, zoals het gebruik van het openbaar vervoer.

Verzuim en vitaliteit

In 2022 is het ziekteverzuim licht gestegen en nog steeds onveranderd hoog (2022: 4,8%; 2021: 4,6%), mede doordat we ook dit jaar te maken hadden met een aantal individuele gevallen van langdurig verzuim. Ook hebben we in het voor- en najaar met meer verzuim te maken gehad als gevolg van klachten die werden veroorzaakt door het griep- of coronavirus. Een voorwaarde voor samen werken aan impact, is dat onze medewerkers goed in hun vel zitten en een gezonde werkdruk ervaren. Ten behoeve van een vitaal team wordt begin 2023 een *health check* aan de medewerkers aangeboden en wordt er stapsgewijs verdere invulling gegeven aan vitaliteit en welzijn.

Vertegenwoordiging van medewerkers

Met de ondernemingsraad (OR) is in 2022 een aantal belangrijke onderwerpen opgepakt waaronder het medewerkerstevredenheidsonderzoek, het vernieuwen van onze pensioenregeling, het uitvoeren van een salarisbenchmark, de verdere doorontwikkeling en inrichting van onze organisatie, zoals het creëren van nieuwe teamleiderposities en de gesprekken met aanbieders voor een *health check*.

Een nieuwe markt voor biobased plastics mogelijk maken

Een wereld zonder fossiele plastics klinkt wellicht als een droom. Toch is dit realistisch. Invest-NL brengt haar credo 'Wij maken financierbaar wat niet financierbaar lijkt' in de praktijk met de financiering voor een '*first of a kind*' FDCA (furaandicarbonzuur) fabriek van Avantium.

Tom van Aken (Avantium), Marjella de Vries en Elwin van Rooijen (beiden Invest-NL) vertellen over het creëren van een hele nieuwe markt.

Even voorstellen

Tom: Ik ben opgeleid als chemicus aan de Universiteit Utrecht en sinds 2005 de CEO van Avantium. Ik geef daarmee leiding aan een van de meest veelbelovende chemiebedrijven ter wereld, met een geweldig team van meer dan 250 gepassioneerde en getalenteerde mensen afkomstig uit meer dan 25 landen.

Marjella en Elwin: Wij werken als (senior) Investment Manager bij Invest-NL in het thema-team Agrifood, Biobased en Circular Economy. We zijn verantwoordelijk voor het doen en beheren van investeringen binnen dit thema, zoals de investering in Avantium.

Wat maakt deze *'first of a kind'* fabriek van Avantium bijzonder?

Tom: Avantium ontwikkelt en commercialiseert innovatieve technologieën om chemicaliën en materialen te produceren op basis van hernieuwbare grondstoffen zoals planten en CO_2 in plaats van fossiele grondstoffen zoals olie en aardgas. Wij maken bijvoorbeeld het bioplastics PEF voor flessen, verpakkingen en textiel van suikers uit planten in plaats van uit aardolie. PEF wordt gemaakt zonder 1 druppel aardolie te gebruiken.

Marjella en Elwin: De productie van conventionele plastics is enorm vervuilend en gebaseerd op fossiele brandstoffen. Daarnaast vervuilt plastic de natuur doordat het vaak niet goed gerecycled wordt en niet bio-afbreekbaar is. Avantium zet hier een duurzaam geproduceerd en bio-afbreekbaar alternatief tegenover. Door met deze fabriek te bewijzen dat dit op commerciële schaal geproduceerd kan worden, maakt Avantium de weg vrij voor grootschalige introductie van PEF.

Tom: Het mooie is dat we de duurzame aspecten kunnen combineren met een aantrekkelijke business case. Avantium gelooft dat de commerciële FDCA fabriek, naast het genereren van inkomsten en winsten op basis van de verkoop van producten van de fabriek, de mogelijkheden van grootschalige productie en gebruik van PEF zal aantonen aan consumenten, klanten en partners. Dit zou de weg moeten vrijmaken voor een enorme uitbreiding van de toepassingen van PEF, met een potentiële totale eindmarkt van $200 miljard per jaar, waartoe Avantium toegang wil krijgen door het verkopen van technologielicenties aan industriële bedrijven wereldwijd.

Wat maakt je trots als je terugkijkt op Avantium in 2022?

Marjella en Elwin: Ondanks dat 2022 voor veel bedrijven een economisch uitdagend jaar is geweest, heeft Avantium een commercieel succesvol 2022 achter de rug (onder andere Carlsberg, LVMH, Henkel, Monosuisse, Sukano zijn klant geworden). Maar misschien nog belangrijker: de eerste palen van de fabriek in Delfzijl zijn de grond in en Avantium ligt op schema om de fabriek in

“Inmiddels is de bouw van de fabriek in volle gang. Het betekent dat er een fabriek gerealiseerd wordt om uit plantaardige suikers FDCA te maken, de bouwsteen voor het nieuwe materiaal PEF. We kunnen hierdoor een hele nieuwe markt gaan creëren.”

2024 draaiende te hebben. We zijn trots om te zien dat Avantium de belofte waarmaakt en dat wij dit samen met de andere financiers (ING, ABN Amro, Rabobank en ASN) mede mogelijk hebben gemaakt.

Tom: Ik ben persoonlijk het meest trots op het Avantium team. We hebben een team met enorme veerkracht en doorzettingsvermogen, en daar ligt een enorme gedrevenheid aan ten grondslag. Ook bijzonder om te noemen is dat Carlsberg in de zomer voor het eerst 8.000 van zijn Fibre Bottles (papieren flessen met een binnenlaag van PEF) heeft getest onder consumenten in 8 Europese landen. We hebben echt een supermooie groep van brandowners en industriële klanten.

‘Financierbaar maken wat niet financierbaar lijkt’ staat bij Invest-NL centraal. Hoe komt dit terug in de samenwerking tussen Avantium en Invest-NL?
Tom: Invest-NL heeft een cruciale rol gespeeld in de totstandkoming van de financiering van onze FDCA Flagship Plant. Binnen het consortium van banken pakte Marjella duidelijk de rol van kwartiermaker. Je kan naar Invest-NL kijken als een bancaire organisatie die financiering verstrekt, maar zodra je het kantoor van Invest-NL binnenloopt, realiseer je je dat je te maken hebt met een ander soort organisatie. Een organisatie die net als Avantium enorm in beweging is, die transities aan wil jagen en bereid is om risico’s te nemen om doorbraken te forceren.

Marjella en Elwin: Financiering van een fabriek waarmee een nieuw materiaal zoals PEF wordt geproduceerd komt niet vaak voor en valt buiten de gebruikelijke kaders van financiers. Hierdoor is de financiering ervan echt maatwerk gebleken. Hierin hebben alle betrokken partijen zich flexibel en creatief moeten opstellen. Onze inbreng in deze structurering en het relatief grote ticket (€30m) hebben deze moeilijk financierbare case toch financierbaar gemaakt.

Hoe typeren jullie de onderlinge samenwerking?
Marjella en Elwin: Wij kennen Tom als een professionele, maar vooral ook inspirerende CEO met doorzettingsvermogen. Tom weet het verhaal van Avantium heel goed over te brengen. Hij heeft een sterk team van hele goede, intrinsiek gedreven professionals en partners om zich heen verzameld om Avantium succesvol te maken. Dat maakt de samenwerking met Tom en zijn team voor ons erg prettig.

Zo organiseerde Avantium ter viering van de samenwerking een *closing event*. In de wereld van investeren betekent dit vaak een chique, maar stijf diner voor een select groepje mensen. In het geval van Avantium was dit een *no-nonsense* borrel in een bruincafé in Amsterdam. Extra leuk omdat een groot deel van het intensieve proces door corona online heeft moeten plaatsvinden.

Tom: In het begin was mijn verwachting dat Invest-NL de PMV (Participatie Maatschappij Vlaanderen) van Nederland zou zijn. Het begin was voorzichtig, aftasten welke positie Invest-NL in moest nemen. Het verrassende voor mij is dat de organisatie snel is veranderd en zich ontwikkelt naar een partij die ook meer de leiding wil nemen om moeilijk te financieren projecten financierbaar te krijgen; dat is ook hard nodig om de energie-, en grondstoftransitie te versnellen. Marjella en Elwin belichamen die drive. Ze kijken ook goed naar de relatie met ons bedrijf en andere financiers en zijn altijd bereid om pragmatisch mee te denken.

Waar droom je over als het gaat over nog meer impact maken in 2023?
Tom: Onze FDCA Flagship fabriek afbouwen is geen droom, maar al realiteit, dus die zal ik hier niet onder scharen. Naast de biobased producten die er door Avantium en andere bedrijven ontwikkeld worden, hoop ik dat we doorbraken gaan zien op het gebied van CCU – *carbon capture and utilization*. Of terwijl: producten, materialen, chemicaliën, brandstoffen op basis van CO_2. Hiermee zet je de wereld op zijn kop: want dan gaan we van een probleem de oplossing maken. Technologisch is dit het allermoeilijkst: CO_2 omzetten naar waardevolle producten wordt ook wel de holy grail van chemie genoemd.

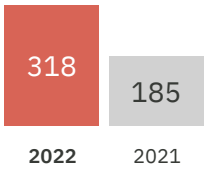
Marjella en Elwin: Ik zou het heel mooi vinden als de technologie van Avantium snel opgeschaald kan worden en we zo snel mogelijk gebruik kunnen maken van fossielvrije plastics. Daarnaast hoop ik dat we in nog meer mooie ondernemingen zoals Avantium kunnen investeren, zodat wij de klimaattransitie kunnen blijven versnellen.

Financiële resultaten 2022

De financiële resultaten over 2022 werden gekenmerkt door het verslechterende investeringsklimaat wat druk zet op de waarde van een aantal investeringen. De ontwikkeling van de kosten waren in lijn met de verwachtingen. Bij de ontwikkelactiviteiten zijn de kosten binnen het beschikbare subsidiebudget gebleven.

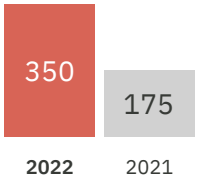
(bedragen x € miljoen)

Balanstotaal

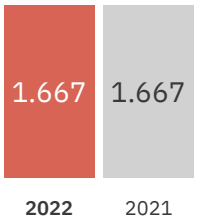
▲ 72%

Gestort kapitaal

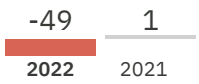
▲ 100%

Begroot totaal kapitaal

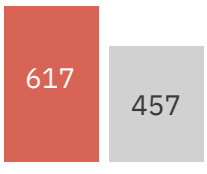
0%

Nettoresultaat

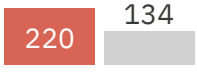
▼ -4.950%

Gecommitteerd investeringsvolume cumulatief

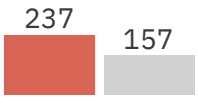
▲ 35%

Waarde portefeuille per einde boekjaar

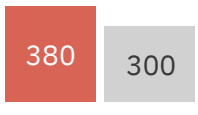
▲ 64%

Gecommitteerd aan directe investeringen

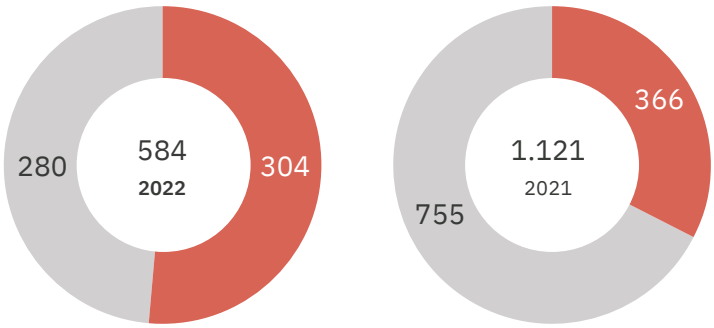
▲ 51%

Gecommitteerd aan fondsen per jaareinde

▲ 27%

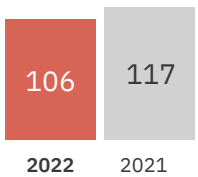
Totaal gemobiliseerd kapitaal

Gemobiliseerd kapitaal directe investeringen

Gemobiliseerd kapitaal fondsen

Aangetrokken Europees kapitaal/ garanties in boekjaar

▼ -9%

Inzake de investeringsactiviteiten heeft Invest-NL in totaal € 617 miljoen gecommitteerd aan in totaal 65 investeringen. In 2022 is er voor een totaal van € 134 miljoen aan investeringen uitgekeerd. De waarde van de uitgekeerde portefeuille is per ultimo 2022 € 220 miljoen (2021: € 134 miljoen). Dit is exclusief een risicoparticipatie van € 12,2 miljoen vanuit het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en inclusief herwaarderingen en voorzieningen. Deze balansstand is mogelijk gemaakt door kapitaalstortingen van in totaal € 350 miljoen (2021: € 175 miljoen), welke onderdeel uitmaakt van de totale kapitaalbegroting door de Nederlandse overheid van in beginsel € 1,7 miljard.

Het geconsolideerde nettoresultaat van Invest-NL over het boekjaar 2022 voor belastingen is € 44,2 miljoen negatief en na belastingen € 48,5 miljoen negatief (2021: € 1,3 miljoen). De verwachting was dat Invest-NL een aantal jaren een negatief resultaat zou genereren voordat de investeringsportefeuille substantiële positieve baten kan realiseren. Mede door het uitdagende investeringsklimaat heeft Invest-NL in 2022 op enkele investeringen een additionele voorziening moeten treffen of een herwaardering moeten doorvoeren. Doordat Invest-NL zijn investeringen waardeert op reële waarde worden effecten van bedrijfeconomische ontwikkelingen en het uitdagende investeringsklimaat snel zichtbaar in de waarde van de investeringen. In de basis kan de grote risicobereidheid van Invest-NL, die vanuit zijn wettelijk mandaat is meegegeven, tot sterk fluctuerende resultaten leiden. De lange termijn verwachting ten aanzien van het financiële resultaat, zoals hierboven geformuleerd, blijft onveranderd waarbij naar verwachting ook in de toekomst het resultaat van jaar tot jaar zal blijven fluctueren.

De totale operationele baten bedroegen in 2022 € 10,4 miljoen (2021: € 7,6 miljoen). Dit betreft de bijdrage van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat ten bate van de ontwikkelactiviteiten van Invest-NL. Er werden rente- en provisiebaten verantwoord van in totaal € 1,3 miljoen (2021: € 0,5 miljoen).

Daarnaast werd voor € 4,5 miljoen (2021: € 2,8 miljoen) aan negatieve gerealiseerde en voor € 28,1 miljoen (2021: € 6,8 miljoen) aan negatieve ongerealiseerde waardeveranderingen geboekt. Er werden per saldo voor € 5,2 miljoen aanvullende krediet- en garantievoorzieningen getroffen (2021: € 6,6 miljoen). De eindstand van de voorzieningen per einde boekjaar is € 6,8 miljoen (2021: € 8,2 miljoen). Van deze voorzieningen betreffen € 5,5 miljoen voorzieningen die vanuit IFRS-regelgeving worden getroffen bij het aangaan van niet uit de balans blijkende verplichtingen en zijn daarmee niet een gevolg van verslechtering van de kredietwaardigheid gedurende de verslagperiode. Van de voorzieningen betreffen € 1,3 miljoen voorzieningen ten aanzien van verwachte toekomstige verliezen op verstrekte garanties.

De totale operationele lasten inclusief de eerder genoemde lasten voor ontwikkelactiviteiten bedroegen € 25,7 miljoen (2021: € 21,4 miljoen) en bestonden, naast de hierboven genoemde aanvullende voorzieningen, hoofdzakelijk uit personeelskosten voor zowel uitvoerende als ondersteunende functies (€ 12,0 miljoen, 2021: €9,2 miljoen), accountants- advieskosten (€ 4,9 miljoen, 2021: € 2,6 miljoen) en operationele kosten waaronder ICT (€ 0,8 miljoen, 2021 € 0,7 miljoen) en huisvesting (€ 0,2 miljoen, 2021 € 0,2 miljoen). Binnen de operationele lasten werden tevens management fees van € 1,3 miljoen voor met name het Dutch Future Fund en het Dutch Alternative Credit Instrument verantwoord. Het betreft hier het management, van bovengenoemde mandaten, dat door EIF wordt uitgevoerd.

Invest-NL waardeert alle huidige investeringen op reële waarde. In de jaarrekening wordt verder gespecificeerd hoe Invest-NL tot de waardebepaling van zijn investeringen is gekomen.

Vooruitblik 2023

In ons strategisch vijfjarenplan (2021-2025) introduceerden we drie fasen. In de eerste twee jaar van ons bestaan (2020-2021 – focused explorer) onderzochten we vooral veel en ontwikkelden we een steeds zichtbaarder positie in de markt. Nu zitten we in de tweede fase (2021-2023 – committed partner), waarin we stevige banden smeden met partners en ons strategische commitment aan de transitie naar een carbon-neutrale en circulaire economie ook voor de buitenwereld steeds zichtbaarder wordt. Met als ultiem doel om in de derde fase (2023-2025 – trusted advisor en leading impact investor) de financiering van die transitie ook steeds vaker te kunnen leiden, ofwel in een adviserende en ontwikkelende rol, ofwel door zelf te investeren.

Samenwerken is de standaard bij alles wat Invest-NL doet. Ook in 2023. Alleen zo kunnen we "financierbaar maken wat niet financierbaar lijkt."

2023 wordt voor Invest-NL een jaar waarin de opgebouwde positie een basis vormt om met steeds meer partners te werken aan het financierbaar maken van complexe projecten en investeringen. Een jaar waarin wij niet slechts aan tafel schuiven, maar we ons steeds meer als initiator en leidende partij laten gelden. Een in dat kader in het oog springende transactie in het eerste kwartaal van 2023 is een investering in het bedrijf Sif. Invest-NL participeert in een investering van € 328 miljoen in Sif, een Nederlands bedrijf in offshore funderingen, om de positie van Sif als toonaangevende leverancier van funderingen voor de energietransitie te versterken. De investering wordt gedaan om in Rotterdam 's werelds grootste fabriek voor monopile funderingen te bouwen. Met de steun van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft Invest-NL een lening van € 64,8 miljoen verstrekt.

Invest-NL is daarnaast investeerder in een investeringsronde van €81 miljoen in Lightyear, het Nederlandse hightechbedrijf dat 's werelds eerste auto op zonne-energie ontwikkelt. Na grote liquiditeitsproblemen heeft Lightyear in het eerste kwartaal van 2023 een doorstart gemaakt in een flink afgeslankte vorm. De ontwikkelingen zijn een duidelijk voorbeeld van de grote uitdagingen, onzekerheden en risico's waarmee innovatieve bedrijven te maken krijgen. Invest-NL is zeer nauw betrokken geweest bij de realisatie van de doorstart.

De omgeving waarin Invest-NL opereert blijft zeer dynamisch. 2023 wordt een spannend jaar voor vele bedrijven, en al helemaal voor de innovatieve start- en scale-ups waar we intensief mee samenwerken. Het afgelopen jaar heeft ons laten zien dat we moeten leren omgaan met grote onzekerheden zoals volatiele energieprijzen en aanhoudende geopolitieke spanningen. Op het gebied van energietransitie en cybersecurity zien we stabiele of zelfs toenemende belangstelling vanuit private investeerders. Op vrijwel alle andere terreinen zijn private investeerders (nog) voorzichtiger dan voorheen. Hierdoor kan er een grotere vraag ontstaan naar de diensten van Invest-NL. Wij zullen, net als private investeerders, de bedrijven in onze portefeuille zorgvuldig volgen en waar nodig en mogelijk ondersteunen in hun ontwikkeling.

Om binnen Europa krachtig te blijven is het belangrijk dat we de bedrijven in onze economie ondersteunen. Samen met Europese en Nationale overheden zullen we ons hiervoor inspannen. Ons streven is om verder te groeien in onze activiteiten op het gebied van financiering van moeilijke projecten zoals *first time plants*. Ook zal onze investeringsinspanning in DeepTech toenemen. We verwachten in 2023 onze samenwerking met het NGF op het gebied van zachte financieringen verder vorm te geven. Ook zullen we onze rol als implementing partner van Invest-EU verder materialiseren door het finaliseren van afspraken om Europese garanties in te zetten voor de investeringen van Invest-NL waar dat nodig is.

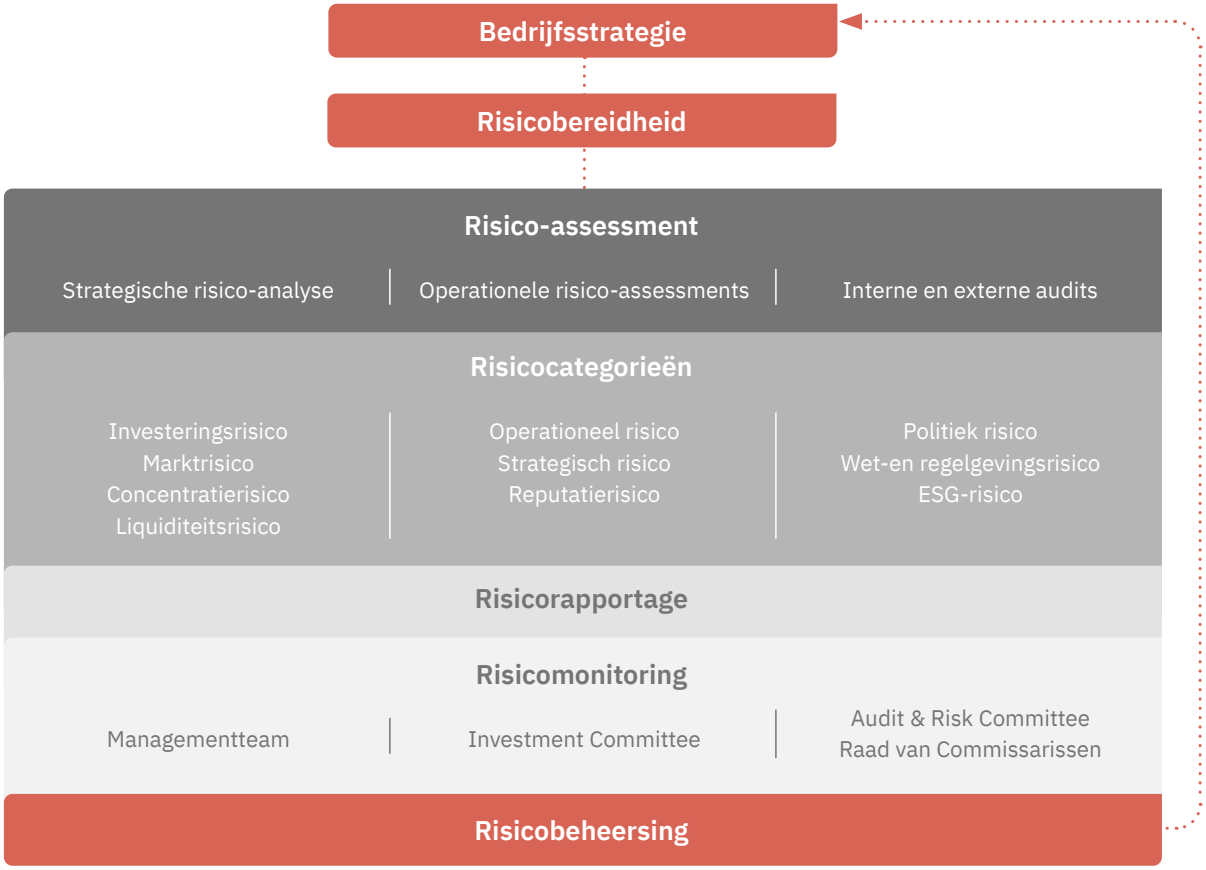
Risicomanagement

Invest-NL wil maatschappelijke impact realiseren daar waar de markt dat nog niet of niet volledig kan. Daarvoor moeten we bereid zijn grote risico's te nemen. Invest-NL hecht daarom veel waarde aan een sterk en evenwichtig risicomanagementsysteem waarbij we een verantwoorde bedrijfsvoering realiseren en bewust risico's kunnen nemen. We willen daarbij ons risicobeleid en onze risicoblootstelling transparant kunnen verantwoorden richting onze stakeholders. We evalueren ons risicomanagementsysteem regelmatig en passen dit aan waar nodig. In dit hoofdstuk lichten we toe hoe wij ons risicobeheer vormgeven en uitvoeren.

Risicoraamwerk

Het risicoraamwerk geeft het proces van risicomanagement binnen Invest-NL weer. Het vertrekpunt van het risicoraamwerk is de strategie en kwalitatieve risicobereidheidsverklaring zoals opgesteld door de directie.

De risicobereidheidsverklaring refereert daarbij aan de activiteiten en ambities zoals geformuleerd in de strategie van Invest-NL en wordt jaarlijks geüpdatet. Het risicoraamwerk geeft daarmee de cyclus risicobereidheid, -assessment, -monitoring en -beheersing weer.

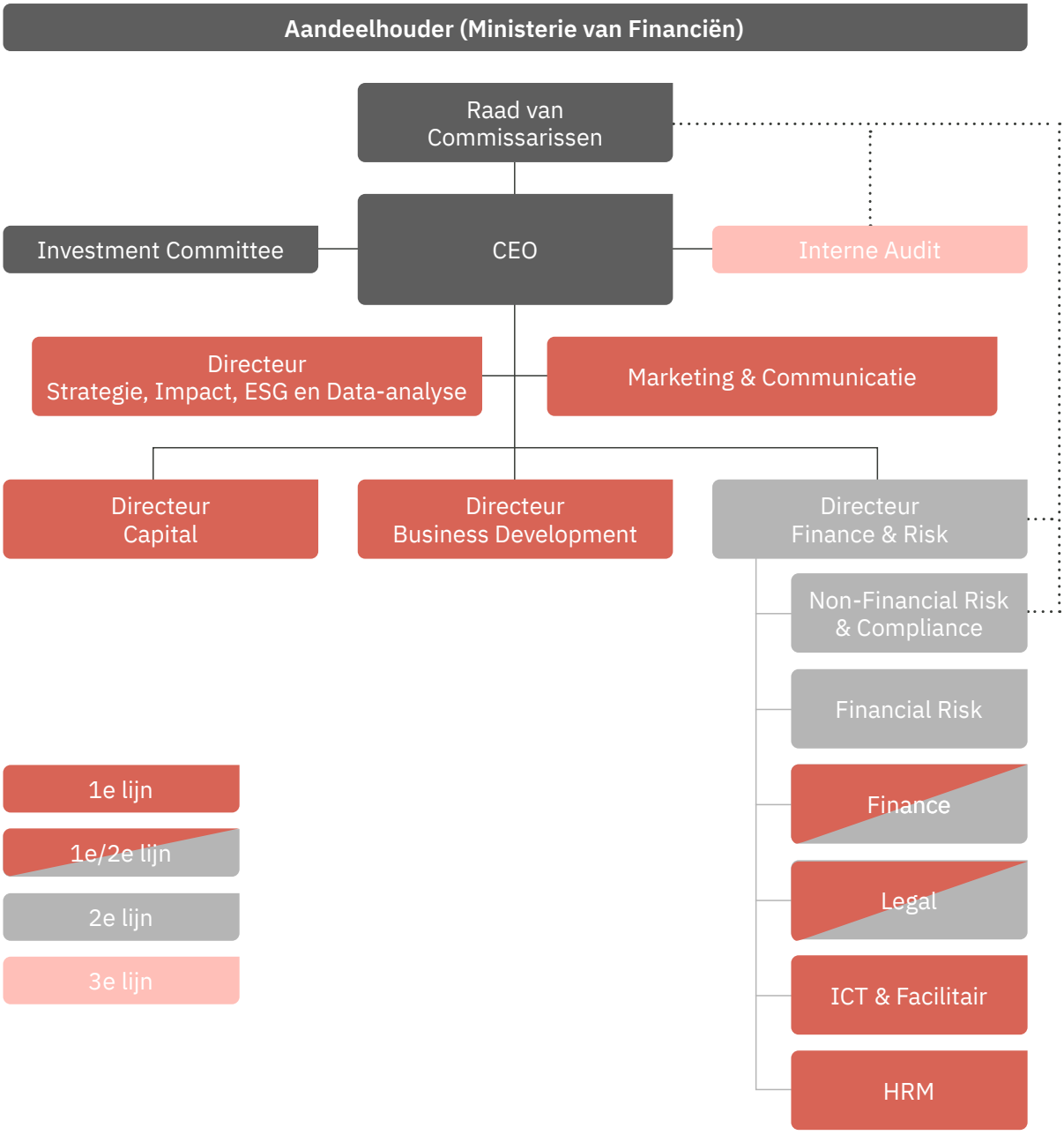

Risico-governance

De directie is verantwoordelijk voor het systeem van risicobeheersing en interne controle, rapporteert hierover en legt verantwoording af aan de Raad van Commissarissen en de Audit & Risk Committee.

Het risicomanagement is binnen Invest-NL georganiseerd in lijn met het zogenaamde 'Three lines of defence'-model.

Three lines of defence model

De opzet van het organisatiemodel is in 2022 niet materieel gewijzigd. Formeel bestaat er in deze opzet een Risk Committee waarin de directie zitting heeft. In de praktijk zijn de risico onderwerpen en risico rapportages integraal onderdeel van de agenda van de directie. Dit betekent dat het Risk Committee functioneert als onderdeel van de directie en derhalve niet meer apart in het model getoond wordt.

Eerste lijn
De eerste lijn, met de afdelingen Capital en Business Development als kern, is primair verantwoordelijk voor de realisatie van de investerings- en business development strategie en voor het managen van de risico's die met de bedrijfsvoering samenhangen. Het lijnmanagement is eigenaar van de relevante risico's en verantwoordelijk voor het daadwerkelijk beheersen van deze risico's.

Tweede lijn
De tweede lijn is verantwoordelijk voor de kaders en ondersteuning van de eerste lijn bij de beheersing van de risico's. De tweede lijn monitort of de beheersing van risico's binnen Invest-NL dekkend en effectief is. De tweede lijn ondersteunt, coördineert en bewaakt of de eerste lijn haar verantwoordelijkheden ook daadwerkelijk neemt. In dat kader heeft de tweede lijn onder meer de taak om bewustzijn te creëren en uit te dagen, te adviseren en te rapporteren over de stand van zaken ten aanzien van het beheersen van de risico's. Binnen de tweede lijn zijn de volgende rollen ingericht: Financial Risk en Non-financial Risk & Compliance. De afdelingen Finance en Legal bevatten deels eerste lijns en deels tweede lijns taken.

Derde lijn
De derde lijn wordt gevormd door Internal Audit. Internal Audit voorziet het bestuur van aanvullende zekerheid over de kwaliteit van sturing en beheersing van de risico's. Internal Audit controleert of het samenspel tussen de eerste en tweede lijn soepel functioneert en velt daarover een objectief, onafhankelijk oordeel met aanbevelingen tot verbetering. Deze functie is onafhankelijk van de eerste en tweede lijn. Invest-NL heeft de interne audit rol uitbesteed.

In 2022 heeft Invest-NL een Functionaris Gegevensbescherming (Data Protection Officer) benoemd die toezicht houdt op onze toepassing en naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. De Functionaris Gegevensbescherming heeft een onafhankelijke rol binnen Invest-NL en wordt ingevuld door een externe partij. Deze functionaris wordt in het organisatiemodel van Invest-NL als onderdeel van de compliance functie gezien.

Risicobereidheid en bedrijfsstrategie

Invest-NL is opgericht om maatschappelijke impact te realiseren. Invest-NL investeert waar de markt dat (nog) niet of (nog) niet voldoende doet. Dit impliceert dat Invest-NL significante risico's moet lopen om zijn doelen te bereiken. Tegelijkertijd werkt Invest-NL met publiek kapitaal voor de investeringsactiviteiten en met overheidsbijdrage voor de Business Development activiteiten. De significante risico's en het werken met publiek kapitaal brengen in combinatie de noodzaak van een transparant en gedegen risicomanagement met zich mee.

Het risicomanagement moet zo zijn ingericht dat Invest-NL in staat is om de (langetermijn)doelen te realiseren. Dit wordt gerealiseerd met een risicomanagementfunctie die kaderscheppend is en de organisatie uitdaagt in het verantwoord nemen en beheersen van niet teveel en niet te weinig risico's. Daarnaast moet de risicomanagementfunctie flexibel zijn om te kunnen inspelen op de snelle ontwikkeling van Invest-NL en de daarbij horende veranderingen in koers, rollen, werkterreinen en omgevingsfactoren.

Risicobereidheidsverklaring
De kwalitatieve risicobereidheidsverklaring is opgesteld voor de in het onderstaande model genoemde risicocategorieën, welke relevant zijn voor Invest-NL. De risicobereidheid ten aanzien van investerings- en marktrisico's zijn kwantitatief uitgewerkt in het investeringsbeleid van Invest-NL, zoals hiervoor reeds aangegeven. De mate waarin Invest-NL bereid is tot het nemen van risico's om zijn doelstellingen te realiseren, verschilt per doelstelling en per risicocategorie.

De te onderkennen risico's zijn vastgelegd in diverse beleidsdocumenten, handboeken en regelingen. De risicobereidheid voor deze risicocategorieën wordt in beginsel bepaald door op hoofdlijnen kwalitatief per categorie te classificeren welk risico Invest-NL bereid is te lopen. Hierbij hanteren we een vijfpuntsschaal.

In de onderstaande tabel lichten we de indeling per risicocategorie en de risicobereidheid toe. Hoewel deze kwalitatieve classificatie in principe voor een langere periode vaststaat, wordt deze jaarlijks herijkt en opnieuw vastgesteld door de directie en voorgelegd aan de Raad van Commissarissen. Ten opzichte van 2021 is de risicobereidheid van Invest-NL onveranderd gebleven.

Vijfpuntsschaal	
Zeer laag Focus op risico vermijden of zeer veilige opties met zeer laag restrisico en indien van toepassing ook een zeer laag rendement	●○○○○
Laag Focus op veilige opties met laag restrisico en indien van toepassing ook een laag rendement	●●○○○
Gemiddeld Focus op opties met gemiddeld risico/rendementsprofiel	●●●○○
Hoog Focus op opties met een hoger dan gemiddeld risico/rendementsprofiel	●●●●○
Zeer hoog Focus op opties met een zeer hoog risico/rendementsprofiel	●●●●●

Risico	Definitie	Risicobereidheid	
Strategisch risico	Het risico van het niet volgen van de juiste route die fasegewijs moet worden gevolgd om de doelstellingen van Invest-NL te bereiken. Het strategisch risico wordt beïnvloed door aannames over externe gebeurtenissen en/of ontwikkelingen op verschillende gebieden zoals: technologie, politiek, conjunctuur, concurrentie, markt of consumentengedrag.	●●●●○	Invest-NL is opgericht om impact te maken en is erop gericht om de juiste stappen te nemen om dit doel te bereiken. Invest-NL opereert echter in een complexe en dynamische omgeving, inherent daaraan is een zekere mate van blootstelling aan strategisch (executie)risico.
Investeringsrisico	Het risico dat moet worden afgeboekt op de waarde van een investering als gevolg van bedrijfsspecifieke (sector)ontwikkelingen.	●●●●●	Invest-NL is opgericht om impact te maken en te investeren waar de markt dat niet of niet volledig doet. Onderdeel daarvan is openstaan voor investeringsmogelijkheden met een zeer hoog risico/ rendementsprofiel. Op die manier kan Invest-NL financierbaar maken wat niet financierbaar lijkt.
Marktrisico	Het risico van waarderingsverlies of vermindering van verwachte inkomsten als gevolg van ongunstige veranderingen in de macro-economie zoals rente en conjunctuurschommelingen.	●●●●●	Invest-NL is opgericht met een langetermijnfocus. De funding zal bestaan uit 100% overheidsfinanciering. Invest-NL wil zijn mandaat uitvoeren en zich niet onnodig laten beperken door het marktrisico te beperken of tegen (hoge) kosten te mitigeren. Invest-NL kan investeren op de lange termijn en accepteert daarmee effecten van kortere economische (rente) schommelingen op zijn resultaat.
Concentratierisico	Het risico dat verband houdt met een grote concentratie van de investeringen in bepaalde activa, activa-categorieën, markten of met bepaalde tegenpartijen.	●●●●○	Invest-NL is opgericht om te investeren waar de markt dat niet of niet volledig doet. Onderdeel daarvan is openstaan voor grotere geconcentreerde volume-investeringen die nodig zijn voor de maatschappelijke transities waarin Invest-NL opereert. Tegelijkertijd wil Invest-NL vanwege zijn langetermijnfocus niet overmatig afhankelijk worden van het succes van een of enkele investeringen.

Risico	Definitie	Risicobereidheid	
Liquiditeitsrisico	Het risico dat Invest-NL op enig moment niet aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen.	●○○○○	Invest-NL wil prudent opereren als staatsdeelneming en in staat zijn te allen tijde aan zijn financiële verplichtingen te kunnen voldoen.
Operationeel risico	Het niet-financiële risico dat de organisatie of haar positie verslechtert door incidenten en omstandigheden die invloed hebben op operationeel niveau.	●●○○○	Invest-NL wil als staatsdeelneming professioneel opereren en het beperken van operationele risico's hoort daarbij. Invest-NL wil daarbij proportioneel opereren en accepteert dat een zekere mate van operationeel risico onderdeel is van zijn bedrijfsvoering.
ESG-risico	Het risico dat Invest-NL's positie verslechtert omdat de activiteiten blootstaan aan risico's op het gebied van milieu, duurzaamheid, sociale prestaties en behoorlijk bestuur.	●○○○○	Invest-NL is opgericht om positieve maatschappelijke impact te maken. Een hoog ESG-risico past daar niet bij. Invest-NL zal in zijn activiteiten en investeringen ESG-risico's nooit volledig kunnen vermijden maar wil deze risico's wel zorgvuldig afwegen en beperken.
Politiek risico	Het risico dat negatieve impact ontstaat bij Invest-NL door lokale of internationale politieke onrust of ontwikkelingen.	●●●○○	Invest-NL is een staatsdeelneming. Politiek risico is daardoor per definitie van toepassing. Invest-NL zal in het beheersen van dit risico de politiek blijven wijzen op de onafhankelijke opzet en het langetermijndoel van Invest-NL. In beginsel accepteert Invest-NL echter dat politieke veranderingen impact kunnen en zullen hebben op de organisatie.
Wet- en regelgevingsrisico	Het risico dat bepaalde gevolgen zich zullen voordoen doordat Invest-NL zich geen of onvoldoende rekenschap heeft gegeven van geldende wet- en regelgeving, gedragscodes en zelfregulering die op (delen van) de organisatie van toepassing zijn.	●○○○○	Invest-NL wil als staatsdeelneming voldoen aan wet- en regelgeving en beoordeelt zijn zakenpartners ook op dit punt.
Reputatierisico	Het niet-financiële risico dat de marktpositie verslechtert en/of de additionaliteit van Invest-NL afneemt, vanwege een negatieve naam, perceptie of reputatie onder stakeholders al dan niet veroorzaakt door risico's uit de andere categorieën.	●●●●○	Invest-NL heeft ambitieuze doelen en veel stakeholders met diverse belangen. Daarnaast is er veel publieke belangstelling voor Invest-NL. Omdat de organisatie opereert in een omgeving met hoge financiële risico's en complexe impactafwegingen zal negatieve berichtgeving over Invest-NL niet geheel te vermijden zijn. Invest-NL heeft daarom een hoge risicobereidheid als het gaat over reputatierisico's voortvloeiende uit het uitvoeren van zijn beleid en mandaat.
		●●○○○	Invest-NL streeft ernaar om met een professionele organisatie en een goede uitvoering van het adviserings- en investeringsproces zijn operationele risico te beperken. De risicobereidheid ten aanzien van reputatierisico's voortvloeiende uit operationele risicogebeurtenissen is daarom laag.

Risico-assessment, monitoring en beheersing

Invest-NL monitort risico's en rapporteert daar ieder kwartaal over aan de directie en de Audit & Risk Committee. De Audit & Risk Committee brengt verslag uit aan de Raad van Commissarissen over risico-gerelateerde onderwerpen. De Audit & Risk Committee bespreekt onder andere op basis van kwartaalrapportages en periodieke interne en externe auditrapporten de beheersing van risico's door Invest-NL. Per risicocategorie wordt hierna toegelicht hoe risico's beoordeeld zijn en hoe het risicomanagement daadwerkelijk vorm heeft gekregen.

Strategisch risico
Invest-NL analyseert risico's op verschillende manieren binnen de organisatie. Startpunt daarbij is de strategische risicoanalyse. De directie heeft deze jaarlijks terugkerende risicoanalyse uitgevoerd. De resultaten van de analyse zijn voorgelegd aan en besproken met de Raad van Commissarissen. De belangrijkste 3 risico's uit deze analyse en beheersingsmaatregelen ten aanzien van deze risico's zijn onderstaand weergegeven.

Risico	Beheersingsmaatregel
Het niet realiseren van de strategische doelen door het niet kunnen werven en behouden van goede medewerkers door concurrentie op de arbeidsmarkt.	Het investeren in werving en het herijken van de arbeidsvoorwaarden en het bieden van goede ontwikkelingsmogelijkheden.
Het niet realiseren van de investeringsambities, doordat veel gefinancierd wordt door subsidie of doordat investeringsteams niet effectief zijn.	Het nauw monitoren van de uitvoering van de investeringsagenda en het onderzoeken van samenwerking met het Nationaal Groeifonds en mogelijk andere subsidiefondsen.
De Business Development activiteiten maken te weinig impact doordat financieringsknelpunten niet effectief kunnen worden opgelost.	Een focus van de Business Development activiteiten op het ontsluiten van Europese middelen voor Nederland en een focus op de ontwikkeling van concrete propositieontwikkeling en publiek private samenwerking op het gebied van onder andere Warmte en het Nationaal Groeifonds.

De organisatie heeft in 2022 invulling kunnen geven aan de genoemde beheersingsmaatregelen. Er zijn veel nieuwe medewerkers aangetrokken en het verloop kent een normaal patroon. Wel heeft het soms lang geduurd voordat een aantal senior posities waren ingevuld, waardoor activiteiten later zijn gestart dan gepland. Er is daarnaast hard gewerkt aan de samenwerking met Europa, het Nationaal Groeifonds en op het warmte-dossier. We verwachten dat op basis hiervan in 2023 concrete initiatieven van start gaan.

Investeringsrisico
Invest-NL gebruikt het kapitaal van de aandeelhouder voor de investeringsactiviteiten. Op basis van de Machtigingswet dient Invest-NL met zijn investeringsactiviteiten een normrendement te behalen. Dit normrendement wordt door de aandeelhouder in de loop van 2023, ruim drie jaar na oprichting, vastgesteld. Investeringsactiviteiten dienen daarnaast zoveel mogelijk marktconform gedaan te worden. Invest-NL heeft een langetermijnvisie ten aanzien van investeringen en kan daardoor wachten op goede exit-momenten.

Investeringrisico's worden met name op individuele basis geanalyseerd. Voor iedere investering wordt door een dealteam van Capital een investeringsvoorstel gemaakt waarin voor het investeringsbesluit relevante aspecten worden uitgewerkt zoals: het management, de business case, het ontwikkelstadium van het bedrijf, de markt, concurrentie en de co-investeerders. Het investeringsbesluit wordt samen met een *know your client*-opinie van Compliance, een staatssteunopinie van Legal, een risico-opinie van Financial Risk en een ESG-opinie van de ESG Officer voorgelegd aan de Investment Committee. De Investment Committee besluit of, en zo ja, tegen welke voorwaarden de

investering kan worden gedaan. Daarnaast worden afgesloten investeringen periodiek gereviseerd en beoordeeld door de dealteams van Invest-NL en ter goedkeuring voorgelegd aan het Investment Committee.

Op maandelijkse basis wordt aan de directie gerapporteerd over de kwantitatieve risico-ontwikkeling van de gehele portefeuille en wordt deze getoetst aan de limieten zoals vastgesteld in het investeringsbeleid. In de jaarrekening is de kwantificering van het investeringsrisico verder uitgewerkt. Invest-NL heeft met zijn investeringen binnen zijn risicobereidheid geacteert. De schuldfinancieringen zitten grotendeels in de Ratingklasse CCC/C, wat onderstreept dat Invest-NL gebruik maakt van haar hoge risicobereidheid om haar strategische doelen te realiseren.

Marktrisico
Invest-NL wordt voor 100% gefinancierd vanuit de Nederlandse Staat (eigen vermogen) waardoor Invest-NL ten aanzien van de *funding* niet blootstaat aan korte termijn renterisico's. Wel zal in de bepaling van het lange termijn normrendement voor Invest-NL de lange termijn rentevoet als één van de factoren voor de bepaling en periodieke herijking van dit rendement worden meegenomen.

Stijgende grondstof- en energieprijzen, een krappe arbeidsmarkt en een verslechterde investeringsmarkt voor hoog risico investeringen zijn merkbaar bij een substantieel deel van de portfoliobedrijven en hebben in een aantal gevallen geleid tot negatieve herwaarderingen. Bij de schuldposities en herwaarderingen wordt waar nodig rekening gehouden met een hogere marktrente. De toelichtingen 2 en 13 in de jaarrekening illustreren de acceptabele gevoeligheid van de financiële activa en onherroepelijke verplichtingen als gevolg van neerwaartse bedrijfsspecifieke of bredere marktontwikkelingen.

Concentratierisico
Invest-NL heeft een op basis van zijn strategie een investeringsafbakening opgesteld, waarbij tevens wordt gewaarborgd dat de groei van de portefeuille in verschillende sectoren plaatsvindt waarbij er zowel direct als indirect kan worden geïnvesteerd; per categorie zijn daarbij maximale exposures opgesteld.

Daarnaast heeft Invest-NL in het investeringsbeleid concentratielimieten vastgesteld, waarbij de aangegane exposure op een enkele tegenpartij niet meer mag zijn dan € 50 miljoen. Ook mogen de aangegane 25 grootste exposures niet meer bedragen dan de helft van het totaal begrote kapitaal voor Invest-NL. Gedurende de verslagperiode bleef Invest-NL ruim binnen deze limieten.

Invest-NL brengt in zijn strategie focus aan ten aanzien van investeringen gericht op een carbon-neutrale en circulaire economie. Ook binnen deze focus zijn de exposures divers van aard, wat een verdere spreiding van risico's met zich meebrengt en zal brengen.

Liquiditeitsrisico
De funding van Invest-NL over de verslagperiode ten aanzien van de investeringsactiviteiten, bestond uit kapitaalstortingen vanuit het ministerie van Financiën en specifieke mandaten vanuit het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de provincie Noord-Brabant. Deze funding wordt aangehouden bij Nederlandse banken totdat de gelden nodig zijn voor investeringsactiviteiten. De ontwikkelactiviteiten van Business Development werden bekostigd vanuit een bijdrage van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Invest-NL heeft zijn liquiditeitsproces zo ingericht dat de organisatie in staat is om aan zijn financiële verplichtingen te kunnen voldoen, gegeven de zeer lage risicobereidheid op dit risico. Uitgangspunt daarbij is dat Invest-NL tijdig additionele kapitaalstortingen en subsidievoorschotten vanuit de ministeries begroot en opvraagt, maar tegelijkertijd voorkomt dat onnodig hoge kasoverschotten moeten worden aangehouden bij Nederlandse banken. In 2022 heeft Invest-NL aan haar financiële verplichtingen kunnen voldoen. In de jaarrekening zijn de verschillende liquiditeitsposities naar contractuele looptijd weergegeven.

Operationeel risico
Invest-NL beheerst operationele risico's, waaronder het frauderisico, onder andere door middel van het registreren en opvolgen van risk events. Risk events zijn gebeurtenissen die (mogelijk) kunnen leiden tot een verlies (financieel of reputationeel). Ieder kwartaal wordt daarover gerapporteerd aan de directie en de Audit & Risk Committee. In de verslagperiode heeft Invest-NL geen risk events geregistreerd met materiële impact op de winst-en-verliesrekening en/of reputatie.

Er zijn in 2022 geen (mededingings)klachten ontvangen. Er zijn tevens geen meldingen van vermeende misstanden via de SpeakUp-regeling ontvangen en in 2022 is door geen van de werknemers van Invest-NL gebruik gemaakt van de inzet van de externe vertrouwenspersoon.

De Internal Audit-functie voert jaarlijks een risicoanalyse uit als startpunt voor het interne auditplan, zo ook voor 2022. Als onderdeel van deze analyse heeft Internal Audit gesproken met vertegenwoordigers van diverse relevante afdelingen. Het belangrijkste aandachtsgebied voor Internal Audit in 2022 betrof informatiebeveiliging en cybersecurity. Op basis van externe ontwikkelingen zijn beide onderwerpen van toenemend belang. Uit de uitgevoerde audits op dit terrein bleken geen fundamentele tekortkomingen. Wel heeft interne audit een aantal aanbevelingen gedaan ten aanzien van het verder mitigeren van (fraude)risico's. Voorbeelden van deze aanbevelingen betreffen het aanscherpen van instellingen rondom phishingfilters, het zoveel mogelijk inkapselen van *admin user* rechten op systemen en het verder investeren in bewustwording van medewerkers. Invest-NL is in 2022 gestart met het opvolgen van de aanbevelingen en verwacht deze in 2023 verder in te vullen waarmee het interne en externe frauderisico verder beperkt wordt. Een belangrijke basis daarbij is tevens dat Invest-NL medewerkers periodiek informeert over veilig werken en veilig omgaan met informatie. Invest-NL maakt afspraken met (ICT-)leveranciers in de vorm van verwerkersovereenkomsten, SLA's en onafhankelijke assurance & business continuity-standaarden die mede betrekking hebben op informatiebeveiliging.

De externe accountant rapporteert jaarlijks in een management letter haar visie op de interne beheersing van Invest-NL, inclusief aanbevelingen voor verbetering. Deze visie en aanbevelingen zijn opgesteld in proportionele verhouding met de groeifase en ontwikkeling van Invest-NL. De eisen ten aanzien van interne beheersing zullen dan ook zwaarder worden naarmate de organisatie groter en complexer wordt. Een drietal belangrijke aanbevelingen in de management letter over 2021, die begin 2022 is gedeeld met de directie, alsmede de respons van het management op deze aanbevelingen, zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Belangrijke aanbevelingen managementletter externe accountant	Management respons
Het verder opvragen van assurance rapportages van uitbestede diensten en het beoordelen van deze assurance rapportages vanuit risicoperspectief.	Invest-NL heeft in 2022 voor haar belangrijkste dienstverleners assurance rapporten ontvangen en risicogebaseerd beoordeeld. Voor 1 dienstverlener is deze assurance nog niet compleet en zal in 2023 het laatste onderdeel worden aangeleverd.
Het risicogebaseerd door de compliance/risk functie monitoren of wet- en regelgeving goed is ingevuld en of beheersingsmaatregelen ten aanzien van risico's effectief zijn.	De Compliance functie beheert het overzicht wet-en regelgeving en initieert invulling van wet -en regelgeving samen met de Legal functie. In 2022 zijn op dat vlak een aantal acties uitgevoerd. Tegelijkertijd zullen in 2023 voor een aantal wetsterreinen nog aanvullende acties nodig zijn om vast te leggen hoe Invest-NL invulling geeft aan deze wetsterreinen. In brede zin wordt op een aantal terreinen gemonitort of beheersingsmaatregelen effectief zijn. Waar nodig zal Invest-NL monitoring acties verder uitbreiden.
Het verder aanscherpen van het rating & pricing beleid en het intern beheerbeleid ten aanzien van de investeringen.	Invest-NL heeft in 2022 haar Rating & Pricing beleid en intern beheerbeleid verder aangescherpt. Onder andere is een PWERM (probability weighted expected return method) geïmplementeerd om consistent complexe investeringen met optionaliteiten te kunnen waarderen.

In 2022 is door EY Brussel de pillar assessment afgerond die geldt als voorwaarde voor het worden van implementing partner van Invest-EU. Het betreft hier een zeer brede audit op alle relevante bedrijfprocessen van Invest-NL en de beheersing van (fraude)risico's. De pillar assessment wordt bestudeerd door de EC waaruit een aantal aanbevelingen volgen ten aanzien het aanvullen van de pillar assessment waarbij de verwachting is dat dit in de eerste helft van 2023 wordt afgerond. Invest-NL is reeds gestart met het opvolgen van de aanbevelingen van de pillar assessment. Concreet heeft de organisatie daarbij onder andere een aantal aanscherpingen op privacy statements doorgevoerd, een Functionaris Gegevensbescherming benoemd en een aantal verbeteringen gerealiseerd op het gebied van het *screenen* van klanten ten aanzien van het risico van belastingontwijking of -ontduiking. Met de benoeming van de Functionaris Gegevensbescherming is daarbij een nulmeeting uitgevoerd ten aanzien van informatiebeveiliging. Hier zijn geen nieuwe bevindingen ten opzichte van de pillar assessment en de Internal Audit uit naar voren gekomen.

Er is tevens een extern uitgevoerde 3 jaars evaluatie van Invest-NL uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Uit dit constructieve onderzoek bleek onder andere dat Invest-NL nog verbeteringen dient te realiseren op het gebied van data vastlegging en ontsluiting. De directie onderkent deze uitdaging en investeert capaciteit en middelen om deze verbeteringen daadwerkelijk in gang te zetten.

ESG risico
Invest-NL voert bij iedere investering een ESG-assessment uit, waarin onder andere wordt getoetst aan uitsluitingscriteria en ketenverantwoordelijkheidsvereisten zoals benoemd in het impact- en ESG-beleid van Invest-NL en het breder geldende MVO-beleid voor staatsdeelnemingen. Hierbij wordt onder andere gebruik gemaakt van de tool van EcoVadis, een breed geaccepteerde tool voor ESG-assessments. In het hoofdstuk 'Ons impact- en ESG-beleid' wordt toegelicht over hoe deze tool ingezet wordt. Daarnaast zijn ESG-vereisten verder geïntegreerd in het inkoop en aanbestedingsproces van Invest-NL en telt dit aspect steeds zwaarder mee in het gunnen van opdrachten aan wederpartijen. In 2022 hebben er zich geen majeure ESG-risico's ten aanzien van klanten of leveranciers gemanifesteerd.

Politiek risico
Invest-NL besteedt aandacht aan de communicatie en samenwerking met diverse overheidsinstellingen teneinde tijdig nieuwe ontwikkelingen te signaleren. Periodieke voortgangsoverleggen en rapportages vormen daarbij de basis. Daarnaast is nadrukkelijk de samenwerking gezocht met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat op het gebied van DeepTech, MKB-financiering en het ontwikkelen van de samenwerking met het Nationaal Groeifonds. Tevens worden nauwe contacten onderhouden met de Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen.

De 3 jaars evaluatie van Invest-NL, uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, is een belangrijk onderzoek waarin de relevantie van Invest-NL als Nationale Investeringsinstelling wordt onderstreept. Diverse voorbeelden uit de praktijk, waaronder de investering in LioniX, laten zien dat de overheid Invest-NL vaker vraagt om haar mandaat in te zetten om zaken financierbaar te maken die niet financierbaar lijken.

Wet- en regelgevingsrisico
Invest-NL benadert het wet- en regelgevingsrisico door een brede opzet van de governance van Invest-NL waarin taken, verantwoordelijkheden en beleidsrichtlijnen zijn opgesteld die ondersteunen in de beheersing van het risico. Daarbij wordt actief overzicht gehouden van de relevante ontwikkelingen in wet- en regelgeving en wordt door de afdelingen Legal en Compliance tijdige tijdige opvolging geïnitieerd.

Reputatierisico
Alle manifestaties van risico’s, genoemd in deze sectie, kunnen reputatierisico’s tot gevolg hebben. Primair dient dit risico dan ook beheerst te worden door de beheersingsmaatregelen zoals deze zijn genoemd bij deze andere risico’s. Invest-NL monitort wat er over Invest-NL in de media wordt gezegd en bekijkt per geval of een uiting vraagt om een (re)actie.

In control statement

De Directie is verantwoordelijk voor het risicomanagement binnen Invest-NL. In dit hoofdstuk is beschreven hoe het risicomanagement is georganiseerd en hoe actief wordt omgegaan met de voor Invest-NL relevante risico's. Ook is beschreven hoe de directie de Raad van Commissarissen en de Audit & Risk Committee informeert over het risicomanagement.

Op basis van het bovenstaande en de in 2022 uitgevoerde activiteiten ten aanzien van risicomanagement verklaart de statutaire directie van Invest-NL dat:

- dit verslag in voldoende mate inzicht geeft in werking en tekortkomingen van de interne risicobeheersings- en controlesystemen;
- voornoemde systemen een redelijke mate van zekerheid geven dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat;
- het naar de huidige stand van zaken gerechtvaardigd is dat de financiële verslaggeving is opgesteld op basis van het continuïteitsprincipe; en
- in het verslag de materiële risico's en onzekerheden zijn vermeld die relevant zijn ter zake van de verwachting van de continuïteit van Invest-NL voor een periode van twaalf maanden.

Amsterdam, 4 mei 2023

Invest-NL N.V.

Rinke Zonneveld

3. Governance

Directie

Rinke Zonneveld
(1972, Nederland)

CEO Invest-NL N.V. en statutair bestuurder Invest-NL Capital N.V. en Invest-NL Business Development B.V.

- Directielid sinds 1 september 2022
- Eerste termijn loopt af op 1 september 2026

Achtergrond
Brede ervaring op het snijvlak van de private en publieke sector, met sterke focus op innovatie, ondernemerschap en duurzaamheid. Rinke begon zijn loopbaan bij het ministerie van Economische Zaken en was daar onder meer directeur Industriebeleid en directeur Ondernemerschap. Sinds eind 2013 was hij algemeen directeur van InnovationQuarter, de regionale ontwikkelingsmaatschappij voor Zuid-Holland. De afgelopen jaren was hij tevens voorzitter van de gezamenlijke ROM's. Rinke is commissaris (bezoldigd) bij de Rabobank Rotterdam. Afgelopen jaren heeft hij diverse toezichthoudende en bestuursfuncties bekleed bij onder meer TNO, Biotech Campus Delft, Leiden Bioscience Park en Economic Board Zuid-Holland.

Verantwoordelijkheden
Rinke is CEO en voorzitter van de directie. Hij is eindverantwoordelijk naar de aandeelhouder en toezichthouder van Invest-NL.

Jan Pieter Postma
(1975, Nederland)

Directeur Finance & Risk Invest-NL N.V. en statutair bestuurder Invest-NL Capital N.V.

- Directielid sinds 13 december 2019
- CEO a.i. van 1 april 2022 tot 1 september 2022
- Eerste termijn loopt af op 13 december 2023

Achtergrond
Heeft meer dan 20 jaar ervaring in het bankwezen; binnen ABN AMRO vervulde hij diverse managementrollen. Na de overstap naar Triodos Bank heeft Jan Pieter zich ontwikkeld op het gebied van finance, risk & control. Daarnaast heeft hij onder andere de ontwikkeling van de eerste duurzame hypotheek en investeringen in groene obligaties geïnitieerd. In zijn laatste rol was hij binnen de Triodos Bank Nederland-directie verantwoordelijk voor Finance & Risk.

Verantwoordelijkheden
Jan Pieter is lid van de directie en verantwoordelijk voor de aansturing van Finance & Risk, Legal & Compliance, Human Resources, ICT en facilitaire zaken.

Joanne de Jonge
(1977, Nederland)

Directeur Strategy en statutair bestuurder Invest-NL Business Development B.V.

- Directielid sinds 13 december 2019
- Eerste termijn loopt af op 13 december 2023

Achtergrond
Heeft brede technische, commerciële en financiële ervaring in de energiesector. Joanne vervulde uiteenlopende technische en commerciële functies bij Shell in binnen- en buitenland. Voordat ze bij Invest-NL in dienst kwam, werkte Joanne als Business Development Manager bij Oranje-Nassau Energie B.V., waarbij zij zich onder meer richtte op acquisities, financiering en joint venture management.

Verantwoordelijkheden
Joanne is lid van de directie en verantwoordelijk voor de aansturing van Strategie & Impact, data analyse en ESG.

Directie

Leo Holwerda
(1969, Nederland)

Directeur Capital en statutair bestuurder Invest-NL Capital N.V.

- Directielid sinds 13 december 2019
- Eerste termijn loopt af op 13 december 2023

Achtergrond
Heeft ruime ervaring als ondernemer en investeerder. Hij werkte onder andere bij ABN AMRO Participaties, Waterland en De Hoge Dennen, waar hij aan de basis heeft gestaan van uiteenlopende investeringen in venture capital en private equity. Leo was later directeur-eigenaar van een confectiebedrijf met vestigingen in diverse landen en eigenaar van een zakelijk financieel-strategisch adviesbureau, dat onder meer bedrijven in de energiesector adviseerde. Sinds juni 2017 is Leo betrokken bij de oprichting van Invest-NL.

Verantwoordelijkheden
Leo is lid van de directie en geeft als directeur van Invest-NL Capital N.V. leiding aan het team investmentprofessionals.

Anne Mieke van der Werf
(1971, Nederland)

Directeur Business Development en statutair bestuurder Invest-NL Business Development B.V.

- Directielid sinds 13 december 2019
- Eerste termijn eindigt op 13 december 2023

Achtergrond
Heeft meer dan 20 jaar business development-ervaring, met name binnen de schone-energiesector. Anne Mieke werkte als zelfstandig ondernemer, investeerder en in diverse functies bij multinationale ondernemingen. Ze was onder andere directeur Energie & Klimaat bij Triodos Investment Management en Business Developer bij Shell Renewables. Voordat zij startte bij Invest-NL richtte ze een investeringsfonds op voor de verduurzaming van voedselketens.

Verantwoordelijkheden
Anne Mieke is lid van de directie en verantwoordelijk voor de aansturing van het Business Development-team.

Raad van Commissarissen

Jan Nooitgedagt
(1953, Nederland)

Voorzitter van de Raad van Commissarissen

- Huidige zittingsperiode: 2019 – 2023
- Voorzitter van de Raad van Commissarissen sinds 12 december 2019
- Lid van de Remuneration & Nomination Committee en lid van de Audit & Risk Committee

Achtergrond en nevenfuncties
Jan Nooitgedagt bekleedde diverse functies binnen EY, waaronder bestuurs-voorzitter van Ernst & Young Nederland en België. Ook was hij werkzaam als CFO van Aegon. Nu is hij onder andere voorzitter van de Raad van Commissarissen van PostNL, voorzitter van de Stichting Aandelenbeheer BAM Groep en bestuurslid van de Fiep Westendorp Foundation.

Marilou van Golstein Brouwers
(1958, Nederland)

Lid van de Raad van Commissarissen

- Huidige zittingsperiode: 2020 – 2024
- Lid van de Raad van Commissarissen sinds 1 april 2020
- Voorzitter van de Remuneration & Nomination Committee

Achtergrond en nevenfuncties
Marilou van Golstein Brouwers heeft circa 30 jaar via verschillende functies bijgedragen aan het succes van Triodos Bank. Haar laatste functie was die van directievoorzitter van Triodos Investment Management. Op dit moment is zij onder andere voorzitter van de Raad van Toezicht van Qredits, adviseur bij Japan Social Innovation & Investment Foundation en lid van de Sustainability Advisory Board bij Van Oord.

.

Ruud Hendriks
(1959, Nederland)

Lid van de Raad van Commissarissen

- Huidige zittingsperiode: 2020 – 2024
- Lid van de Raad van Commissarissen sinds 1 april 2020
- Vice-voorzitter van de Raad van Commissarissen

Achtergrond en nevenfuncties
Ruud Hendriks is medeoprichter van business accelerator Startupbootcamp, Innoleaps en The Talent Institute. Ruud begon zijn carrière als radio-dj en had vervolgens uiteenlopende mediarollen, zoals (de eerste) programmadirecteur van RTL Nederland, lid van de Raad van Bestuur van Endemol en president-commissaris van Radio 538.

Raad van Commissarissen

Karin Bisschop
(1968, Nederland)

Lid van de Raad van Commissarissen

- Huidige zittingsperiode: 2020 – 2024
- Lid van de Raad van Commissarissen sinds 3 september 2020
- Voorzitter van de Audit & Risk Committee

Achtergrond en nevenfuncties
Karin Bisschop heeft tijdens haar loopbaan ruime ervaring opgedaan op het gebied van Finance & Risk, bij onder meer Ernst & Young, Politie Amsterdam-Amstelland en Cordares. Vanaf 2009 tot begin 2023 is zij werkzaam geweest bij APG in verschillende rollen, waaronder die van Directeur Group Risk & Compliance. Sinds 2019 hield zij zich hier bezig met de sturing op de realisatie van de strategie, als Directeur Group Performance Management. Per 1 april 2023 is Karin directielid bij TKP. Zij vervult hier de rol van CFRO. Daarnaast is Karin lid van de Raad van Commissarissen van Woonzorg Nederland.

Peter Molengraaf
(1965, Nederland)

Lid van de Raad van Commissarissen

- Huidige zittingsperiode: 2020 – 2024
- Lid van de Raad van Commissarissen sinds 3 september 2020
- Lid van de Audit & Risk Committee en lid van de Remuneration & Nomination Committee

Achtergrond en nevenfuncties
Peter Molengraaf is voormalig CEO van netwerkbeheerder Alliander (2009-2017). Daarvoor heeft hij diverse directiefuncties vervuld bij onder andere Nuon en Shell, waar hij zijn carrière in 1990 startte. Naast zijn voorzitterschap bij Holland Solar is Peter onder meer het boegbeeld van de Topsector Energie van de Rijksoverheid, voorzitter van de Raad van Commissarissen bij ABB Emobility, Baas-Verkley, GroeneWarmte, Encor en het Amsterdamse Afvalbedrijf AEB Amsterdam. Ook is hij lid van de Raad van Toezicht bij Kadaster en zelfstandig investeerder in groene energie.

Verslag van de Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen (RvC) houdt toezicht op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken van Invest-NL. In dit verslag legt de RvC verantwoording af over het uitgeoefende toezicht in het verslagjaar aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en andere stakeholders.

Toezicht

2022 in vogelvlucht
2022 stond in het teken van het verder uitbouwen van de activiteiten van Invest-NL. In 2022 is de volgende stap gezet ten aanzien van de groei en het professionaliseren van de organisatie. Het aantal investeringen nam toe waarbij het team goed gefocust is gebleven op duurzame en innovatieve bedrijven. Het investeringsteam is ondanks de grote uitdagingen voor Invest-NL in deze competitieve arbeidsmarkt zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin gegroeid. Het vormen van een team voor het nieuwe DeepTech Fonds kende een lange doorlooptijd. Het fonds is echter inmiddels van start met de realisatie van de eerste DeepTech investering.

Business Development ondernam diverse adviestrajecten en presenteerde zichzelf als een belangrijke regisseur in dossiers zoals warmte, scheepvaart (varen op bio methanol) en opslag (cable pooling). Business Development publiceerde verschillende onderzoeksrapporten over relevante knelpunten in de markt: verduurzaming onderwijsvastgoed, technologie Plastics Recycling en Chemical Recycling scenario's en verkenning van mogelijkheden ten aanzien van Circular by Design. Het accelerator programma Fastlane wat zich richt op de agrifood sector heeft opvolging gekregen na een succesvolle start en vergelijkbare venture building programma's zijn ontworpen (circular venture building, groene chemie, BIPF 2022 en Financing Power-2-X). Verschillende bedrijven werden geholpen met diverse vraagstukken om op die manier beter in staat te zijn om financiering aan te trekken.

Het maken van een positieve maatschappelijke impact is de kern van de missie van Invest-NL. De organisatie heeft een scherper beeld van hoe die impact potentie van tevoren is in te schatten en onderneemt meer activiteiten om ondernemingen in de portefeuille ook te begeleiden in het waarmaken van die impact. Ook op het meten en rapporteren van impact blijft de organisatie zich ontwikkelen. Invest-NL wordt met regelmaat door andere partijen gevraagd voor advies en het delen van *best-practices*. De RvC vindt dit een positieve ontwikkeling.

De RvC is onder de indruk van de professionaliteit, de energie en de toewijding waarmee aansprekende resultaten zijn behaald. Invest-NL durft in te stappen op risicovolle projecten die het verschil kunnen maken voor de toekomst van Nederland.

Invest-NL weet steeds beter richting te geven aan zijn complexe positie in het publiek-private speelveld. Invest-NL is de nationale financierings- en ontwikkelingsinstelling en wenst hierin een brede rol te vervullen. Dit komt bijvoorbeeld tot uiting in de ontwikkelingen ten aanzien van de samenwerking met het Nationaal Groeifonds, ontwikkelingen in het warmte-dossier en het van start gaan van het DeepTech Fonds.

De groeiende volwassenheid van Invest-NL bleek ook uit de verdere ontwikkeling van het beleid, de interne procedures en de rapportages aan de RvC en aandeelhouder. Hiermee acht de RvC zich goed geïnformeerd en in staat gesteld om haar toezichtstaak naar behoren uit te oefenen.

Vergaderingen in 2022
De RvC vergaderde in 2022 in totaal zes keer in reguliere vergaderingen. Bij vrijwel alle vergaderingen was de voltallige directie aanwezig. Tijdens de vergadering in het derde en vierde kwartaal werd tevens vergaderd tussen de CEO en RvC onderling. Elke maand vond overleg plaats tussen de voorzitter van de RvC en de CEO. De voorzitter van de RvC was bovendien aanwezig bij de reguliere maandelijkse overleggen tussen Invest-NL en het ministerie van Financiën. De RvC en het ministerie van Financiën vergaderden daarnaast twee keer samen in afwezigheid van de directie.

De RvC van Invest-NL heeft in 2022 verschillende onderwerpen behandeld, onder andere de ontwikkelingen in de business, de financiële cijfers en benoemingen kwamen aan bod. Enkele onderwerpen sprongen er uit.

Er is goedkeuring gegeven voor de het jaarverslag van 2021 en de budgettering voor het jaar 2023. Een terugkerend onderdeel bij de vergaderingen van de RvC was de bespreking van de kwartaalrapportages van de directie. Dit is voor de RvC een belangrijke wijze om de voortgang te volgen en hun visie op ontwikkelingen te geven.

Na het vertrek van de CEO Wouter Bos medio april 2022 heeft de RvC Jan Pieter Postma, directeur Finance & Risk, benoemd als interim-CEO voor de tussenliggende periode tot het aantreden van de nieuwe CEO Rinke Zonneveld begin september 2022. De RvC heeft de werving van de nieuwe CEO doorlopen met een extern wervingsbureau en heeft verschillende stakeholders, waaronder de aandeelhouder, de ondernemingsraad en de directie bij het wervingsproces betrokken. In overleg met de aandeelhouder werd besloten een grotere Raad van Bestuur te formeren van drie statutaire directieleden, een stap die mede is ingegeven vanuit het Staatsdeelnemingenbeleid. De vorming van de Raad van Bestuur is in het vierde kwartaal gestart.

Andere onderwerpen die besproken zijn in de RvC, zijn de uitkomsten van het medewerkerstevredenheidsonderzoek, waarbij de RvC haar reflecties met de directie heeft gedeeld. De RvC heeft haar visie gedeeld over de voorgenomen samenwerkingen zoals die tussen Invest-NL en het Nationaal Groeifonds voor gecombineerde financieringen. Er is besproken wat de groei van Invest-NL betekent voor de inrichting van de organisatie en hoe verantwoorde groei kan worden gewaarborgd.

De 3 jaars evaluatie, uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft een uitvoerig rapport opgeleverd en de uitkomsten daarvan zijn besproken met de directie. Een belangrijke conclusie uit het rapport is dat er leemtes in de financieringsmarkt zijn en dat Invest-NL een belangrijk instrument van de overheid is om die leemtes in te vullen. Het rapport concludeert dat er ruimte is voor Invest-NL om haar mandaat nog beter in te vullen. Betere externe communicatie over met name Business Development activiteiten kan daarbij helpen en daarnaast moet ook aandacht besteed worden aan de efficiency en datahuishouding van de organisatie. De RvC beschouwt de bevindingen in de evaluatie als constructief en in de basis positief en vooral als een mooi bewijs dat Invest-NL in korte tijd geslaagd is om op veel terreinen al goed invulling te geven aan haar opdracht.

De RvC heeft in verschillende schriftelijke en mondelinge rondes input gegeven op de update van de strategie van Invest-NL en guidance gegeven over de richting en positionering van Invest-NL in de toekomst. De RvC had constructieve discussies met de directie ten aanzien van interne beleidsstukken zoals het opgestelde beheer- en investeringsbeleid van Invest-NL.

Tot slot heeft de RvC verschillende permanente educatiesessies gehad over onder andere de analyse van middellange- en lange termijn doelen in de energietransitie (2030/2050 Challenge) en risicobereidheid en is de RvC geconsulteerd op het onderwerp 'normrendement'.

Verslag van de commissies
De RvC heeft twee commissies, de Audit & Risk Committee en de Remuneration & Nomination Committee. De taken en verantwoordelijkheden van beide commissies zijn vastgelegd in commissiereglementen (*zie onze website*).

De samenstelling van de commissies was in 2022 als volgt:

Audit & Risk Committee: Karin Bisschop (voorzitter), Jan Nooitgedagt en Peter Molengraaf

Remuneration & Nomination Committee: Marilou van Golstein Brouwers (voorzitter), Jan Nooitgedagt en Peter Molengraaf

Verslag van de Audit & Risk Committee

De Audit & Risk Committee kwam in 2022 zes keer bijeen. In de vergaderingen kwamen onder meer de financial en non-financial risk rapportages, interne audit verslagen, risk self assessments en de onderwerpen uit de geldende Risk-, Audit en Compliance reglementen en charters aan de orde. De Audit & Risk Committee waardeert de ontwikkeling van de rapportages en heeft goed toezicht kunnen houden op de financiële en risico technische ontwikkelingen van Invest-NL.

Verslag van de Remuneration & Nomination Committee

De Remuneration & Nomination Committee kwam in 2022 drie keer bijeen en had frequent (onderling) overleg in het kader van de werving van de nieuwe CEO en de voorgenomen uitbreiding van de Raad van Bestuur van één naar drie leden in 2023 . Tijdens de eerste vergadering van de commissie in 2022 heeft het committee input geleverd op het profiel van de nieuw aan te stellen CEO naar aanleiding van het aangekondigde vertrek van Wouter Bos. Het proces van werving en aanstelling van een nieuwe CEO is vervolgens volgens plan verlopen.

Externe accountant

Ernst & Young Accountants LLP (EY), als de externe accountant van Invest-NL, heeft in november 2022 deelgenomen aan de kwartaalvergadering van de RvC. EY is gedurende het jaar bij de RvC-vergaderingen aanwezig geweest bij de relevante onderdelen voor de externe audit. Daarnaast zijn het auditplan en de controle-opdracht van EY besproken. Tijdens de vergadering van de Audit & Risk Committee op 10 februari 2022 is de Management Letter van EY besproken.

Kwaliteitsborging

Samenstelling, diversiteit en onafhankelijkheid

De RvC bestaat uit vijf leden: Jan Nooitgedagt (voorzitter), Karin Bisschop, Marilou van Golstein Brouwers, Ruud Hendriks en Peter Molengraaf.

De samenstelling van de RvC voldoet aan het in het RvC-reglement en in afstemming met de aandeelhouder vastgestelde RvC-profiel. Twee van de vijf commissarissen zijn vrouw, waarmee wordt voldaan aan de gestelde richtlijn in de ‘Wet evenwichtige verdeling van zetels van het bestuur en de raad van commissarissen’ en het profiel van de raad van commissarissen dat de RvC heeft vastgesteld.

Alle leden van de RvC worden als onafhankelijk beschouwd in de zin van de Nederlandse Corporate Governance Code.

Diversiteitsprofiel

Naam	Geboortejaar	Nationaliteit	Expertise/ervaring	Geslacht
J. Nooitgedagt	1953	Nederlands	Financiële en verzekeringssector, diverse toezichthoudende rollen	Man
K. Bisschop	1968	Nederlandse	Finance & Risk	Vrouw
M. van Golstein Brouwers	1958	Nederlandse	Financiële sector, impact investing	Vrouw
R. Hendriks	1959	Nederlands	Start- en scale-ups, industrie	Man
P. Molengraaf	1965	Nederlands	Energiesector	Man

Aftreed- en herbenoemingsschema

Naam	Datum benoeming	Jaar eventuele herbenoeming	Laatste termijn eindigt in
J. Nooitgedagt	12-12-2019	2023	2027
K. Bisschop	3-9-2020	2024	2028
M. van Golstein Brouwers	1-4-2020	2024	2028
R. Hendriks	1-4-2020	2024	2028
P. Molengraaf	3-9-2020	2024	2028

Voor Invest-NL geldt een (verlicht) structuurregime. Dat betekent onder andere dat voor een derde van het aantal leden van de RvC geldt dat de RvC een door de ondernemingsraad aanbevolen RvC-lid voordraagt. Ten aanzien van de huidige RvC-leden geldt dat Peter Molengraaf op voordracht van de ondernemingsraad is benoemd.

Zelfevaluatie, evaluatie directie en educatie
Door middel van een externe evaluatie met het advies bureau Cordes en een bijeenkomst met de RvC in januari 2023 heeft de RvC het afgelopen jaar zijn eigen functioneren, het functioneren van de afzonderlijke commissies van de RvC en dat van de individuele commissarissen geëvalueerd. Tevens is in een vergadering, in afwezigheid van de directie, het functioneren van de directie als collectief en de individuele directieleden geëvalueerd en is daarover verslag uitgebracht aan de aandeelhouder. Bij de evaluatie is de CEO gedeeltelijk aangesloten. De RvC is tevreden over de deskundigheid en de diversiteit van de directie.

Bij de RvC-vergaderingen vonden doorgaans ook sessies plaats in het kader van de permanente educatie van de RvC. De RvC inventariseert doorlopend de wensen en behoeften van de commissarissen en stemt, ondersteund door de bestuurssecretaris, het programma voor permanente educatie hierop af. Ook besprak de RvC regulier haar relatie met de directie, aandeelhouder, ondernemingsraad en de interne commissies.

Verslag van de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders

De jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Invest-NL heeft plaatsgevonden op 25 mei 2022. In deze vergadering werd de jaarrekening 2021 vastgesteld door de aandeelhouder en is decharge verleend aan het bestuur.

Jaarverslag 2022

De RvC heeft kennisgenomen van het bestuursverslag over het boekjaar 2022. De jaarrekening is door EY gecontroleerd en op 4 mei 2023 voorzien van een goedkeurende controleverklaring. Deze is toegevoegd aan de overige gegevens bij de jaarrekening op pagina 169. De directie zal de jaarrekening 2022 op 11 mei 2023 presenteren aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Remuneratierapport 2022

Invest-NL heeft een bijzondere maatschappelijke opgave en is een organisatie in ontwikkeling. Leren, bijsturen, herformuleren en aanscherpen zijn de eerste jaren eerder regel dan uitzondering. Bij onze missie hoort een duurzaam beloningsbeleid met onder meer een passend salaris.

Raad van Bestuur

Het beloningsbeleid van Invest-NL, dat door de aandeelhouder is vastgesteld op 14 januari 2021, is van toepassing op de directie van Invest-NL N.V., Invest-NL Business Development B.V. en Invest-NL Capital N.V..

De RvC stelt de beloning van de directieleden van Invest-NL vast binnen de grenzen van het vastgestelde beloningsbeleid. De AVA wordt ten minste 14 dagen voor vaststelling van de initiële beloning geïnformeerd over de bezoldiging van een lid van de Raad van Bestuur (tot op heden alleen de CEO).

Vaste beloning
Voor de CEO bedraagt de maximale primaire bezoldiging € 219.501 bruto per jaar (per 1 maart 2022), exclusief pensioenbijdrage en onkostenvergoeding. Voor de overige (toekomstige) bestuurders van Invest-NL N.V. bedraagt het totale salaris maximaal 85% van de maximale totale beloning van de CEO, en van de overige bestuurders van Invest-NL Business Development B.V. en Invest-NL Capital N.V. bedraagt het totale salaris maximaal 80% van de maximale totale beloning van de CEO. De vaste beloning kan jaarlijks worden geïndexeerd met maximaal de structurele indexatie voor het personeel van Invest-NL. Hierin wordt in principe de CAO Banken gevolgd. Per maart 2022 heeft er op grond daarvan een indexatie plaatsgevonden van 2,5%.

Variabele beloning
Er bestaat geen recht op variabele beloning, maar de RvC kan in uitzonderlijke omstandigheden besluiten tot het toekennen van maximaal één maandsalaris. Er zijn dit jaar geen variabele beloningen uitgekeerd met uitzondering van een discretionaire beloning van een half maandsalaris uitgekeerd aan Wouter Bos voor bewezen diensten.

Pensioenregeling
Invest-NL biedt een moderne en flexibele pensioenregeling, die geldt voor alle medewerkers inclusief bestuurders. De regeling is ondergebracht bij een premiepensioeninstelling (BeFrank) en is een zogeheten beschikbare premieregeling waarin maandelijks een premie wordt ingelegd. De regeling omvat ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid. De regeling bevat een eigen bijdrage van de deelnemers van 2% van de pensioengrondslag. In de pensioenregeling zijn de geldende wettelijke bepalingen opgenomen ten aanzien van de maximale opbouw- en premiepercentages en de maximering van het pensioengevend inkomen. In 2022 bedroeg de maximering € 114.866. Voor salarissen boven deze maximering biedt Invest-NL een netto-pensioenregeling aan, waarin medewerkers – voor eigen rekening – pensioen opbouwen over het salaris boven dit maximum.

Overige emolumenten
Directieleden komen in aanmerking voor een leaseauto of vervangende bruto-mobiliteitsvergoeding en een zakelijke onkostenvergoeding.

Invest-NL verstrekte in het boekjaar 2022 geen leningen, voorschotten en garanties ten behoeve van bestuurders en/of commissarissen.

Ontslagvergoeding
Conform het Staatsdeelnemingenbeleid van het ministerie van Financiën en het beloningsbeleid van Invest-NL mag een eventuele ontslagvergoeding van een bestuurder maximaal één vast (bruto) jaarsalaris zijn. Deze vergoeding is eventueel alleen van toepassing bij een voor de bestuurder onvrijwillig ontslag voor het einde van een benoemingstermijn.

Directiebeloningen 2022
De beloningen van de directieleden in het verslagjaar zijn toegelicht in de geconsolideerde jaarrekening onder toelichting 19 Verbonden partijen.

Beloningsbeleid en overige arbeidsvoorwaarden medewerkers

Het beloningsbeleid voor medewerkers is vastgelegd in de Personeelsgids. Het salarishuis is gebenchmarkt op de mediaan van de markt financiële dienstverlening. De vaste beloning bestaat uit 12 maandsalarissen, een vakantietoeslag van 8% en een 13e maand, die in 12 gelijke delen maandelijks wordt uitbetaald. Indexering gebeurt in principe volgens de structurele inkomensaanpassingen uit de CAO Banken. Voor medewerkers gelden diverse secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals een persoonlijk budget, vrijwillige arbeidsongeschiktheidsverzekering (50% voor rekening Invest-NL), een fietsplan en vergoeding voor sport en bewegen.

Beloningsverhouding

De beloningsverhouding is de ratio tussen de beloning van de CEO en de mediaan van het loon van alle overige medewerkers (inclusief overige leden van de directie). De totale bezoldiging bestaat uit de vaste en variabele beloning en de pensioenkosten (alleen ouderdomspensioen).

Gebaseerd op bovenstaande uitgangspunten komt de ratio beloningsverhouding tussen de directievoorzitter en de mediaan van de overige medewerkers van Invest-NL over 2022 uit op 2,58 (2021: 2,52). Hierbij is de verhouding zoals deze gold in de laatste kalendermaand van het boekjaar als uitgangspunt genomen.

Beloningen Raad van Commissarissen

De AVA stelt de beloningen van de commissarissen vast en kan de RvC verzoeken daartoe een voorstel te doen. De vergoeding van de RvC is niet afhankelijk van de resultaten van Invest-NL. Aan een commissaris worden bij wijze van bezoldiging geen aandelen en/of rechten op aandelen toegekend. Het beloningsbeleid van de RvC kent geen variabele componenten in de vorm van bijvoorbeeld bonussen of winstdeling.

De vergoeding van de RvC mag jaarlijks stijgen met hetzelfde percentage als indexatie die voor de medewerkers van Invest-NL van toepassing is. Hierin wordt in principe de CAO Banken gevolgd.

Voor hun zitting in de commissies ontvangen de betreffende commissarissen geen additionele vergoeding.

De beloningen van de RvC-leden in 2022, inclusief indexatie van 2,5% met ingang van 1 maart 2022, bedroegen:

in €	Totale vaste beloning
Voorzitter	35.656
Overige leden Raad van Commissarissen	25.469

Corporate governance

Vanuit onze maatschappelijke rol als impact investor en als staatsdeelneming zijn wij transparant over de manier waarop wij de eisen en richtlijnen op het gebied van corporate governance invullen. In dit hoofdstuk lichten wij toe hoe wij onze governance hebben ingericht.

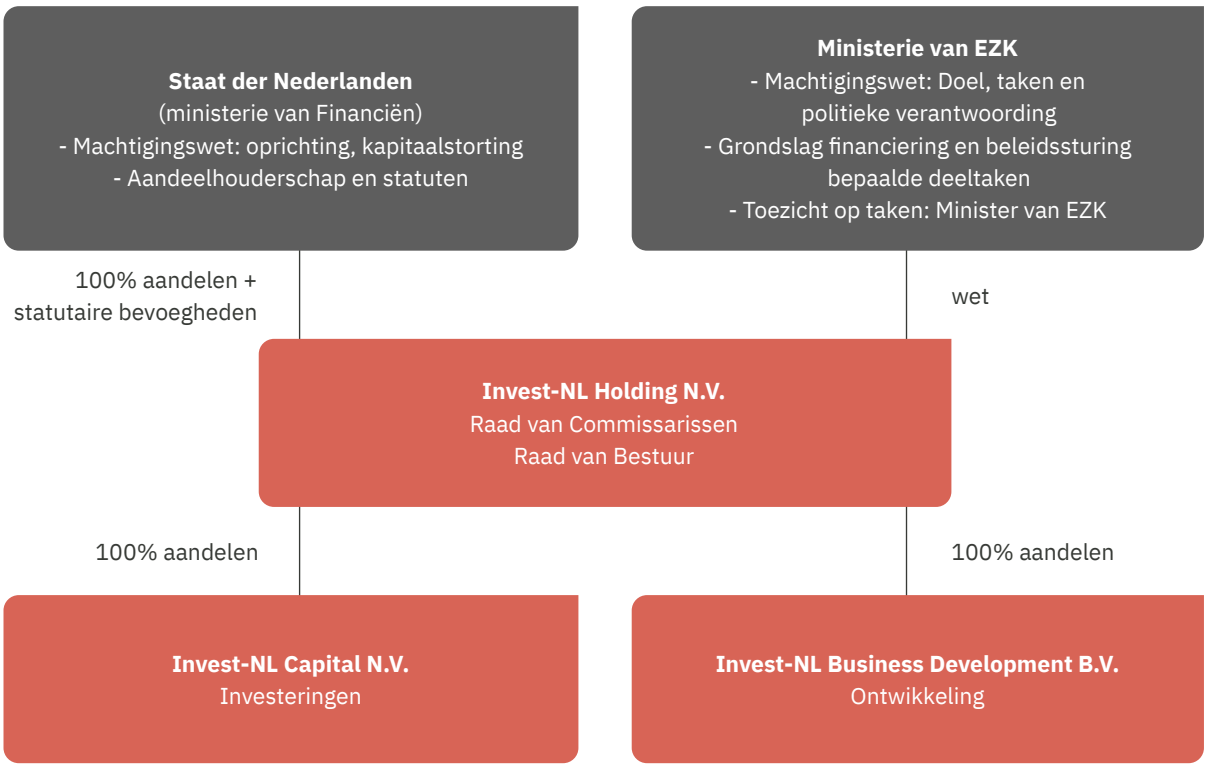
Algemeen

Invest-NL is een groep vennootschappen die bestaat uit Invest-NL N.V. (holding), de (investerings)dochtermaatschappij Invest-NL Capital N.V. (Capital) en de (ontwikkel)dochtermaatschappij Invest-NL Business Development B.V. (Business Development). De holding is een naamloze vennootschap met als enig aandeelhouder de Staat der Nederlanden. Invest-NL N.V. is publiek gefinancierd. Namens de Staat der Nederlanden worden alle aandelen gehouden door het ministerie van Financiën. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is de beleidsopdrachtgever van Invest-NL Business Development.

De Machtigingswet oprichting Invest-NL beschrijft de opdracht van Invest-NL volgens het wettelijk kader, die de basis is voor onze strategische keuzes en operationele activiteiten.

Invest-NL houdt zich aan de Nederlandse wet- en regelgeving, de richtlijnen van relevante toezichthouders (zie verderop in dit hoofdstuk) en interne richtlijnen.

Als staatsdeelneming zijn we bovendien gebonden aan de principes en de best practices van de Corporate Governance Code. In onze verantwoording hierover hanteren wij het principe ‘pas toe of leg uit’ (comply or explain). Vanwege het aandeelhouderschap van de Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door het ministerie van Financiën, is het Deelnemingenbeleid Rijksoverheid van toepassing.

Onze governance-structuur

Invest-NL kent een verlicht structuurregime. De vennootschappen van Invest-NL hebben verschillend samengestelde statutaire directies:

- Directie van de holding bestaande uit de CEO, als enig bestuurder;
- Directie Business Development bestaande uit de CEO, de directeur Business Development en de directeur Strategy;
- Directie Capital bestaande uit de CEO, de directeur Capital en de directeur Finance & Risk.

De directie

De directie van Invest-NL is het gemeenschappelijk overlegorgaan waarin alle managementbesluiten ten aanzien van Invest-NL worden besproken. De directie bestaat uit de CEO en de directeuren Strategy, Capital, Business Development en Finance & Risk. De directie fungeert als dagelijks bestuur, dat verantwoordelijk is voor strategie, realisatie van doelstellingen, resultaatontwikkeling, naleving van relevante wet- en regelgeving en risicobeheersing. De overlegstructuur en taken en bevoegdheden van de directie zijn vastgelegd in een MT-reglement. De directie stelt over een periode van ten minste drie jaar een strategisch plan op dat na het horen van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt goedgekeurd door de Raad van Commissarissen.

Statutaire directieleden van de holding worden door het ministerie van Financiën, op bindende voordracht van de Raad van Commissarissen, benoemd voor een periode van vier jaar, met een mogelijkheid tot een herbenoeming van vier jaar. Statutaire directieleden van Business Development en Capital worden benoemd door de holding. Dit benoemingsbesluit van (de statutaire directie van) de holding is aan de goedkeuring van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders onderworpen. Ook voor de statutaire directieleden van Business Development en Capital geldt dat zij worden benoemd voor een periode van vier jaar, met een mogelijkheid tot een herbenoeming van vier jaar.

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het gevoerde beleid, op de algemene gang van zaken van Invest-NL en op het functioneren van de directie. Daarnaast staat de Raad van Commissarissen de directie met raad terzijde. Bij het vervullen van hun taak richten de commissarissen zich naar het belang van Invest-NL. De Raad evalueert jaarlijks, buiten de aanwezigheid van de directie, het functioneren van de directie als collectief en dat van de individuele leden. De Raad van Commissarissen bestaat uit vijf leden. Commissarissen worden op voordracht van de Raad benoemd door de Algemene Vergadering voor een periode van maximaal vier jaar. Een periodiek aftredende commissaris is ten hoogste éénmaal hernoembaar, tenzij de AvA anders bepaalt.

Bij het uitoefenen van toezicht op de directie richt de Raad van Commissarissen zich onder meer op:

- realisatie van de doelstellingen van Invest-NL;
- wijze waarop de directie de strategie uitvoert met langetermijnwaardecreatie als doel en de daarmee samenhangende voornaamste risico's;
- verhouding met het ministerie van Financiën als aandeelhouder;
- beloningsbeleid;
- cultuur binnen Invest-NL;
- voor de onderneming relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen (zoals ESG);
- wijze waarop het risicomanagement is ingericht, de risicobereidheid en de beheersing van alle verschillende risico's en risicogebieden in onderlinge samenhang;
- wijze waarop Invest-NL invulling geeft aan de Machtigingswet;
- mogelijke misstanden en onregelmatigheden;
- integriteit en kwaliteit van de financiële verslaggeving.

De verantwoordelijkheden en bevoegdheden staan beschreven in het Reglement Raad van Commissarissen.

Onafhankelijkheid en belangenverstrengeling
Voor de onafhankelijke opstelling van de Raad van Commissarissen is het uitgangspunt dat elke vorm en schijn van belangenverstrengeling tussen vennootschap en commissarissen moet worden vermeden. Mocht (de schijn van) belangenverstrengeling zich onverhoopt toch voordoen, dan meldt een commissaris dit terstond aan de voorzitter van de Raad en verschaft daarover alle relevante informatie. Indien er sprake is van een (potentieel) tegenstrijdig belang van de voorzitter van de Raad van Commissarissen, dat van materiële betekenis is voor de vennootschap en/of voor zichzelf, dan meldt hij of zij dit terstond aan de vicevoorzitter van de Raad en verschaft daarover alle relevante informatie. De wijze van besluitvorming wordt waar nodig aangepast zoals vastgelegd in de tegenstrijdig-belangregeling in het RvC-reglement. In 2022 hebben er geen zaken gespeeld ten aanzien van onafhankelijkheid of belangenverstrengeling van de Raad van Commissarissen.

Commissies van de Raad van Commissarissen

Bij de uitoefening van haar toezichtrol laat de Raad van Commissarissen zich adviseren door twee commissies: de Audit & Risk Committee en de Remuneration & Nomination Committee, waarvan de bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in aparte commissiereglementen.

Audit & Risk Committee
Deze commissie bereidt de besluitvorming in de Raad van Commissarissen voor over de opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, de interne en externe accountantscontrole, materiële overwegingen inzake de financiële verslaggeving en materiële risico's en onzekerheden van de vennootschap en de met haar verbonden ondernemingen, de wijze waarop de vennootschap en de met haar verbonden ondernemingen het (financiële) risicomanagement hebben ingericht en de beheersing van alle verschillende risico's en risicogebieden in onderlinge samenhang. Ieder kwartaal worden de (financiële) risico-ontwikkelingen gerapporteerd aan en besproken in deze commissie.

Remuneration & Nomination Committee
De Remuneration & Nomination Committee adviseert de Raad van Commissarissen en bereidt de besluitvorming van de Raad van Commissarissen voor ter zake van de selectie en benoeming van de leden van de statutaire directie van Invest-NL N.V. en de leden van de Raad van Commissarissen en de beloning van de statutaire directieleden.

Lees meer over de achtergrond van de leden van onze Raad van Commissarissen op pagina 94 en 95.

Diversiteitsbeleid

Bij de invulling van onze governancestructuur wordt bewust gestuurd op diversiteit in sekse, achtergrond, leeftijd, kennis en ervaring. De directie beschikt over een breed kennisspectrum op het gebied van financieringen, innovaties en transitievraagstukken, zowel in de publieke als de private sector. Zij waren voorheen werkzaam als bestuurder, beleidsmaker en investeerder.

De directie en de Raad van Commissarissen bestaan elk uit twee vrouwen en drie mannen (40-60%). Hiermee voldoen beide aan het streefcijfer zoals vastgelegd in de Wet evenwichtige verdeling van zetels (minimaal 30% vrouw).

Algemene Vergadering

De jaarlijkse Algemene Vergadering wordt binnen zes maanden na afloop van het boekjaar (kalenderjaar) gehouden. Op de agenda voor deze vergadering staan in ieder geval de vaststelling van de jaarrekening, de bepaling van de winstbestemming en de verlening van decharge aan bestuurders voor hun bestuur over het afgelopen boekjaar.

Als enig aandeelhouder van Invest-NL heeft het ministerie van Financiën de bevoegdheid tot benoeming, na een bindende voordracht daartoe van de Raad van Commissarissen, en ontslag, op basis van een niet-bindend voorstel van de Raad van Commissarissen of op eigen initiatief na raadpleging van de Raad van Commissarissen, van de statutaire directie van de holding.

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders stelt op voorstel van de Raad van Commissarissen het beloningsbeleid vast.

Geen afwijkingen van de Code

Invest-NL wijkt niet af van de Nederlandse Corporate Governance Code. Alle relevante publicaties conform de Code zoals reglementen en de speak-up regeling, zijn te vinden op de website.

Gedragscode

Invest-NL heeft een eigen gedragscode opgesteld, die voorschrijft waaraan medewerkers en de directie zich moeten houden om professioneel, integer en respectvol te handelen. Bij indiensttreding ontvangen alle medewerkers de gedragscode. Daarnaast moeten medewerkers jaarlijks verklaren of zich potentiële belangenverstrengelingen hebben voorgedaan, in algemene zin of bijvoorbeeld bij privétransacties, giften, uitnodigingen en nevenfuncties.

Jaarrekening

Inhoud

Geconsolideerde jaarrekening 109
Geconsolideerde balans 109
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening 110
Geconsolideerd overzicht totaalresultaat 111
Geconsolideerd overzicht mutaties eigen vermogen 112
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 113

Algemene toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 114
Bedrijfsinformatie 114
Grondslagen geconsolideerde jaarrekening 114
Grondslagen geconsolideerd kasstroomoverzicht 125
Nieuwe standaarden en wijzigingen in standaarden die verplicht zijn met ingang van 2022 125
Nieuwe standaarden en wijzigingen in standaarden die verplicht zijn met ingang van 2023 of later 125

Toelichting op de geconsolideerde balans 126
1. Kasmiddelen 126
2. Financiële activa tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening 126
3. Derivaten 132
4. Overige activa 132
5. Materiële vaste activa 133
6. Recht van gebruik 134
7. Overlopende activa en overige vorderingen 135
8. Belastingen 136
9. Overige verplichtingen 138
10. Overlopende passiva 138
11. Voorzieningen 138
12. Eigen vermogen 140
13. Onherroepelijke toezeggingen en andere niet uit de balans blijkende verplichtingen 141

Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening 148
14. Nettorentebaten/-lasten 148
15. Nettoprovisiebaten/-lasten 148
16. Bijdrage ministerie van Economische Zaken en Klimaat 148
17. Personeelskosten 149
18. Overige operationele lasten 150

Overige toelichtingen op de geconsolideerde jaarrekening 151
19. Informatie over verbonden partijen 151
20. Gebeurtenissen na balansdatum 153
21. Risicomanagement 153

Enkelvoudige jaarrekening 159
Enkelvoudige balans 159
Enkelvoudige winst-en-verliesrekening 161
Enkelvoudig overzicht mutaties eigen vermogen 162

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening 163
Grondslagen voor de enkelvoudige jaarrekening 163

Toelichting op de enkelvoudige balans en winst-en-verliesrekening 164
22. Deelnemingen in groepsmaatschappijen 164
23. Overige effecten 164
24. Overlopende activa 164
25. Kasmiddelen 165
26. Schuld aan groepsmaatschappijen 165
27. Overlopende passiva 165
28. Accountantskosten 165
29. Belastingen 165
30. Transacties met verbonden partijen 165
31. Informatie looptijden 166
32. Resultaatbestemming 166

Geconsolideerde balans

per 31 december 2022 vóór resultaatbestemming

x € 1.000	Toelichting	2022	2021
Activa			
Kasmiddelen	1	66.390	26.697
Financiële activa tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	2	219.943	134.071
Derivaten	3	6.582	2.500
Overige activa	4	14.237	6.000
Overlopende activa en overige vorderingen	7	9.806	9.601
Materiële vaste activa	5	565	800
Recht van gebruik	6	622	906
Actieve belastinglatentie	8	-	4.850
Totaal activa		**318.146**	**185.424**
Passiva			
Te betalen vennootschapsbelasting	8	9	30
Huur- en leaseverplichtingen	6	684	999
Voorzieningen	11	6.790	8.164
Overige verplichtingen	9	1.716	1.285
Overlopende passiva	10	11.780	3.688
Passieve belastinglatentie	8	-	580
Totaal schulden		**20.979**	**14.747**
Eigen vermogen			
Aandelenkapitaal		50.000	50.000
Agioreserve		300.695	125.695
Cumulatief resultaat		-53.528	-5.018
Eigen vermogen toe te schrijven aan de aandeelhouder	12	**297.167**	**170.678**
Totaal passiva		**318.146**	**185.424**

De toelichtingen op pagina 114 - 158 maken integraal onderdeel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

voor het jaar eindigend op 31 december 2022

x € 1.000	Toelichting	**2022**	2021
Baten			
Rentebaten uit financiële activa tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening		2.754	1.188
Rentebaten uit liquide middelen		223	-
Rentelasten		-413	-378
Nettorentebaten	14	**2.564**	**810**
Provisiebaten		1.317	539
Provisielasten		-144	-177
Nettoprovisiebaten	15	**1.173**	**362**
Gerealiseerde waardeverandering op investeringen	2	-4.487	2.815
Ongerealiseerde waardeverandering op investeringen en derivaten	2	-28.148	6.839
Resultaat uit financiële vaste activa		**-32.635**	**9.654**
Bijdrage ministerie van Economische Zaken en Klimaat	16	10.385	7.636
Operationele baten		**10.385**	**7.636**
Lasten			
Personeelskosten	18	-12.028	-9.176
Afschrijvingen op materiële vaste activa	5	-247	-241
Afschrijvingen op recht van gebruik	6	-311	-260
Overige operationele lasten	18	-7.895	-5.164
Dotatie voorziening garanties en toezeggingen leningen	11	-5.247	-6.596
Operationele lasten		**-25.727**	**-21.438**
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten vóór belastingen		-44.240	-2.977
Belastinglatentie (netto)	8	-4.270	4.270
Belastingen boekjaar	8	-	-30
Nettoresultaat toe te rekenen aan de aandeelhouder		**-48.510**	**1.263**

De toelichtingen op pagina 114 - 158 maken integraal onderdeel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerd overzicht totaalresultaat

voor het jaar eindigend op 31 december 2022

x € 1.000	Toelichting	2022	2021
Nettoresultaat toe te rekenen aan de aandeelhouder		**-48.510**	**1.263**
Totaalresultaat te reclassificeren naar winst-en-verliesrekening in volgende perioden		-	-
Totaalresultaat niet te reclassificeren naar winst-en-verliesrekening in volgende perioden		-	-
Totaalresultaat toe te rekenen aan de aandeelhouder		**-48.510**	**1.263**

De toelichtingen op pagina 114 - 158 maken integraal onderdeel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerd overzicht mutaties eigen vermogen

voor het jaar eindigend op 31 december 2022

x € 1.000	Toelichting	Aandelen-kapitaal	Agio- reserve	Cumulatief resultaat	Totaal eigen vermogen
Op 31 december 2020	12	**50.000**	**695**	**-6.281**	**44.416**
Storting door aandeelhouder rechtstreeks in eigen vermogen verwerkt	12	-	125.000	-	125.000
Resultaat voor de verslagperiode	12	-	-	1.263	1.263
Op 31 december 2021		**50.000**	**125.695**	**-5.018**	**170.679**
Storting door aandeelhouder rechtstreeks in eigen vermogen verwerkt	12	-	175.000	-	175.000
Resultaat voor de verslagperiode	12	-	-	-48.510	-48.510
Op 31 december 2022		**50.000**	**300.695**	**-53.529**	**297.169**

De toelichtingen op pagina 114 - 158 maken integraal onderdeel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

voor het jaar eindigend op 31 december 2022

x € 1.000	Toelichting	2022	2021
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten			
Resultaat voor de verslagperiode		-48.510	1.263
Aanpassingen voor 'non-cash items' verantwoord in Resultaat voor de verslagperiode:			
Afschrijving materiële vaste activa en recht van gebruik	5, 6	557	501
Ongerealiseerde resultaten beleggingen via winst-en-verliesrekening	2	29.929	-6.839
Ongerealiseerde resultaten derivaten via winst-en-verliesrekening	3	-1.971	-
Vennootschapsbelasting	8	4.270	-4.270
Andere aanpassingen:			
Toename overige activa	4	-8.237	-138
Toename overlopende activa en overige vorderingen	5	-206	-9.058
Afname te betalen vennootschapsbelasting		-21	30
Afname in voorziening garanties en toezeggingen leningen	11	-1.374	6.596
Toename overige verplichtingen	9	431	354
Toename overlopende passiva	10	8.091	446
Nettokasstroom uit bedrijfsactiviteiten		**-17.042**	**-11.115**
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Verkoop en aflossingen van beleggingen + gerealiseerd resultaat	2	7.070	1.600
Verwerving van materiële vaste activa en betalingen op geactiveerde leases	5, 6	-380	-360
Verwerving van beleggingen	2	-124.981	-109.728
Nettokasstroom uit investeringsactiviteiten		**-118.292**	**-108.488**
Storting aandelenkapitaal	12	-	-
Storting agio	12	175.000	125.000
Huur- en leaseverplichtingen	6	27	-104
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten		**175.027**	**124.896**
Nettomutatie kasmiddelen		39.693	5.293
Kasmiddelen op 1 januari		26.697	21.404
Mutatie van kasmiddelen		39.693	5.293
Kasmiddelen op 31 december	1	**66.390**	**26.697**

De toelichtingen op pagina 114- 158 maken integraal onderdeel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

De betaalde rente over de verslagperiode bedraagt € 413 (2021: € 378). Voor details zie toelichting 14.

Algemene toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Bedrijfsinformatie

De holdingmaatschappij Invest-NL N.V. (hierna te noemen 'Invest-NL' of 'de vennootschap'), opgericht en gevestigd in Nederland, is een naamloze vennootschap naar Nederlands recht. Het adres van de statutaire zetel van Invest-NL is Kingsfordweg 43-117, 1043 GP te Amsterdam en deze is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 76635457.

Invest-NL is de moedermaatschappij van Invest-NL Capital N.V. (100%) en Invest-NL Business Development B.V. (100%). Alle aandelen in Invest-NL worden gehouden door de Staat der Nederlanden (hierna te noemen 'de Nederlandse Staat'), vertegenwoordigd door het ministerie van Financiën. Het ministerie van Financiën is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 27365323. De geconsolideerde jaarrekening van de vennootschap over de verslagperiode 2022 omvat de vennootschap en haar groepsmaatschappijen (hierna te noemen 'Groep'). Invest-NL houdt kantoor op Kingsfordweg 43-117, 1043 GP Amsterdam.

Invest-NL is een ontwikkel- en financieringsinstelling met het doel om, daar waar de markt hierin onvoldoende voorziet, investeringen in maatschappelijke transitiedomeinen te vergroten en de groei van het MKB en start- en scale-ups te stimuleren. Ondernemers kunnen via Invest-NL terecht voor risicokapitaal in de vorm van eigen en vreemd vermogen en Invest-NL zal ook via participaties in fondsen zijn doelstellingen realiseren.

Grondslagen geconsolideerde jaarrekening

De hierna uiteengezette grondslagen voor financiële verslaggeving zijn consistent toegepast. De grondslagen voor financiële verslaggeving zijn ook door de twee groepsmaatschappijen uniform gehanteerd.

De grondslagen zijn breed opgezet voor een helder beeld van de verslaggeving, waarbij nog niet alle grondslagen van toepassing zijn in dit derde verslagjaar.

Verslaggevingsperiode
Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar en begint op 1 januari 2022 en eindigt op 31 december 2022.

Continuïteit
De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. In totaal is voor Invest-NL € 1,7 miljard aandeelhouderskapitaal begroot. Bij oprichting heeft de Nederlandse Staat onder het wettelijke mandaat een bedrag van € 50 miljoen gestort, in 2021 is additioneel € 125 miljoen en in 2022 is additioneel € 175 miljoen gestort ten behoeve van investeringen.

Overeenstemmingsverklaring
De geconsolideerde jaarrekening van Invest-NL is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards, zoals bekrachtigd binnen de Europese Unie (EU-IFRS) en de wettelijke bepalingen zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW. Op grond van de geboden mogelijkheid in het

Burgerlijk Wetboek 2, Titel 9, stelt Invest-NL zijn enkelvoudige jaarrekening op volgens dezelfde grondslagen als die worden gebruikt in de geconsolideerde jaarrekening.

Vaststelling jaarrekening
De geconsolideerde jaarrekening van Invest-NL voor het jaar eindigend op 31 december 2022 is opgesteld door het bestuur. Deze is goedgekeurd door de Raad van Commissarissen op 4 mei 2023 en is ter vaststelling voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) op 11 mei 2023. De AVA heeft de mogelijkheid om de jaarrekening te wijzigen.

Algemene waarderingsgrondslagen
De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kostprijs met uitzondering van financiële activa die tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening worden verantwoord.

De kosten en opbrengsten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Functionele en rapporteringsvaluta
De geconsolideerde jaarrekening luidt in euro's (€). Dit is tevens de functionele en rapporteringsvaluta van Invest-NL.

Bedragen zijn opgenomen in duizenden euro's tenzij anders vermeld. Afrondingsverschillen zijn daarbij niet gecorrigeerd.

Gebruik van oordelen en schattingen
Bij het opstellen van de jaarrekening heeft de directie oordelen gevormd en schattingen en veronderstellingen gemaakt, gebaseerd op complexe en subjectieve aannames en inschattingen. Oordelen en schattingen zijn van toepassing bij de waardering van investeringen (toelichting 2), bij de berekening van een ECL-voorziening (toelichtingen 11 en 21) en bij de bepaling van een eventuele belastinglatentie (toelichting 8). De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden periodiek beoordeeld. De impact hiervan wordt verantwoord in de periode waarin de schatting wordt herzien, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Oordelen
Informatie over de gevormde oordelen bij de toepassing van de grondslagen die het meest van invloed zijn op de in de jaarrekening opgenomen bedragen, is opgenomen in de volgende onderdelen van de toelichting:
- classificatie en waardering van investeringen, in toelichting 2;
- bepaling van de ECL stage en ECL-berekening voor financiële instrumenten, in toelichting 21.

Veronderstellingen en schattingen
Informatie over veronderstellingen en schattingen betreft met name de scenario's die gebruikt zijn om de investeringen te waarderen. De meest relevante veronderstellingen en assumpties zijn gerelateerd aan de waarderingen van de investeringen van Invest-NL. Deze waarderingen zijn gebaseerd op algemeen geaccepteerde methoden zoals multiples, discounted cash flow (DCF) en probability weighted expected return model (PWERM) en kennen inherente onzekerheden ten aanzien van onder andere cash flow inschattingen in hoogte en tijd, discount factoren en scenario-kans-inschattingen.

Basis voor consolidatie
In overeenstemming met IFRS 10 Consolidated Financial Statements zijn in de geconsolideerde jaarrekening betrokken Invest-NL en zijn groepsmaatschappijen, dat wil zeggen de vennootschappen en

andere entiteiten waarover Invest-NL direct of indirect zeggenschap uitoefent. Invest-NL houdt 100% van het aandelenkapitaal in Invest-NL Capital N.V. en Invest-NL Business Development B.V.

Groepsmaatschappijen worden integraal in de consolidatie betrokken vanaf het moment waarop Invest-NL zeggenschap heeft, tot aan het moment waarop deze eindigt. De groepsmaatschappijen Invest-NL Capital N.V. en Invest-NL Business Development B.V. worden integraal geconsolideerd, waarbij gebruik wordt gemaakt van de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van Invest-NL.

Eliminatie van transacties bij consolidatie
Intragroepstransacties, -verhoudingen en niet-gerealiseerde resultaten op transacties tussen groepsmaatschappijen worden geëlimineerd bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening.

Niet-gerealiseerde verliezen worden op dezelfde wijze geëlimineerd als niet-gerealiseerde winsten, maar slechts voor zover er geen aanwijzing is voor een bijzondere waardevermindering.

Vreemde valuta
Indien van toepassing worden transacties in vreemde valuta bij de eerste verwerking omgerekend naar euro's tegen de koers op transactiedatum. Monetaire balansposten in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de wisselkoers per balansdatum. Alle valutakoersverschillen van monetaire activa en passiva worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

Financiële instrumenten

Verwerking en eerste waardering
Handelsvorderingen worden initieel verwerkt wanneer ze ontstaan en worden initieel gewaardeerd tegen de transactieprijs. Alle andere financiële activa en financiële verplichtingen worden initieel verwerkt wanneer Invest-NL partij wordt bij de contractuele bepalingen van het instrument. Een financieel actief of financiële verplichting wordt initieel gewaardeerd tegen de reële waarde plus of min, voor een instrument dat niet wordt gewaardeerd tegen FVPL, transactiekosten die rechtstreeks zijn toe te rekenen aan de verwerving of uitgifte van het instrument.

Classificatie en vervolgwaardering
Bij de eerste verwerking worden eigen-vermogeninstrumenten geclassificeerd naar waardering tegen reële waarde met waardewijzigingen in de winst-en-verliesrekening (FVPL) of reële waarde met waardewijzigingen door OCI (FVOCI).

Schuldinstrumenten worden bij eerste verwerking geclassificeerd naar waardering tegen geamortiseerde kostprijs, reële waarde met waardewijzigingen in de winst-en-verliesrekening (FVPL), of reële waarde met waardewijzigingen door OCI (FVOCI).

Ultimo 2022 bezat Invest-NL eigen-vermogeninstrumenten, converteerbare leningen, leningen en derivaten. Daarnaast zijn er investeringen via fondsmandaten in eigen-vermogeninstrumenten en schuldinstrumenten.

Ultimo 2022 zijn alle eigen-vermogeninstrumenten, schuldinstrumenten en derivaten gerelateerd aan de investeringsportefeuille gewaardeerd tegen reële waarde met waardewijzigingen in de winst-en-verliesrekening (FVPL).

Eigen-vermogeninstrumenten worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde met waardewijzigingen in de winst-en-verliesrekening. Dividenden worden verwerkt als baten in de winst-en-

verliesrekening, tenzij het dividend duidelijk een terugbetaling vertegenwoordigt van een deel van de kosten van de investering.

IFRS 9 onderscheidt ten aanzien van schuldinstrumenten drie verschillende doelstellingen van een business model:
1. Hold to Collect ('HTC'): het onderliggende doel wordt bereikt door het ontvangen van contractuele kasstromen van bijbehorende financiële activa tot einde looptijd, behoudens specifieke omstandigheden;
2. Hold to Collect and Sell ('HTCS'): naast ontvangen van contractuele kasstromen vinden ook tussentijdse verkopen plaats om het onderliggende doel te bereiken;
3. Overig: hierbij kan worden gedacht aan handelsportefeuilles die in hoofdzaak worden beheerd op basis van aan- en verkooptransacties.

Financiële activa worden niet geherclassificeerd na hun eerste verwerking, tenzij Invest-NL zijn bedrijfsmodel voor het beheer van financiële activa wijzigt, in welk geval alle betreffende financiële activa worden geherrubriceerd op de eerste dag van de eerste verslagperiode volgend op de verandering in het bedrijfsmodel. De waarderingsgrondslag is afhankelijk van het businessmodel waarbinnen het financiële actief valt en de kasstroomkarakteristieken.

Naast de bovenstaande businessmodel-analyse wordt de classificatie en waardering van financiële activa bepaald op basis van de kasstroomkarakteristieken van de individuele schuldinstrumenten. Essentieel hierbij is de vraag of de kasstromen op gespecificeerde data enkel bestaan uit rente-betalingen en aflossingen op de uitstaande hoofdsom ('Solely Payments of Principal and Interest', oftewel SPPI). Ultimo 2022 zijn alle schuldinstrumenten 'SPPI fail' en gewaardeerd tegen FVPL.

Beoordeling bedrijfsmodel

Invest-NL beoordeelt de doelstelling van het bedrijfsmodel waarbinnen een financieel actief wordt aangehouden op portefeuilleniveau, omdat dit het best de manier weerspiegelt waarop het bedrijf wordt aangestuurd en hoe informatie aan de directie wordt gerapporteerd. De in beschouwing genomen informatie omvat:
- de vermelde beleidslijnen en doelstellingen voor de portefeuille en de werking van dat beleid in de praktijk. Invest-NL stelt zich ten doel op lange termijn een nader te stellen normrendement te realiseren. Kortere-termijnkasstromen zijn daarbij minder relevant;
- de manier waarop de prestaties van de portefeuille worden geëvalueerd en gerapporteerd aan de directie van Invest-NL. Invest-NL rapporteert maandelijks over de ontwikkelingen van de portefeuille, waardoor verduidelijkt zal worden hoe het rendement zich ontwikkelt ten opzichte van het normrendement zodra dat bekend is;
- de risico's die van invloed zijn op de prestaties van het bedrijfsmodel (en de financiële activa binnen dat bedrijfsmodel) en hoe deze risico's worden beheerst. Invest-NL heeft een zeer hoge risicobereidheid ten aanzien van het investeringsrisico, waardoor de resultaten van de investeringsportefeuille naar verwachting volatiel zullen zijn. Het bedrijfsmodel blijft echter gericht op het realiseren van het langetermijnnormrendement waarbij kortetermijnschommelingen in het resultaat worden geaccepteerd;
- de wijze waarop managers van het bedrijf worden gecompenseerd - bijvoorbeeld of de vergoeding is gebaseerd op de reële waarde van de beheerde activa of de contractuele kasstromen die worden verzameld. Invest-NL kent geen variabele beloningscomponent die afhankelijk is van de waardeontwikkeling van de investeringsportefeuille;
- de frequentie, het volume en de timing van verkopen van financiële activa in voorgaande perioden, de redenen voor dergelijke verkopen en verwachtingen over toekomstige verkoopactiviteiten. Invest-NL heeft tot en met het einde van het boekjaar geen posities verkocht.

Beoordeling kasstroomkarakteristieken

Ten behoeve van deze beoordeling wordt 'hoofdsom' gedefinieerd als de reële waarde van het financiële actief bij eerste verwerking. 'Rente' wordt gedefinieerd als een vergoeding voor de tijdwaarde van geld en voor het kredietrisico dat is verbonden aan de uitstaande hoofdsom gedurende een bepaalde periode en voor andere elementaire kredietrisico's en kosten (bijvoorbeeld liquiditeitsrisico en administratieve kosten), evenals een winstmarge.

Bij de beoordeling of de contractuele kasstromen uitsluitend betalingen van hoofdsom en rente zijn, neemt Invest-NL de contractuele bepalingen van het instrument in overweging. Dit omvat het beoordelen of het financiële actief een contractuele termijn kent die het tijdstip of bedrag van contractuele kasstromen zodanig zou kunnen wijzigen dat het niet aan deze voorwaarde zou voldoen. Bij het maken van deze beoordeling overweegt Invest-NL:

- voorwaardelijke gebeurtenissen die het bedrag of het tijdstip van kasstromen zouden wijzigen;
- voorwaarden die de contractuele couponrente kunnen aanpassen, inclusief bepalingen ten aanzien van variabele rente;
- vooruitbetalings- en verlengingsbepalingen; en
- voorwaarden die het recht van Invest-NL op kasstromen van specifieke activa beperken (bijvoorbeeld onderpandbepalingen).

Bijzondere waardevermindering (Expected Credit Losses)

Een expected credit loss (ECL-)model wordt toegepast op financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs en op niet uit de balans blijkende verplichtingen zoals onherroepelijke toezeggingen inzake leningen en financiële garantiecontracten. Onder het ECL-model berekent Invest-NL de kans dat een default optreedt op verschillende tijdsmomenten om dit vervolgens te vermenigvuldigen met het verschil ('tekorten') tussen de contractuele kasstromen en de verwachte te ontvangen kasstromen. De voorziening uit hoofde van bijzondere waardevermindering is de som van al deze tekorten vermenigvuldigt met de kans op default over de verschillende tijdsmomenten. De ECL-berekeningen bevatten informatie over het verleden, heden en de toekomst.

Invest-NL past een PD x EAD x LGD[1] inclusief verdiscontering toe om de ECL in stage 1 en 2 te berekenen. Discontering van ECL vindt plaats tegen de effectieve rentevoet van het instrument.

Voor stage 3 voorzieningen wordt een leningspecifieke voorziening berekend. Deze voorziening wordt bepaald op basis van ingeschatte leningspecifieke ontwikkelingsscenario's. Vervolgens wordt de voorziening bepaald als het verschil tussen de contante waarde van de contractuele kasstromen en de verwachte te ontvangen contant gemaakte kasstromen op basis van deze specifieke scenario's.

Probability at default: Invest-NL bepaalt de kans op default op basis van een synthetische credit rating en bijbehorende probability of default. Deze rating wordt bepaald aan de hand van de S&P credit analytics rating tool waarbij de rating wordt bepaald op basis van de financiële kenmerken van een bedrijf, de sector en het land waarin het bedrijf opereert waarbij deze afgezet wordt tegen de ratinginformatie uit de S&P data van vergelijkbare bedrijven.

Exposure at default: betreft een inschatting van de exposure op een investering op een moment in de toekomst, rekening houdend met eventuele rente en aflossingsbedragen en geplande trekkingen. Ontvangen garanties van Nederlandse overheidsinstanties welke het risico dekken van investeringen worden van de EAD afgetrokken.

[1] PD: probability of default; EAD: exposure at default; LGD: loss given default.

Loss given default: een inschatting van het verlies op een bepaalde datum, als er op die datum een default plaatsvindt. Het verlies is het verschil tussen de contractuele kasstromen en de verwachte te ontvangen kasstromen van een investering.

Onder IFRS 9 wordt gebruik gemaakt van een ‘three-stage’ model.
- In stage 1 worden posities opgenomen waar geen sprake is van een signifcante verslechtering van het kredietrisico sinds eerste opname en wordt een 12-maands ECL bepaald;
- Posities waarbij sprake is van een significante verslechtering van het kredietrisico ten opzichte van eerste opname, maar niet credit-impaired, worden opgenomen in stage 2. Een eerste indicatie hiervan kan onder andere zijn een betalingsachterstand van > 30 dagen of een verslechtering van de credit rating. Voor posities in stage 2 wordt een ‘lifetime’ ECL bepaald;
- Posities die credit-impaired zijn, worden opgenomen in stage 3 en voor deze posities wordt eveneens een ‘lifetime’ ECL bepaald. Investeringen in default worden vanuit IFRS 9-optiek beschouwd als ‘credit impaired’ en komen in stage 3. In geval van een betalingsachterstand van >90 dagen is er sprake van een (weerlegbare) default trigger.

Voorzieningen
Een ECL-voorziening wordt getroffen voor financiële garantiecontracten, leningen op amortised cost-basis en onherroepelijke toezeggingen inzake leningen. Onder het ECL-model berekent Invest-NL de kans dat een default optreedt op verschillende tijdsmomenten om dit vervolgens te vermenigvuldigen met het verschil (‘tekorten’) tussen de contractuele kasstromen en de verwachte te ontvangen kasstromen. De voorziening uit hoofde van bijzondere waardevermindering is de som van al deze tekorten vermenigvuldigd met de kans op default over de verschillende tijdsmomenten.

In de winst-en-verliesrekening wordt de toename in de voorziening geboekt onder 'dotatie voorziening garanties en toezeggingen leningen'.

Leningen worden afgeboekt als bepaald is dat de kans op gedeeltelijke recovery nihil is, de ECL-voorziening op deze posten wordt gedebiteerd.

Reële waarde van financiële instrumenten
De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld op de waarderingsdatum in een ordelijke transactie tussen ter zake goed geïnformeerde partijen op de primaire of, indien deze niet aanwezig is, de meest voordelige markt die voor Invest-NL toegankelijk is op die datum. De reële waarde van een actief en een verplichting weerspiegelt ook het risico op niet-nakoming.

Bij eerste opname worden alle financiële activa en passiva gewaardeerd tegen reële waarde. Bij de classificatie tegen reële waarde met verwerking van (ongerealiseerde) waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening worden de direct gerelateerde transactiekosten direct ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Voor de overige classificaties worden de direct gerelateerde transactiekosten in de transactieprijs opgenomen. Waar de reële waarde van financiële activa en passiva niet van prijsnoteringen in actieve markten kunnen worden afgeleid, worden zij vastgesteld met waarderingstechnieken waarbij onder meer gebruik wordt gemaakt van kasstroommodellen of andere waarderingsmodellen. Waar mogelijk wordt input van waarneembare markten meegenomen.

Een van de waarderingsmodellen die gebruikt wordt is het 'Probability-Weighted Expected Return Method' model. Hierbij worden aan verschillende scenario’s een waarde en een kans toegekend. De

scenario's zijn gebaseerd op de verschillende mogelijkheden die bij de verstrekking van het instrument zijn voorzien en worden als het nodig is bij revisies herzien, dit geldt ook voor de waardes en de kansen.

Hiërarchie reële waardebepaling bij financiële instrumenten

Een belangrijk deel van de financiële instrumenten wordt in de balans opgenomen tegen reële waarde. Daarnaast wordt de reële waarde van de overige financiële instrumenten toegelicht. Er wordt een level-indeling gegeven van de financiële activa en passiva.

Nadere toelichting van de level-indeling

Voor financiële instrumenten die tegen reële waarde op de balans staan of waarvoor de reële waarde wordt toegelicht, wordt deze reële waarde ingedeeld in een level. Dit level is afhankelijk van de parameters die gebruikt worden om de reële waarde te bepalen en geeft verder inzicht in de waardering. Hieronder worden de verschillende levels uiteengezet:

Level 1 – Reële waarde gebaseerd op gepubliceerde koersen in een actieve markt

Van alle financiële instrumenten in deze waarderingscategorie zijn gepubliceerde koersen afkomstig van een beurs, broker of prijsinstelling. Bovendien is bij deze financiële instrumenten sprake van een actieve markt. Hierdoor vormen de koersen een goede afspiegeling van actuele en regelmatig voorkomende markttransacties tussen onafhankelijke partijen. De beleggingen in deze categorie omvatten voornamelijk beursgenoteerde aandelen en obligaties.

Level 2 – Reële waarde gebaseerd op beschikbare marktinformatie

Deze categorie bevat financiële instrumenten waarvoor geen afgegeven prijzen beschikbaar zijn, maar waarvan de reële waarde is bepaald met behulp van modellen waarbij de parameters bestaan uit beschikbare marktinformatie. Het gaat bij deze instrumenten met name om onderhands afgesloten derivaten. In deze categorie vallen verder beleggingen waarvan prijzen zijn afgegeven door brokers, maar waarvan tevens is geconstateerd dat sprake is van inactieve markten. In dat geval zijn de beschikbare koersen grotendeels onderbouwd en gevalideerd met behulp van marktinformatie waaronder marktrentes en actuele risico-opslagen behorende bij de verschillende creditratings en sectorindelingen.

Level 3 – Reële waarde niet gebaseerd op beschikbare marktinformatie

De financiële instrumenten in deze categorie zijn voor een significant deel bepaald aan de hand van niet in de markt waarneembare aannames en parameters. Dit zijn bijvoorbeeld veronderstelde defaultpercentages behorend bij een bepaalde rating. De level 3-waarderingen van beleggingen (aandelen) kunnen daarnaast gebaseerd zijn op quotes afkomstig uit niet-liquide markten.

Niet langer opnemen in de balans (derecognition)

Een financieel actief wordt niet langer opgenomen wanneer de rechten op de kasstromen uit het actief zijn verlopen. Invest-NL neemt deze activa ook niet op indien het zowel het actief heeft overgedragen als de overdracht in aanmerking komt voor verwijdering van de balans. Een overdracht komt in aanmerking voor verwijdering van de balans, indien Invest-NL:

- nagenoeg alle risico's en voordelen van het actief heeft overgedragen;
- de risico's en voordelen niet heeft overgedragen noch behouden, echter de zeggenschap over dit actief wel is overgedragen.

Invest-NL heeft voor een aantal instrumenten nagenoeg alle risico's en voordelen voor een procentueel belang overgedragen. Dit betreft de participatie van het ministerie van EZK in een aantal fondsen (DFF, DACI en DTF) en het betreft een participatie van de provincie Noord-Brabant in een aantal leningen (Protix en Lightyear). Invest-NL neemt dit deel van het instrument niet op op haar balans.

Een financiële verplichting wordt niet langer op de balans opgenomen wanneer aan de verplichting is voldaan, deze is geannuleerd of is verlopen. Indien een bestaande financiële verplichting wordt vervangen door een andere verplichting van dezelfde geldgever tegen wezenlijk andere voorwaarden, of als de voorwaarden van een bestaande verplichting aanzienlijk worden gewijzigd, wordt een dergelijke vervanging of wijziging behandeld als niet langer opnemen van de oorspronkelijke verplichting in de balans en is de opname van een nieuwe verplichting in de balans vereist.

Het verschil tussen de boekwaarde van de oorspronkelijke financiële verplichting en de betaalde vergoeding wordt in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Afgeleide financiële instrumenten en hedge-accounting
Invest-NL past geen hedge-accounting toe en Invest-NL heeft in zeer beperkte mate derivaten.

Saldering van financiële activa en financiële passiva
Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd en tegen het nettobedrag in de balans opgenomen als er een juridisch afdwingbaar recht is om de verantwoorde bedragen te salderen en als het voornemen bestaat om de verwachte toekomstige kasstromen op nettobasis te verrekenen, of simultaan met het actief te realiseren en de verplichting af te wikkelen.

Derivaten
Derivaten betreffen instrumenten die in samenhang met een lening worden verstrekt. Derivaten worden verantwoord tegen reële waarde met waardewijzigingen in de winst-en-verliesrekening. De waardering van derivaten geschiedt op basis van de 'Probability-Weighted Expected Return Method'. Invest-NL maakt geen gebruik van hedge-accounting.

Kasmiddelen
Deze post omvat alle met de bedrijfsuitoefening samenhangende kasmiddelen aangehouden bij kredietinstellingen (rekening courant bij banken). Op de banktegoeden wordt rente verrekend tegen een variabele marktrente. De banktegoeden staan ter vrije beschikking. De waardering van de kasmiddelen is tegen geamortiseerde kostprijs.

Overige activa
Overige activa betreft kapitaal opgevraagd door de fondsbeheerder EIF ten bate van fondsinvesteringen.

Materiële vaste activa
De post Materiële vaste activa is onderverdeeld in de categorie verbeteringen aan het pand en overige bedrijfsmiddelen (inventaris en auto).

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs, onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en, indien van toepassing, cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs omvat de uitgaven die direct toewijsbaar zijn aan de verwerving van de activa en wordt lineair afgeschreven gedurende de gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Afschrijvingen worden berekend teneinde de kosten van materiële vaste activa minus hun geschatte restwaarde lineair af te schrijven over hun geschatte gebruiksduur. Afschrijvingen worden in principe ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht. De geschatte gebruiksduur voor verbeteringen aan het kantoorpand dat Invest-NL huurt is vijf jaar. Voor overige bedrijfsmiddelen ligt de geschatte gebruiksduur tussen drie tot vijf jaar.

Op iedere rapportagedatum wordt de boekwaarde van de niet-financiële activa van Invest-NL opnieuw bezien om te bepalen of er aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde van het actief.
Voor de toetsing op bijzondere waardeverminderingen worden activa samengevoegd in de kleinst te onderscheiden groep activa die uit voortgezet gebruik kasstromen genereert die in hoge mate onafhankelijk zijn van de inkomende kasstromen van andere activa of kasstroomgenererende eenheden (KGE's). De realiseerbare waarde van een actief of een KGE is de hoogste van de bedrijfswaarde en de reële waarde minus kosten van afstoting. Bij het bepalen van de bedrijfswaarde wordt de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen berekend met behulp van een disconteringsvoet vóór belasting, die een afspiegeling is van zowel de actuele marktinschattingen van de tijdswaarde van geld als van de specifieke risico's met betrekking tot het actief of de KGE. Een bijzonder waardeverminderingsverlies wordt verwerkt als de boekwaarde van een actief of de KGE waartoe het actief behoort, hoger is dan de geschatte realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingsverliezen worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Zij worden eerst in mindering gebracht op de boekwaarde van eventueel aan de KGE toegerekende goodwill en vervolgens naar rato in mindering gebracht op de boekwaardes van de overige activa van de KGE.

Verbeteringen aan het pand

Indien Invest-NL als huurder kosten maakt voor het moderniseren van de gehuurde kantoorruimte, is sprake van een investering in een huurrecht. Deze investering wordt geactiveerd. De actiefpost kwalificeert voor de (kleinschaligheid) investeringsaftrek. Invest-NL schrijft de investering in vijf jaar lineair af ten laste van het resultaat.

Overige bedrijfsmiddelen

Aangeschafte bedrijfsmiddelen met een minimum van € 1.000 (incl. niet terugvorderbare BTW) per item, die gedurende een langere periode worden gebruikt, worden geactiveerd.

Invest-NL schrijft de investering in drie tot vijf jaar lineair af ten laste van het resultaat.

Leaseovereenkomsten

Invest-NL is lessee in leasecontracten voor pand, inventaris en auto. Voor deze leases wordt een activum op de balans opgenomen op de ingangsdatum van de leaseovereenkomst, daarnaast wordt een financiële verplichting opgenomen als de betalingen over meerdere periodes gaan.

De post Recht van gebruik op de balans bestaat uit de aangegane verplichting voor alle lease- en huurverplichtingen die voortvloeien uit een overeenkomst. Het actief reflecteert het recht op gebruik van het actief gedurende de overeengekomen leasetermijn en wordt gewaardeerd tegen kostprijs. Objecten met een waarde lager dan € 5.000 of waarvan de resterende leasetermijn minder dan 12 maanden is, worden niet meegenomen.

De post Leaseverplichtingen (schuld op de balans) reflecteert alle leasebetalingen die gepaard gaan met de leaseovereenkomst. Er zijn geen leases met een looptijd van korter dan een jaar en/of met een waarde van minder dan € 5.000 per activa.

De leaseverplichting wordt initieel gewaardeerd tegen de contante waarde van de leasebetalingen op de ingangsdatum, verdisconteerd op basis van de impliciete rentevoet van de leaseovereenkomst of, als die disconteringsvoet niet praktisch te bepalen is, de marginale rentevoet van Invest-NL. Over het algemeen gebruikt Invest-NL de marginale rentevoet als disconteringsvoet. De leaseverplichting wordt geherwaardeerd wanneer er een wijziging is in toekomstige leasebetalingen als gevolg van een wijziging in een index of koers, als er een wijziging is in de schatting van Invest-NL van het bedrag dat naar verwachting zal worden betaald onder een restwaardegarantie, als Invest-NL zijn beoordeling wijzigt of

het een aankoop-, verlengings- of beëindigingsoptie zal uitoefenen, of bij een herziening van een in wezen vaste leasebetaling. De gehanteerde IBR is vermeld in toelichting 6. Wanneer de leaseverplichting op deze manier wordt geherwaardeerd, wordt een overeenkomstige wijziging aangebracht in de boekwaarde van het gebruiksrecht, of wordt deze opgenomen in de winst-en-verliesrekening als de boekwaarde van het gebruiksrecht is verlaagd tot nul.

Overlopende activa en overige vorderingen
Deze post bestaat uit debiteuren, overige vorderingen en overlopende activa en wordt gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Debiteuren en overige vorderingen worden niet langer opgenomen als de gelden zijn ontvangen of als oninbaarheid is vastgesteld.

Belastingen

Vennootschapsbelasting
Acute belastingvorderingen en -schulden worden gewaardeerd tegen de nominale bij wet vastgestelde belastingtarieven en geldende belastingwetgeving, dan wel waartoe materieel op verslagdatum is besloten. Voor voorwaartse verliescompensatie en tijdelijke verschillen tussen de fiscale boekwaarde van activa en verplichtingen en de commerciële boekwaarde worden uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen gevormd. Hierbij wordt uitgegaan van de belastingtarieven die gelden per balansdatum en de tarieven die zullen gelden in de periode waarin de uitgestelde belastingvorderingen of verplichtingen worden afgewikkeld waartegen afgerekend zal worden.

Uitgestelde belastingen
Uitgestelde belastingvorderingen uit hoofde van verliescompensatie worden alleen opgenomen indien het waarschijnlijk wordt geacht dat in de nabije toekomst voldoende fiscale winsten worden gerealiseerd ter compensatie van de uitgestelde belastingvorderingen.

Uitgestelde belastingvorderingen en uitgestelde belastingverplichtingen worden tegen het nominale bedrag gewaardeerd.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Onherroepelijke toezeggingen en financiële garantiecontracten
Onherroepelijke toezeggingen zijn verplichtingen die niet worden opgenomen in de balans, omdat het bestaan afhankelijk is van het zich in de toekomst al dan niet voordoen van een of meer onzekere gebeurtenissen zonder dat Invest-NL daarop doorslaggevende invloed kan uitoefenen. Voor Invest-NL vallen hieronder committeringen aan fondsen, onherroepelijke toezeggingen inzake leningen en verplichtingen wegens verstrekte garanties.

Voor de bepaling van het maximale potentiële kredietrisico wordt verondersteld dat alle tegenpartijen hun contractuele verplichtingen niet meer nakomen en alle bestaande zekerheden geen waarde hebben.

Overige verplichtingen
De overige verplichtingen bestaan uit crediteuren, omzet- en loonbelasting, premie pensioen en premie sociale verzekeringen. De crediteuren, premie pensioen en premie sociale verzekeringen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De omzet- en loonbelasting worden gewaardeerd tegen kostprijs.

Eigen vermogen

Aandelenkapitaal en agioreserve
Het uitgegeven aandelenkapitaal is het bedrag betaald op de uitgegeven aandelen voor de nominale waarde. De agioreserve betreft het bedrag dat is gestort boven het geplaatste en gestorte kapitaal.

Cumulatief resultaat
Conform artikel 30 van de statuten van de vennootschap bepaalt de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de bestemming van een eventueel voordelig saldo van de winst-en-verliesrekening.

Rentebaten en -lasten

Rentebaten uit financiële activa tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening
De rentebaten hebben betrekking op financiële activa en worden gebruikmakend van de contractuele rente toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Rentebaten en -lasten
Debit- en creditrente op kasmiddelen is opgenomen onder rentebaten en -lasten. Rentebaten- en lasten worden opgenomen op basis van de effectieve-rentemethode.

Provisiebaten en -lasten
Provisiebaten omvatten de ontvangen provisiebaten uit hoofde van verstrekte leningen en financiële garanties. Provisiebaten worden toegerekend op basis van de periode waar ze betrekking op hebben. De betaalde management fees die via de Net Asset Value van het fonds worden verrekend ten behoeve van door Invest-NL uitbestede mandaten worden opgenomen in de gerealiseerde herwaardering als fondskosten. Als het algemene kosten betreft die niet op een specifieke investering betrekking hebben, worden deze verantwoord onder operationele lasten.

Bijdrage ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat wordt een bijdrage ontvangen ter dekking van de kosten voor Invest-NL Business Development. De bijdrage wordt toegerekend aan de periode waarin de kosten worden gemaakt. De bijdrage en de gerelateerde kosten worden in de winst-en-verliesrekening bruto gepresenteerd. Op basis van een eindafrekening na jaareinde wordt een eventueel te veel ontvangen bijdrage per jaareinde opgenomen onder overlopende passiva en eventueel te weinig ontvangen bijdrage per jaareinde opgenomen als overlopende activa en overige vordering.

Resultaat uit financiële activa
Resultaat uit financiële activa betreft gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen op investeringen. Deze worden rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verwerkt. In de verslagperiode betreft dit naast de regel ‘Ongerealiseerde waardeveranderingen op investeringen’ in de winst-en-verliesrekening ook de regel ‘Gerealiseerde waardeveranderingen op investeringen’. De gerealiseerde waardeveranderingen betreffen fondskosten die via de Net Asset Value van de fondsen worden verrekend, resultaten behaald op conversie van leningen naar aandelen en een resultaat behaald op de verkoop van eigen-vermogeninstrumenten door een fonds.

De rentebaten uit hoofde van financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met waardewijzigingen door de winst-en-verliesrekening worden gepresenteerd onder de rentebaten.

Dividenden worden verwerkt als baten in de winst-en-verliesrekening, tenzij het dividend duidelijk een terugbetaling vertegenwoordigt van een deel van de kosten van de investering.

Personeelskosten
De personeelskosten bevatten salarissen, sociale lasten en pensioenlasten en overige personeel-gerelateerde kosten. Personeelskosten worden verantwoord in de periode waarin de dienst is ontvangen en waarop de betaling betrekking heeft. De pensioenrechten van de medewerkers van Invest-NL zijn ondergebracht in de toegezegde-bijdrageregeling bij de zelfstandige premiepensioeninstelling BeFrank.

De pensioenlasten van Invest-NL bestaan uit een jaarlijkse vaste bijdrage voor de opbouw van nieuwe rechten, waarbij een leeftijdsgebonden premiepercentage wordt betaald.

Overige personeelskosten bestaan grotendeels uit kosten van tijdelijk ingehuurd personeel en werving.

Grondslagen geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit bedrijfs-, investerings- en financieringsactiviteiten. Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum. Bij de kasstroom uit bedrijfsactiviteiten wordt het resultaat vóór belastingen gecorrigeerd voor baten en lasten die niet hebben geresulteerd in ontvangsten en uitgaven in dezelfde verslagperiode en voor wijzigingen in voorzieningen en overlopende posten.

Investeringen worden vermeld onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten.

Nieuwe standaarden en wijzigingen in standaarden die verplicht zijn met ingang van 2022

De volgende nieuwe standaarden en wijziging in standaarden met ingangsdatum 1 januari 2022 hebben geen significante impact op de geconsolideerde jaarrekening van de groep:
- Wijzigingen in IAS 37: verlieslatende contracten - kosten van nakoming van een contract (effectief 1 januari 2022);hono
- Wijzigingen in IAS 16: opbrengsten vóór beoogd gebruik (effectief 1 januari 2022);
- Wijzigingen in IFRS 3: verwijzing naar conceptueel raamwerk (effectief 1 januari 2022).

Nieuwe standaarden en wijzigingen in standaarden die verplicht zijn met ingang van 2023 of later

De volgende wijziging in standaarden hebben naar verwachting geen significante impact op de geconsolideerde jaarrekening van de groep:
- Wijzigingen in IAS 1: classificatie van verplichtingen als kortlopend of langlopend (effectief 1 januari 2024);
- Wijziging in IAS 8: definitie van schattingen (effectief 1 januari 2023, zoals goedgekeurd door de EU);
- Wijziging in IAS 12 Income taxes and deferred tax related to assets and liabilities arising from a single transaction (effectief vanaf 1 januari 2023, zoals goedgekeurd door de EU);
- Wijziging in IFRS 16 Leases: lease liability in a sale and leaseback (effectief 1 januari 2024);
- IFRS 17: verzekeringscontracten (effectief vanaf 1 januari 2023, zoals goedgekeurd door de EU).

Toelichting op de geconsolideerde balans

1. Kasmiddelen

Deze post omvat de direct opeisbare wettige betaalmiddelen (rekening courant bij banken).

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Rekening courant Rabobank	66.355	26.688
Beleggingsrekening Caceis	36	9
Totaal kasmiddelen	**66.390**	**26.697**

2. Financiële activa tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening

De mutaties in de financiële activa tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening waren:

x € 1.000	**Reële waarde**
Boekwaarde per 1 januari 2022	**134.071**
Investeringen	133.956
Mutatie opgelopen rente	1.098
Ongerealiseerde waardeveranderingen op investeringen	-29.929
Gerealiseerde waardeveranderingen op investeringen	-4.928
Overdracht aan derden	-12.184
Verkopen	-2.142
Boekwaarde per 31 december 2022	**219.943**

x € 1.000	Reële waarde
Boekwaarde per 1 januari 2021	**21.513**
Aankopen en mutatie opgelopen rente	128.992
Ongerealiseerde waardeveranderingen op investeringen	7.418
Gerealiseerde waardeveranderingen op investeringen	2.815
Overdracht aan derden	-6.826
Verkopen	-20.644
Opgelopen rente in verkopen	803
Boekwaarde per 31 december 2021	**134.071**

De post Verkopen betreft verkopen van een fondsinvestering door het betreffende fonds.

De aansluiting van de ongerealiseerde waardeveranderingen op investeringen naar de winst-en-verliesrekening is als volgt:

	Reële waarde	
x € 1.000	**2022**	2021
Ongerealiseerde waardeverandering op investeringen	-29.929	7.418
Deel toekomend aan derivaten en derden[1]	1.860	-579
Ongerealiseerd resultaat in winst-en-verliesrekening	**-28.148**	**6.839**

1 Betreft met name opwaardering op derivaten en en ongerealiseerde waardeverandering toekomend aan derden uit hoofde van een garantieregeling met EIF.

De ongerealiseerde waardeveranderingen zijn dit jaar negatief als gevolg van de marktomstandigheden en de ontwikkeling van de portfolio. Dit ten opzichte van de opwaardering in 2021.

De post Gerealiseerde waardeveranderingen op investeringen kan als volgt worden gespecificeerd:

	Reële waarde	
x € 1.000	**2022**	2021
Fondskosten lopend via de gerealiseerde herwaardering	-6.450	-2.832
Gerealiseerde herwaarderingen op verkopen/overig	1.522	5.647
Gerealiseerde waardeveranderingen op investeringen	-4.928	2.815
Ontvangen dividenden	441	-
Gerealiseerd resultaat in winst-en-verliesrekening	-4.487	2.815

De betaalde fondskosten zijn in lijn met de groei van de portfolio toegenomen, de gerealiseerde herwaarderingen zijn beperkt tot een aantal verkopen binnen de fondsen; dit jaar zijn er geen gerealiseerde resultaten op conversies.

De betaalde management fees die via de Net Asset Value van het fonds worden verrekend ten behoeve van door Invest-NL uitbestede mandaten zijn opgenomen in de gerealiseerde herwaardering als fondskosten. Gerealiseerde herwaardering op verkopen betreft 3 verkopen door fondsen en dividend/coupons die zijn ontvangen.

De balanswaarde kan als volgt worden gespecificeerd:

x € 1.000	**2022**	2021
Aandelen	89.463	62.276
Aandelen EIF	3.036	2.500
(Converteerbare) leningen	55.367	30.468
Investeringen via fondsmandaat in samenwerking met EIF en andere fondsen	72.078	38.827
Boekwaarde	**219.943**	**134.071**

De investeringen bestaan uit bovenstaande financiële instrumenten. De investeringen in aandelen en investeringen via fondsmandaat (voor zover investeringen in eigen-vermogeninstrumenten) betreffen investeringen in eigen vermogen-instrumenten waarin Invest-NL geen significante invloed heeft.

Invest-NL heeft een langetermijnvisie op investeringen in aandelen wat betekent dat eigen vermogen-instrumenten doorgaans binnen een periode van 5 tot 15 jaar worden verkocht. Deze eigen vermogen-instrumenten worden daarom niet aangehouden om te verhandelen en worden tegen reële waarde gewaardeerd, waarbij waardeveranderingen in de winst-en-verlies-rekening worden verantwoord.

De schuldinstrumenten (converteerbare leningen en leningen) zijn ‘SPPI fail’ en worden gewaardeerd tegen FVPL.

Investeringen via fondsmandaat in samenwerking met EIF en andere fondsen betreft investeringen in eigen-vermogeninstrumenten en schuldinstrumenten via fondsen. De schuldinstrumenten via fondsen zijn “SPPI fail’. De eigen-vermogeninstrumenten en schuldinstrumenten via fondsmandaat zijn gewaardeerd tegen FVPL.

Waarderingsproces financiële activa tegen reële waarde
Voor alle categorieën geldt dat deze in level 3 vallen en dat er geen transfers vanuit andere levels hebben plaatsgevonden. Dit met uitzondering van een beursgenoteerde equity-positie die uit conversie van een lening is verkregen, deze positie is als level 1 geclassificeerd.

De waarde van de investeringen wordt bepaald door het gebruik van waarderingstechnieken die deels zijn gebaseerd op gegevens die niet in de markt zijn waar te nemen.

Voor aandelen en converteerbare leningen wordt in beginsel gebruikgemaakt van:
- waarderingen van private (co) investeerders in recente financieringsrondes;
- een discounted cash flow (DCF)/multiple waarderingsmethode;
- een probabilty weighted expected returm model (PWERM);
- de beurskoers als er sprake is van een publieke notering.

De investeringen van Invest-NL worden tegen reële waarde gewaardeerd. Iedere investering wordt tenminste drie maal per jaar gereviseerd (of vaker indien significante ontwikkelingen mogelijk substantiële impact hebben op de waarde van de investering) waarbij wordt vastgesteld of met voldoende zekerheid kan worden bepaald of de waarde van de investering is gewijzigd waarna een herwaardering wordt doorgevoerd na akkoord van de investeringscommissie.

Voor waarderingen van aandelenposities wordt in beginsel de Multiple/DCF methode gehanteerd.

Voor waardering van converteerbare leningen wordt gebruik gemaakt van een 'Probability-Weighted Expected Return Method' model. Hierbij worden aan verschillende scenario's een waarde en een kans toegekend. De scenario's zijn gebaseerd op kwalitatief ingeschatte meest kansrijke ontwikkelingen van de onderhavige investering en deze scenario's worden als het nodig is bij revisies herzien.

De reële waarde van een aantal investeringen is gelijk aan de initiële aankoopprijs in de gevallen dat deze aankoopprijs de beste benadering is van de reële waarde. De reële waarde van de andere investeringen is op basis van een revisieproces vastgesteld en heeft in een aantal gevallen geleid tot een herwaardering ten opzichte van de initiële aankoopprijs. Per saldo zijn dit voor 2022 voornamelijk afwaarderingen.

Voor de aandelen in EIF wordt door een externe accountant periodiek een net asset value (NAV) gecontroleerd, die wordt gebruikt voor de waardering van de aandeleninvestering van Invest-NL.

Voor de investeringen in fondsen wordt de meest recente waardering van de fondsmanagers gehanteerd. Contractueel is overeengekomen dat de fondsmanagers hun fonds waarderen in lijn met IPEV-standaarden.

Mutaties in financiële instrumenten gewaardeerd op fair value gebaseerd op level 3 zijn als volgt:

x € 1.000	Aandelen	Aandelen EIF	(Converteerbare) leningen	Investeringen via fondsmandaat in samenwerking met EIF en andere fondsen	**Totaal**
Boekwaarde per 1 januari 2022	**62.276**	**2.500**	**30.468**	**38.827**	**134.071**
EZK overdracht	-1.000	-	-	-11.184	-12.184
Investeringen (balans FVA)	42.083	-	42.115	48.923	133.121
Desinvesteringen/aflossingen (balans FVA)	-	-	-	-2.142	-2.142
Ongerealiseerde herwaardering (W&V rekening)	-13.897	535	-19.149	2.581	-29.929
Mutatie opgelopen rente (balanspost FVA)	-	-	1.098	-	1.098
Gekapitaliseerde rente op leningen	-	-	834	-	834
Resultaat door fondskosten via gerealiseerde herwaardering (W&V rekening)	-	-	-	-6.450	-6.450
Resultaat op verkopen (W&V rekening)	-	-	-	1.522	1.522
Boekwaarde per 31 december 2022	**89.463**	**3.036**	**55.367**	**72.078**	**219.943**

x € 1.000	Aandelen	Aandelen EIF	(Converteerbare) leningen	Investeringen via fondsmandaat in samenwerking met EIF en andere fondsen	**Totaal**
Boekwaarde per 1 januari 2021	**7.500**	**2.211**	**2.909**	**8.893**	**21.513**
EZK overdracht	-	-	-	-6.826	-6.826
Investeringen	33.899	-	38.940	36.737	109.576
Desinvesteringen/aflossingen	-	-	-	-1.600	-1.600
Ongerealiseerde herwaardering (W&V rekening)	1.833	289	2.248	3.048	7.418
Opgelopen rente	-	-	371	-	371
Opgelopen rente in geconverteerde leningen	-	-	803	-	803
Resultaat door fondskosten via gerealiseerde herwaardering (W&V rekening)	-	-	-	-2.832	-2.832
Resultaat op conversie naar aandelen of op verkopen (W&V rekening)	-	-	4.241	1.406	5.647
Boekwaarde per 31 december 2021	**43.232**	**2.500**	**49.512**	**38.826**	**134.071**

De waarderingsmethoden en sensitiviteitsanalyse van investeringen luiden als volgt:

Type investering ultimo 2022	**Reële waarde per 31 december 2022 (x €1.000)**	Reële waarde per 31 december 2021 (x €1.000)	Waarderings-methode	Range (gewogen gemiddelde) van significante niet waarneembare inputs	Gevoeligheid reële waardering ten aanzien van significante niet waarneembare inputs	Level
Aandelen	82.703	51.190	DCF	Free cash flow (FCF) en discount factor	Een verhoging/ verlaging van 10% van de gebruikte niet waarneembare inputs leidt in geval van verhoging tot een 26% hogere waardering en in het geval van verlaging tot een 23% lagere waardering van de investeringen	3
Aandelen EIF	3.036	2.500	NAV	Net Asset Value (NAV)	NAVs worden opgesteld en aangeleverd door externe managers. Invest-NL heeft hierdoor geen inzicht in de gevoeligheid van de waardering voor gebruikte inputparameters.	3
(Converteerbare) leningen	55.367	30.468	DCF en PWERM	Free cash flow (FCF) en discount factor en voor waarschijnlijkheid gecorrigeerde scenario's	Een verhoging/ verlaging van 10% van de gebruikte niet waarneembare inputs leidt in geval van verhoging tot een 19% hogere waardering en in het geval van verlaging tot een 21% lagere waardering van de investeringen.	3
Fondsinvesteringen (Investeringen via fondsmandaat in samenwerking met EIF en andere fondsen)	72.078	38.827	NAV	Net Asset Value (NAV)	NAVs worden opgesteld en aangeleverd door externe managers. Invest-NL heeft hierdoor geen inzicht in de gevoeligheid van de waardering voor gebruikte inputparameters.	3
Publieke aandelen	6.760	11.086	Mid-Price COB	n.v.t.	n.v.t.	1
Warrants	6.582	2.500	PWERM	Free cash flow (FCF) en discount factor en voor waarschijnlijkheid gecorrigeerde scenario's	Een verhoging/ verlaging van 10% van de gebruikte niet waarneembare inputs leidt in geval van verhoging tot een 19% hogere waardering en in het geval van verlaging tot een 21% lagere waardering van de investeringen.	3

3. Derivaten

De specificatie van de post over de verslagperiode is als volgt:

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Warrants	5.799	2.500
Opties	783	-
Totaal derivaten	**6.582**	**2.500**

De post Derivaten betreft instrumenten die in samenhang met de investeringen zijn verkregen.

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Beginstand	2.500	-
Verkrijging warrants/opties	2.111	2.500
Herwaardering warrants/opties	1.971	-
Stand op 31 december	**6.582**	**2.500**

4. Overige activa

De specificatie van de post over de verslagperiode is als volgt:

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Middelen bij EIF	14.237	6.000
Totaal overige activa	**14.237**	**6.000**

Dit betreft saldi op rekeningen die door EIF namens Invest-NL beheerd worden en niet meer ter vrije beschikking staan. Dit betreft dus opvragingen van kapitaal die nog niet daadwerkelijk geïnvesteerd zijn in fondsen.

5. Materiële vaste activa

De post Materiële vaste activa bestaat uit geactiveerde uitgaven gerelateerd aan het gehuurde pand (verbeteringen pand) en kantoorinventaris.

De specificatie van het verloop van deze post in de verslagperiode is als volgt:

x € 1.000	Verbeteringen pand	Inventaris	**Totaal**
Boekwaarde per 31 december 2020	**644**	**363**	**1.006**
Mutaties in 2021			
Investeringen	-	35	35
Desinvesteringen	-	-	-
Afschrijvingen	-153	-88	-241
Boekwaarde per 31 december 2021	**490**	**310**	**800**
Mutaties in 2022			
Investeringen	10	2	12
Desinvesteringen	-	-	-
Afschrijvingen	-154	-92	-247
Boekwaarde per 31 december 2022	**346**	**219**	**565**
Kostprijs per 31 december 2022	**776**	**462**	**1.238**
Geaccumuleerde amortisatie per 31 december 2021	-430	-243	-673
Boekwaarde per 31 december 2022	**346**	**219**	**565**

Per 31 december 2022 en 2021 zijn er geen bijzondere waardeverminderingen op materiële vaste activa.

6. Recht van gebruik

Deze post omvat het recht van gebruik van pand, inventaris en auto. De specificatie in de verslagperiode is als volgt:

x € 1.000	Pand	Inventaris	Auto	**Totaal**
Op 31 december 2020	**1.237**	**11**	**7**	**1.256**
Overige mutaties	-90	-	-	-90
Afschrijvingskosten	-250	-3	-7	-260
Op 31 december 2021	**897**	**8**	**-**	**906**
Overige mutaties	27	-	-	27
Afschrijvingskosten	-308	-3	-	-311
Op 31 december 2022	**616**	**6**	**-**	**622**

De gehanteerde IBR in 2022 en 2021 is 0%, afgeleid van geldende marktrentes.

Overige mutaties betreft een aanpassing van de nieuwe huurprijzen.

Onderstaand is de boekwaarde weergegeven van de huur- en leaseverplichtingen en mutaties gedurende de verslagperiode:

x € 1.000	**Boekwaarde**
Op 31 december 2020	**1.428**
Overige mutaties	-104
Oprenting	-
Betalingen	-325
Op 31 december 2021	**999**
Overige mutaties	27
Oprenting	-
Betalingen	-342
Op 31 december 2022	**684**

Het huurcontract van het pand loopt tot en met 31 december 2024 met een optie tot verlenging van twee aansluitende perioden van drie jaar, derhalve tot en met 31 december 2027, respectievelijk 31 december 2030.

Toekomstige huurverplichtingen pand

x € 1.000	31 december 2022	31 december 2021
< 1 jaar	339	307
1-5 jaar	339	615
> 5 jaar	-	-
Totaal toekomstige huurverplichtingen pand	**678**	**922**

Het huurcontract van inventaris heeft een looptijd vanaf einde boekjaar van 3 jaar en 10 maanden.

Toekomstige huurverplichtingen inventaris

x € 1.000	31 december 2022	31 december 2021
< 1 jaar	3	3
1-5 jaar	3	6
> 5 jaar	-	-
Totaal toekomstige huurverplichtingen inventaris	**5**	**9**

7. Overlopende activa en overige vorderingen

De specificatie van deze post over de verslagperiode is als volgt:

x € 1.000	31 december 2022	31 december 2021
Debiteuren	-	207
Te vorderen van ministerie van EZK	8.186	8.708
Vooruitbetalingen	912	345
Overlopende activa	478	303
Overige vorderingen	230	38
Totaal overlopende activa en overige vorderingen	**9.806**	**9.601**

Het effect van ECL op de waardering van de post Debiteuren is immaterieel.

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar, met uitzondering van de vordering op het ministerie van EZK (looptijd tussen de 1 en 4 jaar). De post overlopende activa en overige vorderingen betreft daarnaast vooruitbetaalde bedragen voor verzekeringen, IT-licenties en onderhoudsovereenkomsten.

8. Belastingen

Het resultaat vóór belastingen over 2022 is € 44,2 miljoen negatief (2021: € 3,0 miljoen negatief). Het nettoresultaat van Invest-NL N.V. over 2022 is € 48,5 miljoen negatief.

Het fiscale resultaat is minder negatief doordat met name een aantal afwaarderingen op aandelenbelangen fiscaal niet gevolgd worden vanwege de deelnemingsvrijstelling.

De portefeuille van Invest-NL bestaat ultimo 2022 uit aandelenbelangen, fondsbeleggingen, converteerbare leningen, leningen en garanties. De verwachting is dat de portefeuillegroei die in 2022 zichtbaar was zich zal voortzetten in de komende jaren. Commercieel zullen naar verwachting rendementen worden behaald uit een mix van aandelenbelangen en schuldinstrumenten, zoals converteerbare leningen.

Vennootschapsbelasting
De onderdelen van de belastingpositie per jaareinde luiden als volgt:

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Vennootschapsbelasting boekjaar	-	-30
Belastinglatentie	- 4.270	4.270
Totaal	**- 4.270**	**4.240**

In 2022 is de actieve belastinglatentie die in 2021 was gevormd vrijgevallen, dit heeft een negatief effect op het resultaat van € 4,3 miljoen. De acute belastingdruk is in 2022 verwaarloosbaar.

Bij de jaarlijkse beoordeling van de belastingpositie is het Invest-NL gebleken dat het opvoeren van een per saldo actieve belastinglatentie niet meer gevormd kan worden. De oorzaak hiervan is dat de waarschijnlijkheid van fiscale toekomstige verliescompenstie veranderd is van wel waarschijnlijk naar niet waarschijnlijk. In 2022 is gebleken dat de relatieve omvang van het belastbare gedeelte van positieve portfolio resultaten beperkt lijkt te blijven en geen voldoende omvang heeft om tot een waarschijnlijke compensatie te komen. De per saldo actieve latentie die per eind 2021 was gevormd van € 4,3 miljoen valt dan ook in het resultaat van 2022 vrij. Op basis van de ontwikkeling van de portefeuille in 2022 zullen er waarschijnlijk onvoldoende fiscale resultaten behaald worden om de opgelopen fiscale verliezen te compenseren. Dit betekent dat Invest-NL wel verwacht om op termijn een positief rendement te behalen, echter met de kanttekening dat hiervan een belangrijk deel fiscaal vrijgesteld zal zijn door de deelnemingsvrijstelling en wordt het nu niet waarschijnlijk meer geacht dat dit fiscaal gezien ook een positief rendement wordt.

Er is nog wel sprake van een passieve belastinglatentie van € 0,5 miljoen door belaste commerciële opwaarderingen die nog niet tot een fiscaal resultaat leiden. Deze passieve latentie wordt gesaldeerd met een actieve belastinglatentie van € 0,5 miljoen en is daarom niet zichtbaar op de balans. In 2022 wordt gezien de verliessituatie (fiscaal en commercieel) geen belastinglast getoond en is in 2022 de mutatie in de belastinglast in zijn geheel toe te wijzen aan een afwaardering uit voorgaande jaren. Deze inschatting zal jaarlijks gedaan worden waarbij zal worden beoordeeld of de bedrijfseconomische verwachting waarbij Invest-NL op termijn wel een positief resultaat verwacht, fiscaal gezien mogelijk ook tot positieve resultaten kan leiden.

Belastinglatentie

De specificatie van de actieve belastinglatentie luidt als volgt:

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Bedrijfseconomisch resultaat voor belastingen	-48.510	-2.977
Verschillen fiscaal <> bedrijfseconomisch	18.510	-6.017
Totaal	**-30.000**	**-8.994**
Cumulatief fiscaal resultaat	-43.275	-13.275
Actieve latentie verliescompensatie tegen 25%[1]	-	3.319
Actieve latentie voor tijdelijke verschillen	454	1.530
Totaal actieve belastinglatentie	**454**	**4.850**
Passieve latentie voor tijdelijke verschillen	- 454	-580
Per saldo actieve latentie	**-**	**4.270**

1 25% is een gemixed tarief op basis van 15% voor de eerste € 395.000 en 25,8% voor daarboven.

De belastinglatentie is als volgt weergegeven in de geconsolideerde balans:

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Actieve belastinglatentie	454	4.850
Passieve belastinglatentie	- 454	-580
Actieve belastinglatentie, netto	**-**	**4.270**

Fiscale eenheid voor BTW

De vennootschap en haar dochtermaatschappijen Invest-NL Capital N.V. en Invest-NL Business Development B.V. vormen per 1 juni 2020 een fiscale eenheid voor de omzetbelasting vanaf 13 december 2019. Alle vennootschappen binnen deze fiscale eenheid zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden uit hoofde van de omzetbelasting.

Fiscale eenheid voor VpB

De vennootschap en haar dochtermaatschappijen Invest-NL Capital N.V. En Invest-NL Business Development B.V. vormen per 1 januari 2022 een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting.

9. Overige verplichtingen

De specificatie van deze post over de verslagperiode is als volgt:

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Crediteuren	917	657
Overige schulden	775	614
Te betalen BTW	24	14
Totaal overige verplichtingen	**1.716**	**1.285**

De overige verplichtingen bestaan uit crediteuren, overige schulden (loonbelasting, premie pensioen en premie sociale verzekering) en te betalen BTW.

10. Overlopende passiva

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Overlopende passiva	11.780	3.688
Totaal overlopende passiva	**11.780**	**3.688**

De overlopende passiva hebben in 2022 naast nog te betalen kosten voornamelijk betrekking op nog uit te keren opgevraagde garanties (€ 6,6 miljoen) en opgevraagde financieringen (€ 2,4 miljoen).

De overlopende passiva hadden in 2021 voornamelijk betrekking op een nog uit te betalen deel van een eigen-vermogeninstrument en tevens op nog te betalen kosten.

11. Voorzieningen

De specificatie van de voorzieningen over de verslagperiode is als volgt:

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Voorziening inzake garanties	1.336	5.806
Voorziening inzake onherroepelijke toezeggingen leningen en overbruggingskredieten	5.454	2.358
Totaal voorzieningen	**6.790**	**8.164**

De voorziening inzake garanties is gedaald, op één garantie is een voorziening vervallen omdat de garantie is geclaimd.

De mutaties in de post over de verslagperiode zijn als volgt:

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Beginstand 1 januari	**8.164**	**1.568**
Dotatie aan garantievoorzieningen	2.151	4.238
Vrijval garantievoorzieningen	- 6.621	-
Voorziening op onherroepelijke toezeggingen leningen	3.096	2.358
Eindstand 31 december	**6.791**	**8.164**
Uitsplitsing naar stages		
stage 1	5.454	2.263
stage 2	-	1.315
stage 3	1.336	4.586
Eindstand 31 december	**6.790**	**8.164**

Invest-NL treft ECL voorzieningen op financiële garantiecontracten, op onherroepelijke toezeggingen inzake leningen en op overbruggingskredieten in lijn met IFRS 9. In het boekjaar was er sprake van ECL stage 1 en 3 voorzieningen.

De voorzieningen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31 december 2022		31 december 2021	
x € 1.000	**Bedrag**	**ECL**	Bedrag	ECL
Financiële garantiecontracten	3.537	1.336	10.101	5.806
Onherroepelijke toezeggingen leningen	32.389	5.454	34.500	2.358
Overbruggingskredieten	-	-	140	-
Kasmiddelen	66.390	Immaterieel	26.697	Immaterieel
Overige activa	14.237	Immaterieel	6.000	Immaterieel
Totaal voorzieningen	**116.553**	**6.790**	**77.438**	**8.164**

Mutaties in de exposure worden toegelicht in toelichting 21.

12. Eigen vermogen

Het aantal geplaatste gewone aandelen bedraagt € 50 miljoen. De nominale waarde van de aandelen bedraagt € 1 waarop verplicht 100% is gestort. Voor elk aandeel kan tijdens een aandeelhoudersvergadering één stem worden uitgebracht. Er gelden geen restricties op de aandelen.

De specificatie van het eigen vermogen ultimo 2022 is als volgt:

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Aandelenkapitaal	50.000	50.000
Agioreserve	300.695	125.695
Cumulatief resultaat	-53.528	-5.018
Eigen vermogen	**297.167**	**170.678**

De specificatie van de agioreserve over de verslagperiode is als volgt:

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Beginstand per 1 januari	**125.695**	695
Storting door aandeelhouder	175.000	125.000
Eindstand per 31 december	**300.695**	**125.695**

In 2022 vond een storting door de aandeelhouder plaats van totaal € 175 miljoen. In 2021 vond een storting door de aandeelhouder plaats van totaal € 125 miljoen.

13. Onherroepelijke toezeggingen en andere niet uit de balans blijkende verplichtingen

Per jaareinde heeft Invest-NL de volgende onherroepelijke toezeggingen gedaan.

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Mandaatcommittering Dutch Future Fund	122.581	135.943
Mandaatcommittering co-investment vehicle EIF	9.681	9.922
Onherroepelijke toezeggingen inzake leningen	32.389	34.500
Verstrekte financiële garanties	3.537	10.158
Onherroepelijke verplichting tot volstorting EIF aandelenbelang	4.000	4.000
Mandaatcommittering Dutch Security Tech Fund	2.387	3.429
Mandaatcommittering Innovation Industries Fund II	5.625	5.625
Mandaatcommittering CapitalT Fund	2.769	3.794
Mandaatcommittering Dutch Alternative Credit Instrument	87.157	91.500
Mandaatcommittering Unovis NCAP Fund II	4.160	6.705
Mandaatcommittering European Circular Bioeconomy Fund	8.398	-
Mandaatcommittering Infinity Recycling Circular Plastics Fund I	10.069	-
Mandaatcommittering Imec.Xpand Fund II	9.500	-
Mandaatcommittering NextGen Ventures Fund II	4.612	-
Mandaatcommittering DeepTechXL Fund I	14.154	-
Mandaatcommittering Polestar Circular Debt Fund	24.976	-
Onherroepelijke toezeggingen inzake aandelen	7.240	20.121
Totaal onherroepelijke en andere toezeggingen niet opgenomen in balans	**353.233**	**325.698**

Conform IAS 37 worden de onherroepelijke toezeggingen toegelicht:

Mandaatcommittering Dutch Future Fund
Dit mandaat heeft als doel om innovatieve MKB ondernemingen in Nederland te ondersteunen middels investeringen in fondsen (energietransitie, agri-food, innovatieve technologie en medische innovaties). Invest-NL en EIF hebben zich ieder gecommitteerd voor € 150 miljoen. Het doel is om in circa 15 fondsen te investeren. De resterende toezegging per jaareinde bedraagt € 122,6 miljoen.

Mandaatcommittering co-investment vehicle EIF
Dit betreft een co-investeringsprogramma met EIF van in totaal € 20 miljoen waarvan per jaareinde 2022 € 10,3 miljoen is geïnvesteerd in het co-investment vehicle. De resterende toezegging per jaareinde bedraagt € 9,7 miljoen.

Onherroepelijke toezeggingen inzake leningen
Dit betreft onherroepelijke toezeggingen tot het verstrekken van leningen aan in totaal vijf ondernemingen. Per jaareinde bedragen deze toezeggingen in totaal € 32,4 miljoen.

Verstrekte financiële garanties
Dit betreft de verstrekte ETFF financiële garanties, voor 80% van de hoofdsom van achtergestelde leningen verstrekt door BNG.

Onherroepelijke verplichting tot volstorting van het EIF aandelenbelang
Dit betreft de toezegging tot volstorting van een aandeleninvestering in EIF.

Mandaatcommittering Dutch Security Tech Fund
Invest-NL en TIIN Capital werken middels dit fonds samen aan een dataveiliger Nederland. Invest-NL is toegetreden tot het 'Dutch Security Tech Fund' en committeert € 5 miljoen aan het fonds. Het 'Dutch Security Tech Fund' investeert in innovatieve Nederlandse start- en scale-ups die zich richten op dataveiligheid en cybersecurity in het algemeen. De resterende toezegging per jaareinde bedraagt € 2,4 miljoen.

Mandaatcommittering Innovation Industries Fund II
Invest-NL committeerde in 2021 € 10 miljoen aan het Innovation Industries Fund II. In 2021 zijn door de fondsen commitments getrokken en per jaareinde bedraagt het openstaande commitment aan het Innovation Industries Fonds II € 5,6 miljoen. De totale omvang van het fonds komt met de investering vanuit Invest-NL uit op € 184 miljoen. De bedrijven waarin het fonds investeert zijn vooral actief in de High Tech, Med Tech en Agro-Food Tech. Andere investeerders in het fonds zijn o.a. de pensioenfondsen PME (Metalektro) en PMT (Metaal en Techniek), de Rabobank en enkele andere professionele investeerders.

Mandaatcommittering CapitalT Fund
Invest-NL committeerde in 2021 € 5 miljoen aan CapitalT. In 2021 zijn commitments getrokken en per jaareinde bedraagt het openstaande commitment aan CapitalT € 2,8 miljoen. CapitalT is een venture capital fonds dat zich richt op start-ups in de (pre-)seed fase. Het fonds investeert in AI-gedreven techondernemingen met een impactvolle toepassing in sectoren zoals educatie, digitale gezondheidszorg en klimaattechnologie. Met deze investering stimuleert Invest-NL de doorgroei van start-ups in een risicovolle fase in Nederland.

Mandaatcommittering Dutch Alternative Credit Instrument
Invest-NL en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat lanceerden in 2021 samen met het Europees Investeringsfonds het Dutch Alternative Credit Instrument (DACI). Invest-NL committeerde € 100 miljoen aan het DACI mandaat en het ministerie een offsetting committment aan Invest-NL van € 50 miljoen. Hiermee legden Invest-NL en het ministerie elk € 50 miljoen in, waar het EIF nog eens € 100 miljoen bij heeft gedaan. Met deze € 200 miljoen aan kapitaal zal DACI fondsen verstrekken aan niet-bancaire financiers, die op hun beurt het Nederlandse MKB zullen bedienen. Samen met het Europees Investeringsfonds (EIF) is namelijk het DACI gelanceerd, met als doel niet-bancaire financiers te voorzien van de nodige fondsen om het MKB te bedienen. De resterende toezegging per jaareinde bedraagt € 87,2 miljoen.

Mandaatcommittering Unovis NCAP Fund II
Invest-NL committeerde in 2021 € 10 miljoen aan het New Crop Alternative Protein Fund II (NCAP II) van Unovis Asset Management. Unovis is een impact investeringsfonds dat streeft naar een transitie van de consumptie van dierlijke eiwitten naar plantaardige en alternatieve eiwitbronnen. De resterende toezegging per jaareinde bedraagt € 4,2 miljoen.

Mandaatcommittering European Circular Bioeconomy Fund
Invest-NL committeert € 10 miljoen aan het European Circular Bioeconomy Fund (ECBF) van ECBF Management. Het doel van het fonds is om het marktfalen in de circulaire bio-economie te adresseren door te investeren in Europese bedrijven in een vroege stage van ontwikkeling. De resterende toezegging per jaareinde bedraagt € 8,4 miljoen.

Mandaatcommittering Infinity Recycling Circular Plastics Fund I
Invest-NL committeert € 15 miljoen aan het Circular Plastics Fund I (IR) van Infinity Recycling. IR is een fonds dat kapitaal verstrekt ten behoeve van innovatieve recycling ondernemingen. De resterende toezegging per jaareinde bedraagt € 10,1 miljoen.

Mandaatcommittering Imec.Xpand Fund II
Invest-NL committeert € 10 miljoen aan het Imec.Xpand Fund II van Imec.Xpand. Het fonds heeft als doel om in early stage DeepTech ondernemingen te investeren met een focus in België en Nederland. De resterende toezegging per jaareinde bedraagt € 9,5 miljoen.

Mandaatcommittering NextGen Ventures Fund II
Invest-NL committeert € 5 miljoen aan het NextGen Ventures Fund II (NXG) van NextGen Ventures. NXG heeft als doel te investeren in Nederlandse bedrijven die zich in een heel vroege fase van ontwikkeling bevinden in de Life Sciences & Health sector. De resterende toezegging per jaareinde bedraagt € 4,6 miljoen.

Mandaatcommittering DeepTechXL Fund I
Invest-NL committeert € 15 miljoen aan het DeepTechXL Fund I van DeepTechXL. Het fonds is opgericht om start-ups in de Nederlandse DeepTech sectoren te helpen met het vinden van voldoende groeikapitaal. De resterende toezegging per jaareinde bedraagt € 14,2 miljoen.

Mandaatcommittering Polestar Circular Debt Fund
Invest-NL committeert € 25 miljoen aan het Polestar Capital Circular Debt Fund (PCDF) van Polestar Management. De manager heeft zich gespecialiseerd in het geven van non-dilutive financiering aan Nederlandse SME's in de circulaire industrie, welke typisch in de fase zitten dat er een eerste demonstratie fabriek gebouwd dient te worden.

Onherroepelijke toezeggingen inzake aandelen
Dit betreft onherroepelijke toezeggingen tot het investeren in aandelen van in totaal zes ondernemingen. Deze toezeggingen per jaareinde bedragen in totaal € 7,2 miljoen.

De mutaties in de exposure ten aanzien van verstrekte financiële garanties en ECL-toevoegingen zijn als volgt:

	ECL voorziening			Nominaal bedrag uitstaande exposures
x € 1.000	Stage 1	Stage 2	Stage 3	
Stand per 31 december 2020	**909**	**-**	**-**	**10.300**
Toevoegingen	-	-	-	-
Afgelopen financiële garanties (exclusief afschrijvingen)	-	-	-	-2
Transfer naar stage 1	-	-	-	-10.298
Transfer naar stage 2	-909	909	-	3.537
Transfer naar stage 3	-	-838	838	6.621
Herberekening n.a.v. stage transfer	-	1.244	3.653	-
Afschrijvingen	-	-	-	-
Stand per 31 december 2021	**-**	**1.315**	**4.491**	**10.158**
Toevoegingen	-	-	2.151	-
Afgelopen financiële garanties (exclusief afschrijvingen)	-	-	-	-
Transfer naar stage 1	-	-	-	-
Transfer naar stage 2	-	-	-	-
Transfer naar stage 3	-	-1.315	1.315	-
Herberekening n.a.v. stage transfer	-	-	21	-
Afschrijvingen	-	-	-6.642	-6.621
Stand per 31 december 2022	**-**	**-**	**1.336**	**3.537**

De transfer naar stage 3 betreft garanties waarbij de kans dat de gegarandeerde leningen niet terugbetaald worden is toegenomen, waarmee de kans dat op de garantie getrokken wordt is gestegen.

De mutaties in de exposure ten aanzien van onherroepelijke toezeggingen inzake leningen en ECL-toevoegingen zijn als volgt:

x € 1.000	ECL voorziening			Nominaal bedrag uitstaande exposures
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	
Stand per 31 december 2020	**659**	**-**	**-**	**13.600**
Toevoegingen	2.263	-	-	34.500
Vervallen of afgelopen verplichtingen (exclusief afschrijvingen)	-659	-	-	-13.600
Transfer naar stage 1	-	-	-	-
Transfer naar stage 2	-	-	-	-
Transfer naar stage 3	-	-	-	-
Herberekening n.a.v. stage transfer	-	-	-	-
Afschrijvingen	-	-	-	-
Stand per 31 december 2021	**2.263**	**-**	**-**	**34.500**
Toevoegingen	4.627	-	-	27.389
Vervallen of afgelopen verplichtingen (exclusief afschrijvingen)	-1.436	-	-	-29.500
Transfer naar stage 1	-	-	-	-
Transfer naar stage 2	-	-	-	-
Transfer naar stage 3	-	-	-	-
Herberekening n.a.v. stage transfer	-	-	-	-
Afschrijvingen	-	-	-	-
Stand per 31 december 2022	**5.454**	**-**	**-**	**32.389**

De mutaties in de exposure ten aanzien van on-balance exposures door uitgegeven leningen zijn als volgt:

	ECL voorziening			Nominaal bedrag uitstaande exposures
x € 1.000	Stage 1	Stage 2	Stage 3	
Stand per 31 december 2020	**-**	**-**	**-**	**-**
Toevoegingen	95	-	-	140
Vervallen of afgelopen verplichtingen (exclusief afschrijvingen)	-	-	-	-
Transfer naar stage 1	-95	-	-	-140
Transfer naar stage 2	-	-	-	-
Transfer naar stage 3	-	-	95	140
Herberekening n.a.v. stage transfer	-	-	-	-
Afschrijvingen	-	-	-	-
Stand per 31 december 2021	**-**	**-**	**95**	**140**
Toevoegingen	-	-	-	-
Vervallen of afgelopen verplichtingen (exclusief afschrijvingen)	-	-	-95	-140
Transfer naar stage 1	-	-	-	-
Transfer naar stage 2	-	-	-	-
Transfer naar stage 3	-	-	-	-
Herberekening n.a.v. stage transfer	-	-	-	-
Afschrijvingen	-	-	-	-
Stand per 31 december 2022	**-**	**-**	**-**	**-**

Scenario significante verslechtering in kredietkwaliteit ten aanzien van ECL-voorzieningen
De verplichtingen voortvloeiend uit garanties en leningen betreffen risicovolle exposures aan innovatieve bedrijven. Significante verslechtering van kredietkwaliteit is daarmee sterk gerelateerd aan specifieke ontwikkelingen van de desbetreffende exposure.

In dat kader hanteert Invest-NL een prudente aanname van de Loss Given Default van 100%, tenzij de exposure wordt gedekt door een overheidsinstelling.

De onderstaande tabellen 2022 en 2021 tonen de gevoeligheid van deze voorzieningen ten aanzien van een mogelijke verslechtering van de kredietkwaliteit. Het scenario dat hierbij wordt gehanteerd, betreft een verslechtering van de ratings van de exposures met 1 notch waar dat mogelijk is en gebaseerd op de indicatieve S&P-rating. Daarnaast wordt aangenomen dat de exposures migreren naar een hoger gelegen stage waar dat mogelijk is.

2022 x € 1.000	Nominaal bedrag uitstaande exposures	**ECL voorziening**
Base case scenario		
Onherroepelijke toezeggingen inzake leningen	32.389	5.454
Verstrekte financiële garanties	3.537	1.336
Downward scenario		
Onherroepelijke toezeggingen inzake leningen	32.389	12.879
Verstrekte financiële garanties	3.537	1.336
Upward scenario		
Onherroepelijke toezeggingen inzake leningen	32.389	3.772
Verstrekte financiële garanties	3.537	947

2021 x € 1.000	Nominaal bedrag uitstaande exposures	**ECL voorziening**
Base case scenario		
Onherroepelijke toezeggingen inzake leningen	34.000	2.263
Verstrekte financiële garanties	10.158	5.806
Downward scenario		
Onherroepelijke toezeggingen inzake leningen	34.000	3.274
Verstrekte financiële garanties	10.158	6.083
Upward scenario		
Onherroepelijke toezeggingen inzake leningen	34.000	1.320
Verstrekte financiële garanties	10.158	3.582

Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening

14. Nettorentebaten/-lasten

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Rentebaten uit financiële activa tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	2.754	1.188
Rentebaten uit liquide middelen	223	-
Rentelasten	-413	-378
Nettorentebaten/lasten	**2.564**	**810**

De post Rentebaten betreft de rentebaten op een verstrekte converteerbare lening.

De rentebaten en -lasten betreffen debit- en creditrente op tegoeden bij banken.

15. Nettoprovisiebaten/-lasten

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Provisiebaten	1.317	539
Provisielasten	-144	-177
Nettoprovisiebaten/lasten	**1.173**	**362**

De post Provisiebaten betreft provisie-inkomsten uit hoofde van verstrekte financiële garanties.

De post Provisielasten betreft de garantieprovisie aan EIF.

16. Bijdrage ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Deze post heeft betrekking op de bijdrage van € 10,4 miljoen (2021: € 7,6 miljoen) van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat voor ontwikkelactiviteiten in de verslagperiode.

17. Personeelskosten

Aantal medewerkers

	31 december 2022	31 december 2021
Aantal fulltime-equivalenten (in fte)	93,8	77,9
Gemiddeld gedurende het boekjaar (in fte)	86,0	70,8
Ultimo boekjaar (in aantal personeelsleden)	88,0	74,0

De personeelskosten bevatten salarissen, sociale lasten en pensioenlasten en overige personeel-gerelateerde kosten. De specificatie van de personeelskosten over de verslagperiode is als volgt:

x € 1.000	31 december 2022	31 december 2021
Salariskosten	7.403	5.782
Sociale lasten	843	629
Pensioenlasten	1.231	967
Werkkostenregeling	748	402
Overige personeelskosten	1.803	1.397
Totaal personeelskosten	**12.028**	**9.176**

De pensioenlasten bestaan uit ouderdomspensioen (eigen bijdrage: 2% van de pensioengrondslag), nabestaandenpensioen, premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid en administratiekosten.

Overige personeelskosten bestaan grotendeels uit kosten van tijdelijk ingehuurd personeel.

18. Overige operationele lasten

De specificatie van overige operationele lasten over de verslagperiode is als volgt:

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Accountants- en advieskosten	4.890	2.619
Management fees ten aanzien van beheer EIF mandaten	1.303	1.111
ICT-kosten	759	669
Marketing-en-communicatiekosten	470	374
Huisvestingskosten	165	150
Kantoorkosten	232	188
Assurantiekosten	51	46
Autokosten	24	7
Totaal overige operationele lasten	**7.895**	**5.164**

Accountants- en advieskosten betreffen voornamelijk kosten die gemaakt zijn in het kader van de Business Development- en Capital-activiteiten. Het betreft hier onder andere kosten voor marktonderzoek, technisch en juridisch advies als onderdeel van specifieke ontwikkelprojecten, alsmede kosten voor due dilligence advies ten aanzien van specifieke investeringstransacties.

Honoraria accountants

x € 1.000 en excl. BTW	**2022**	2021
Controle van de jaarrekeningen	120	120
Andere assurance-diensten	55	78
Andere niet-controle diensten	107	-
Totale diensten	282	198

De honoraria met betrekking tot de wettelijke controle van de jaarrekening door Ernst & Young Accountants LLP zijn ten laste gebracht van de vennootschap en haar dochtermaatschappijen, zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

Deze bedragen zijn gebaseerd op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekeningen 2022 en 2021, ongeacht of de werkzaamheden door de externe accountant reeds gedurende de verslagperiode zijn verricht.

De post Overige assurance betreft de pillar assessment, uitgevoerd door EY Brussel, voor de Invest-EU aanvraag. De post Overige niet-controle diensten zijn uitgevoerd door EY Advisory Netherlands LLP en betreft advieswerkzaamheden aan Invest-NL Business Development.

Overige toelichtingen op de geconsolideerde jaarrekening

19. Informatie over verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen
De verbonden partijen van Invest-NL zijn de Nederlandse Staat, de statutaire directie, de Raad van Commissarissen en de groepsmaatschappijen Invest-NL Capital N.V. en Invest-NL Business Development B.V.

De ETFF-garanties zijn per 1 maart 2020 overgenomen van de Nederlandse Staat. De meegegeven ETFF-provisie van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat staat los van de provisie op het instrument en is niet marktconform en is derhalve als informele kapitaalstorting verantwoord in 2020. Deze maken onderdeel uit van het eigen vermogen per jaareinde 2022.

Normaliter is voor financiële garantiecontracten onder IFRS 9 de reële waarde op het moment van aangaan gelijk aan de ontvangen premie. De eerste opname van de financiële garanties door Invest-NL ligt echter later dan het moment van aangaan van de financiële garanties. De door Invest-NL ontvangen provisie bij overname is daarom verwerkt als storting door aandeelhouder in de agioreserve (toelichting 12). Overige transacties met verbonden partijen hebben plaatsgevonden op marktconforme voorwaarden.

Posities en transacties verbonden partijen
Van het ministerie van Financiën zijn agiostortingen ontvangen van in totaal € 350 miljoen (2022: € 175 miljoen, 2021: € 125 miljoen, 2020: € 50 miljoen). Van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is een bijdrage ontvangen van € 10,4 miljoen (in 2021: € 7,6 miljoen) voor de uitvoeringskosten, met dit ministerie is ook een risk-sharing/funding overeengekomen voor het DFF en DACI fonds voor respectievelijk 16,67% en 50%.

Invest-NL heeft samen met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat het DeepTech Fonds (DTF) opgezet. Dit fonds heeft een streefomvang van € 250 miljoen waarin het ministerie van Economische Zaken en Klimaat in principe voor 70% risicodrager is en Invest-NL voor de overige 30%. In 2022 is de organisatie voor DTF opgezet en is ook de eerste (kleine) investering gedaan. Deze investering is voor 100% voor risico van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en is dan ook vanwege de IFRS criteria voor derecognition niet in de balans van Invest-NL opgenomen. Voor de € 250 miljoen is geen off-balance positie opgenomen, omdat Invest-NL - anders dan bij DFF en DACI - zich niet extern verplicht heeft om investeringen te doen.

Bestuurdersbeloning

De beloning van de directie over het boekjaar is als volgt:

2022 in €	Periodiek betaalbare beloningen	Overige korte-termijn employee benefits	Totaal korte termijnbeloningen	Pensioenopbouw	**Totaal 2022**
R. Zonneveld	73.167	8.458	81.625	8.672	90.297
W. Bos	53.983	8.544[1]	62.527	7.305	69.832
L. Holwerda	173.207	15.110	188.317	26.017	214.333
J. de Jonge	173.207	14.723	187.930	20.813	208.743
J.P. Postma	176.830[2]	21.075	197.905	23.215	221.120
A.M. van der Werf	173.207	21.267	194.474	26.017	220.491
Totaal	**823.601**	**89.177**	**912.778**	**112.038**	**1.024.816**

1 Dit betreft onkostenvergoeding, thuiswerkvergoeding en discretionaire beloning van een half maandsalaris.

2 J.P. Postma was CEO a.i. van 1 maart tot en met 31 augustus, voor deze periode gold een toelage van 5% op het salaris.

Rinke Zonneveld is per 1 september 2022 aangetreden als CEO. Wouter Bos was CEO t/m 31 maart 2022.

2021 in €	Periodiek betaalbare beloningen	Overige korte-termijn employee benefits	Totaal korte termijnbeloningen	Pensioenopbouw	**Totaal 2021**
W. Bos	212.669	2.400	215.069	28.512	243.581
L. Holwerda	165.847	16.932	182.779	25.388	208.167
J. de Jonge	165.847	14.448	180.295	20.310	200.605
J.P. Postma	165.847	18.899	184.746	22.654	207.400
A.M. van der Werf	165.847	18.347	184.194	22.654	206.848
Totaal	**876.057**	**71.026**	**947.083**	**119.517**	**1.066.600**

De bezoldiging van de Raad van Commissarissen is als volgt:

in €	**Totale vaste beloning 2022**	Totale vaste beloning 2021
J. Nooitgedagt	35.656	35.000
K. Bisschop	25.469	25.000
M. van Golstein Brouwers	25.469	25.000
R. Hendriks	25.469	25.000
P. Molengraaf	25.469	25.000
Totaal	**137.531**	**135.000**

De beloningen van de Raad van Commissarissen zijn met ingang van 1 maart 2022 geïndexeerd met 2,5%, gelijk aan de indexering voor de medewerkers van Invest-NL.

20. Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die tot materiële wijzigingen hebben geleid in 2022. De gebeurtenissen in Oekraïne hebben gezien de focus van de investeringen op Nederland geen directe invloed op de activiteiten van Invest-NL.

Gezien de ontwikkelingen van de financiële markten is een verdere significante toename van de ongerealiseerde waardeverandering op de investeringen in negatieve zin gedurende de periode tot aan het vaststellen van de jaarrekening te verwachten, dit effect is al zichtbaar in specifieke gevallen en de inschatting is dat dit een effect van circa € 8 miljoen zal hebben.

21. Risicomanagement

Invest-NL is opgericht om maatschappelijke impact te realiseren. Ten aanzien van zijn investeringsactiviteiten wil Invest-NL investeren waar de markt dat nog niet doet. Dit impliceert dat Invest-NL significante risico's moet lopen om zijn doelen te bereiken. Tegelijkertijd werkt Invest-NL met overheidskapitaal voor de investeringsactiviteiten en met overheidsbijdragen voor de business development-activiteiten. Dit betekent dat Invest-NL zijn risico's in beeld moet hebben en onder controle moet houden, omdat alleen zo deze gelden verantwoord kunnen worden ingezet om impact te maken. De opzet en werking van het Risicoraamwerk van Invest-NL wordt in het bestuursverslag toegelicht. In de jaarrekening worden de relevante risico's kwantitatief uiteengezet.

Investeringsrisico
De on-balance en off-balance exposures ten aanzien van kredietrisico als onderdeel van het investeringsrisico, kunnen als volgt worden weergegeven. Dit is tevens de maximum (krediet) exposure.

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
On-balance nominaal exposure		
Nederlandse banken	66.390	26.697
(Converteerbare) leningen	55.367	30.468
Overige vorderingen	21	156
Totaal on-balance nominaal exposure	**121.778**	**57.321**
Off-balance nominaal exposure		
Onherroepelijke toezeggingen leningen	32.389	34.500
Verstrekte garanties	3.537	10.158
Totaal off-balance nominaal exposure	**35.926**	**44.658**

In de gevallen waarbij pandrechten zijn verkregen worden deze op rapportage datum gewaardeerd. Er geldt voor een aantal investeringen een garantie van 50% tot 80% op de initiële commitment door middel van de EIF InnovFin SME garantie. Dit heeft een risicobeperkend effect (€ 28,2 miljoen) voor Invest-NL.

Invest-NL stelt een credit rating vast voor de genoemde exposures. Voor de exposures bij Nederlandse banken wordt de long term credit rating van S&P als uitgangspunt genomen. Voor de leningportefeuille wordt per investering met behulp van het Standard & Poor Capital IQ model een credit rating vastgesteld op basis van onder andere de financiële kenmerken en de sector van het bedrijf. Ten aanzien van de on- en off-balance exposure kan de volgende kredietwaardigheidsanalyse gemaakt worden.

Nederlandse banken

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
On-balance exposure		
BB of hoger	66.390	26.697
B- tot BB	-	-
CCC+ of lager	-	-
ECL-voorziening	-	-
Netto-exposure	**66.390**	**26.697**

(Converteerbare) leningen

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Indicatieve exposure rating op S&P-schaal		
BB of hoger	-	-
B- tot BB	-	6.003
CCC+ of lager	55.367	24.465
Reële waardeaanpassing	-	-
Netto-exposure	**55.367**	**30.468**

Het exposure in (converteerbare) leningen van Invest-NL valt in de categorie CCC+ of lager. Binnen deze categorie valt het exposure uiteen in de categorieën CCC, CC, en C. Bij positieve ontwikkelingen zullen exposures migreren naar hogere ratingklassen.

Overige vorderingen

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Indicatieve exposure rating op S&P-schaal		
BB of hoger	14	6
B- tot BB	-	-
CCC+ of lager	-	-
Geen rating	6	150
Reële waardeaanpassing	-	-
Netto-exposure	**21**	**156**

Onherroepelijke toezeggingen leningen

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Indicatieve exposure rating op S&P-schaal		
BB of hoger	-	-
B- tot BB	-	-
CCC+ of lager	32.389	34.500
ECL-voorziening	-5.454	-2.263
Netto-exposure	**26.935**	**32.237**

Verstrekte garanties

	31 december 2022			31 december 2021		
x € 1.000	**stage 1**	**stage 2**	**stage 3**	stage 1	stage 2	stage 3
Indicatieve exposure rating op S&P-schaal						
BB of hoger	-	-	-	-	-	-
B- tot BB	-	-	-	-	-	-
CCC+ of lager	-	-	3.537	-	3.537	6.621
ECL-voorziening	-	-	-1.336	-	-1.315	-4.491
Netto-exposure	**-**	**-**	**2.201**	**-**	**2.222**	**2.130**

Overzicht krediet exposures direct/indirect per sector

		31 december 2022		31 december 2021	
x € 1.000	Direct/ indirect[1]	**On-balance**	**Off-balance**	On-balance	Off-balance
Financiële instellingen	Direct	66.390	-	26.697	-
Life sciences	Direct	18.788	250	11.501	4.000
Multi-sector fondsinvesteringen	Indirect	-	-	-	-
Landbouw en voeding (AgriFood)	Direct	4.733	-	5.278	-
Energietransitie	Direct	12.614	31.895	-	-
Circulaire economie	Direct	7.762	244	9.175	40.658
DeepTech / Hi-tech systemen en materialen	Direct	11.471	-	4.514	-
Mobiliteit	Direct	-	-	-	-
Overig	Direct	-	-	156	-
Totaal kredietexposure		**121.757**	**32.389**	**57.321**	**44.658**

1 Directe investeringen betreffen investeringen in bedrijven. Indirecte investeringen betreffen investeringen via fondsen.

Overzicht aandelenexposure direct/indirect per sector

Dit overzicht betreft zowel de exposures door middel van investeringen in aandelen (on-balance), als de committeringen die nog niet door Invest-NL gestort zijn (off-balance). Directe exposures betreffen investeringen die door Invest-NL zijn aangegaan, indirecte exposures betreffen investeringen die door middel van mandaten aan externe managers zijn aangegaan. De exposures die zijn aangegaan in het co-investment mandaat met EIF, worden als aparte investeringscategorie verantwoord in deze sectie. Het gaat hier namelijk enerzijds om een investering met een vaste looptijd met schuldkenmerken en anderzijds betreft het een investering die de risico- en rendementskarakteristieken heeft van een aandeleninvestering in een fonds.

Overzicht aandelenexposure direct/indirect per sector

		31 december 2022		31 december 2021	
x € 1.000	Direct/indirect	**On-balance**	**Off-balance**	On-balance	Off-balance
Financiële instellingen	Direct	3.036	4.000	2.500	4.000
Life sciences	Direct	17.428	200	19.543	1.750
Multi-sector fondsinvesteringen	Indirect	61.019	296.386	28.450	246.996
Co-investment mandaat EIF (multi-sector)	Indirect	10.861	9.681	10.377	9.922
Landbouw en voeding (AgriFood)	Direct	5.000	-	5.000	-
Energietransitie	Direct	42.492	3.645	4.662	5.338
Circulaire economie	Direct	12.175	2.799	11.605	11.495
DeepTech / Hi-tech systemen en materialen	Direct	12.367	596	10.961	1.538
Mobiliteit	Direct	-	-	10.505[1]	-
Totaal aandelenexposure		**164.378**	**317.307**	**103.603**	**281.040**

1 DOTT werd in 2021 geclassificeerd onder Mobiliteit en valt in 2022 onder Circulaire economie.

Liquiditeitspositie

De volgende tabel geeft inzicht in de contractuele looptijden van de financiële verplichtingen in de geconsolideerde balans. Verwachte kasstromen resulterend uit onherroepelijke toezeggingen zijn niet meegenomen in deze tabel. Voor interne liquiditeitplanning en management worden deze kasstromen uit onherroepelijke toezeggingen meegenomen in de kasstroomvoorspellingen.

2022 x € 1.000	< 3 maanden	3-12 maanden	1-5 jaar	5-10 jaar	**Totaal**
Te betalen vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-
Huur- en leaseverplichtingen	-	342	342	-	683
Overige verplichtingen	1.716	-	-	-	1.716
Overlopende passiva	11.780	-	-	-	11.780
Totaal	**13.496**	**342**	**342**	**-**	**14.179**

2021 x € 1.000	< 3 maanden	3-12 maanden	1-5 jaar	5-10 jaar	**Totaal**
Te betalen vennootschapsbelasting	30	-	-	-	30
Huur- en leaseverplichtingen	-	330	669	-	999
Overige verplichtingen	1.285	-	-	-	1.285
Overlopende passiva	3.688	-	-	-	3.688
Totaal	**4.974**	**330**	**669**	**-**	**6.003**

De volgende tabel toont de uiterlijke contractuele looptijden van onherroepelijke toezeggingen (alle off-balance).

2022 x € 1.000	< 3 maanden	3-12 maanden	1-5 jaar	Looptijd ongedefinieerd[1]	**Totaal**
Mandaatcommitering Dutch Future Fund	-	-	-	122.581	122.581
Mandaatcommitering co-investment vehicle EIF	-	-	-	9.681	9.681
Onherroepelijke toezeggingen inzake leningen	-	32.389	-	-	32.389
Verstrekte financiële garanties	-	-	3.537	-	3.537
Onherroepelijke verplichting tot volstorting EIF-aandelenbelang	-	-	-	4.000	4.000
Mandaatcommitering Dutch Security Tech Fund	-	-	-	2.387	2.387
Mandaatcommitering Innovation Industries Fund II	-	-	-	5.625	5.625
Mandaatcommitering CapitalT Fund	-	-	-	2.769	2.769
Mandaatcommitering Dutch Alternative Credit Instrument	-	-	-	87.157	87.157
Mandaatcommitering Unovis NCAP Fund II	-	-	-	4.160	4.160
Mandaatcommittering European Circular Bioeconomy Fund	-	-	-	8.398	8.398
Mandaatcommittering Infinity Recycling Circular Plastics Fund I	-	-	-	10.069	10.069
Mandaatcommittering Imec.Xpand Fund II	-	-	-	9.500	9.500
Mandaatcommittering NextGen Ventures Fund II	-	-	-	4.612	4.612
Mandaatcommittering DeepTechXL Fund I	-	-	-	14.154	14.154
Mandaatcommittering Polestar Circular Debt Fund	-	-	-	24.976	24.976
Onherroepelijke toezeggingen inzake aandelen	-	-	-	7.240	7.240
Totaal onherroepelijke toezeggingen	**-**	**32.389**	**3.537**	**317.307**	**353.233**

1 Gelden kunnen door de fondsen worden opgevraagd ten behoeve van investeringen. Met de fondsen is een termijn afgesproken dat uiterlijk tussen de 5 tot 10 jaar de mandaten getrokken dienen te worden.

2021 x € 1.000	< 3 maanden	3-12 maanden	1-5 jaar	Looptijd ongedefinieerd	**Totaal**
Mandaatcommitering Dutch Future Fund	-	-	-	135.943	135.943
Mandaatcommitering co-investment vehicle EIF	-	-	-	9.922	9.922
Onherroepelijke toezeggingen inzake leningen	-	34.500	-	-	34.500
Verstrekte financiële garanties	-	-	10.158	-	10.158
Onherroepelijke verplichting tot volstorting EIF-aandelenbelang	-	4.000	-	-	4.000
Mandaatcommitering Dutch Security Tech Fund	-	-	-	3.429	3.429
Mandaatcommitering Innovation Industries Fund II	-	-	-	5.625	5.625
Mandaatcommitering CapitalT Fund	-	-	-	3.794	3.794
Mandaatcommitering Dutch Alternative Credit Instrument	-	-	-	91.500	91.500
Mandaatcommitering Unovis NCAP Fund II	-	-	-	6.705	6.705
Onherroepelijke toezeggingen inzake aandelen	-	-	-	20.121	20.121
Totaal onherroepelijke toezeggingen	**-**	**38.500**	**10.158**	**277.040**	**325.698**

Enkelvoudige balans

per 31 december 2022 vóór resultaatbestemming

x € 1.000	Toelichting	**31 december 2022**	31 december 2021
Vaste activa			
Materiële vaste activa			
Verbeteringen aan pand en inventaris	5	565	800
Recht van gebruik	6	622	906
Financiële vaste activa			
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	22	293.812	167.322
Overige effecten	23	3.036	2.500
Totaal vaste activa		**298.035**	**171.528**
Vlottende activa			
Vorderingen			
Handelsdebiteuren		649	159
Vordering op groepsmaatschappijen		221	18
Overige vorderingen		3	5
Overlopende activa	24	311	231
Liquide middelen			
Kasmiddelen	25	407	586
Totaal vlottende activa		**1.591**	**999**
Totaal activa		**299.626**	**172.528**

x € 1.000	Toelichting	31 december 2022	31 december 2021
Kortlopende schulden			
Crediteuren		240	93
Schuld aan groepsmaatschappijen	26	1.059	296
Belastingen en premies sociale verzekeringen		138	125
Overige schulden		107	90
Overlopende passiva	27	233	246
Totaal kortlopende schulden		**1.777**	**851**
Uitkomst van activa min kortlopende schulden		**297.849**	**171.676**
Langlopende schulden			
Huur- en leaseverplichtingen	6	684	999
Eigen vermogen			
Aandelenkapitaal		50.000	50.000
Agioreserve		300.695	125.695
Herwaarderingsreserve		-	9.800
Algemene reserve		-5.018	-9.800
Onverdeeld resultaat		-48.510	-5.018
Eigen vermogen		**297.167**	**170.677**
Totaal passiva		**299.627**	**172.527**

Enkelvoudige winst-en-verliesrekening

voor het jaar eindigend op 31 december 2022

x € 1.000	Toelichting	**31 december 2022**	31 december 2021
Resultaat groepsmaatschappijen na belastingen	22	-48.510	1.263
Nettoresultaat		**-48.510**	**1.263**

Enkelvoudig overzicht mutaties eigen vermogen

voor het jaar eindigend op 31 december 2022

x € 1.000	Aandelen-kapitaal	Agioreserve	Wettelijke reserve herwaardering financiële activa	Algemene reserve	Onverdeeld resultaat	**Totaal eigen vermogen**
Op 31 december 2020	**50.000**	**695**	-	-	**-6.281**	**44.414**
Storting door aandeelhouder rechtstreeks in eigen vermogen verwerkt	-	125.000	-	-	-	125.000
Resultaat voor de verslagperiode	-	-	-	-	1.263	1.263
Overige mutaties	-	-	9.800	-9.800	-	-
Op 31 december 2021	**50.000**	**125.695**	**9.800**	**-9.800**	**-5.018**	**170.677**
Storting door aandeelhouder rechtstreeks in eigen vermogen verwerkt		175.000	-	-	-	175.000
Resultaat voor de verslagperiode	-	-	-	-	-48.510	-48.510
Overige mutaties	-	-	-9.800	4.782	5.018	-
Op 31 december 2022	**50.000**	**300.695**	-	**-5.018**	**-48.510**	**297.167**

De wettelijke reserve herwaardering financiële activa omvat de cumulatieve mutatie in de reële waarde van financiële activa tegen reële waarde met waardewijzigingen door de winst-en-verliesrekening, totdat deze financiële activa niet langer in de (geconsolideerde) balans worden opgenomen.

In 2021 is de wettelijke reserve herwaardering financiële activa gevormd met betrekking tot de positieve herwaarderingen van de financiële activa.

In 2022 is de wettelijke reserve herwaardering financiële activa nihil geworden omdat de cumulatieve herwaarderingen negatief zijn (€ 34,9 miljoen) en er geen aanleiding is om door middel van deze reserve een uitkering als dividend over het resultaat te beperken.

De wettelijke reserve 2021 is gevormd conform art. 2:390 lid 1 BW.

Grondslagen voor de enkelvoudige jaarrekening

Invest-NL N.V. maakt voor de bepaling van de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening gebruik van de optie die wordt geboden in artikel 2:362 lid 8 BW. Dit houdt in dat de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening van Invest-NL N.V. gelijk zijn aan die voor de geconsolideerde EU-IFRS jaarrekening zijn toegepast. Hierbij worden deelnemingen waarop invloed van betekenis wordt uitgeoefend, bij eerste opname tegen kostprijs en daarna op basis van de equity-methode gewaardeerd. Onder toepassing van artikel 402 lid 1 Titel 9 Boek 2 BW is in de enkelvoudige jaarrekening van Invest-NL N.V. volstaan met een beknopte winst-en-verliesrekening.

Verslaggevingsperiode

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar en begint 1 januari 2022 en eindigt 31 december 2022.

Bedragen zijn opgenomen in duizenden euro's tenzij anders vermeld.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

De deelnemingen in groepsmaatschappijen worden gewaardeerd volgens de equity-methode, waarbij verliezen slechts in aanmerking worden genomen voor zover de aandeelhouder gehouden is deze aan te zuiveren.

Resultaat groepsmaatschappijen

Het resultaat groepsmaatschappijen bestaat uit het resultaat na winstbelasting. De kosten van Invest-NL N.V. worden doorbelast aan de groepsmaatschappijen. Hierdoor is het complete resultaat het resultaat van groepsmaatschappijen.

Toelichting op de enkelvoudige balans en winst-en-verliesrekening

22. Deelnemingen in groepsmaatschappijen

x € 1.000	2022	2021
Op 1 januari	**167.322**	**41.059**
Kapitaalstorting	-	-
Agiostorting	175.000	125.000
Resultaat groepsmaatschappij	-48.510	1.263
Op 31 december	**293.811**	**167.322**

De investering in de twee dochtermaatschappijen bestaat uit de volgende belangen in het aandelenkapitaal van:
- Invest-NL Capital N.V.: 100%
- Invest-NL Business Development B.V.: 100%

23. Overige effecten

x € 1.000	2022	2021
Op 1 januari	**2.500**	**2.211**
Herwaardering	536	289
Op 31 december	**3.036**	**2.500**

De post Overige effecten betreft een 0,25% aandelenbelang in EIF.

24. Overlopende activa

De overlopende activa betreffen vooruitbetaalde kosten.

25. Kasmiddelen

De kasmiddelen omvatten de direct opeisbare wettige betaalmiddelen (rekening courant bij Rabobank).

26. Schuld aan groepsmaatschappijen

De schuld aan groepsmaatschappijen betreft met name een rekening courant verhouding met Capital N.V.

27. Overlopende passiva

De specificatie van deze post over de verslagperiode is als volgt:

x € 1.000	**31 december 2022**	31 december 2021
Te betalen accountant- en advieskosten	92	134
Te betalen marketing, ICT en huisvesting	41	66
Te betalen huurkosten pand	-	-
Te betalen personeelskosten	69	44
Te betalen bankkosten	-	2
Totaal overlopende passiva	**233**	**246**

28. Accountantskosten

De accountantskosten hebben betrekking op de verslagperiode waarop de jaarrekening betrekking heeft, ongeacht of de werkzaamheden door de externe accountant en de accountantsorganisatie reeds gedurende de verslagperiode zijn verricht. De accountantskosten zijn toegelicht in de geconsolideerde jaarrekening in toelichting 18.

29. Belastingen

Alle groepsentiteiten zijn zelfstandig belastingplichtig voor vennootschapsbelasting. Invest-NL N.V. is het hoofd van de fiscale eenheid voor BTW en voor VpB. De BTW is opgenomen voor dat deel dat de onderneming als zelfstandig belastingplichtige verschuldigd zou zijn, rekening houdend met de toerekening van de voordelen van de fiscale eenheid. De verrekening binnen de fiscale eenheid tussen de vennootschap en haar dochtermaatschappijen vindt plaats via de rekening-courant verhoudingen.

30. Transacties met verbonden partijen

Specificaties met verbonden partijen zijn opgenomen in toelichting 19 Informatie over verbonden partijen, in de geconsolideerde jaarrekening.

31. Informatie looptijden

Voor informatie over looptijden van passiva en onherroepelijke toezeggingen in de balans in de enkelvoudige jaarrekening verwijzen wij naar de sectie Liquiditeitspositie onder toelichting 21 op pagina 157 en 158.

32. Resultaatbestemming

Het resultaat wordt onttrokken aan het gecumuleerd resultaat.

Ondertekening

Amsterdam, 4 mei 2023

Directie

Rinke Zonneveld, CEO

Raad van Commissarissen

Jan Nooitgedagt, voorzitter

Karin Bisschop

Marilou van Golstein Brouwers

Ruud Hendriks

Peter Molengraaf

Overige gegevens

Statutaire bepalingen inzake winst- en verliesbestemming

Artikel 30

1. De vennootschap stelt een beleid op, op het gebied van reserveringen en uitkeringen uit de winst. Het beleid wordt vastgesteld door de algemene vergadering op voorstel van de raad van bestuur en na goedkeuring van de raad van commissarissen.

2. Uitkering van winst geschiedt slechts na vaststelling van de jaarrekening, waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.

3. De winst staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering. Over de bestemming van de gereserveerde bedragen besluit de algemene vergadering op voorstel van de raad van bestuur en na goedkeuring van de raad van commissarissen.

4. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen, voorzover haar eigen vermogen groter is dan het geplaatste kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden.

5. Ten laste van de door de wet voorgeschreven reserves mag een tekort slechts worden gedelgd voor zover de wet dat toestaat.

6. Bij de berekening van de verdeling van een voor uitkering op aandelen bestemd bedrag tellen de aandelen die de vennootschap in haar kapitaal houdt niet mee.

Artikel 31

1. Dividenden zijn opeisbaar vier weken na vaststelling, tenzij de algemene vergadering daartoe op voorstel van de raad van bestuur een andere datum bepaalt.

2. De algemene vergadering kan besluiten dat dividenden geheel of gedeeltelijk in een andere vorm dan in geld zullen worden uitgekeerd.

3. Onverminderd lid 4 van artikel 30, kan de algemene vergadering besluiten tot gehele of gedeeltelijke uitkering van reserves.

4. De algemene vergadering kan, op voorstel van de raad van bestuur, welk voorstel is goedgekeurd door de raad van commissarissen, besluiten een (tussentijdse) uitkering ten laste van de reserves of van de winst van het lopende boekjaar (interim-dividend) te doen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de aandeelhouder en de raad van commissarissen van Invest-NL N.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2022 van Invest-NL N.V. te Amsterdam gecontroleerd.

De jaarrekening omvat de geconsolideerde en de enkelvoudige jaarrekening.

Naar ons oordeel:
- geeft de in het jaarverslag opgenomen geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Invest-NL N.V. per 31 december 2022 en van het resultaat en de kasstromen over 2022 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU-IFRS) en met Titel 9 Boek 2 BW;
- geeft de in dit jaarverslag opgenomen enkelvoudige jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Invest-NL N.V. per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit:
- de geconsolideerde balans per 31 december 2022;
- de volgende overzichten over 2022 de geconsolideerde winst-en-verliesrekening, het geconsolideerde overzicht totaalresultaat, het geconsolideerde overzicht mutaties eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht;
- de toelichting met een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De enkelvoudige jaarrekening bestaat uit:
- de enkelvoudige balans per 31 december 2022;
- de enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2022;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Invest-NL N.V. (de vennootschap) zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude.

Onze controleaanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de vennootschap en de omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de bestuurder inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij verwijzen naar hoofdstuk Risico-assessment, monitoring en beheersing van het jaarverslag, waarin de bestuurder zijn risicoanalyse heeft opgenomen na overweging van mogelijke frauderisico's.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Zoals in al onze controles houden wij rekening met het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken. Vanwege dit risico hebben wij onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht in sectie Gebruik van oordelen en schattingen in de algemene toelichting op de geconsolideerde jaarrekeningOok hebben wij data-analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te

signaleren en te toetsen en de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen. Verder hebben wij om in te spelen op het geïdentificeerde risico op een bewuste afwijking van de door de investment committee goedgekeurde waardering van investeringen in aandelen en leningen en investeringen via fondsenmandaat, de aansluiting vastgesteld tussen de verantwoorde waarderingen in de jaarrekening per 31 december 2022 en de vastgestelde waardering door de investment committee.

Deze risico's vereisten echter geen significante aandacht in onze controle.

Wij hebben geen frauderisico geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstenverantwoording.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van de bestuurder, het managementteam, de interne accountantsdienst, juridische zaken en compliance afdeling en de raad van commissarissen.

Uit de door ons geïdentificeerde frauderisico's, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controleaanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening, op basis van onze ervaring in de sector, door afstemming met de bestuurder, het lezen van notulen, het kennisnemen van rapporten van de interne accountant en compliance afdeling en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

Wij zijn door de bestuurder geïnformeerd dat er geen relevante correspondentie is geweest met regelgevende of toezichthoudende instanties. We zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben we schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controleaanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Zoals toegelicht in het onderdeel Continuïteit van de grondslagen geconsolideerde jaarrekening van de jaarrekening, is de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft de bestuurder een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor de voorzienbare toekomst.

Wij hebben de specifieke beoordeling met de bestuurder besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van de bestuurder op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten.

Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vennootschap de continuïteit niet langer kan handhaven.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de bestuurder en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met EU-IFRS en met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de bestuurder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de bestuurder afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de bestuurder het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie 'Informatie ter ondersteuning van ons oordeel' hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op de ingeschatte risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Communicatie

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 4 mei 2023

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. R.A.J.H. Vossen RA

Aanvullende informatie

Over dit verslag

Met het jaarverslag 2022 leggen wij verantwoording af over de activiteiten in het derde boekjaar.

De geconsolideerde jaarrekening van Invest-NL is opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards, zoals bekrachtigd binnen de Europese Unie (EU-IFRS) en de wettelijke bepalingen zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW. Op grond van de geboden mogelijkheid in het Burgerlijk Wetboek 2, Titel 9, stelt Invest-NL zijn enkelvoudige jaarrekening op volgens dezelfde grondslagen als die worden gebruikt in de geconsolideerde jaarrekening.

Het geïntegreerde jaarverslag is opgesteld volgens de principes van het Integrated Reporting framework van de IIRC (International Integrated Reporting Council) en met referentie naar de GRI Standards 2021, de internationale standaard voor duurzaamheidsverslaggeving van het Global Reporting Initiative.

(Inter)nationale richtlijnen

Als staatsdeelneming wordt verwacht dat wij een ‘pas toe of leg uit’-principe hanteren met betrekking tot de volgende richtlijnen:

- OECD Guidelines for Multinational Enterprises: deze richtlijnen bieden handvatten om met kwesties als ketenverantwoordelijkheid, mensenrechten,- kinderarbeid, milieu en corruptie om te gaan; in het hoofdstuk ESG-beleid gaan wij hierop in.
- UN Global Compact: tien ethische principes op het gebied van mensenrechten, arbeid, milieu en anti-corruptie; in het hoofdstuk ESG-beleid gaan wij hierop in.
- UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP): internationaal geaccepteerde richtlijnen over de manier waarop bedrijven met mensenrechten om dienen te gaan; in het hoofdstuk ESG-beleid gaan wij hierop in.
- Corporate Governance Code: Nederlandse, wettelijk verankerde gedragsregels voor beursgenoteerde bedrijven die toezien op goed bestuur en de belangen van aandeelhouders, medewerkers en overige belanghebbenden beschermen; in het hoofdstuk Corporate governance gaan wij hierop in.

Daarnaast onderschrijven wij de volgende internationale conventies en richtlijnen:

- OECD Inclusive Framework on Base Erosion and Profit Shifting (BEPS);
- Financial Action Task Force on Money Laundering;
- International Labour Organization (ILO);
- Basel Convention.

Transparantierichtlijnen

In het kader van transparantie wordt van staatsdeelnemingen verwacht dat zij zich houden aan de volgende richtlijnen:

- Transparantiebenchmark: iedere twee jaar wordt door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat de transparantie van verslaglegging getoetst; als staatsdeelneming doet Invest-NL daaraan automatisch mee; de uitslag van de benchmark zal Invest-NL handvatten bieden om de verslaggeving verder te verbeteren.
- GRI Standards: de internationaal erkende standaard voor duurzaamheidsverslaglegging; in het jaarverslag is een GRI content index opgenomen die laat zien hoe invulling is gegeven aan de GRI-rapportagestandaarden.

De verslaglegging voldoet nog niet op alle punten aan de gestelde richtlijnen. Het is onze ambitie om zo transparant mogelijk te rapporteren over waardecreatie, strategie, impact en dilemma’s en de verslaglegging verder te verbeteren in de komende jaren.

Stakeholders en materialiteit

Als impact investor stelt Invest-NL maatschappelijk rendement voorop. Na een consultatieronde onder stakeholders in april 2020 is door de directie de materialiteitsmatrix vastgesteld. De materialiteitsmatrix toont zowel de relevantie van de thema’s volgens stakeholders als de impact of invloed van Invest-NL op de thema’s.

We zijn regelmatig in gesprek met onze stakeholders om te blijven toetsen wat voor hen het belangrijkst is, van hen te leren en om onze besluitvorming en rapportage te verbeteren.

Waardecreatie en impact

In dit geïntegreerde jaarverslag hebben we ons waardecreatiemodel opgenomen dat laat zien hoe wij de beschikbare middelen (input) gebruiken om waarde te creëren voor onze stakeholders (output) en hoe wij voor de maatschappij als geheel waarde toevoegen (outcome). Invest-NL staat aan het begin van het rapporteren over impact-doelstellingen, KPI's en het inzichtelijk maken van de manier waarop wordt bijgedragen aan relevante SDG's. In 2023 wordt dit raamwerk verder ontwikkeld.

Reikwijdte en afbakening van het jaarverslag

De afbakening van het verslag is vooralsnog vastgesteld aan de hand van de materialiteitsanalyse. Dit impliceert dat we rapporteren over de materiële thema's en ons bij het maken van de keuzes ten aanzien van de diepgang en afbakening van de rapportage over deze onderwerpen laten leiden door de inzichten uit de materialiteitsanalyse. Op de thema's waar Invest-NL minder effect heeft of die volgens stakeholders minder relevant zijn, wordt niet gerapporteerd.

In dit jaarverslag is niet-financiële informatie over het kalenderjaar 2022 opgenomen, gerelateerd aan onze missie, strategie en doelstellingen. De informatie in dit verslag heeft betrekking op Invest-NL N.V. (holding), de (investerings)dochtermaatschappij Invest-NL Capital en de (ontwikkel)dochtermaatschappij Invest-NL Business Development B.V.

Meten van impact

Om de impact van onze financieringen te kunnen toewijzen aan Invest-NL, hebben we besloten om ons aan te sluiten bij de principes van het Platform Carbon Accounting Financials (PCAF). In 2020 zijn we lid geworden van PCAF. PCAF biedt een raamwerk en een geharmoniseerde carbon accounting methodologie die de transparantie en het bewustzijn over broeikasgas emissies (equivalenten) bevordert. Deze aanpak is sinds 2020 toegepast op de R&D en FTE impact van onze portefeuille. Sinds 2022 is deze ook toegepast op het materiaal gebruik van onze portefeuille. In 2022 is de manier waarop wij impact op deze gebieden definiëren en meten verder verfijnd en gestandaardiseerd.

Doordat niet alle bedrijven en fondsen volledig gereageerd hebben op onze data uitvraag, zijn we genoodzaakt om schattingen uit te voeren. Daarnaast is informatie over 2021 ontvangen die onbekend was bij het opstellen van het jaarverslag 2021. Om de getrouwheid te verhogen zijn correcties doorgevoerd, waardoor er andere getallen voor 2021 te vinden zijn dan vorig jaar.

Voor meerdere bedrijven en fondsen is dit jaar feitelijke informatie ontvangen voor 2021. Deze feitelijke informatie heeft schattingen van vorig jaar vervangen. Daarnaast hebben meerdere bedrijven hun productie volumes bijgesteld. Deze aanpassingen zijn in de 2021 en 2022 verwachte impact cijfers aangepast, om zo de vergelijkbaarheid van cijfers te waarborgen.

	2021[1]	**2022**
CO_2 footprint	15%	20%
FTE	21%	41%
R&D	46%	54%

1 Cijfers zijn aangepast ten opzichte van het jaarverslag 2021.

Algemeen uitgangspunt is om voor de schattingen data van zo hoog mogelijke kwaliteit te gebruiken. Het liefst baseren we ons op beschikbare data van het bedrijf, zoals aantal FTE's of oppervlakte van het kantoorpand. Als deze niet beschikbaar is, gebruiken we data uit hetzelfde fonds of investeringsinstrument (bijv. DFF of DACI). Alleen als deze ook niet beschikbaar is, baseren we ons op algemene proxy's gebaseerd op het afgegeven commitment van Invest-NL.

Proxy's geven een standaardratio tussen twee grootheden, bijvoorbeeld FTE's en CO_2e voetafdruk. Aangezien er meer feitelijke informatie is ontvangen voor 2021, zijn ook diens proxy's aangepast. Dit zorgt voor een aanscherping en verhoging van de data kwaliteit.

	2021[1]	2022
CO_2 footprint - T CO_2e / € miljoen	0,05	0,04
CO_2 footprint - T CO_2e / FTE	1,2	1,2
FTE - FTE / € miljoen gecommitteerd vermogen	11,4	9,8
FTE - Gealloceerde FTE / € miljoen gecommitteerd vermogen	1,6	1,3
R&D - R&D / € miljoen gecommitteerd vermogen	€ 0,67	€ 0,76
R&D - Gealloceerde R&D / € miljoen gecommitteerd vermogen	€ 0,17	€ 0,09

1 Cijfers zijn aangepast ten opzichte van het jaarverslag 2021.

Carbon voetafdruk
Schattingen van broeikasgasemissies zijn op basis van onderstaande volgorde zo goed mogelijk in kaart gebracht:

1. feitelijke productievolumes uit een ander jaar *(alleen in het geval van productieprocessen)*.
2. feitelijke oppervlakte kantoorpand vermenigvuldigd met de proxy.
3. feitelijke informatie vorig of volgend jaar.
4. feitelijke aantal FTE's vermenigvuldigd met de proxy.
5. geschatte FTE's vermenigvuldigd met de proxy.

De tonnen CO_2e per FTE proxy voor 2021 is daarbij aangepast van 0,7 naar 1,2. Deze verandering komt voort uit meer feitelijk beschikbare informatie voor 2021. In 2022 betrof de proxy ook 1,2. Daarnaast zijn ook de tonnen CO_2e per m2 kantooroppervlakte uitgerekend. Dit betrof in 2021 0,05, terwijl dit in 2022 0,4 betrof.

Het % schattingen voor CO_2e emissie voor 2021 is t.o.v. het vorige jaarverslag gecorrigeerd van 6% naar 15%. Dit komt hoofdzakelijk door de correctie van een economische allocatie factor van één operationeel bedrijf in de portefeuille. Daarnaast hebben wij bij dit bedrijf geen LCA data meer gebruikt voor scope 1 en 2 emissies in 2021, waardoor dit een schatting is geworden. Voor 2022 is dit 20%, aangezien de scope 1 en 2 emissies van meerdere bedrijven en fondsen nog niet ontvangen zijn. Naar verwachting zal dit volgend jaar naar beneden bijgesteld worden.

FTE's en R&D
De schatting van FTE's en R&D is waar mogelijk ook geschat op basis van feitelijke informatie van vorig of volgend jaar. Voor bedrijven waar ook deze informatie miste, is gebruik gemaakt van een proxy op basis van de Invest-NL commitment.

De aan Invest-NL toe te rekenen FTE per miljoen euro commitment is voor 2021 van 1,9 naar 1,6 gecorrigeerd. Voor 2022 betrof dit 1,3. De proxy voor R&D uitgaven is aangepast van 0,16 naar 0,17 R&D per miljoen euro commitment door Invest-NL. Voor 2022 betrof de proxy hiervoor €0,09.

Het % schattingen in FTE voor 2021 is gecorrigeerd van 26% naar 21%. Dit komt voort uit nieuw ontvangen informatie van fondsen. Het % schattingen voor 2022 is gegroeid naar 41%. Dit komt hoofdzakelijk door de beperkt ontvangen informatie van fondsen, die relatief veel FTE's bijdragen aan het geheel.

Het % schattingen in R&D uitgaven is gecorrigeerd van 28% naar 46%. Hoewel dit tegen intuïtief is, komt ook dit door nieuw ontvangen informatie van fondsen. Voor twee fondsen is van een deel van de bedrijven data ontvangen. Deze data bleek vele malen groter dan vorig jaar geschat. Daarom hebben we de schatting voor de rest van de bedrijven van dit fonds ook naar boven bijgesteld.

Netto leidt deze extra informatie daardoor tot een hoger aandeel schattingen in ons portfolio. Het % schattingen in R&D uitgaven in 2022 bleek 54%, eveneens door veel missende informatie van fondsen die een relatief hoge bijdrage aan het geheel leveren.

Onzekerheid
Het meten van impact vraagt behalve kennis en toewijding ook de capaciteit om onzekerheden goed in te kunnen schatten. Invest-NL investeert veel in start- en scale-ups; relatief jonge bedrijven waarvan zowel de technologieën als de organisatie nog volop in ontwikkeling zijn en die vaak beperkte capaciteit voor impactmetingen hebben. Dat brengt veel onzekerheid over de daadwerkelijke prestaties en efficiëntie van de technologieën, de productie volumes en opschaling die het bedrijf kan realiseren evenals de tijdigheid hiervan. Daarnaast is Invest-NL's risicoprofiel hoog – waarbij het een gegeven is dat sommige niet of minder succesvol zullen zijn. Ook zal Invest-NL op een gegeven moment uitstappen, om haar kapitaal ten behoeve van nieuwe start- en scale-ups te kunnen inzetten. Al deze ontwikkelingen laten zich moeilijk voorspellen.

Invest-NL probeert deze onzekerheid zoveel mogelijk af te dekken. Ten eerste is het van belang om consistent te zijn en zoveel mogelijk te rapporteren in lijn met breed toegepaste marktstandaarden. Het meten van impact is complex, het schiet zijn doel voorbij als iedere organisatie haar eigen rapportagestandaarden zou hanteren. Daarnaast steunen we regelmatig op advies van externe adviesbureaus die veel methodologie- of sectorspecifieke kennis brengen. Tot slot hebben wij een specialistisch team dat aannames en gerealiseerde prestaties beoordeeld en toetst. Echter blijft het innovatieve speelveld van Invest-NL onzeker, wat met name terug te zien is in verwachte impact cijfers.

Gerealiseerde en verwachte impact
De marktstandaard ten aanzien van rapporteren over impact tendeert steeds meer richting gerealiseerde impact. Wij onderschrijven deze trend omdat het daar uiteindelijk om gaat. Als alleen gerapporteerd zou worden over onzekere toekomstprojecties wordt het onmogelijk om vast te stellen of we daadwerkelijk voldoende progressie boeken.

Naast het rapporteren over daadwerkelijke realisatie is het berekenen van toekomstige impact echter ook essentieel voor de praktijk van Invest-NL. Wij investeren immers nu om toekomstige impact mogelijk te maken. Aangezien wij investeren voordat het bedrijf opgeschaald is ligt de voornaamste impact vrijwel altijd in de toekomst. Het sturen op deze potentiële impact is essentieel en heeft een fundamentele plek in onze financieringsbesluiten en monitoring van ons investeringsportfolio. Om zo transparant mogelijk te communiceren met al onze stakeholders maken we duidelijk onderscheid in onze impact cijfers tussen gerealiseerd en verwachte impact.

De attributie van impact
Naast het onderscheiden van gerealiseerde en verwachte impact, maken we ook onderscheid tussen absolute en gefinancierde impact. Daarbij verdelen we de totale impact van onze portfoliobedrijven over de verschillende financiers van het bedrijf of fonds. Tenzij anders vermeld hebben wij hiervoor gebruik gemaakt van de rekenregels van PCAF. In de basis wordt de impact daarmee verdeeld naar rato van het bedrag dat is gefinancierd: als bijvoorbeeld 10% van een bedrijf door Invest-NL wordt gefinancierd, zit in de gefinancierde impact ook maar 10% van de impact. PCAF biedt handvatten voor hoe wordt omgegaan met verschillende financiële producten, bijvoorbeeld leningen of aandelen, in verschillende investeringsdomeinen. Het gaat er hierbij om welke impact het bedrijf wil realiseren en is nadrukkelijk niet de impact die Invest-NL als investeerder zelf alleen genereert.

Voor potentiële toekomstige impact maken we impactprojecties en projecteren we het totale impact potentieel van een bedrijf. Daarbij presenteren wij de projectie van de totale impact van de portfoliobedrijven zonder deze te attribueren aan verschillende financiers. Het is onmogelijk een betrouwbare voorspelling te maken van toekomstige vervolgfinancieringen die nodig zijn om deze impact te realiseren, en zo deze attributie op een betrouwbare manier te doen.

Themaspecifieke keuzes

SDG 13 – Carbon-neutrale economie
Voor de berekening van broeikasgas emissies is gebruik gemaakt van CO_2-equivalent well-to-wheel emissie-factoren[1].

De scope van bedrijfsmatige emissies zijn in 2022 op twee punten veranderd;
1. Binnen de scope 1 en 2 emissies werd in 2021 uitsluitend gerapporteerd op elektriciteit en aardgas verbruik van kantoorpanden. In 2022 is dit uitgebreid naar alle energiebronnen en processen binnen scope 1 en 2. Dit is ook aangepast voor de 2021 cijfers.
2. Binnen de 2022 bedrijfsmatige emissies wordt niet meer op woon-werk verkeer, bedrijfsreizen en logistiek gerapporteerd. Binnen de portefeuille was hierin weinig toegankelijke data en deze onderdelen hebben een insignificante bijdrage op de algehele scope 3 emissies van Invest-NL en zijn portefeuille. Per 2021 data waren deze categorieën goed voor 5% van de totale scope 3 emissies, wat naar de toekomst toe minder wordt aangezien meer bedrijven zullen starten met productie.

De productmatige emissies beslaan de volledige levenscyclus (scope 1, 2 en 3) van de geproduceerde producten van de portfoliobedrijven. Deze emissies zijn gebaseerd op extern uitgevoerde LCA studies. Deze informatie is niet ten alle tijden volledig aangezien de focus ligt op de vergelijking ten opzichte van de conventionele processen. Invest-NL rapporteert zo volledig mogelijk met beschikbare data.

De aan Invest-NL gealloceerde cijfers zijn gebaseerd op het geïnvesteerd vermogen in verhouding tot de totale boekwaarde. Indien de boekwaarde negatief is alloceren wij op basis van het totale geïnvesteerd vermogen.

SDG 12 – Circulaire economie
De circulariteitsscore (CTI) representeert het gewogen gemiddelde van de hoeveelheid hernieuwbare materiaal instromen, recyclebare materiaal uitstromen en niet-kritische materialen ten opzichte van de totale hoeveelheid materiaal stromen.

Bij materiaal gebruik en vermeden gebruik is uitsluitend naar grondstoffen gekeken. Uitsluitend de materiaalgroepen biogenen, metalen, plastics en kritische materialen vallen binnen de huidige significante clusters van Invest-NL. Zie onze definitie lijst voor de verdere uitleg van deze materialen.

Gerecyclede materiaal- en afvalstromen worden niet meegenomen binnen de hoeveelheid gebruikt materiaal van het bedrijfsproces of conventionele proces. Indien dit wél meegenomen zou worden zou dit leiden tot geen verschillende waardering tussen het gebruik van nieuw of gerecyclede materialen.

SDG 5 – Gender gelijkheid
De indicatoren omtrent het gender van het bestuur en de directeursfunctie representeren de situatie per 31 december 2022.

De indicator omtrent het gender van de oprichters representeert de situatie per oprichting van het portfoliobedrijf.

SDG 8 & 9 – Werkgelegenheid en innovatie
De gecreëerde werkgelegenheid representeert het aantal arbeidsovereenkomsten in voltijds equivalenten per 31 december 2022.

Het geïnvesteerde vermogen over 2022 in onderzoek en ontwikkeling (R&D), medewerkers en materialen volgt de financiële boekhouding van het portfoliobedrijf.

[1] https://www.co2emissiefactoren.nl/hoe-werkt-het/

SDG 3 – Duurzame zorg

De vermeden zorgkosten berust op een vergelijking van de zorgkosten in twee scenario's; met en zonder de innovatie van het portfoliobedrijf. De hoeveel zorgkosten bespaart door de innovatie kan de patiënt, zorgaanbieder of -verzekeraar toekomen.

De geleverde QALY's worden door externe gespecialiseerde adviesbureaus berekend en representeren geleverde gezonde levensjaren voor een patiënt door de innovatie van het portfoliobedrijf. De QALY methodiek berust op een academische onderlegde medisch technologie assessment.

Externe verificatie

De niet-financiële informatie in dit verslag is niet door de externe accountant geverifieerd. Het is onze ambitie om in de toekomst de duurzaamheidsinformatie in ons geïntegreerde verslag wel te laten voorzien van een (limited) assurance-verklaring door een externe accountant.

Connectiviteit

In onderstaande tabel wordt de samenhang weergegeven tussen de strategische pijlers en de materiële thema's, met de daaraan gekoppelde key performance indicators.

Strategische pijlers	Materiële thema's	Key Performance Indicators	Resultaat	Bijdrage aan SDG's
Nederland duurzamer maken	Klimaatvoetafdruk externe activiteiten	Actuele en vermeden CO_2e door investeringen	3.888 ton	
	Circulaire economie	Circular Transition Indicators per investering	50% - 100%[1]	
Nederland innovatiever maken	Innovatie en ondernemerschap	R&D impact van investeringen	€ 27 miljoen	
		Fte-impact van investeringen	367 fte	
	Betere, betaalbare en toegankelijke zorg[2]	Voorkomen zorgkosten 2020-2035 QALY's 2020-2035	- -	

1 Gemeten voor projecten die primair gericht zijn op circulariteit zoals uitgewerkt in het hoofdstuk 'Materialiteit en impact'.

2 Indicatoren waarop impact wordt gemeten op dit thema worden in 2023 verder uitgewerkt

GRI content index

Toepassingsverklaring GRI	Invest-NL rapporteert de in deze GRI content index genoemde informatie voor de periode 1 januari tot en met 31 december 2022 met verwijzing naar de GRI Standaarden.
GRI 1	GRI 1: Foundation 2021

GRI Standaard	Disclosure	Locatie in jaarverslag
GRI 2: Algemene disclosures 2021	2-1 Bedrijfsinformatie	Algemene toelichting op de geconsolideerde jaarrekening (zie pagina 114)
	2-2 Entiteiten betrokken bij de duurzaamheidsrapportage	Over dit verslag (zie pagina 176)
	2-3 Verslagperiode, frequentie en contactgegevens	Algemene toelichting op de geconsolideerde jaarrekening (zie pagina 114) Contactgegevens (achteromslag)
	2-4 Herformuleringen van eerder verstrekte informatie	Niet van toepassing
	2-5 Externe verificatie	Over dit verslag (zie pagina 176)
	2-6 Activiteiten, waardeketen en andere zakelijke relaties	Profiel (zie pagina 10) Waardecreatie (zie pagina 14) Onze stakeholders (zie pagina 45)
	2-7 Eigen medewerkers	Medewerkers en organisatie (zie pagina 71)
	2-8 Andere dan eigen medewerkers	Niet van toepassing
	2-9 Bestuursstructuur en -samenstelling	Verslag Raad van Commissarissen (zie pagina 96) Corporate Governance (zie pagina 102)
	2-10 Nominatie en selectie van het hoogste bestuursorgaan	Corporate Governance (zie pagina 102)
	2-11 Voorzitter van het hoogste bestuursorgaan	Voorwoord (zie pagina 8) Biografie (zie pagina 92)
	2-12 Rol van het hoogste bestuursorgaan bij toezicht op impact management	Strategie en voortgang (zie pagina 23)
	2-13 Gedelegeerde verantwoordelijkheid impact management	Niet van toepassing
	2-14 Rol van het hoogste bestuursorgaan in duurzaamheidsverslaggeving	Strategie en voortgang (zie pagina 23)
	2-15 Belangenverstrengeling	Verslag Raad van Commissarissen (zie pagina 96) Corporate Governance (zie pagina 102)
	2-16 Communicatie over kritieke punten	Op dilemma's wordt ingegaan in de volgende hoofdstukken: Strategische afwegingen (zie pagina 26) Materialiteit en impact (zie pagina 51)
	2-17 Gezamenlijke kennis van het hoogste bestuursorgaan	Verslag Raad van Commissarissen (zie pagina 98)

GRI Standaard	Disclosure	Locatie in jaarverslag
GRI 2: Algemene disclosures 2021	2-18 Evaluatie van de prestaties van het hoogste bestuursorgaan	Verslag Raad van Commissarissen (zie pagina 99)
	2-19 Beloningsbeleid	Remuneratierapport (zie pagina 100)
	2-20 Proces rondom vaststelling beloningen	Remuneratierapport (zie pagina 100)
	2-21 Jaarlijkse totale beloningsverhouding	Remuneratierapport (zie pagina 101)
	2-22 Verklaring betreffende de duurzaamheidsstrategie	Impact- en ESG in onze eigen bedrijfsvoering (zie pagina 69)
	2-23 Naleving MVO-richtlijnen	Impact- en ESG in onze eigen bedrijfsvoering (zie pagina 67)
	2-24 Verankering MVO-richtlijnen	Impact- en ESG in onze eigen bedrijfsvoering (zie pagina 67)
	2-25 Aanpak klachten en andere negatieve impacts	Niet van toepassing
	2-26 Aanpak melding en advies ethiek en integriteit	Corporate Governance (zie pagina 102)
	2-27 Naleving van wet- en regelgeving	Corporate Governance (zie pagina 102)
	2-28 Lidmaatschap van verenigingen en/of andere belangenorganisaties	Onze stakeholders (zie pagina 45)
	2-29 Aanpak stakeholderbetrokkenheid	Onze stakeholders (zie pagina 45)
	2-30 Collectieve arbeidsovereenkomst	Medewerkers en organisatie (zie pagina 71) Remuneratierapport (zie pagina 101)
GRI 3: Materiële thema's 2021	3-1 Bepalen van materiële onderwerpen	Materialiteit en impact (zie pagina 48)
	3-2 Lijst van materiële onderwerpen	Materialiteit en impact (zie pagina 48)
	3-3 Aanpak materiële onderwerpen	Materialiteit en impact (zie pagina 48)
GRI 203: Indirecte economische impacts 2016	203-2 Significante indirecte economische impacts	SDG 8 en 9: FTE, R&D en gemobiliseerd kapitaal (zie pagina 64)
GRI 305: Emissies 2016	305-1 Directe (Scope 1) GHG emissies	SDG 13: Eigen emissies scope 1 & 2 (zie pagina 52)
	305-2 Energie indirecte (Scope 2) GHG emissies	SDG 13: Eigen emissies scope 1 & 2 (zie pagina 52)
	305-3 Overige indirecte (Scope 3) GHG emissies	SDG 13: Gefinancierde emissies portfolio + emissies bedrijfsmatige activiteiten portfolio (zie pagina 52)

Begrippen

Biogenen
Natuurlijke materialen van een organische oorsprong, waaronder planten en gewassen.

Carbon-neutrale economie
Economie met een netto nul emissie van broeikasgassen (CO_2e), die wordt bereikt door uitstoot te vermijden dan wel door uitstoot te compenseren.

Carbon-neutraal is de Nederlandse vertaling van 'carbon neutral'. Invest-NL gebruikt de term carbon-neutrale economie in zijn missie omdat we met investeringen willen bijdragen aan een per saldo nul CO_2e-uitstoot.

Circulaire economie
Een economisch systeem dat is bedoeld om herbruikbaarheid van producten en grondstoffen te maximaliseren en waardevernietiging te minimaliseren. Anders dan in het huidige lineaire systeem, waarin grondstoffen worden omgezet in producten die aan het einde van hun levensduur worden vernietigd.

Cradle to cradle-certificering
Certificering op een product dat bijdraagt aan een circulaire economie.

Decarbonisatie
Het proces om de broeikasgassen in de atmosfeer te verminderen, met name koolstofdioxide (CO_2). Het doel is om via de energietransitie een emissiearme wereldeconomie te bereiken en klimaatneutraliteit te bereiken.

DeepTech
DeepTech of hard tech zijn algemene termen voor innovatieve technologieën waaronder artificial intelligence, robotics, blockchain, advanced material science, photonics and electronics, biotech en quantum computing.

Durfkapitaal
Zie onder venture capital.

Dutch Future Fund
Fonds dat gaat investeren in 15-20 venture capital en groeifondsen met een sterke betrokkenheid bij Nederland.

Europese garantiefaciliteit
De EIF-garantie voor MKB-steun die door de Europese Commissie beschikbaar is gesteld vanuit het Europees Fonds voor strategische investeringen (EFSI).

Europees Investerings Fonds (European Investment Fund)
Een Europees fonds, onderdeel van EIB Groep en welke risicokapitaal en garanties verstrekt aan small and medium-sized enterprises (SME) in Europa, al dan niet via lokale NPBI's.

Fondsmandaat
Invest-NL investeert via het fondsmandaat in samenwerking met EIF in MKB-bedrijven. Het co-investment vehicle zelf is geen juridische entiteit.

Fte-impact investeringen
Het aantal fte dat door middel van de investeringen wordt gecreëerd, berekend op basis van de PCAF-attibutiemethode.

Full-time equivalent
1 fte wordt binnen Invest-NL gedefinieerd als een werknemer met een 36-urige werkweek. Het equivalent is het aantal uren dat een werknemer per week werkt, gedeeld door 36.

FundRight
FundRight is een initiatief van Nederlandse Venture Capital partijen en TechLeap waarbij zij zich gezamenlijk inzetten voor een meer divers venture capital ecosysteem, met als doel eerlijke toegang tot financiering en zakelijke kansen.[1]

Gecommitteerd investeringsvolume
Kapitaal dat is toegezegd aan een investering.

Gemobiliseerd kapitaal
Het totaal aan privaat kapitaal dat is gecommitteerd aan een investeringsronde waarin Invest-NL participeert plus het eigen gecommitteerde kapitaal van Invest-NL. In geval van deelname door andere publieke partijen (incl. Europese gelden) is het totaal gecommitteerde private kapitaal in deze berekening op een pro-rata basis aan Invest-NL toegerekend.

[1] https://fundright.nl/

Impact-investeringen
Investeringen waarbij het maatschappelijk rendement voorop staat.

Impact investor
Investeerder die door middel van investeringen en financieringen doelgericht en meetbaar bijdraagt aan maatschappelijke doelstellingen.

Integrated Reporting
Verslaggevingskader afkomstig van de International Integrated Reporting Council (IIRC) leidend tot een geïntegreerd verslag, waarin gerapporteerd wordt over de waardecreatie: de externe omgeving die de organisatie beïnvloedt, de in- en uitgaande middelen en de wijze waarop de organisatie interacteert met de externe omgeving. Vastlegging vindt plaats door middel van het waardecreatiemodel.

Kritische materialen
Materialen waarvan slechts nog een zeer beperkte hoeveelheid beschikbaar zijn. Hierbij volgen wij de richtlijnen van de Europese commissie.[2]

1,5 lijnzorg
Intensieve samenwerking van huisartsen en medisch specialisten in speciale centra, buiten de muren van het ziekenhuis.

Metalen
Materialen binnen een aparte scheikunde groep, waaronder aluminium, ijzer en staal.

Materialiteitsmatrix
Matrix waarin met input van stakeholders wordt bepaald welke onderwerpen van voldoende belang zijn om over te rapporteren in het jaarverslag, de zogenaamde ‘materiële onderwerpen’.

MKB
Ondernemingen waar minder dan 250 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet € 50 miljoen of het jaarlijkse balanstotaal € 43 miljoen niet overschrijdt. Dit is de definitie die in de EU wordt toegepast.

National Promotional Banks or Institutions (NPBI’s)
Juridische entiteiten die financieren, investeren en markt ontwikkelen op grond van een door overheid verstrekt mandaat.

(New) Green Deal of European Green Deal
Een set beleidsinitiatieven van de Europese Commissie met als overkoepelend doel Europa klimaatneutraal te laten zijn in 2050.

Plastics
Kunstmatige materialen van een fossiele oorsprong.

Platform Carbon Accounting Financials
Het Platform Carbon Accounting Financials (PCAF) heeft een meetmethode ontwikkeld waarmee de CO_2e impact en fte-impact van investeringen en financieringen zichtbaar wordt.

Risicokapitaal
Kapitaal dat wordt verstrekt op investeringen met een hoger risicoprofiel. Bij een investering met risicokapitaal is er in het algemeen geen sprake van zekerheden zoals een aflossingstraject met rente. Risicokapitaal kan meerdere vormen hebben (eigen of vreemd vermogen) zoals aandelen, converteerbare of achtergestelde leningen.

R&D-impact investeringen
De bijdrage aan R&D (in euro) die middels de investeringen wordt gecreëerd, berekend op basis van de PCAF attributiemethode.

Scale-up
Een onderneming met een product (of dienst) dat commercieel is getest en dat aan de vooravond staat van grootschalige commercialisatie. De onderneming heeft reeds klanten en omzet, maar is doorgaans nog wel verlieslatend. Er is binnen een redelijke termijn zicht op winstgevendheid.

SDE-subsidie
De Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie (SDE, later SDE+, vanaf 2020 SDE++) is een ministeriële regeling om de productie van schone en duurzame energie te stimuleren.

[2] https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/raw-materials/areas-specific-interest/critical-raw-materials_en

Substantial Contribution Criteria
Maatstaaf die bepaalt wanneer een specifieke activiteit een substantiële bijdrage levert aan een of meer milieudoelstellingen. Deze maatstaven en doelstellingen zijn gedefinieerd door de Europese Commissie in de EU Taxonomie regelgeving.

Sustainable Development Goals
SDG's zijn in 2015 gelanceerde doelen, opgesteld door de Verenigde Naties en bedoeld als een nieuw, richtinggevend denkkader voor duurzame ontwikkeling.

Spin-off
Een afsplitsing van een bestaande (kennis)instelling of onderneming.

Start-up
Een organisatie op zoek naar een schaalbaar businessmodel met terugkerende omzet. Over het algemeen heeft een start-up een (uit)ontwikkeld product (of dienst), maar genereert nog geen materiële omzet. De onderneming is verlieslatend en er heerst een grote mate van onzekerheid over de uiteindelijke vraag naar het product (of dienst).

Thermisch opslagsysteem
Opslagsysteem voor warmte, bijvoorbeeld uit zonne-energie.

Venture Capital
Durfkapitaal verstrekt aan start-up-ondernemingen en MKB-bedrijven met een naar verwachting groot groeipotentieel.

Uitgekeerd investeringsvolume
Kapitaal dat is uitgekeerd aan een investering.

UN Global Compact
Een initiatief van de Verenigde Naties dat relevant is voor ondernemingen die op een maatschappelijk verantwoorde manier willen opereren en rapporteren. Het bestaat uit tien principes op het gebied van mensenrechten, arbeidsomstandigheden, milieu en anti-corruptie.

UN Guiding Principles (on Business and Human Rights)
De standaarden ('guiding principles') van de Verenigde Naties met betrekking tot mensenrechten en de daaruit voortvloeiende verantwoordelijkheden voor ondernemingen, overheden en investeerders.

Waardecreatiemodel
Zie Integrated Reporting.

Afkortingen

DACI	Dutch Alternative Credit Instrument
DFF	Dutch Future Fund
DTF	DeepTech Fund
EIB	Europese Investeringsbank
EIF	European Investment Fund
ESG	Environmental, Social and Governmental
ETFF	Energietransitie Financieringsfaciliteit
EZK	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
GHG	Greenhouse Gas (Protocol)
IBR	Incremental borrowing rate
IFC	International Finance Corporation
IPCC	Intergovernmental Panel on Climate Change
KTO	Klanttevredenheidsonderzoek
LCA	Levenscyclusanalyse (methodiek)
MTO	Medewerkerstevredenheidsonderzoek
MVO	Maatschappelijk verantwoord ondernemen
NPI(I)	National Promotional Bank or Institution
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development / Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
PCAF	Platform Carbon Accounting Financials
PRI	UN Principles on Responsible Investment
PWERM	Probability Weighted Expected Return Method
SDE	Stimulering Duurzame Energieproductie en klimaattransitie
SDG's	Sustainable Development Goals
TRL	Technology Readiness Levels
UN	United Nations / Verenigde Naties
VC	Venture Capital
VIFO	Veiligheidstoets Investeringen, Fusies en Overnames

Invest-NL
Kingsfordweg 43-117
1043 GP Amsterdam
T +31(0)882036700
www.invest-nl.nl
info@invest-nl.nl

© 2023 | Invest-NL N.V.

Vragen en opmerkingen
Wanneer u vragen en/of opmerkingen heeft over ons jaarverslag verzoeken wij u contact met ons op te nemen via pers@invest-nl.nl

INVEST.NL